

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego

Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship

2024

Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego

Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

Gdańsk 2024

Zespół redakcyjny
Editorial board

Przewodniczący, Redaktor główny
President, Editor-in-Chief

Jerzy Auksztol, Anna Mistrzak

Członkowie
Members

Beata Bojarska, Iwona Erber, Milena Pragacz, Aleksandra Sarnowska, Alicja Smoleń, Natalia Wosztyl

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre for Regional Surveys

Zespół autorski
Editorial team

Katarzyna Adamska, Danuta Bielaszewska, Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska, Karina Budzińska, Ewa Bujarska, Katarzyna Cieślewicz, Agnieszka Felczykowska, Ewelina Grochowska-Subotowicz, Katarzyna Iljaszczuk-Więsek, Anna Karczewska, Dorota Kazanowska, Magdalena Kazimierowska-Wasiótek, Małgorzata Kłoz, Iwona Kowalke, Mirosława Lindenberg, Małgorzata Litwinowicz, Beata Lipińska, Teresa Miszke, Mateusz Nowakowski, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Tomasz Ratyński, Sylwia Rojek, Katarzyna Rybicka, Halina Sadowska, Andrzej Sirocki, Monika Towiańska, Artur Urbański, Małgorzata Wiktorczyk, Dorota Żeromska-Mielniczuk, Anna Żochowska

PRACE WYDAWNICZE
EDITORIAL WORK

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proof-reading

Anna Karczewska, Mirosława Lindenberg, Magdalena Poleszuk

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Ewa Bujarska, Andrzej Muszewski, Mateusz Nowakowski

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Zamek w Malborku – Monika Towiańska

ISSN 1640-0046

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publications available on website

<https://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/roczniki-statystyczne/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

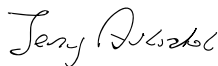
Z przyjemnością przekazuję Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego”. To dwudziesta piąta edycja opracowania, które kompleksowo prezentuje najważniejsze dane o poziomie i warunkach życia ludności, sytuacji gospodarczej oraz środowisku naturalnym województwa pomorskiego.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji zgrupowanych w 21 działach tematycznych. Tablice przeglądowe zawierają wybrane dane o województwie na tle kraju w 2023 r. oraz ważniejsze informacje o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2023. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi oraz uwagami do poszczególnych działów zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W bieżącej edycji Rocznika kontynuujemy w szerszym zakresie prezentację danych według Delimitacji Obszarów Wiejskich (DOW) opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny. Celem DOW jest zarówno zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystyki publicznej dotyczących obszarów wiejskich, jak i podkreślenie ich różnorodności. Zamieszczamy również wstępne dane o powierzchni użytków rolnych, gospodarstwach rolnych, nawozach, ciągnikach oraz nakładach pracy pochodzące z zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych. Dodatkowo po raz pierwszy dane w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zostały zaprezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

Oddając do rąk Państwa publikację „Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2024” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które stanowią cenną inspirację do kształtowania i wzbogacania jego treści. Mam nadzieję, że zaprezentowane informacje okażą się interesujące i zachęcą Państwa do analizy i obserwacji przemian zachodzących w społeczno-gospodarczej strukturze naszego województwa. Zachęcam Państwa do korzystania także z innych opracowań i baz danych statystyki publicznej dostępnych na stronie stat.gov.pl.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Gdańsk, grudzień 2024 r.

Preface

I have a pleasure to present the "Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship". This is the twenty-fifth edition of the study which addresses comprehensively the most important data regarding the living standards and conditions of the population, the economic situation and the natural environment of Pomorskie Voivodship.

The publication contains a rich set of information grouped into 21 thematic chapters. The review tables contain selected data on the Voivodship against the countrywide background in 2023 and major information about the Voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2023. The statistical material has been supplemented with general notes and notes to the chapters explaining the terminology, methodology and scope of information.

The current edition of the Yearbook has enlarged the scope of data presented based on the Delimitation of Rural Areas (DRA) developed by Statistics Poland. The aim of the Delimitation of Rural Areas is both to ensure a uniform presentation of the results of official statistics surveys concerning rural areas and to emphasise their diversity. We also provide preliminary data on the area of agricultural land, farms, fertilisers, tractors, and labour inputs derived from integrated farm statistics. Additionally, for the first time, data on childcare for children under the age of 3 have been presented based on administrative data sources.

Presenting the "Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship 2024", I would like to sincerely thank all persons and institutions for their information which has provided valuable inspiration for shaping and enriching the content of the publication. I trust that the information presented here will raise interest and encourage the readers to analyse and observe the changes taking place in the socio-economic structure of our Voivodship. I also recommend other studies and databases of official statistics available at stat.gov.pl.

Director
of Statistical Office in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Gdańsk, December 2024

Spis rzeczy

Przedmowa
Objaśnienia znaków umownych
Ważniejsze skróty

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
II. Samorząd terytorialny
III. Wymiar sprawiedliwości
IV. Ludność
V. Rynek pracy
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
VIII. Edukacja i wychowanie
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
X. Kultura. Turystyka. Sport
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XII. Rolnictwo
XIII. Leśnictwo i łowiectwo
XIV. Przemysł i budownictwo
XV. Transport. Gospodarka morską
XVI. Handel. Ceny
XVII. Finanse przedsiębiorstw
XVIII. Finanse publiczne
XIX. Inwestycje. Środki trwałe
XX. Rachunki regionalne
XXI. Podmioty gospodarki narodowej

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2023 r.
II. Ważniejsze dane o województwie
Uwagi ogólne
Uwagi do działów

Contents

Preface	3-4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	27
Justice	28
Population	31
Labour market	54
Wages and salaries. Social benefits	68
Households. Dwellings	72
Education	89
Health care and social welfare	98
Culture. Tourism. Sport	110
Science and technology. Information society	123
Agriculture	129
Forestry and hunting	138
Industry and construction	143
Transport. Maritime economy	147
Trade. Prices	155
Finances of enterprises	158
Public finance	165
Investments. Fixed assets	170
Regional accounts	174
Entities of the national economy	176

Review tables

Voivodship against the background of the country in 2023	180
Major data on the Voivodship	185
General notes	194
Notes to chapters	200

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Symbol (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 196 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 196
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt.	sztuka
pcs	pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradzul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning								
°C	stopień Celsjusza centigrade								
s	sekunda second								
min	minuta minute								
h	godzina hour								
d 24 h	doła 24 hours								
r.	rok								
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year								
art. Art.	artykuł article								
dok. cont.	dokończenie continued								
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level								
nr (Nr) No.	numer number								
pkt	punkt								
p.proc.	punkt procentowy percentage point								
poz.	pozycja								
tabl.	tablica table								
ust.	ustęp								
0° 1' 1" ←	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: 20px;"> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">E</td> <td>wschód East</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">N</td> <td>północ North</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">S</td> <td>południe South</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding: 0 5px;">W</td> <td>zachód West</td> </tr> </table>	E	wschód East	N	północ North	S	południe South	W	zachód West
E	wschód East								
N	północ North								
S	południe South								
W	zachód West								
i in.	i inni								

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2023 R.

Stan w dniu 1 stycznia

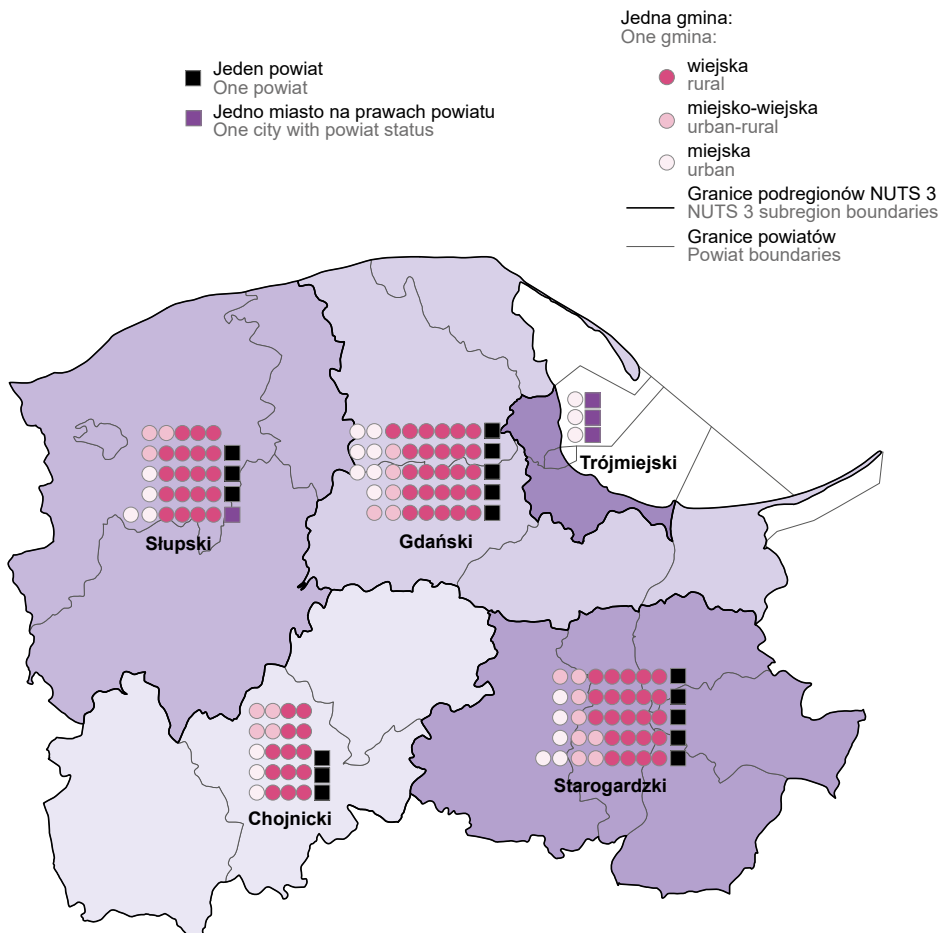
ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2023

As of 1 January

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2023 R.

DIVISION OF POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2023

PODREGIONY (NUTS 3) SUBREGIONS (NUTS 3)

Chojnicki	Gdański	Słupski	Starogardzki	Trójmiejski
Powiaty: Powiaty:	Powiaty: Powiaty:	Powiaty: Powiaty:	Powiaty: Powiaty:	Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:
chojnicki (5) człuchowski (7) kościerski (8)	gdański (8) kartuski (8) nowodworski (5) pucki (7) wejherowski (10)	bytowski (10) lęborski (5) słupski (10) Miasto na prawach powiatu: City with powiat status: Słupsk (1)	kwidzyński (6) malborski (6) starogardzki (13) sztumski (5) tczewski (6)	Gdańsk (1) Gdynia (1) Sopot (1)

W nawiasach podano liczbę gmin.
The number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska

Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CONDITIONS
A. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C					Temperatures in °C		
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme tempera- tures
		1971-2000	1991-2020	2011-2020	2016-2020	2023	maksimum maximum	minimum minimum	
							1971-2023		
Chojnice	164	7,3	8,1	8,7	8,9	9,3	36,3	-25,7	62,0
Hel	1	8,1	8,8	9,3	9,7	9,9	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,4	9,0	9,4	9,5	37,2	-25,0	62,2

B. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, SUNSHINE DURATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm					Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind veloci- ty in m/s	Usłonecz- nienie w h Sunshine duration in h	Średnie zachmu- rzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	1971-2000	1991-2020	2011-2020	2016-2020	2023			
	średnie ^a average ^a							
Chojnice ^c	547	612	593	645	610	3,4	1874	•
Hel ^{cd}	578	598	581	609	662	4,1	•	•
Łeba	632	662	644	651	686	5,1	2102	5,5

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). c Brak pełnego ciągu pomiarowego zachmurzenia. d Brak pełnego ciągu pomiarowego usłonecznienia.

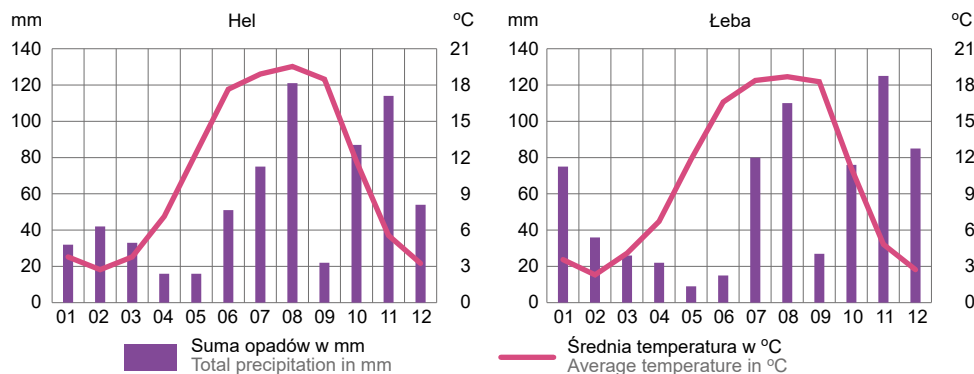
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages for these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). c Lack of a full measurement sequence cloudiness. d Lack of a full measurement sequence sunshine duration.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2023 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2023

TABL. 2. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

Stan w dniu 1 stycznia
 GEODESIC AREA BY LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2024		SPECIFICATION
	w ha in ha				w odsetkach in percent		
Powierzchnia ogólna^a	1831034	1832368	1833572	1954681	1954681	100,0	Total area ^a
w tym:							of which:
Użytki rolne	920236	917220 ^b	914934 ^b	928928 ^b	911671 ^b	46,6	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	690492	687939	688860	692015	689141	35,3	Forest land as well as woodland and shrubland
Grunty pod wodami	74199	77081	77490	178269	198883	10,2	Land under waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	96217	100554 ^c	103634 ^c	106254 ^c	106376 ^c	5,4	Built-up and urbanised areas
Nieuzytki	41585	41156	42100	42878	42424	2,2	Wasteland

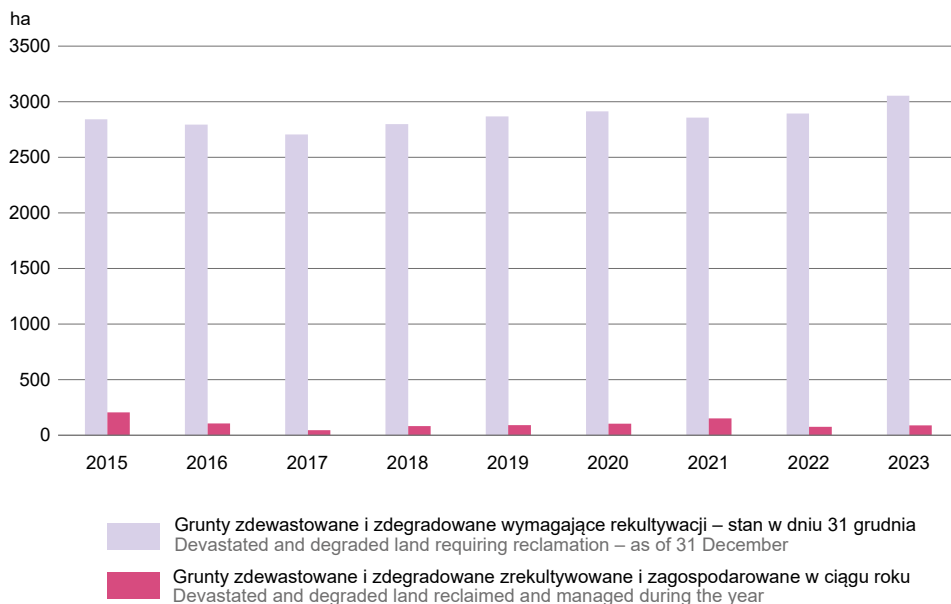
a Obszar ładowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; zwiększenie powierzchni w 2023 r. wynika z regulacji przebiegu linii podstawowej morza terytorialnego, patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej – patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 200. b Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. c Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters) as well as part of internal seawaters; the increase in the area results from changes in the baseline of the territorial sea, resulting from the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 2017 on the baselines, external boundary of the territorial sea and the contiguous zone of the Republic of Poland – see notes to the chapter, item 1 on page 200. b Including woodland and shrubland on agricultural land, classified until 2016 in the item “forest land as well as woodland and shrubland”. c Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

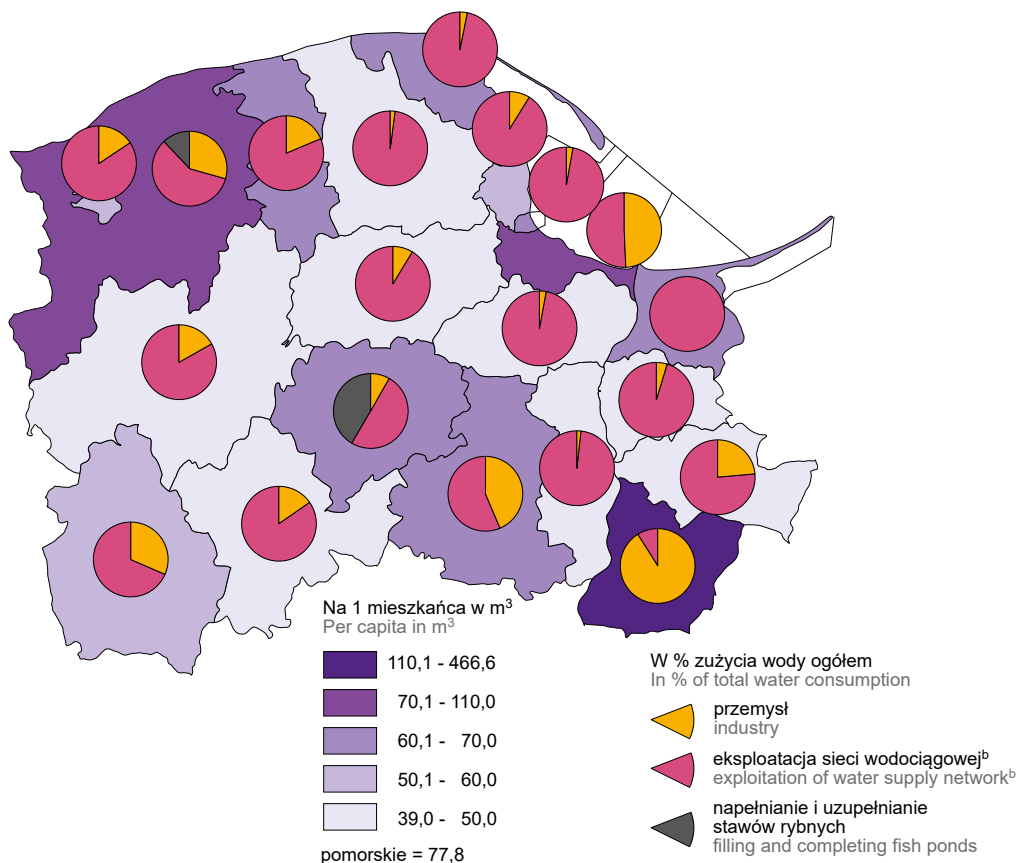
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

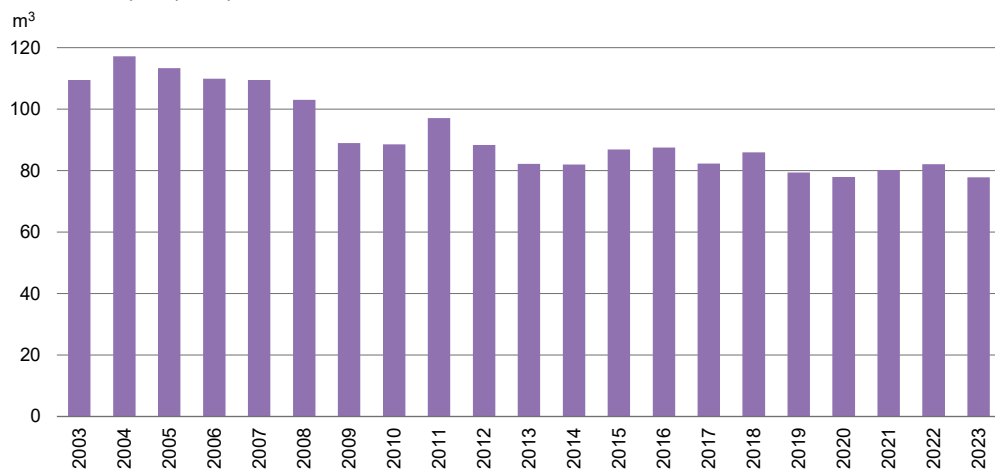
MAPA 1. ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI^a W 2023 R.

MAP 1. WATER CONSUMPTION FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION^a IN 2023

Zużycie wody na 1 mieszkańca

Water consumption per capita

a Dane nie dotyczą zużycia na potrzeby rolnictwa. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Data do not concern consumption for the needs of agriculture. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	165,2	156,2	160,0	152,9	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	83,9	66,8	70,4	62,4	40,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	37,3	20,6	25,0	17,5	11,5	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	81,3	89,4	89,5	90,5	59,2	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	127,8	135,6	135,0	135,3	88,5	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	127,3	135,6	134,9	135,3	88,5	treated
mechanicznie	6,3	6,4	6,0	6,7	4,4	mechanically
chemicznie ^b	2,1	2,0	1,8	1,8	1,2	chemically ^b
biologicznie	50,5	52,0	48,5	47,1	30,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	68,5	75,2	78,6	79,7	52,2	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	-	-	-	-	•	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including cooling water and polluted water from drainage of mines and building structures as well as from contaminated precipitation water.

b Data concern only industrial wastewater.

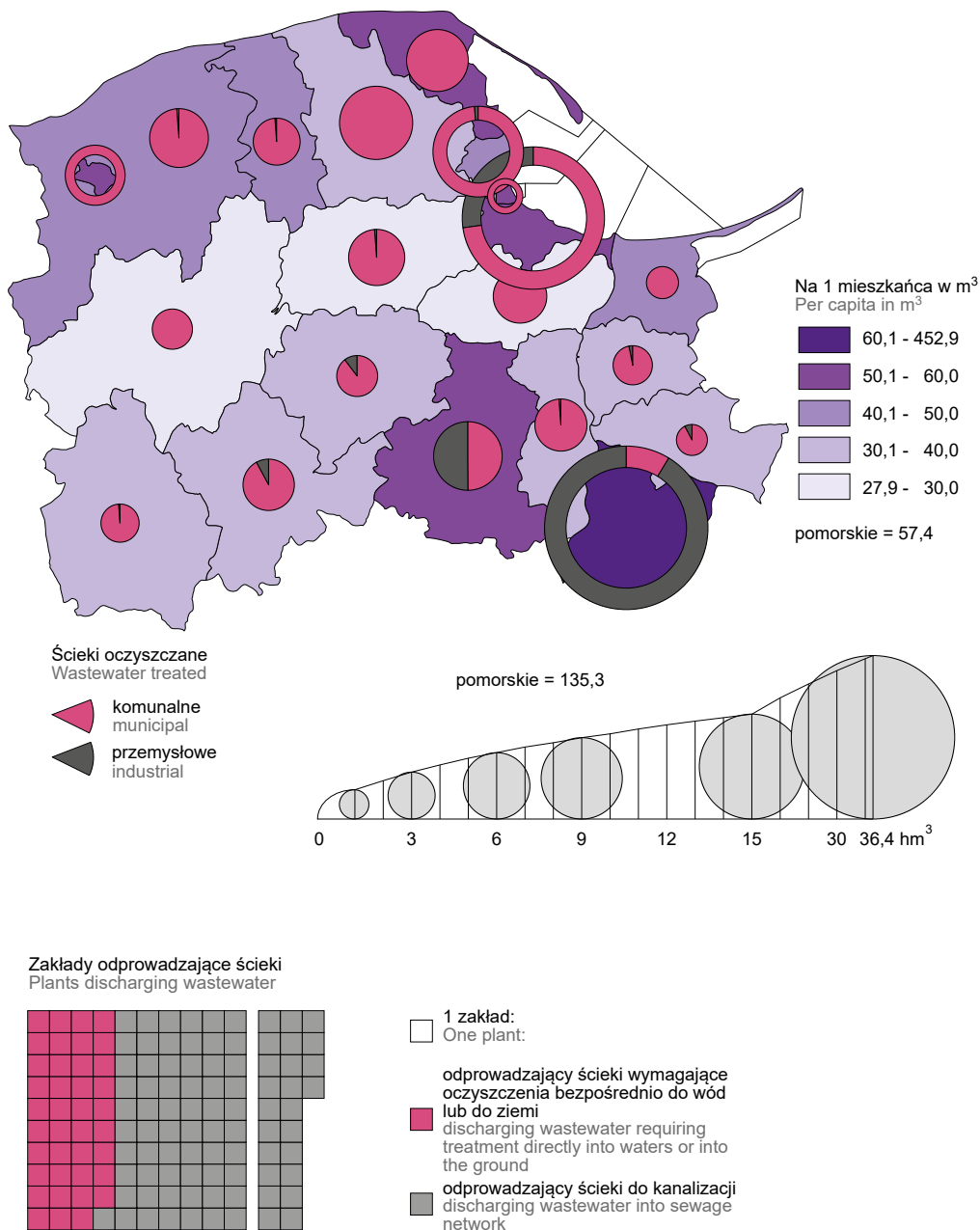
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

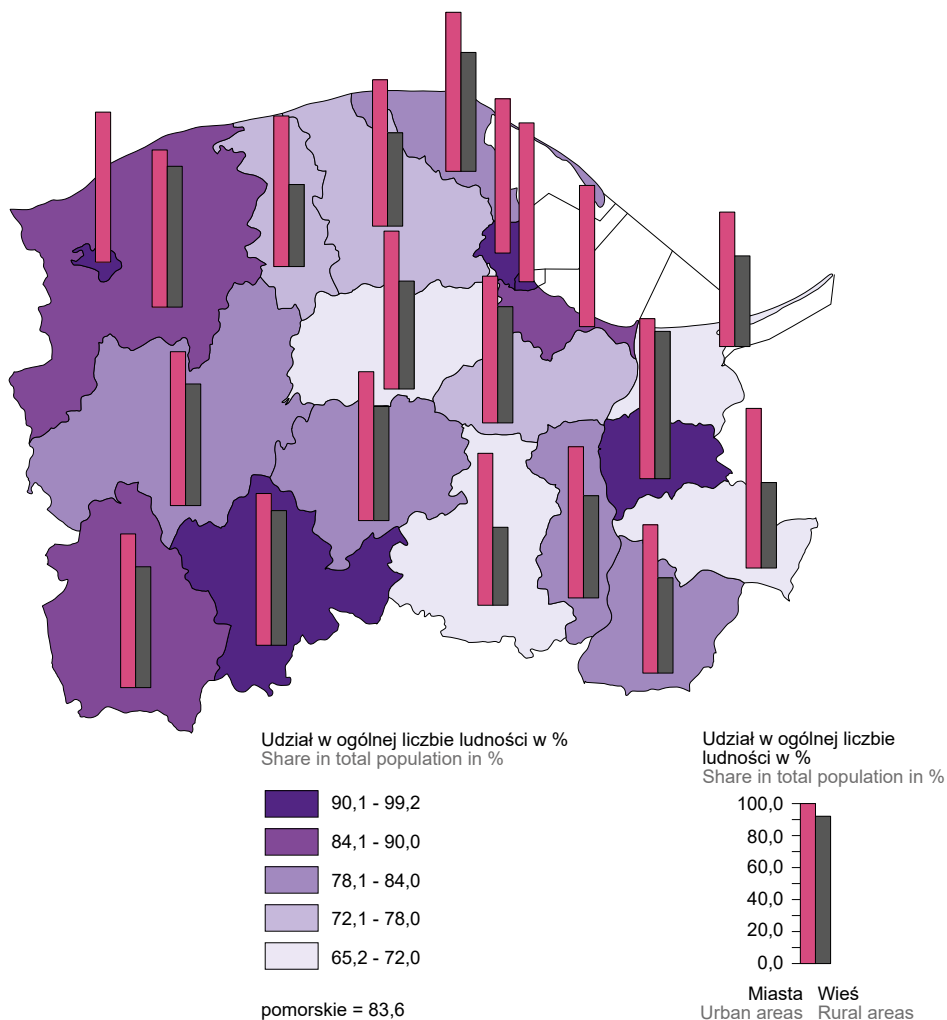
**MAPA 2. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2023 R.**

MAP 2. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2023

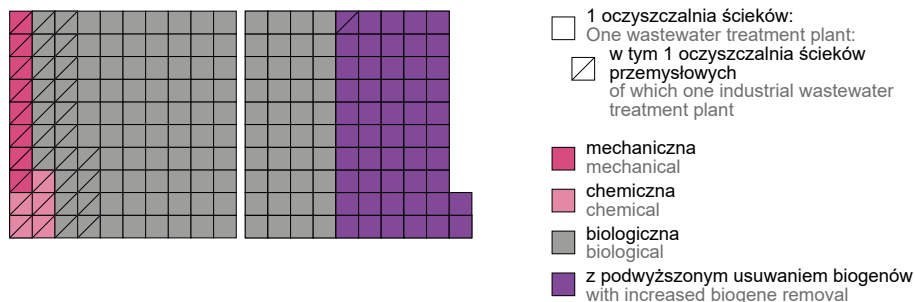

MAPA 3. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a W 2023 R.

MAP 3. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS^a IN 2023

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

^a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów.
a Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	2,3	0,7	0,6	0,5	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	1,4	0,4	0,4	0,3	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	6618,4	6522,2	6486,5	6081,6	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	13,0	4,8	5,1	4,5	sulphur dioxide
tlenek węgla	5,4	4,5	5,4	4,2	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	8,3	4,7	4,8	4,1	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	6590,0	6506,6	6469,7	6067,4	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	310,9	210,7	335,3	251,7	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	103,5	149,4	207,3	173,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,3	99,7	99,8	99,8	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	78,4	90,6	92,5	92,4	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 grudnia		EQUIPMENT – as of 31 December			
Cyklony	115	124	93	80	Cyclones
Multicyklony	55	76	76	72	Multicyclones
Filtry tkaninowe	173	309	263	274	Fabric filters
Elektrofiltry	20	20	20	20	Electrofilters
Urządzenia mokre	49	53	56	56	Wet air cleaners
Inne	30	50	57	66	Others
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h		WASTE GAS FLOW in dam ³ /h			
Cyklony	4766	3373	3452	3315	Cyclones
Multicyklony	1581	1839	1973	1858	Multicyclones
Filtry tkaninowe	2629	3705	3613	3408	Fabric filters
Elektrofiltry	2618	1784	1859	1743	Electrofilters
Urządzenia mokre	940	2292	2364	2294	Wet air cleaners
Inne	426	1306	1772	2001	Others

TABL. 6. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the Voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
O G Ó Ł E M	598303	602322	604386	605276	31,0	2565	TOTAL
Parki narodowe	26186	26224	26229	26229	1,3	111	National parks
Rezerwy przyrody	8867	9228	9230	9333	0,5	40	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	152187	152195	152207	152160	7,8	645	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	390314	394099	395502	396058	20,3	1679	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	30	30	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	16272	16704	16694	16758	0,9	71	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	4447	3841	4493	4708	0,2	20	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 7. **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

NATIONAL PARKS

As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha					
	parków narodowych national parks					otuliny (strefy ochronnej) buffer zone
	ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – under strict protection ^b			
			razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land		
O G Ó Ł E M	2015	26186	10120	5651	2992	43201
TOTAL	2020	26224	10124	5710	2992	43201
	2022	26229	10122	5710	2992	43201
	2023	26229	10119	5710	2992	43201
Słowiński ^c		21616	6183	5386	2713	30220
Bory Tucholskie		4613	3936	324	278	12981

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

a Area of the park within the Voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 8. PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

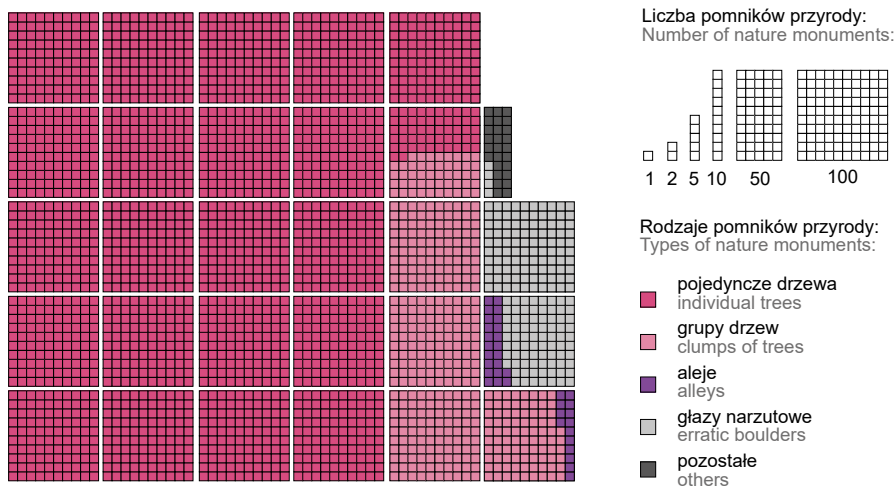
LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
			w ha	in ha	
OGÓŁEM	2015	167855	107793	38780	11820
TOTAL	2020	167855	107793	38780	11820
	2022	167855	107793	38780	11820
	2023	167908	107865	38830	11763
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych		153892	95873	37334	11395
Dolina Słupi		37040	26560	7700	2330
Zaborski		34026	21541	8008	3575
Kaszubski		33202	11230	16712	3430
Trójmiejski		19930	18324	1323	145
Wdzydzki		17832	11370	2120	1915
Nadmorski		7452	3518	1285	-
Mierzeja Wiślana		4410	3330	186	-
Tucholski ^c		11323	9570	1400	210
Pojezierza Iławskiego ^c		2693	2422	96	158

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków. c W granicach województwa.

a Listed according to a decreasing grand total area in the Voivodship. b Including the area of nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Within the boundaries of the Voivodship.

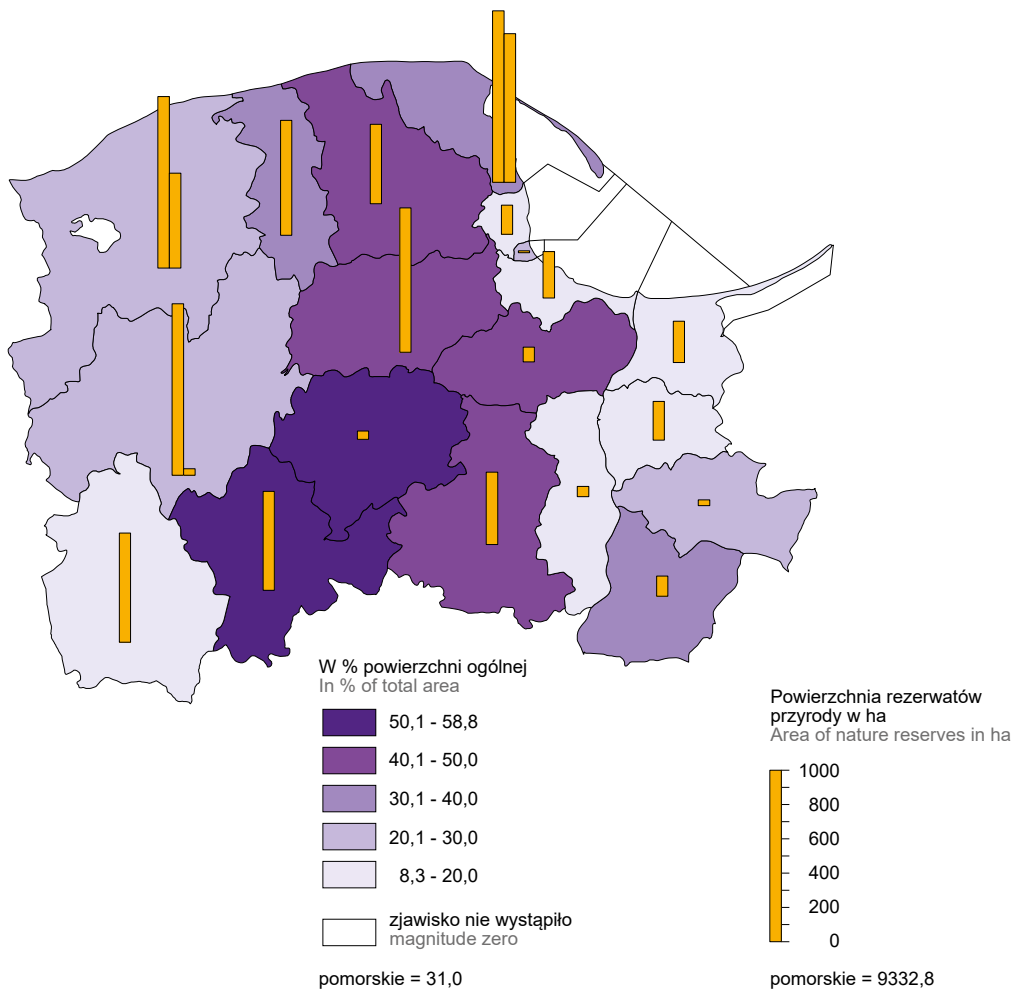
WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2023 R.

CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2023

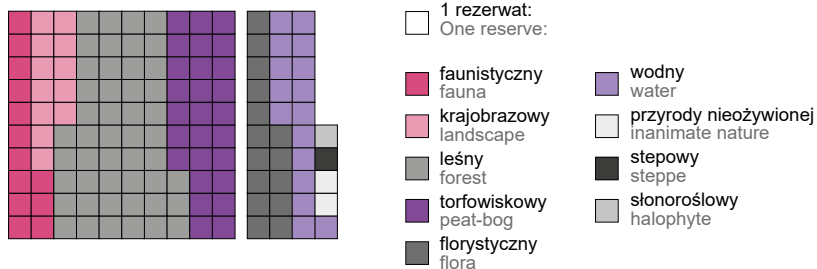

MAPA 4. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2023 R.

MAP 4. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2023

Rezerваты przyrody
Nature reserves

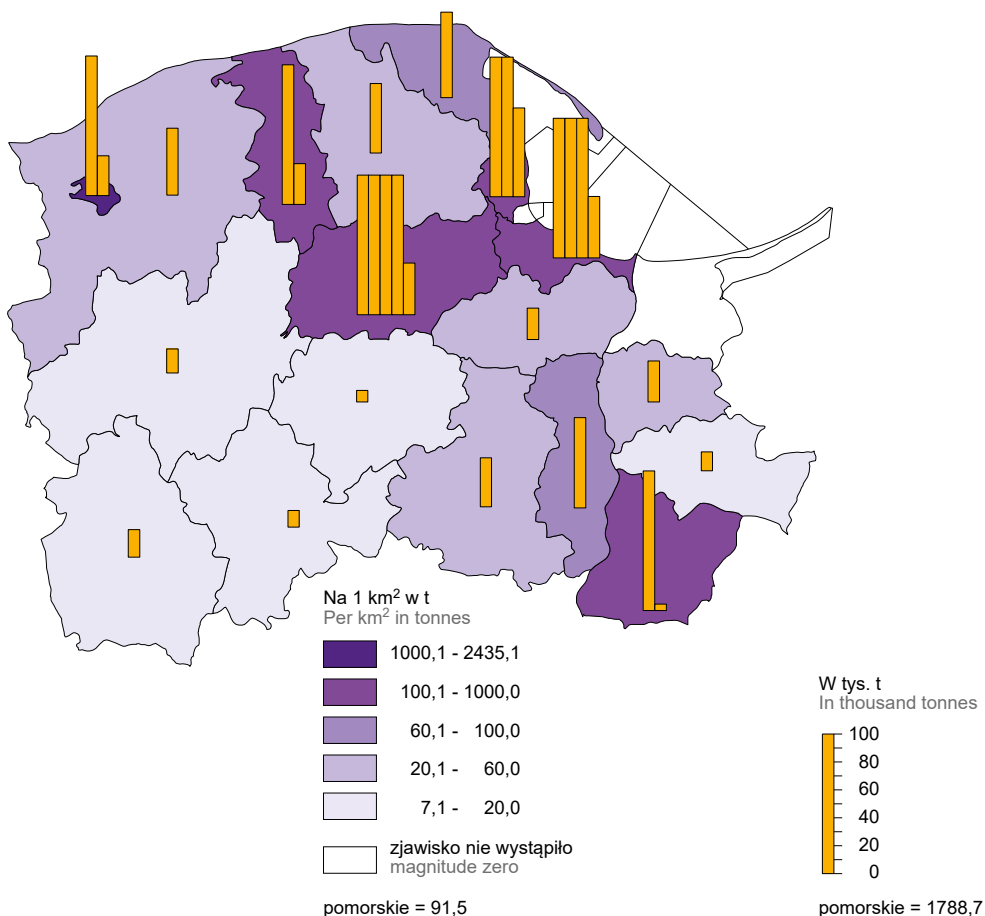

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 5. ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2023 R.

MAP 5. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2023

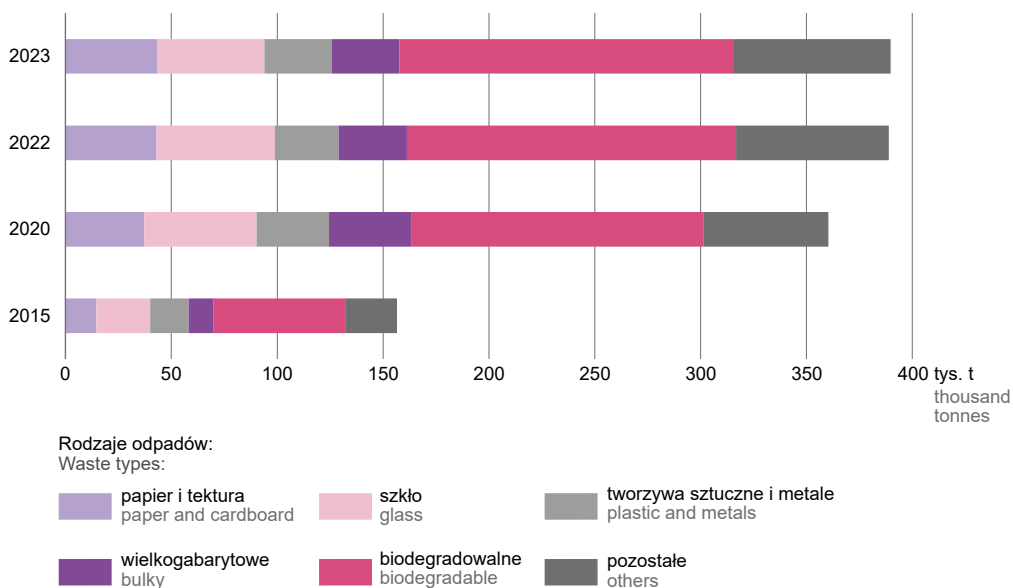

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year

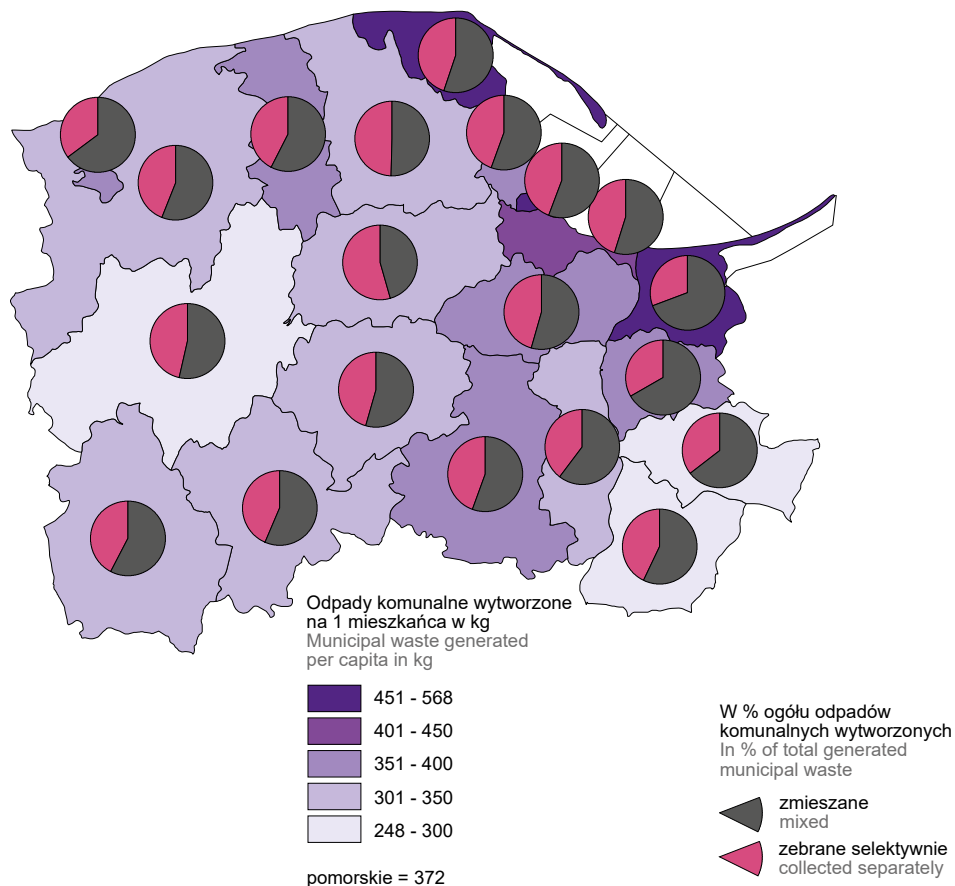
TABL. 9. ODPADY KOMUNALNE
 MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne wytworzone w tys. t	703,0	830,0	904,0	877,7	767,9	Municipal waste generated in thousand tonnes
zmieszane	546,4	469,7	515,1	487,9	401,7	mixed
miasta	397,6	309,5	342,2	331,9	270,4	urban areas
wieś	148,8	160,2	172,9	156,0	131,3	rural areas
zebrane selektywnie	156,5	360,3	388,9	389,8	366,3	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	14,6	37,2	43,0	43,3	37,3	paper and cardboard
szkło	25,4	53,1	55,9	50,6	47,6	glass
tworzywa sztuczne	18,0	34,2	30,2	31,8	29,6	plastic
metale	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	metals
wielkogabarytowe	11,7	38,8	32,2	32,0	31,3	bulky
biodegradowalne	62,6	138,0	155,4	158,1	151,0	biodegradable

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE
 CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

MAPA 6. ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE W 2023 R.

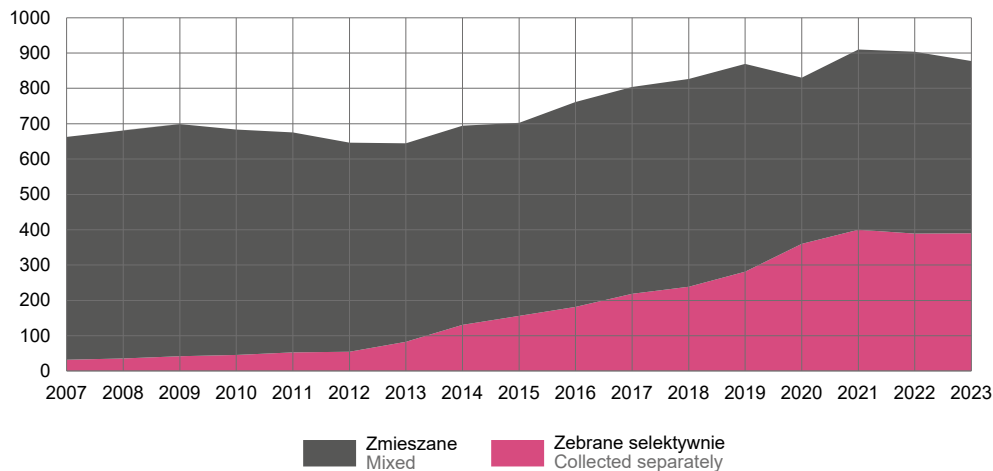
MAP 6. MUNICIPAL WASTE GENERATED IN 2023

Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku
Municipal waste generated during the year

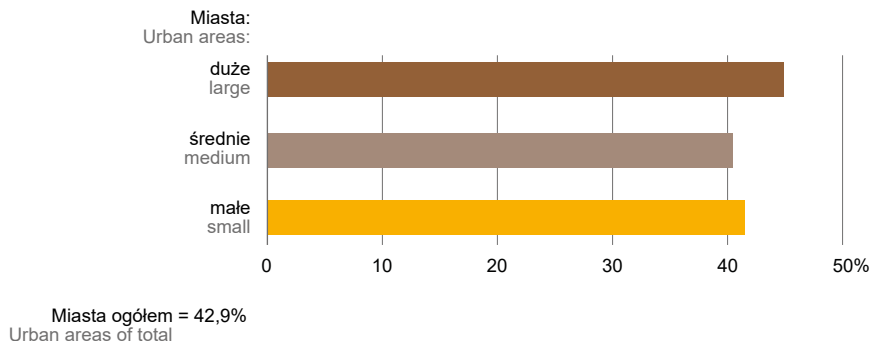
tys. t

thousand tonnes

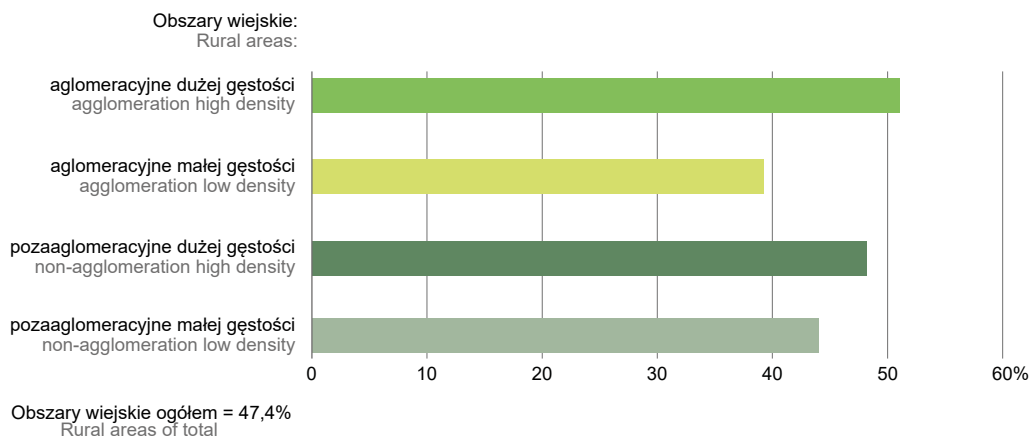
WYKRES 6. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 6. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 7. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

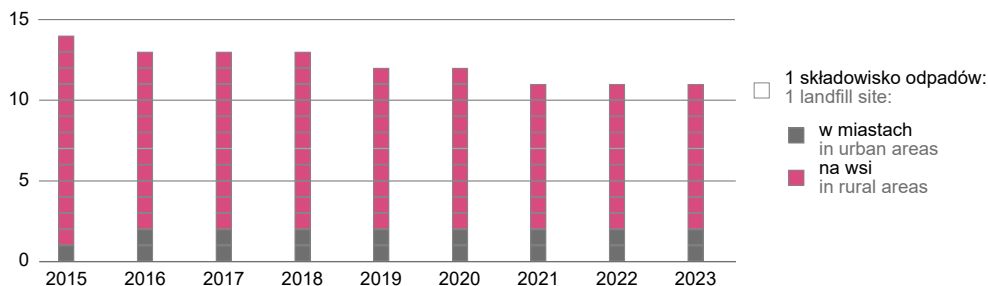
CHART 7. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE COLLECTED BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

WYKRES 8. SKŁADOWISKA ODPADÓW

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8. LANDFILL SITES
As of 31 December

TABL. 10. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	847046,1	780306,1	776867,2	731083,2	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	275382,4	•	232047,7	180318,8	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	74378,5	•	115248,2	65763,1	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernisation of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	503298,6	410351,6	384231,5	408846,0	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	181992,8	58933,9	73670,6	52337,4	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	305022,3	342579,1	300516,5	352102,7	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	54183,9	54812,3	•	•	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	10663,0	14958,0	19065,1	32013,0	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	4775,9	14509,0	18759,9	26512,3	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	40124,1	39012,9	•	•	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	394,4	-	-	-	reclamation of waste dumps, sludge storage tanks and landfill sites as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	32,4	•	•	•	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	6708,4	-	-	-	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	209405,2	132409,0	136198,8	232697,6	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	93429,4	82089,8	93587,1	142213,1	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	21274,7	14783,2	19035,7	51136,3	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	5260,3	-	20552,5	•	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	37610,4	•	•	•	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	51830,4	•	•	•	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are also included in respective sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 11. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu:					Protection of air and climate:
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed reduction of air pollutants in tonnes/year:
pyłowych	13238	2	-	-	particulate
gazowych	-	-	866	866	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód:					Wastewater management and protection of waters:
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	505,6	274,8	247,8	211,2	wastewater
wody opadowe	56,2	58,1	69,9	72,7	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	1	4	3	8	facilities
mechaniczne	-	-	1	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	4	2	8	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	-	-	-	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	8361	602	2372	1327	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
mechanicznych	100	-	560	-	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	3461	602	1812	1087	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4800	-	-	240	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przdomowe):					Wastewater treatment plants:
obiekty	200	15	1	108	facilities
przepustowość w m ³ /d	295	19	5	660	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial wastewater pre-treatment plants:
obiekty	1	-	2	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	560	-	1700	-	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami:					Wastes management:
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	-	2	-	-	facilities
wydajność w t/r	-	52000	-	-	capacity in tonnes per year
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfill sites of municipal waste:
obiekty	-	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	-	7,2	-	-	area in ha
wydajność w t/r	-	200000	-	-	capacity in tonnes per year
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	2000	-	-	-	Capacity of waste utilization systems ^b in tonnes per year
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	25964	6928	7555	3040	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1466	23516	8643	6840	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	360,4	194,3	209,8	205,4	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	-	-	-	5511,0	Capacity of water reservoirs and falls in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	3,6	-	-	-	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	3,0	-	-	1,5	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (12). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
Stan w dniu wyborów – 7 kwietnia 2024 r.
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
As of election day – 7 April 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódzkiego voivodship regional council	
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	1901	106	328	33	T O T A L
W tym kobiety	668	39	81	12	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	74	5	8	2	18–29 years
30–39	386	21	42	5	30–39
40–49	591	42	82	5	40–49
50–59	460	14	91	10	50–59
60 lat i więcej	390	24	105	11	60 years and more

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (13). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przeciętne zatrudnienie average employment				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in PLN			
O G Ó Ł E M	22111	22106	22233	22467	4480,09	5943,79	7155,44	8201,53
T O T A L								
w tym: of which:								
Administracja państwowa State administration	8462	7802	7731	7879	4551,12	6610,54	7808,02	9234,13
Administracja samorządu terytorialnego Local government administration	13602	14258	14457	14544	4429,15	5572,52	6802,97	7639,18
gminy i miasta na prawach powiatu gminas and cities with powiat status	9460	10144	10196	10265	4501,63	5582,28	6858,05	7635,35
powiaty powiats	2907	2960	3073	3068	3935,83	5181,42	6065,76	6871,88
województwo voivodship	1235	1154	1188	1211	5035,20	6489,95	8237,21	9607,65

a Patrz uwagi do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne”, ust. 2 na str. 208.

a See notes to the chapter “Wages and salaries. Social benefits”, item 2 on page 208.

Dział III. Wymiar sprawiedliwości

Chapter III. Justice

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przestępstwa stwierdzone przez Policję crimes ascertained by the Police				wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % rate of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M T O T A L	49050	49381	54831	53452	59,1	66,9	65,2	68,4
w tym ^a : of which ^a :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	1063	911	840	864	77,3	85,7	82,3	84,7
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	4484	4058	4421	3737	98,1	97,5	97,9	98,1
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1452	1750	1894	1584	83,7	83,3	81,8	79,8
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	233	4329	869	4399	75,2	98,9	92,5	98,8
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	1570	3632	3058	2951	99,1	99,9	99,9	99,8
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	140	263	284	331	74,3	79,8	80,3	65,9
Przeciwko mieniu ^b Against property ^b	29124	25899	30397	28629	41,7	45,2	44,7	49,3

a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 202. b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

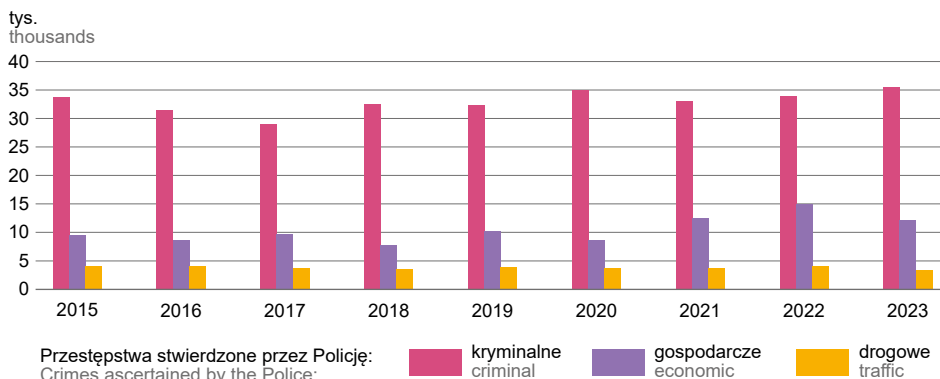
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a See Criminal Code articles, notes to the chapter, item 1 on page 202. b Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (9). RODZAJE PRZESTĘPSTW

CHART 1 (9). TYPES OF CRIME

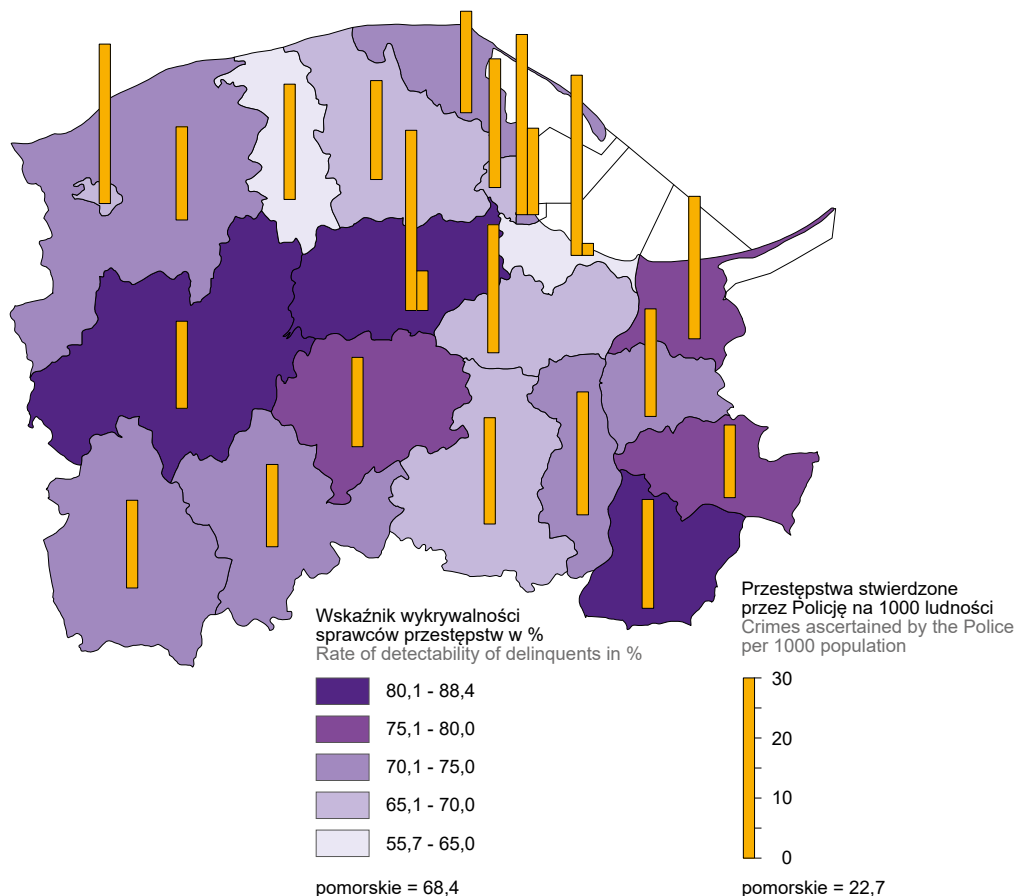

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

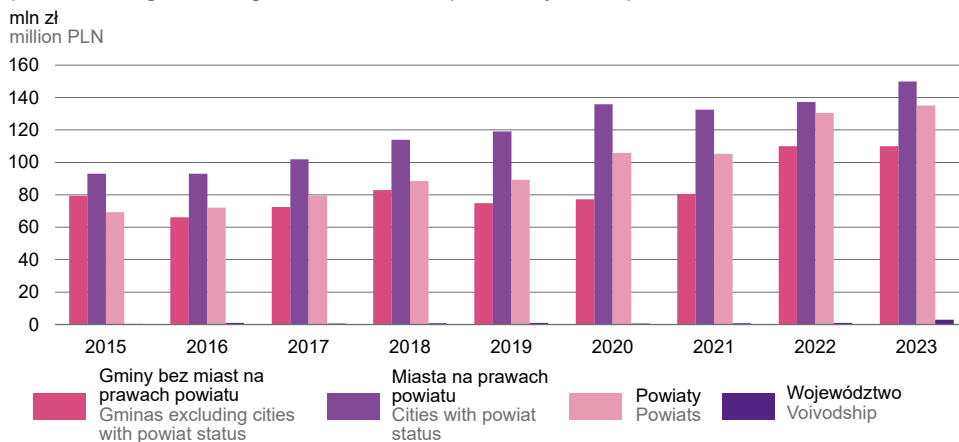
Source: data of the National Police Headquarters.

MAPA 1 (7). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2023 R.

MAP 1 (7). CRIME RISK IN 2023

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
Expenditure of budgets of local government units in the public safety and fire protection division

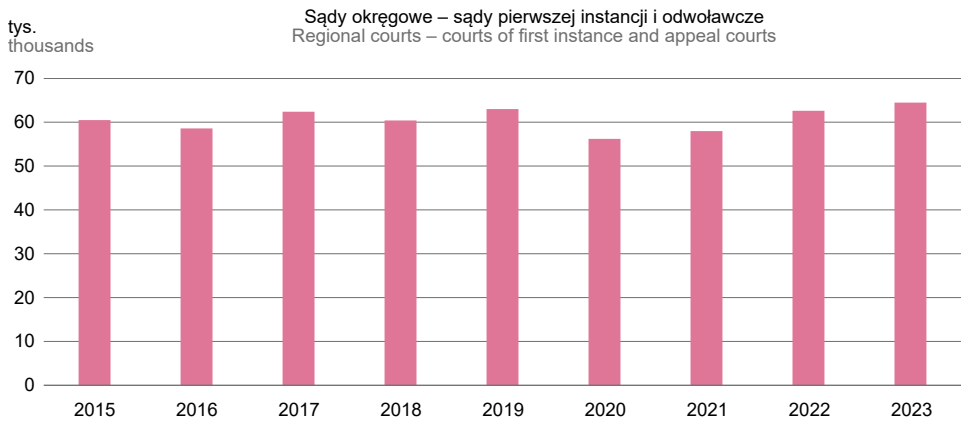
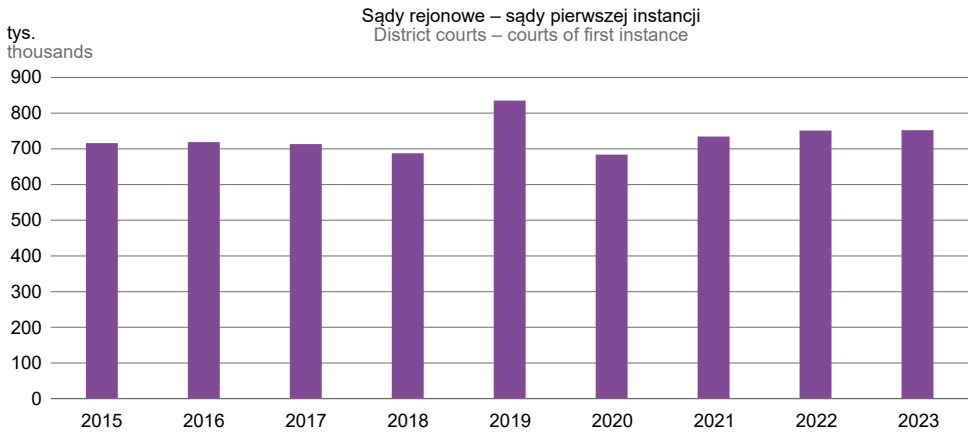

Źródło: zagrożenie przestępczością – dane Komendy Głównej Policji, wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego – dane Ministerstwa Finansów.

Source: crime risk – data of the National Police Headquarters; expenditure of budgets of local government units – data of the Ministry of Finance.

WYKRES 2 (10). WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH

CHART 2 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

TABL. 2 (15). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE

RESOLVED FAMILY LAW CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	18393	12767	16029	14916	T O T A L
O rozwód	5961	5089	5295	5035	Divorce cases
O separację	218	141	1105	80	Separation cases
O alimenty	6459	3935	4725	4942	Alimony cases
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases of suspected:
demoralizacji	2924	2146	2654	2608	demoralisation
popęnienia czynu karalnego	2831	1456	2250	2251	committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność

Chapter IV. Population

TABL. 1 (16). **LUDNOŚĆ**

Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2307710	2358256	2358307	2359573	T O T A L
na 1 km ²	126	129	129	121	per km ²
mężczyźni	1124377	1147038	1145637	1145754	males
kobiety	1183333	1211218	1212670	1213819	females
na 100 mężczyzn	105	106	106	106	per 100 males
Miasta	1486719	1489406	1475748	1470461	Urban areas
w % ogółu ludności	64,4	63,2	62,6	62,3	in % of total population
Wieś	820991	868850	882559	889112	Rural areas
w % ogółu ludności	35,6	36,8	37,4	37,7	in % of total population

TABL. 2 (17). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 December

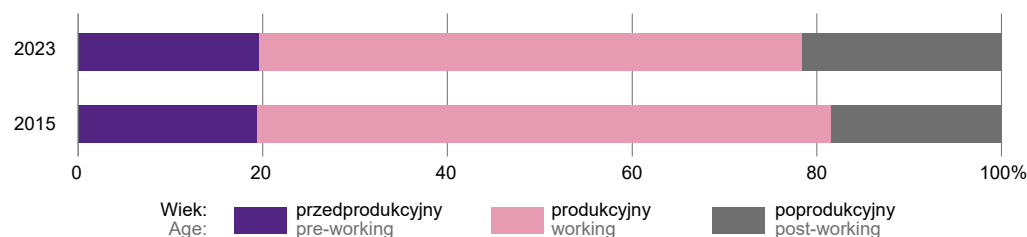
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2307710	2358256	2358307	2359573	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	447792	464904	466333	462578	Pre-working age
mężczyźni	229833	239028	239648	237598	males
kobiety	217959	225876	226685	224980	females
Miasta	258424	258013	257547	254656	Urban areas
Wieś	189368	206891	208786	207922	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1436214	1406624	1391507	1387128	Working age
mężczyźni	757824	741332	730514	727082	males
kobiety	678390	665292	660993	660046	females
Miasta	913064	880943	862700	856120	Urban areas
Wieś	523150	525681	528807	531008	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	423704	486728	500467	509867	Post-working age
mężczyźni	136720	166678	175475	181074	males
kobiety	286984	320050	324992	328793	females
Miasta	315231	350450	355501	359685	Urban areas
Wieś	108473	136278	144966	150182	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	60,7	67,7	69,5	70,1	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	48,4	54,7	56,8	57,6	Males
Kobiety	74,4	82,1	83,5	83,9	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**

As of 31 December

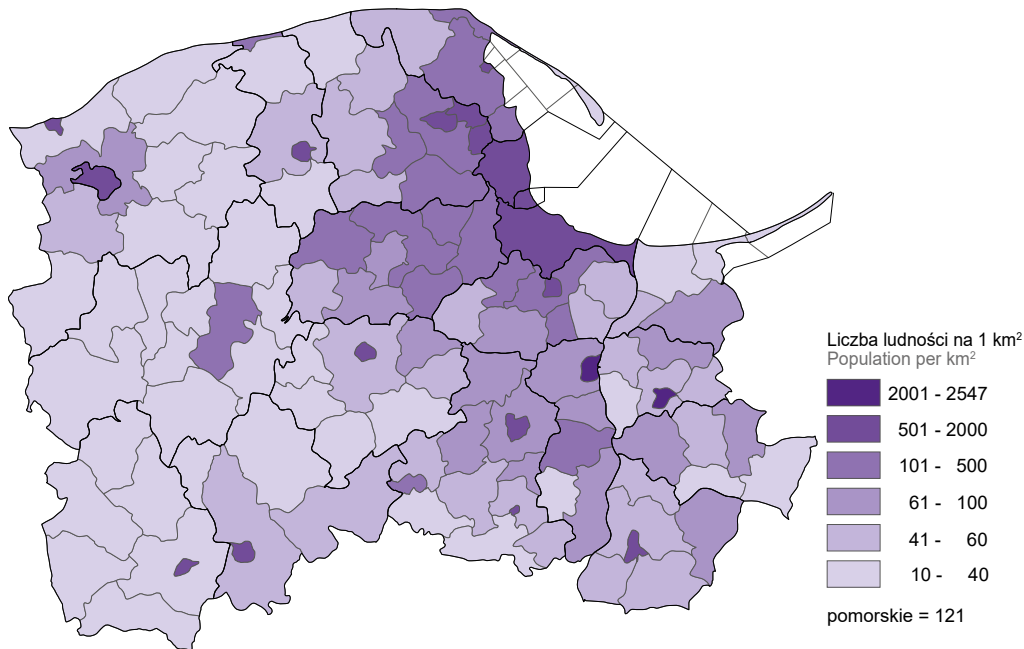

MAPA 1 (8). GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (8). POPULATION DENSITY IN 2023

As of 31 December

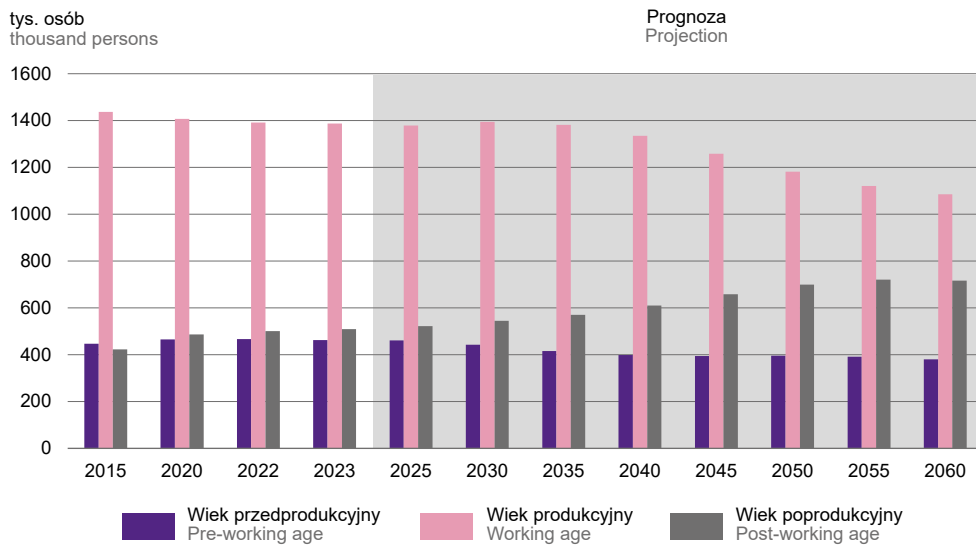

Ludność według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Population by economic age groups

As of 31 December

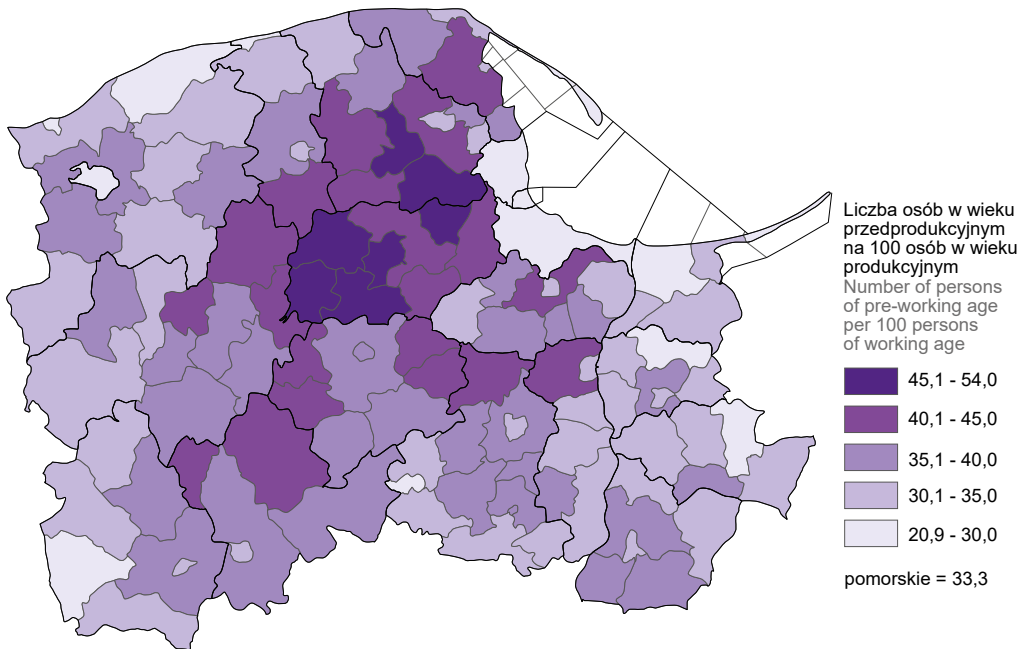

MAPA 2 (9). LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (9). PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2023

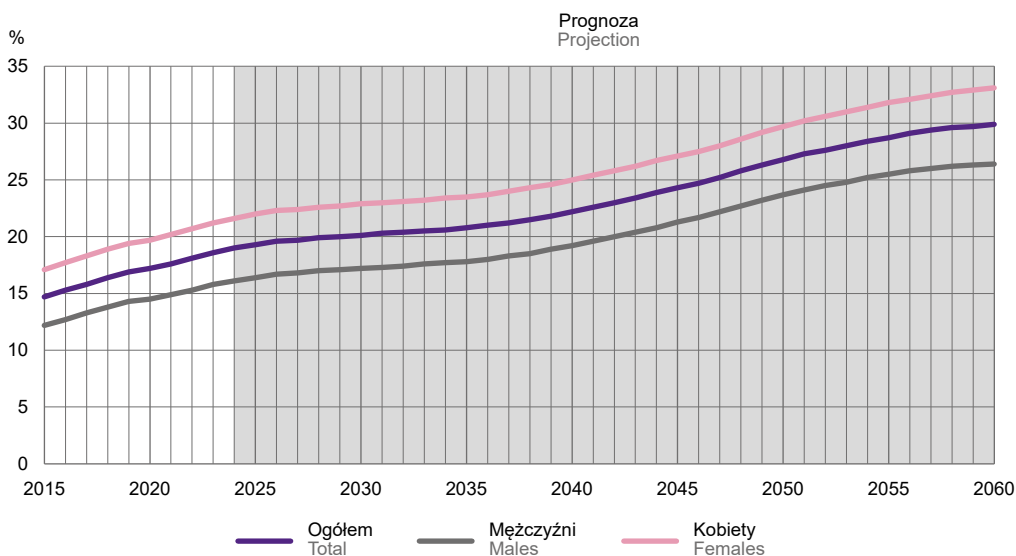
As of 31 December

Współczynnik starości demograficznej^a

Stan w dniu 31 grudnia

Old age rate^a

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności; prognoza: 2024-2060.
^a A share of people aged 65 years and more in total population; projection: 2024-2060.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
O G Ő Ł E M	2015	42	1486719	64,4
T O T A L	2020	42	1489406	63,2
	2022	42	1475748	62,6
	2023	42	1470461	62,3
Poniżej 2000 Below 2000		1	1165	0,0
2000– 4999		9	31508	1,3
5000– 9999		12	92363	3,9
10000– 19999		5	67351	2,9
20000– 49999		10	353758	15,0
50000– 99999		3	195756	8,3
100000 i więcej and more		2	728560	30,9

TABL. 4 (19). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
O G Ő Ł E M	2015	100	820991	35,6
T O T A L	2020	101	868850	36,8
	2022	101	882559	37,4
	2023	101	889112	37,7
Poniżej 2000 Below 2000		2	1248	0,1
2000– 4999		34	124294	5,3
5000– 6999		20	117455	5,0
7000– 9999		17	138149	5,9
10000 i więcej and more		28	507966	21,5

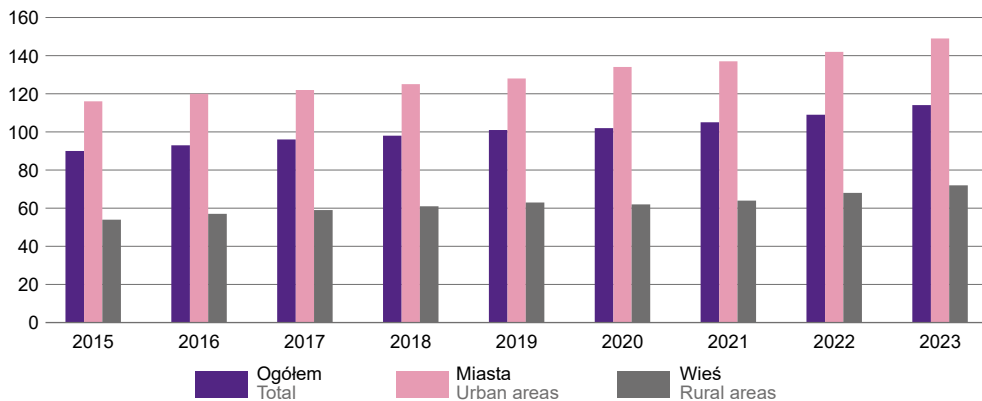
a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural.

WYKRES 2 (12). **INDEKS STAROŚCI^a**

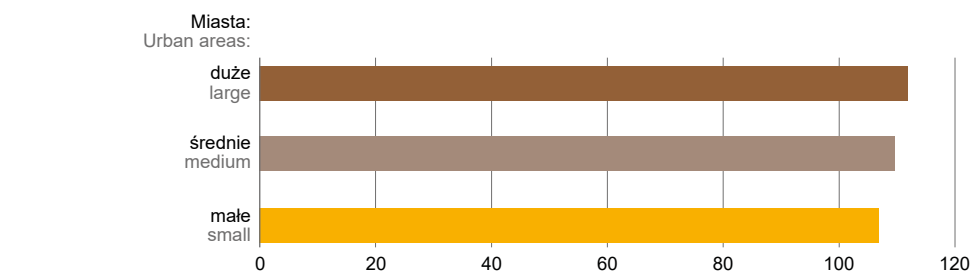
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). **AGEING RATIO^a**

As of 31 December

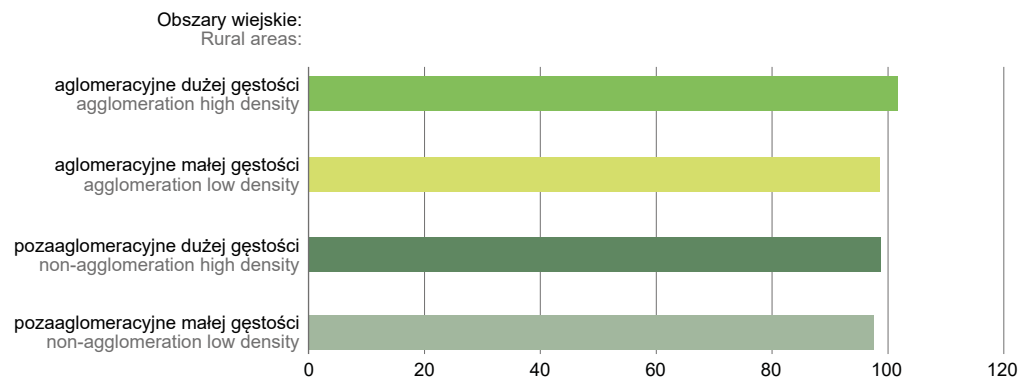

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0-14 years.

WYKRES 3 (13). WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI 2023 R.CHART 3 (13). FEMINISATION RATE^a IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

Miasta ogółem = 110,4
Urban areas of total

a Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.
a Number of women per 100 men.

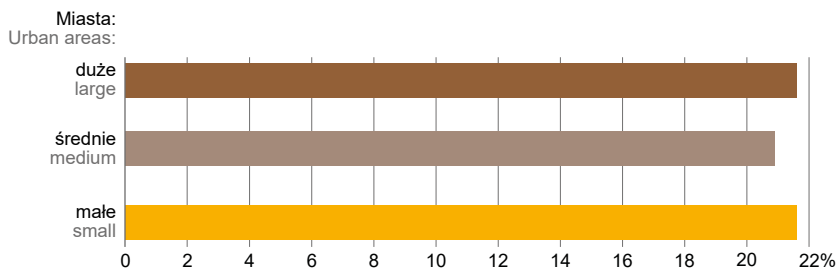
WYKRES 4 (14). WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI^a WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.CHART 4 (14). FEMINISATION RATE^a BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

Obszary wiejskie ogółem = 99,0
Rural areas of total

a Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.
a Number of women per 100 men.

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 5 (15). POPULATION AGED 65 AND MORE^a IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

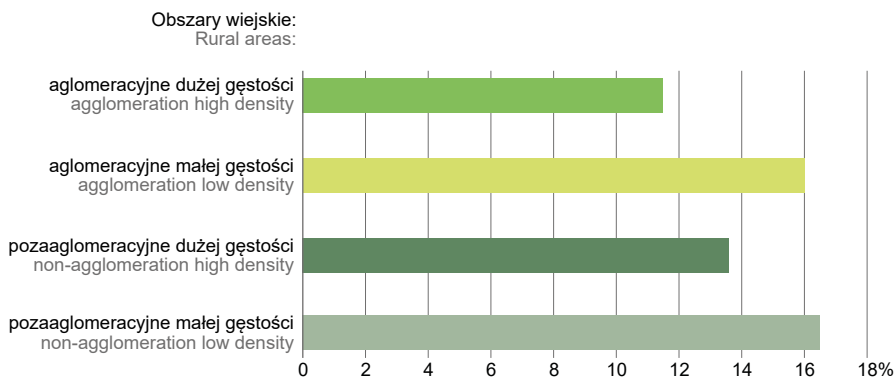

Miasta ogółem = 21,3%
Urban areas of total

^a Współczynnik starości demograficznej – relacja liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności.
a Old age rate – ratio of population aged 65 and over to the total population.

WYKRES 6 (16). LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ^a WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 6 (16). POPULATION AGED 65 AND MORE^a BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

Obszary wiejskie ogółem = 14,0%
Rural areas of total

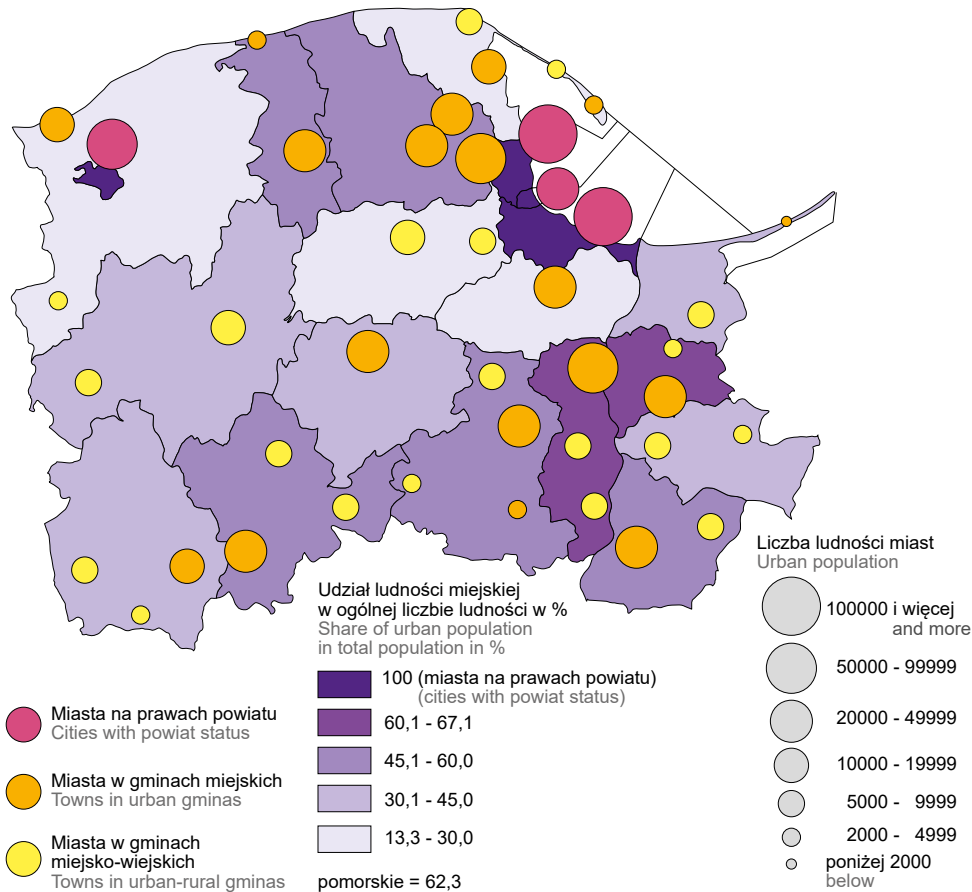
^a Współczynnik starości demograficznej – relacja liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności.
a Old age rate – ratio of the population aged 65 and over to the total population.

MAPA 3 (10). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (10). URBANISATION RATE IN 2023

As of 31 December

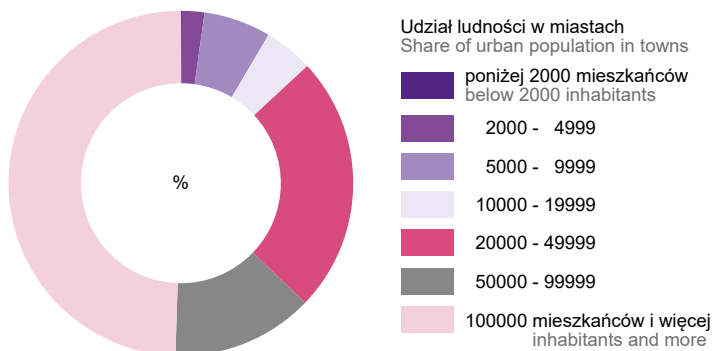

Ludność w miastach w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Urban population in 2023

As of 31 December

TABL. 5 (20). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

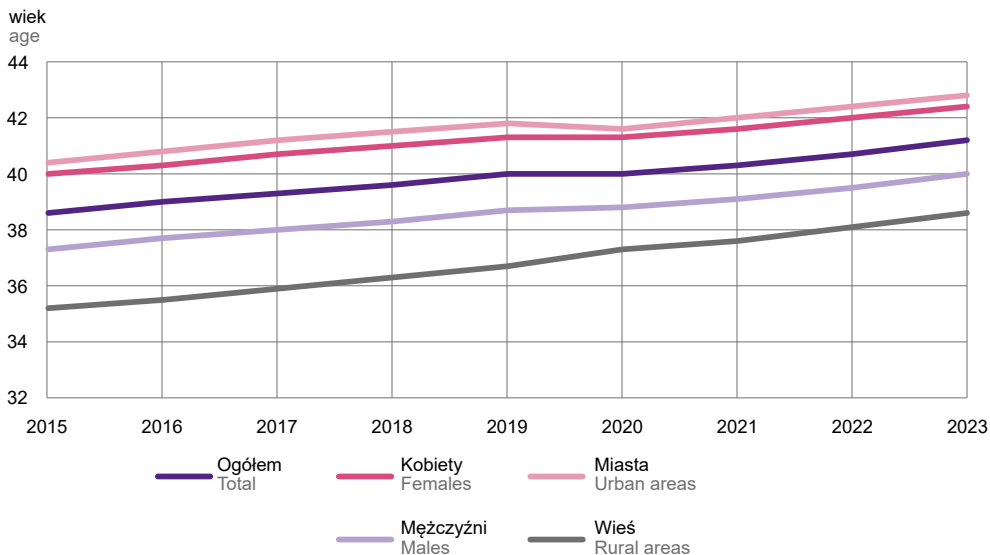
WIEK AGE	2015	2020	2022	2023					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
O G Ó Ł E M TOTAL	2307710	2358256	2358307	2359573	1145754	1470461	698884	889112	446870
0–2 lata	73149	75715	68046	63373	32325	36941	18799	26432	13526
3–6	107194	106984	108118	105218	54164	56861	29318	48357	24846
7–12	150090	163185	158648	157830	81093	85891	44078	71939	37015
13–15	69410	74471	83456	85207	43904	46716	24100	38491	19804
16–18	73150	66452	70578	74482	38170	41188	21212	33294	16958
19–24	170843	149490	140296	138112	69739	77114	38537	60998	31202
25–29	174677	158181	145538	139280	69156	87631	42408	51649	26748
30–34	198704	182462	177809	174295	87498	111122	55240	63173	32258
35–39	187598	201369	197758	193070	96861	120877	60430	72193	36431
40–44	164964	188537	192017	196527	98743	123803	61692	72724	37051
45–49	136978	163876	176316	180589	90646	114147	56505	66442	34141
50–54	139828	134175	142032	147813	73736	91290	44717	56523	29019
55–59	162683	134274	129949	128829	63564	78136	37606	50693	25958
60–64	159607	153241	141481	136363	65081	84949	39059	51414	26022
65–69	127594	146591	147674	147784	66948	99198	43041	48586	23907
70–74	66019	113108	122853	125747	54339	90022	37502	35725	16837
75–79	62104	55009	66222	74890	30381	56261	22287	18629	8094
80 lat i więcej and more	83118	91136	89516	90164	29406	68314	22353	21850	7053

WYKRES 7 (17). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION

As of 31 December

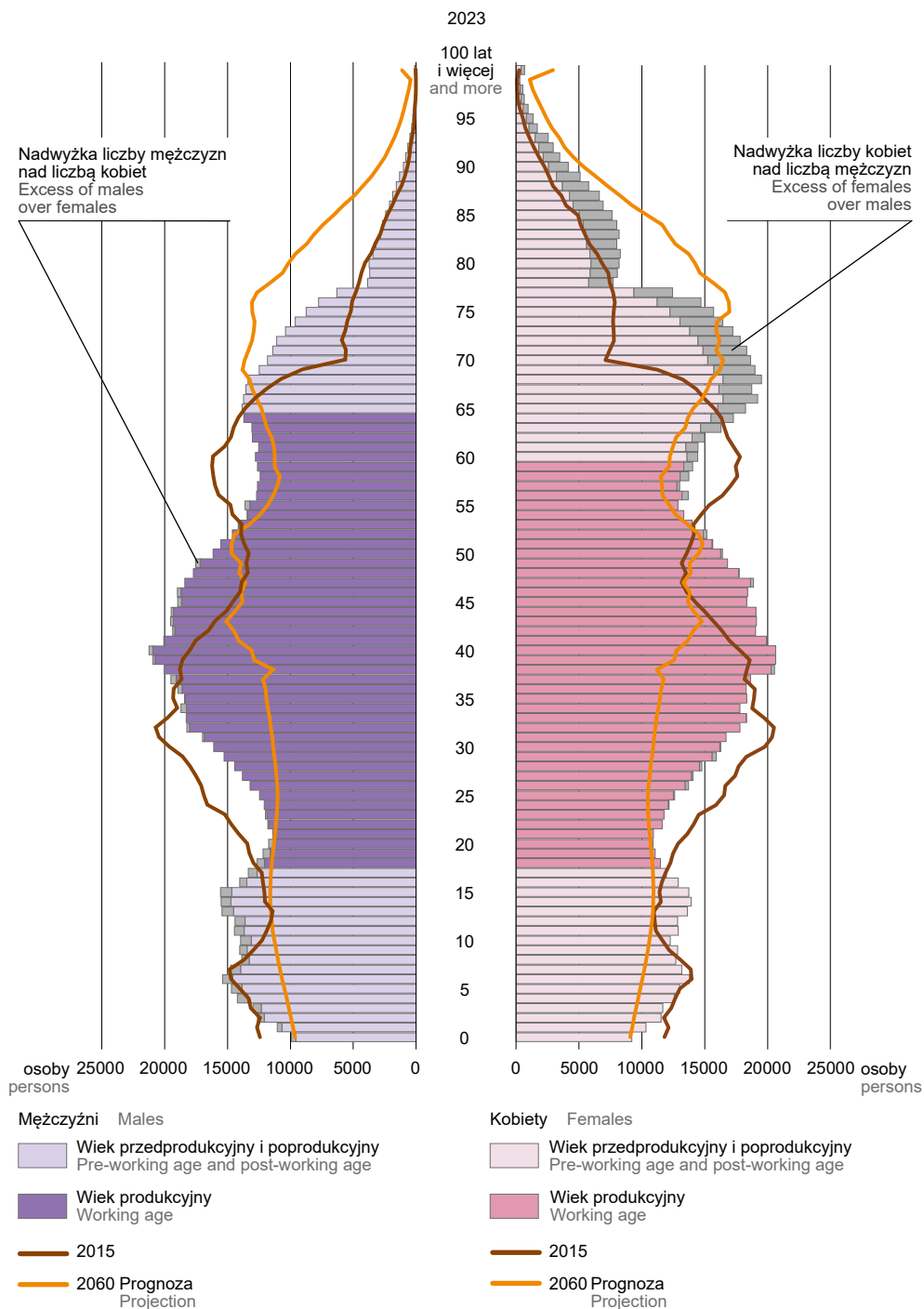

WYKRES 8 (18). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2015, 2023 I 2060

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (18). POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015, 2023 AND 2060

As of 31 December

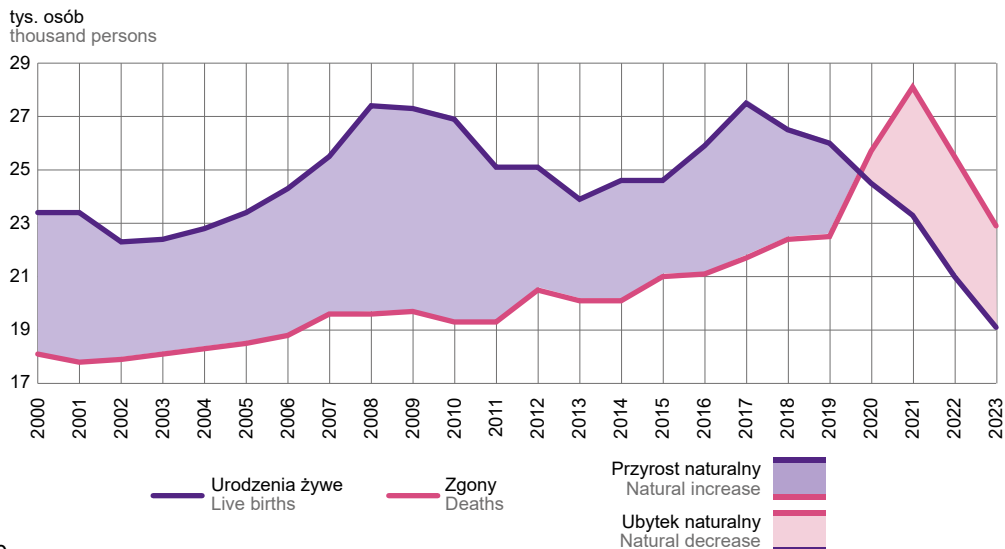

TABL. 6 (21). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost/ubytek naturalny Natural increase/decrease	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	24596	21035	91	3561
TOTAL	2020	24495	25663	97	-1168
	2022	20993	25456	96	-4463
	2023	19126	22945	87	-3819
Miasta	2015	14990	14805	47	185
Urban areas	2020	14507	17707	56	-3200
	2022	12498	17568	61	-5070
	2023	11139	15617	43	-4478
Wieś	2015	9606	6230	44	3376
Rural areas	2020	9988	7956	41	2032
	2022	8495	7888	35	607
	2023	7987	7328	44	659
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	10,7	9,1	3,7	1,5
TOTAL	2020	10,4	10,9	4,0	-0,5
	2022	8,9	10,8	4,6	-1,9
	2023	8,1	9,7	4,5	-1,6
Miasta	2015	10,1	10,0	3,1	0,1
Urban areas	2020	9,7	11,9	3,9	-2,1
	2022	8,4	11,9	4,9	-3,4
	2023	7,6	10,6	3,9	-3,0
Wieś	2015	11,8	7,6	4,6	4,1
Rural areas	2020	11,5	9,2	4,1	2,3
	2022	9,7	9,0	4,1	0,7
	2023	9,0	8,3	5,5	0,7

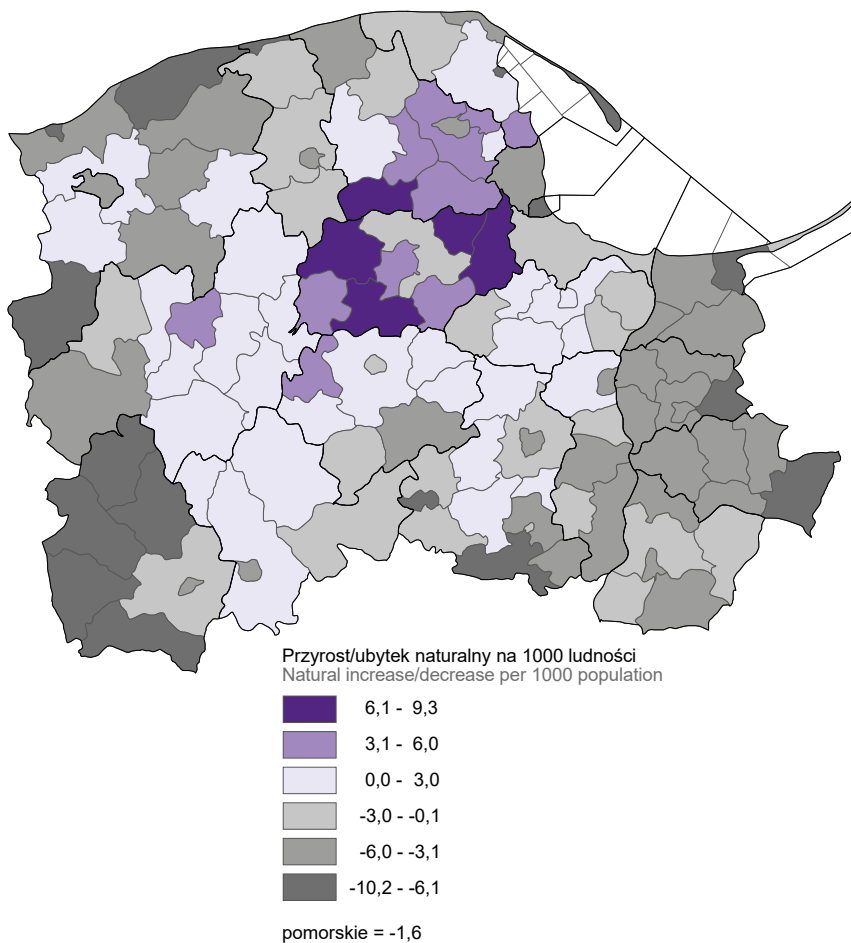
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths, per 1000 live births.

WYKRES 9 (19). PRZYROST/UBYTEK NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 9 (19). NATURAL INCREASE/DECREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

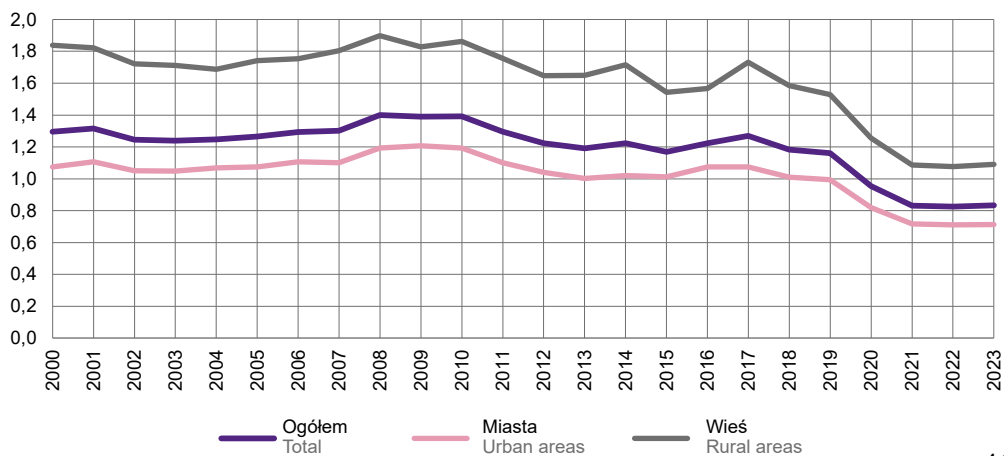
MAPA 4 (11). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2023 R.

MAP 4 (11). VITAL STATISTICS IN 2023

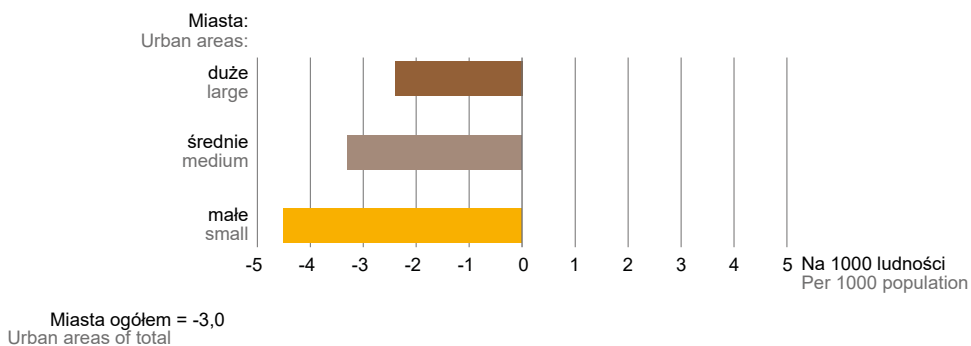
Współczynnik dynamiki demograficznej

Demographic dynamics rate

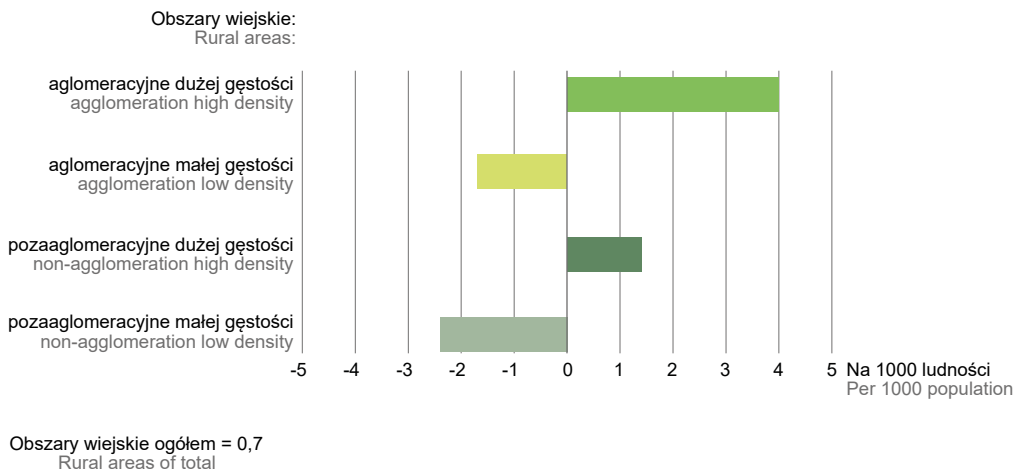
WYKRES 10 (20). UBYTEK NATURALNY LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 10 (20). NATURAL DECREASE OF THE POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 11 (21). PRZYROST/UBYTEK NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 11 (21). NATURAL INCREASE/DECREASE OF THE POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

TABL. 7 (22). MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

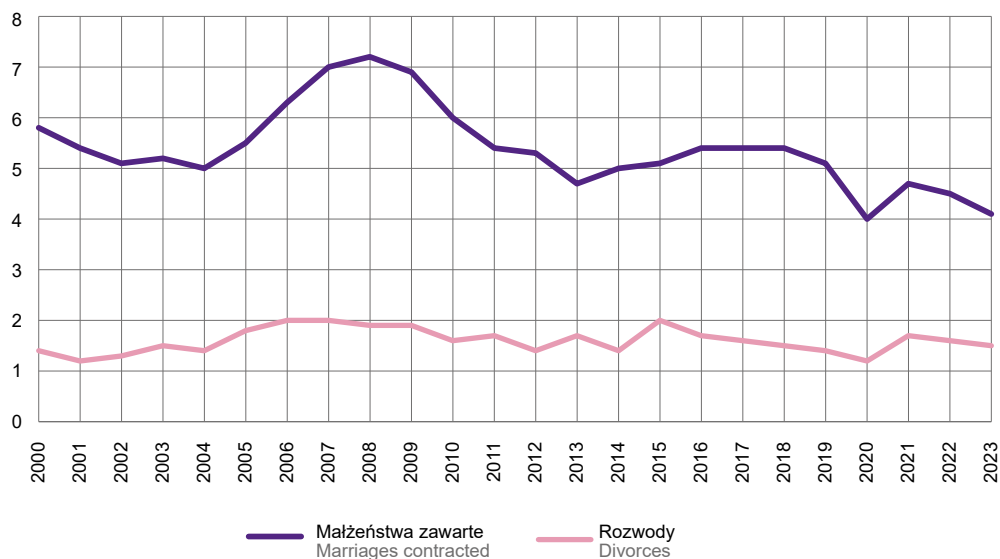
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved				Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations	
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total			w tym przez rozwód of which by divorce
OGÓŁEM	2015	11858	6873	5582	2322	4719	23,7	8,9	73	90
TOTAL	2020	9430	4704	7544	2817	2924	24,9	5,5	-2766	31
	2022	10528	4762	7061	2883	3819	26,0	7,2	-2343	41
	2023	9783	4018	6303	2592	3471	23,0	6,5	-1317	25
Miasta	2015	7408	3961	3868	1647	3628	26,7	10,6	-1907	71
Urban areas	2020	5972	2705	5088	1933	2111	27,4	6,3	-3677	19
	2022	6794	2745	4803	1972	2742	29,2	8,4	-3377	26
	2023	6401	2286	4267	1754	2420	25,5	7,3	-3132	15
Wieś	2015	4450	2912	1714	675	1091	18,2	5,7	1980	19
Rural areas	2020	3458	1999	2456	884	813	20,7	4,0	911	12
	2022	3734	2017	2258	911	1077	20,9	5,3	1034	15
	2023	3382	1732	2036	838	1051	19,1	5,1	1815	10

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.

a After considering internal and international net migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 12 (22). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI

CHART 12 (22). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (23). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKILIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
O G Ó Ł E M	2015	24596	11361	9111	2850	771	283	206
T O T A L	2020	24495	10236	8689	3777	1253	355	183
	2022	20993	8940	7424	3029	999	382	214
	2023	19126	8170	6620	2759	1044	315	206
19 lat i mniej and less		385	343	39	3	-	-	-
20–24		2271	1474	618	132	36	10	-
25–29		5964	3079	2026	614	173	47	19
30–34		6433	2264	2573	1064	373	102	55
35–39		3291	853	1161	770	314	103	87
40–44		746	146	195	170	143	50	42
45 lat i więcej and more		36	11	8	6	5	3	3

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 9 (24). PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku:						
Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 ^{ab} lat	43,9	43,4	37,4	34,2	32,0	37,9
15–19 ^a	15,9	11,7	7,6	6,5	6,0	7,1
20–24	59,2	53,7	45,7	39,1	34,1	45,8
25–29	93,5	98,9	90,3	83,3	70,7	106,6
30–34	75,7	86,0	77,4	73,5	70,3	79,1
35–39	32,8	38,1	34,5	33,8	34,3	33,1
40–44	7,1	8,2	7,8	7,7	7,4	8,4
45–49 ^b lat	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5
Współczynniki: Rates:						
Dziętności ogólnej Total fertility	1,412	1,478	1,317	1,222	1,113	1,408
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,688	0,717	0,647	0,600	0,547	0,691
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,169	0,955	0,825	0,834	0,713	1,090

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 10 (25). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED PERSONS

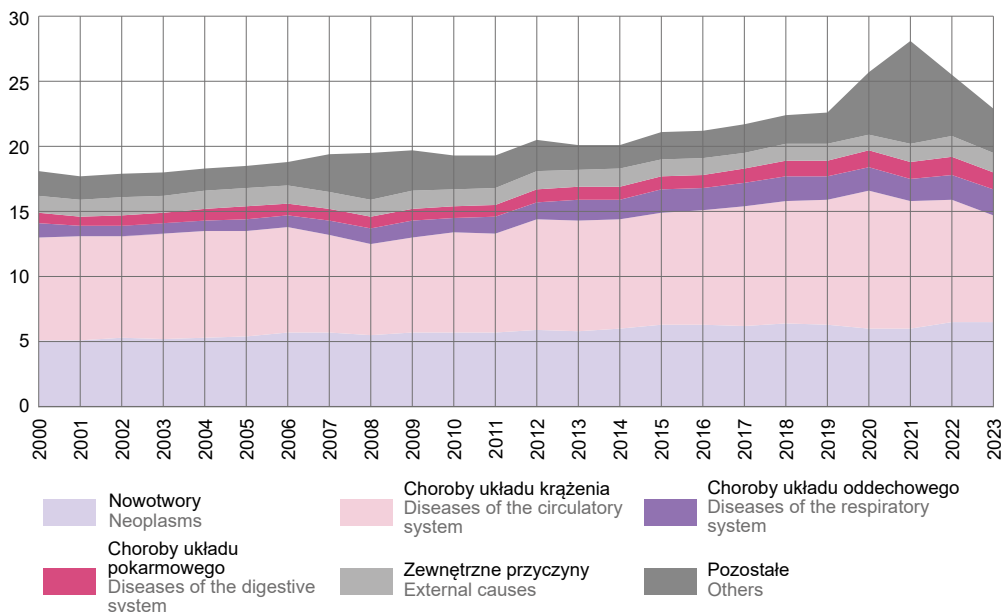
LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED PERSONS	Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females	
				O G Ó Ł E M	2015	21035	10996	10039	14805	7512
T O T A L	2020	25663	13767	11896	17707	9277	8430	7956	4490	3466
	2022	25456	13213	12243	17568	8850	8718	7888	4363	3525
	2023	22945	11824	11121	15617	7804	7813	7328	4020	3308
0 lat		87	56	31	43	29	14	44	27	17
1–4		20	13	7	10	7	3	10	6	4
5–9		18	8	10	10	5	5	8	3	5
10–14		15	11	4	9	5	4	6	6	-
15–19		44	33	11	22	18	4	22	15	7
20–24		70	56	14	41	32	9	29	24	5
25–29		94	75	19	52	39	13	42	36	6
30–34		143	114	29	79	61	18	64	53	11
35–39		249	171	78	143	93	50	106	78	28
40–44		320	221	99	194	126	68	126	95	31
45–49		498	364	134	330	231	99	168	133	35
50–54		630	433	197	373	246	127	257	187	70
55–59		937	645	292	554	360	194	383	285	98
60–64		1644	1102	542	983	648	335	661	454	207
65–69		2775	1742	1033	1768	1099	669	1007	643	364
70–74		3284	1898	1386	2216	1250	966	1068	648	420
75–79		2746	1500	1246	1969	1068	901	777	432	345
80–84		2858	1301	1557	2016	892	1124	842	409	433
85 lat i więcej and more		6513	2081	4432	4805	1595	3210	1708	486	1222

WYKRES 13 (23). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ

CHART 13 (23). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób

thousand persons

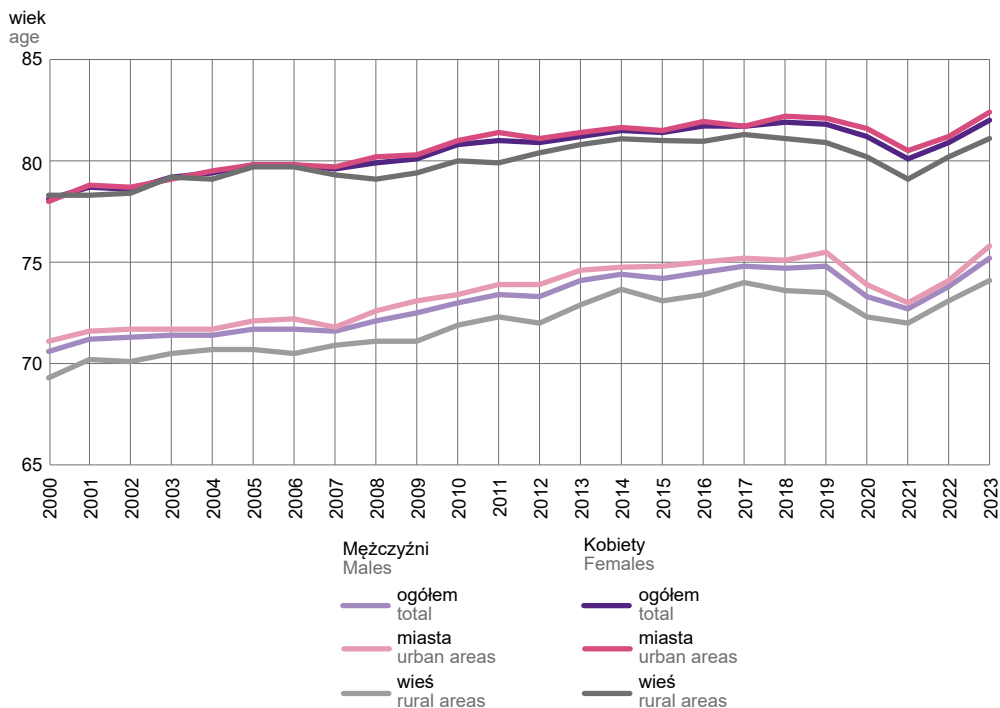

TABL. 11 (26). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS	Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas			
				razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females	
O G Ó Ł E M	2015	91	53	38	47	28	19	44	25	19
T O T A L	2020	97	58	39	56	34	22	41	24	17
	2022	96	53	43	61	38	23	35	15	20
	2023	87	56	31	43	29	14	44	27	17
0–27 dni days		54	37	17	24	18	6	30	19	11
0–6		42	31	11	21	17	4	21	14	7
w tym 0 of which		26	21	5	13	11	2	13	10	3
7–13		6	3	3	-	-	-	6	3	3
14–20		3	1	2	2	-	2	1	1	-
21–27		3	2	1	1	1	-	2	1	1
1 miesiąc month		9	6	3	3	3	-	6	3	3
2		5	4	1	3	3	-	2	1	1
3		6	5	1	4	3	1	2	2	-
4		4	2	2	2	1	1	2	1	1
5		3	-	3	3	-	3	-	-	-
6		3	-	3	2	-	2	1	-	1
7		1	1	-	1	1	-	-	-	-
8		1	-	1	1	-	1	-	-	-
9 miesięcy months		1	1	-	-	-	-	1	1	-

WYKRES 14 (24). PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA

CHART 14 (24). LIFE EXPECTANCY

TABL. 12 (27). PROGNOZA LUDNOŚCI
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
O G Ó Ł E M w tysiącach T O T A L in thousands								
O G Ó Ł E M T O T A L	2361,5	2382,0	2367,7	2342,4	2311,8	2276,1	2233,2	2181,8
Mężczyźni Males	1145,7	1149,4	1140,0	1126,4	1111,4	1094,6	1074,0	1049,2
Kobiety Females	1215,9	1232,6	1227,7	1216,0	1200,4	1181,6	1159,2	1132,5
Ekonomiczne grupy wieku Economic age groups								
Wiek przedprodukcyjny Pre-working age	461,0	443,5	416,1	398,4	395,3	395,8	392,5	380,5
Mężczyźni Males	237,0	227,9	214,0	205,0	203,4	203,7	202,0	195,9
Kobiety Females	224,0	215,6	202,1	193,4	191,9	192,1	190,5	184,6
Wiek produkcyjny Working age	1378,6	1394,0	1381,2	1334,0	1258,2	1181,4	1120,3	1085,5
Mężczyźni Males	720,5	723,4	722,6	705,0	671,5	631,2	598,2	576,6
Kobiety Females	658,1	670,6	658,6	629,0	586,6	550,2	522,1	508,9
Wiek poprodukcyjny Post-working age	521,9	544,5	570,4	609,9	658,3	698,9	720,3	715,8
Mężczyźni Males	188,2	198,1	203,3	216,4	236,4	259,7	273,8	276,8
Kobiety Females	333,8	346,4	367,1	393,6	421,9	439,2	446,6	439,0
Biologiczne grupy wieku Biological age groups								
0–14 lat	375,8	363,5	335,8	328,5	328,6	330,8	326,5	313,0
Mężczyźni Males	193,2	186,9	172,7	169,0	169,1	170,2	168,1	161,1
Kobiety Females	182,6	176,6	163,1	159,5	159,5	160,5	158,5	151,9
15–64 lata	1530,4	1538,5	1539,7	1493,8	1421,4	1334,4	1264,7	1217,5
Mężczyźni Males	764,4	764,4	764,0	741,0	705,9	664,7	632,2	611,3
Kobiety Females	766,1	774,2	775,8	752,9	715,5	669,8	632,5	606,1
65 lat i więcej and more	455,3	480,0	492,1	520,1	561,8	610,9	642,0	651,3
Mężczyźni Males	188,2	198,1	203,3	216,4	236,4	259,7	273,8	276,8
Kobiety Females	267,2	281,9	288,8	303,7	325,4	351,3	368,2	374,6

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION PROJECTION (cont.)

As of 31 December

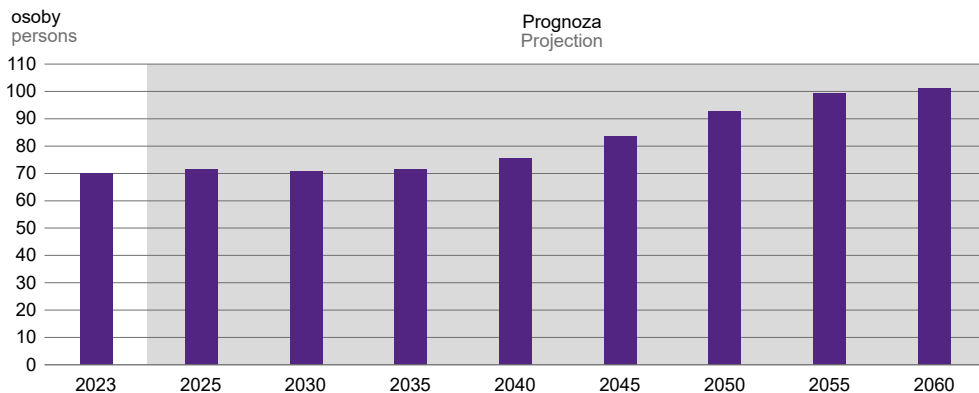
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
	WYBRANE WSPÓLCZYNNIKI				SELECTED RATIO			
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym Non-working age population per 100 persons of working age	71,3	70,9	71,4	75,6	83,7	92,7	99,3	101,0
Mężczyźni Males	59,0	58,9	57,8	59,8	65,5	73,4	79,5	82,0
Kobiety Females	84,7	83,8	86,4	93,3	104,6	114,7	122,0	122,6
Współczynnik starości demograficznej Rate demographic of ageing	19,3	20,1	20,8	22,2	24,3	26,8	28,7	29,9
Mężczyźni Males	16,4	17,2	17,8	19,2	21,3	23,7	25,5	26,4
Kobiety Females	22,0	22,9	23,5	25,0	27,1	29,7	31,8	33,1
Indeks starości Ageing ratio	121	132	147	158	171	185	197	208
Mężczyźni Males	97	106	118	128	140	153	163	172
Kobiety Females	146	160	177	190	204	219	232	247

WYKRES 15 (25). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 15 (25). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**

As of 31 December

TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

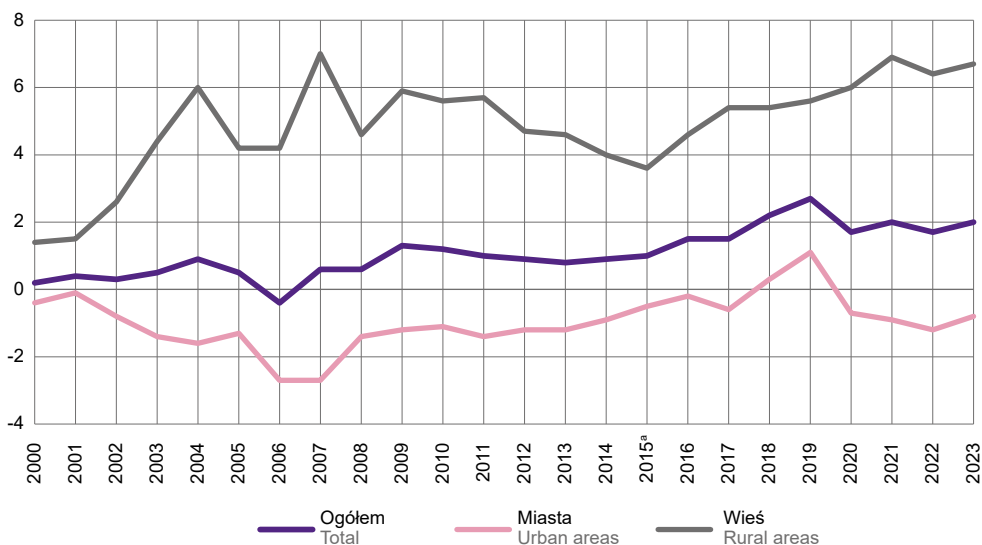
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji ^c Net migration ^c		
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas		na wieś to rural areas	za granicę abroad
		W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH			IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	30009	18605	10351	•	27752	13401	12211	•	2257
TOTAL	2020	29471	18347	10237	887	25393	11306	13453	634	4078
	2022	31548	19298	11192	1058	27625	11575	14868	1182	3923
	2023	32437	20461	10740	1236	27628	12489	14330	809	4809
Miasta	2015	17009	9656	6493	•	17732	7598	8532	•	-723
Urban areas	2020	14872	8469	5846	557	15985	6339	9241	405	-1113
	2022	15526	8578	6203	745	17242	6278	10137	827	-1716
	2023	16772	9598	6298	876	17906	7148	10210	548	-1134
Wieś	2015	13000	8949	3858	•	10020	5803	3679	•	2980
Rural areas	2020	14599	9878	4391	330	9408	4967	4212	229	5191
	2022	16022	10720	4989	313	10383	5297	4731	355	5639
	2023	15665	10863	4442	360	9722	5341	4120	261	5943
		NA 1000 LUDNOŚCI			PER 1000 POPULATION					
OGÓŁEM	2015	13,0	8,1	4,5	•	12,0	5,8	5,3	•	1,0
TOTAL	2020	12,5	7,8	4,3	0,4	10,8	4,8	5,7	0,3	1,7
	2022	13,4	8,2	4,7	0,4	11,7	4,9	6,3	0,5	1,7
	2023	13,8	8,7	4,6	0,5	11,7	5,3	6,1	0,3	2,0
Miasta	2015	11,4	6,5	4,4	•	11,9	5,1	5,7	•	-0,5
Urban areas	2020	10,0	5,7	3,9	0,4	10,7	4,2	6,2	0,3	-0,7
	2022	10,5	5,8	4,2	0,5	11,7	4,2	6,9	0,6	-1,2
	2023	11,4	6,5	4,3	0,6	12,2	4,9	6,9	0,4	-0,8
Wieś	2015	15,9	10,9	4,7	•	12,3	7,1	4,5	•	3,6
Rural areas	2020	16,9	11,4	5,1	0,4	10,9	5,7	4,9	0,3	6,0
	2022	18,2	12,2	5,7	0,4	11,8	6,0	5,4	0,4	6,4
	2023	17,7	12,3	5,0	0,4	11,0	6,0	4,7	0,3	6,7

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 16 (26). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**

CHART 16 (26). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION**

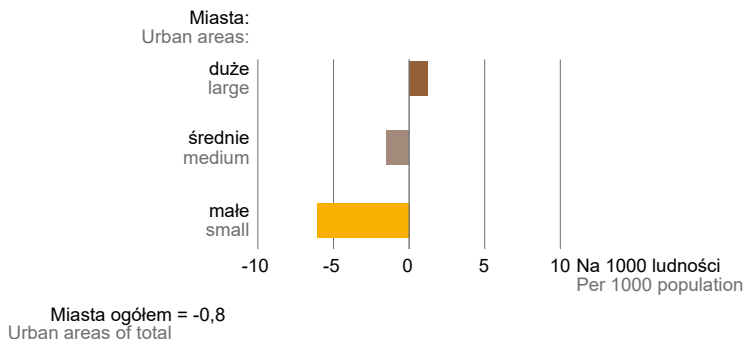

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

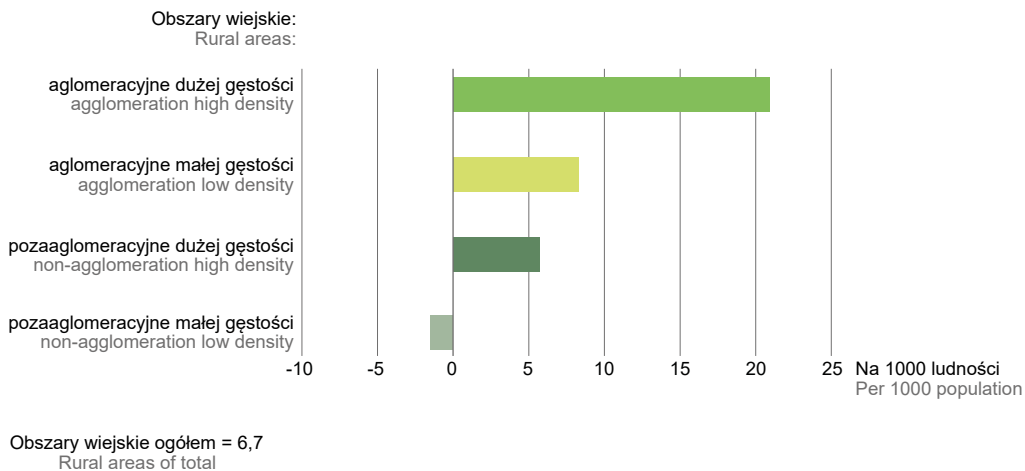
WYKRES 17 (27). SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 17 (27). INTERNAL AND INTERNATIONAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

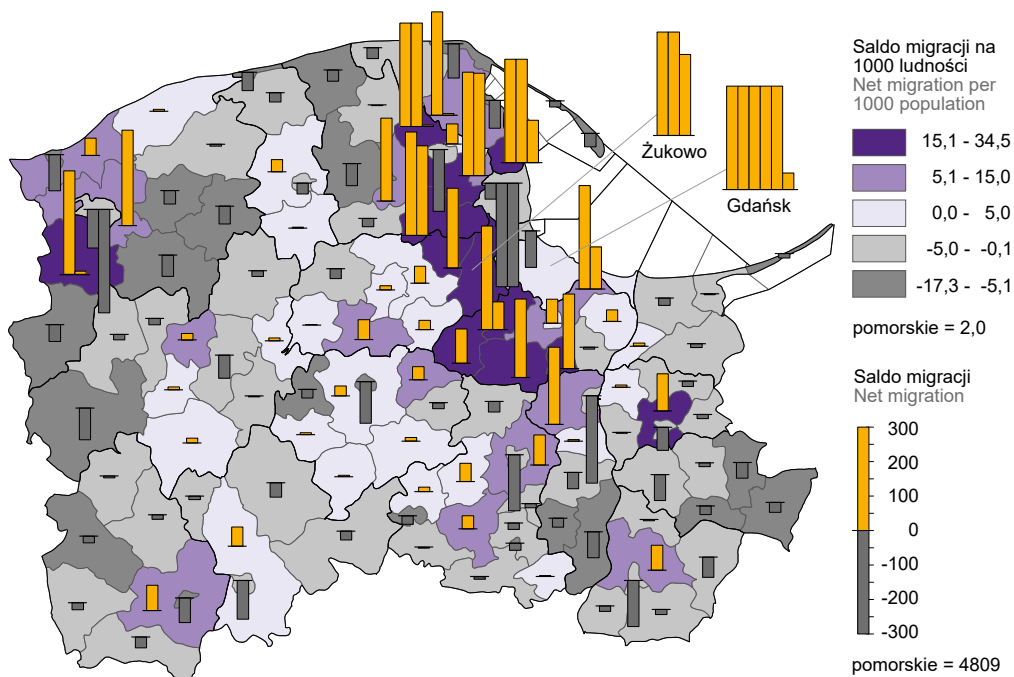
WYKRES 18 (28). SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 18 (28). INTERNAL AND INTERNATIONAL NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

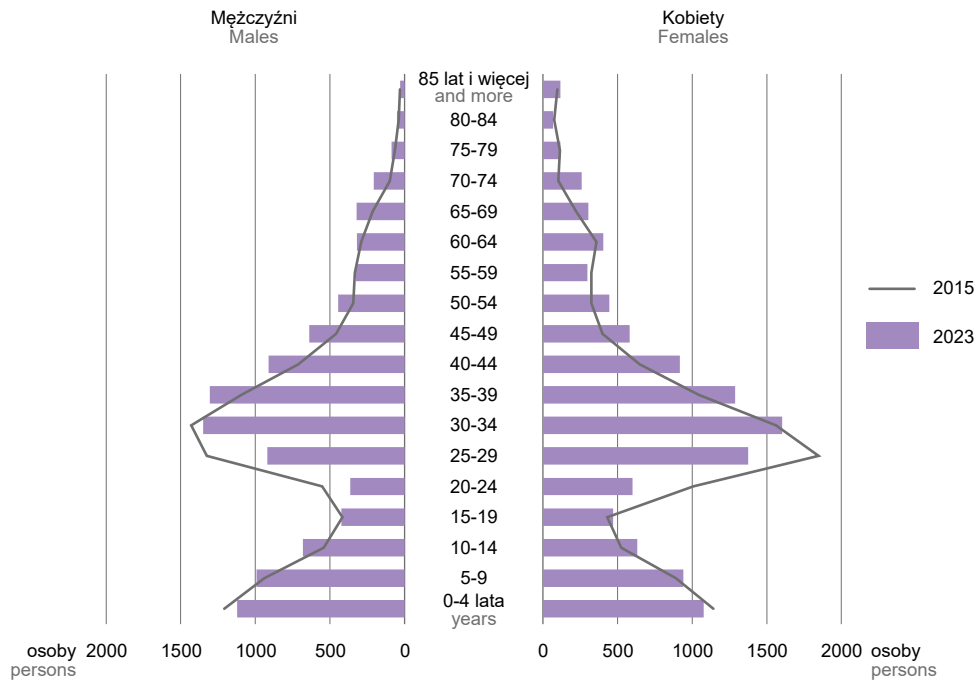

MAPA 5 (12). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2023 R.

MAP 5 (12). INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2023

Migracje wewnątrzwojewódzkie ludności na pobyt stały
Intravoivodship migration of population for permanent residence

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M	2020	887	484	403	634	345	289	253	139	114
T O T A L	2022	1058	569	489	1182	764	418	-124	-195	71
	2023	1236	649	587	809	457	352	427	192	235
	0– 4 lata	140	63	77	13	6	7	127	57	70
	5– 9	226	116	110	35	13	22	191	103	88
	10–14	88	44	44	40	17	23	48	27	21
	15–19	56	33	23	104	95	9	-48	-62	14
	20–24	40	20	20	51	34	17	-11	-14	3
	25–29	66	37	29	79	37	42	-13	-	-13
	30–34	124	71	53	98	55	43	26	16	10
	35–39	156	79	77	111	59	52	45	20	25
	40–44	96	51	45	84	51	33	12	-	12
	45–49	55	27	28	61	27	34	-6	-	-6
	50–54	47	31	16	36	19	17	11	12	-1
	55–59	44	28	16	25	16	9	19	12	7
	60–64	31	14	17	39	12	27	-8	2	-10
	65 lat i więcej and more	67	35	32	33	16	17	34	19	15

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**

Stan w dniu 31 grudnia

USUALLY RESIDENT POPULATION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2277059	2295666	2295745	2296972	T O T A L
mężczyźni	1109424	1117996	1116379	1116563	males
kobiety	1167635	1177670	1179366	1180409	females
Miasta	1467265	1449759	1435987	1430853	Urban areas
w tym mężczyźni	700844	691746	683870	681062	of which males
Wieś	809794	845907	859758	866119	Rural areas
w tym mężczyźni	408580	426250	432509	435501	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) comprises the following groups: permanent residents of a gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Kościoły i związki wyznaniowe

Churches and other religious associations

TABL. 16 (31). **NIKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy the faithful, adherents
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	488	491	491	491	1434	1392	1395	1385	1662989
Kościół Greckokatolicki ^d	56	42	43	41	30	30	33	31	15000
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Polskokatolicki w RP ^e	2	3	3	3	3	6	6	4	371
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{ef}	58	60	68	57	109	106	102	103	220000
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Zielonoświątkowy	20	25	24	24	28	39	34	44	2522
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^{eg}	18	18	2	2	15	15	3	3	697
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^e	7	8	10	10	19	11	12	12	680
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	7	6	7	8	3	3	4	4	559
Nowoapostolski Kościół w Polsce	4	3	3	3	13	8	9	9	451
Kościół Boży w Chrystusie	4	5	6	6	6	8	10	8	374
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	3	4	5	2	5	6	7	197
Ewangeliczny Związek Braterski w RP	1	1	2	2	2	1	2	2	150
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	83	83	84	84	*	645	660	658	8409 ^h
Islamskie: Muslim:									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	-	-	-	-	-	-	-	-	200 ⁱ
Muzułmański Związek Religijny w RP	1	1	1	1	5	1	1	1	80
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	2	1	1	1	6	15	28	32	73
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	-	1	1	1	-	-	-	-	65
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	-	-	-	-	9	4	8	8	50
Inne: Others:									
Rodzimy Kościół Polski	-	1	1	1	-	1	1	1	266
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary” Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP ^k	1	1	1	1	2	2	2	2	100
Kościół „Chrześcijańska Wspólnota Jordan”	-	1	1	1	-	3	3	4	86
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1 ^l	1	1	1	9 ^l	4	5	4	64

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji gdańskiej i pelplińskiej; dane o liczbie wiernych dotyczą osób ochrzczonych. d W latach 2014-2019 dane dotyczą diecezji wrocławsko-gdańskiej, od 2020 r. – diecezji olsztyńsko-gdańskiej. e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. f Dane dotyczą diecezji białostocko-gdańskiej. g Do 2021 r. dane dotyczą diecezji pomorsko-wielkopolskiej. h Głosiciele. i Szacunkowa liczebność społeczności szyckiej. k Dane dotyczą Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Gdańsku. l Dane dotyczą 2014 r.

a Important in the Voivodship; listed by the decreasing number of the faithful and adherents. b Including parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern Gdańska and Pelplińska dioceses; data on the number of the faithful concern baptised persons. d In the years 2014-2019 data concern Wrocławsko-Gdańska diocese, since 2020 – Olsztyńsko-Gdańska diocese. e Church associated in the Polish Ecumenical Council. f Data concern Białostocko-Gdańska diocese. g Until 2021, data concern Pomorsko-Wielkopolska diocese. h Proclaimers. i Estimated number of Shiites. k Data concern the Jewish Communities in Gdańsk. l Data concern 2014.

Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

**TABL. 1 (32). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT
 – NA PODSTAWIE BAEL**

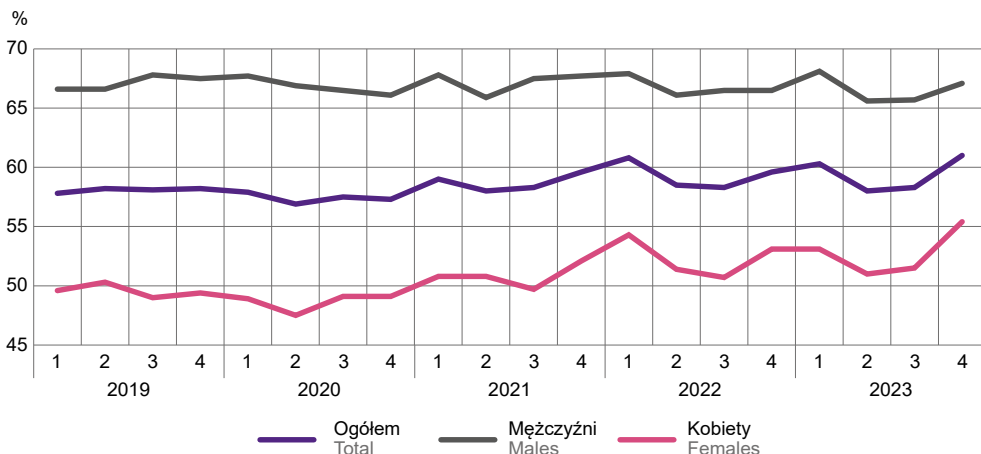
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – BASED ON LFS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019 ^a	2020 ^a	2022 ^a	2023				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters					
				1	2	3	4		
LUDNOŚĆ w tys.	1869	1870	1864	1870	1867	1868	1870	1873	POPULATION in thousands
Mężczyźni	901	901	898	900	899	900	901	902	Men
Kobiety	968	968	966	969	968	968	969	971	Women
Aktywni zawodowo	1116	1108	1127	1133	1145	1108	1115	1164	Economically active persons
mężczyźni	620	620	612	610	620	602	603	614	men
kobiety	496	487	515	523	525	505	512	550	women
Pracujący	1085	1073	1106	1111	1126	1084	1091	1143	Employed persons
mężczyźni	605	602	600	600	612	590	592	605	men
kobiety	480	471	506	511	514	494	499	538	women
Bezrobotni ^b	31	35	21	22	18	24	24	21	Unemployed persons ^b
mężczyźni	15	19	12	10	•	12	11	•	men
kobiety	17	16	•	12	11	12	13	13	women
Bierni zawodowo	753	762	737	737	722	760	755	709	Economically inactive persons
Mężczyźni	281	281	287	291	279	297	298	288	Men
Kobiety	471	481	451	446	443	463	458	420	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	59,7	59,3	60,5	60,6	61,3	59,3	59,6	62,1	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	68,6	68,8	68,2	67,8	69,0	66,9	66,9	68,1	Men
Kobiety	51,2	50,3	53,3	54,0	54,2	52,2	52,8	56,6	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	2,8	3,2	1,9	1,9	1,6	2,2	2,2	1,8	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	2,4	3,1	2,0	1,6	•	2,0	1,8	•	Men
Kobiety	3,4	3,3	•	2,3	2,1	2,4	2,5	2,4	Women

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Osoby w wieku 15–74 lata.
 a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (29). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT

CHART 1 (29). EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89

TABL. 2 (33). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M^b	798217	862881	924762	927968	440543	T O T A L^b
sektor publiczny	171783	177563	201432	204390	127142	public sector
sektor prywatny ^b	626434	685318	723330	723578	313401	private sector ^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	66982	40670	47781	46214	17538	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	170679	188239	187581	185438	61400	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	155383	171596	171018	168636	57077	of which manufacturing
Budownictwo	58519	72528	76453	76537	8947	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	127981	133444	135830	133978	74291	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	50951	60201	60307	60884	16036	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	19404	23524	25645	25855	15742	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	20944	29518	37958	39222	12445	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22507	21125	20380	20046	13004	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	14481	15661	12707	12998	7530	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	34261	46147	53424	55928	29802	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	31948	34648	34680	33909	15897	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	36394	37396	63656	65495	32717	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	70947	77415	75716	77103	61293	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	46540	52313	56636	58034	48005	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8870	9489	10278	10358	6397	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	16809	20563	25730	25969	19499	Other service activities

a W latach 2015–2020 według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności – na podstawie sprawozdawczości. Od 2022 r. według miejsca zamieszkania i przeważającego rodzaju działalności – na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 7 na str. 206. c W latach 2015–2020 dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

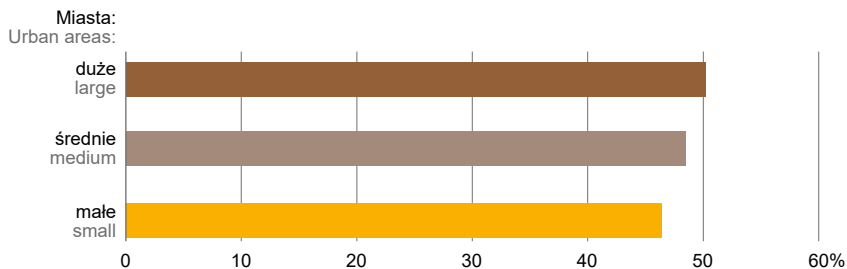
a In 2015–2020, by actual workplace and kind of activity – on the basis of reports. Since 2022, by place of residence and the predominant kind of activity – on the basis of administrative data sources. b Data since 2020 are not fully comparable to those for the previous years; see notes to the chapter, item 7 on page 206. c In 2015–2020, estimated data for private farms in agriculture.

WYKRES 2 (30). PRACUJĄCE KOBIETY W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (30). EMPLOYED WOMEN IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

As of 31 December

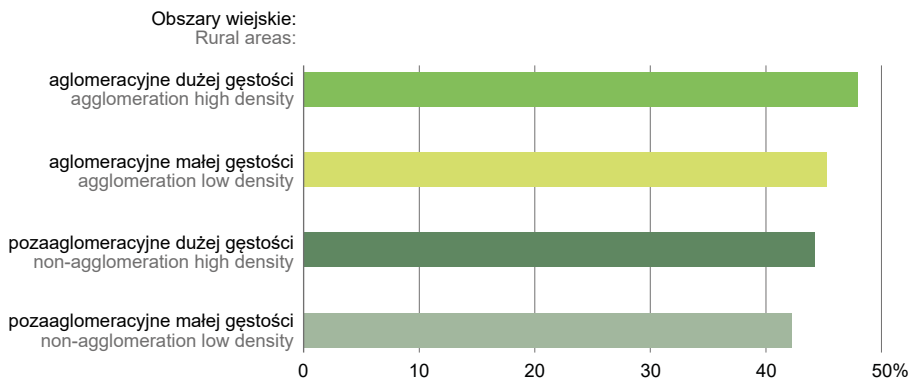
Miasta ogółem = 49,2%
Urban areas of total

WYKRES 3 (31). PRACUJĄCE KOBIETY WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (31). EMPLOYED WOMEN BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

As of 31 December

Obszary wiejskie ogółem = 44,5%
Rural areas of total

TABL. 3 (34). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^b of which entities employing more than 9 persons ^b	
O G Ó Ł E M^c	540397	607177	627565	628298	520435	T O T A L^c
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{cd}	9039	9423	8910	8761		• Agriculture, forestry and fishing ^{cd}
Przemysł	150015	166792	170416	168655	154479	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	135886	149473	152792	150982	137468	of which manufacturing
Budownictwo	40114	48288	48137	48382	30222	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	72023	79753	77812	75982	52981	Trade; repair of motor vehicles ^d
Transport i gospodarka magazynowa	31058	39778	42369	44439	35853	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^d	11573	14210	16663	16418	10133	Accommodation and catering ^d
Informacja i komunikacja	11888	19618	23558	24698	22254	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18687	11361	11896	12004	10570	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^d	9446	9640	9645	9329	6696	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18129	24795	26989	27320	17864	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^d	19957	20724	22155	22077	18995	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	34254	34026	34320	34578	34578	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	64420	69787	71064	72367	71119	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34970	36747	38617	39130	35292	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6730	7325	7374	7272	6790	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8093	14910	17641	16887		• Other service activities

a Dane zostały opracowane na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 196. Bez zatrudnionych za granicą. c Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 7 na str. 206. d Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

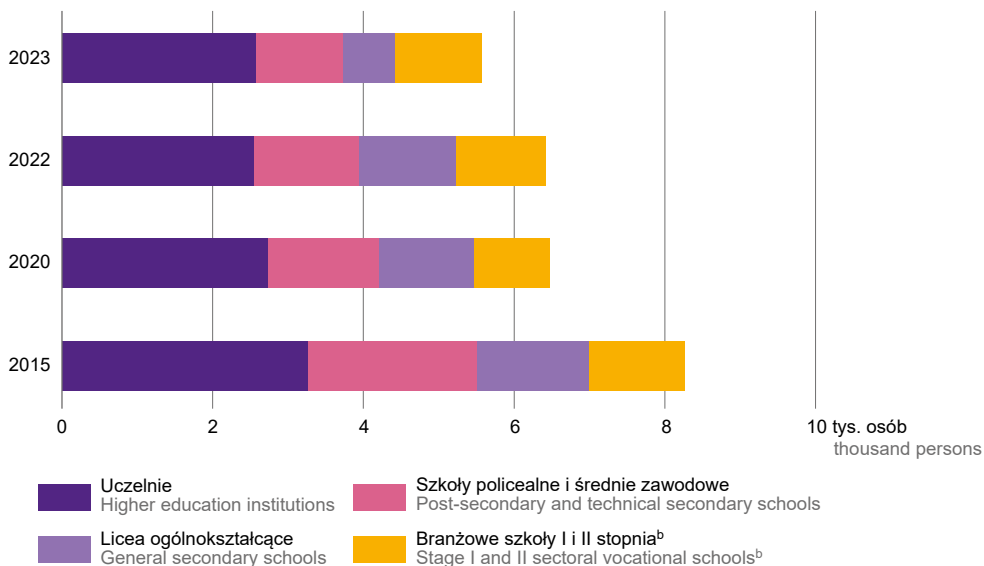
a Data were compiled on the basis of reports and estimates. b See general notes, item 14 on page 196. Excluding persons employed abroad. c Data since 2020 are not fully comparable to those for the previous years; see notes to the chapter, item 7 on page 206. d Estimated data for private farms in agriculture.

TABL. 4 (35). PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przyjęcia do pracy Hires			Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
	ogółem total	w tym kobiety of which women			ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2015	92285	41173	21,3	84369	35126	19,4
T O T A L	2020	92790	42562	18,6	91286	41911	18,2
	2022	113746	55567	22,5	103007	48684	20,3
	2023	99879	46397	19,5	97442	46079	19,0
sektor publiczny public sector		19029	12588	12,1	17630	11777	11,2
sektor prywatny private sector		80850	33809	22,7	79812	34302	22,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		503	•	11,4	•	•	13,0
Przemysł Industry		27801	8997	17,7	27761	9178	17,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		25497	8475	18,3	25595	8728	18,3
Budownictwo Construction		7489	1129	24,8	7707	1022	25,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		12143	6640	22,7	11666	6525	21,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8536	2091	24,3	6885	1667	19,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		3284	2002	35,5	3088	1975	33,4
Informacja i komunikacja Information and communication		4374	1636	19,9	4347	2030	19,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1894	1444	16,3	2026	1585	17,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		988	557	15,2	967	580	14,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		4290	2529	24,6	3404	2019	19,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		10386	4858	53,5	10728	4998	55,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		3948	2718	10,8	3847	2534	10,5
Edukacja Education		7587	6319	12,0	7157	5860	11,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		4710	3946	14,1	4407	3638	13,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		957	583	14,8	902	554	14,1
Pozostałe sekcje Other sections		989	•	•	•	•	•

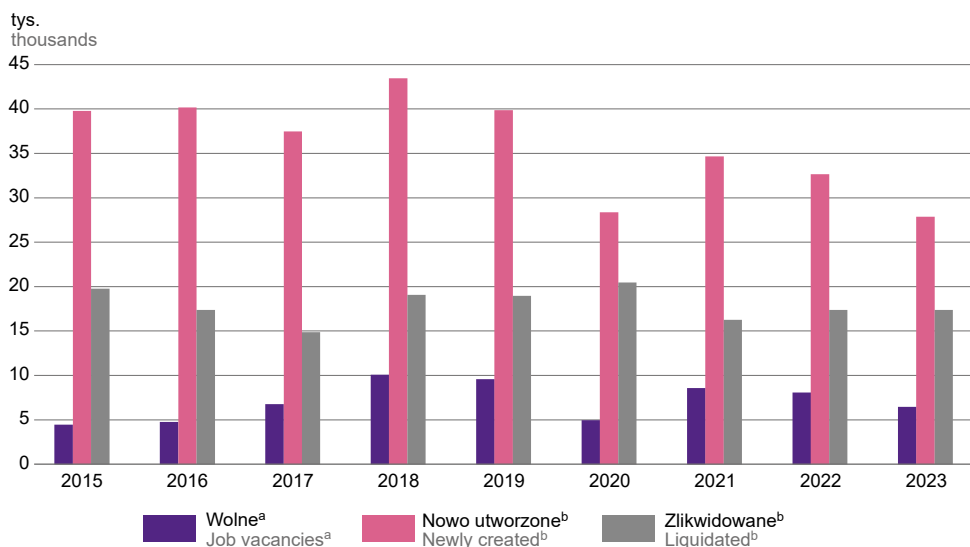
a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees in economic entities employing 10 and more persons and in budgetary units regardless of the number of employed persons.

WYKRES 4 (32). ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a
CHART 4 (32). GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF COMPLETED SCHOOL^a

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Do 2020 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia oraz od 2022 r. branżowych szkół II stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees in economic entities employing 10 and more persons and in budgetary units regardless of the number of employed persons. b Until 2020 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – graduates of stage I sectoral vocational schools and since 2022 – graduates of stage II sectoral vocational schools.

WYKRES 5 (33). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE
CHART 5 (33). JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.
a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 5 (36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

As of 31 December

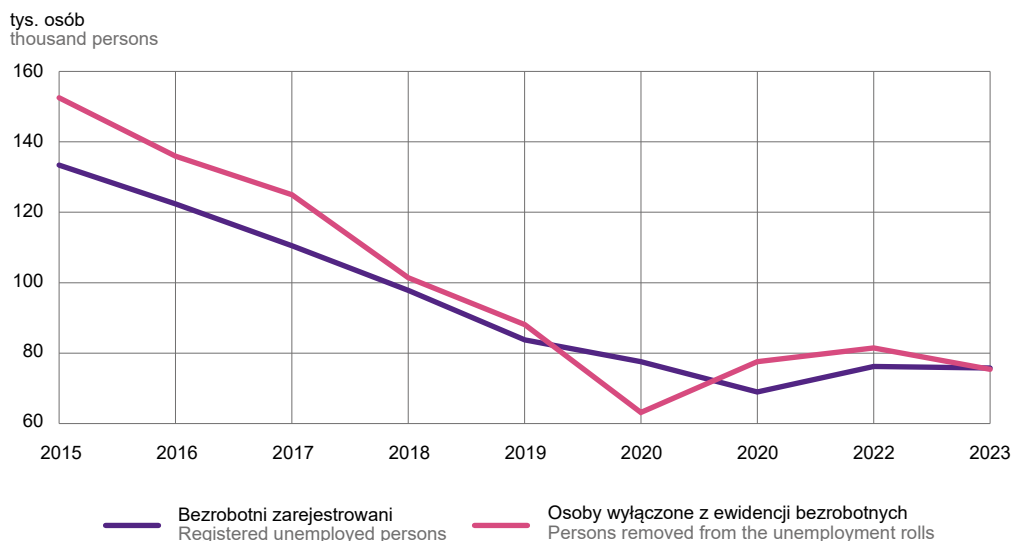
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	77662	56216	42401	42807	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	44573	33263	25793	25554	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of the total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	9769	5800	4667	4502	previously not employed
absolwenci ^a	3439	1965	2153	1825	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	24546	18365	13640	13839	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3843	2392	1543	1695	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	40010	23656	19356	18526	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	12732	9470	6297	7061	having benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13690	11341	8617	7776	having at least one child aged up to 6 years
osoby z niepełnosprawnościami	5814	3756	3896	4195	persons with disabilities

a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the past 12 months, completed education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns school-leavers with basic vocational, sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a person with disabilities who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and on-the-job training.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

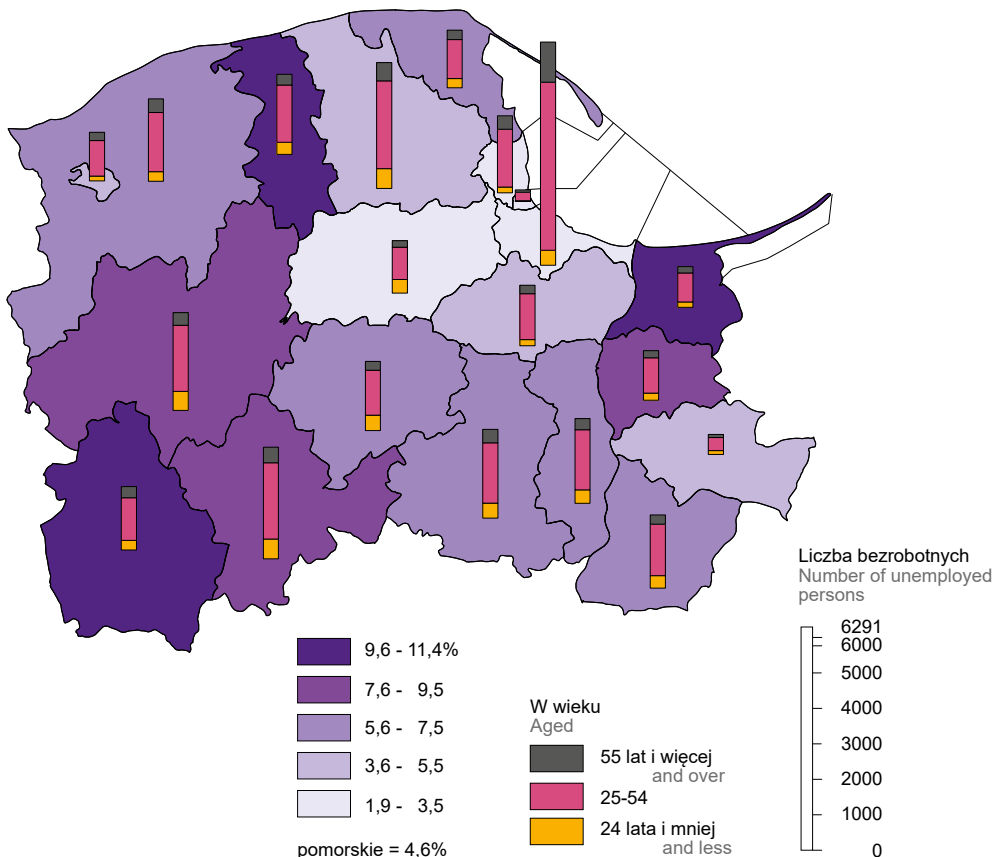
WYKRES 6 (34). **NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOTNYCH**CHART 6 (34). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED PERSONS**

MAPA 1 (13). STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2023 R.

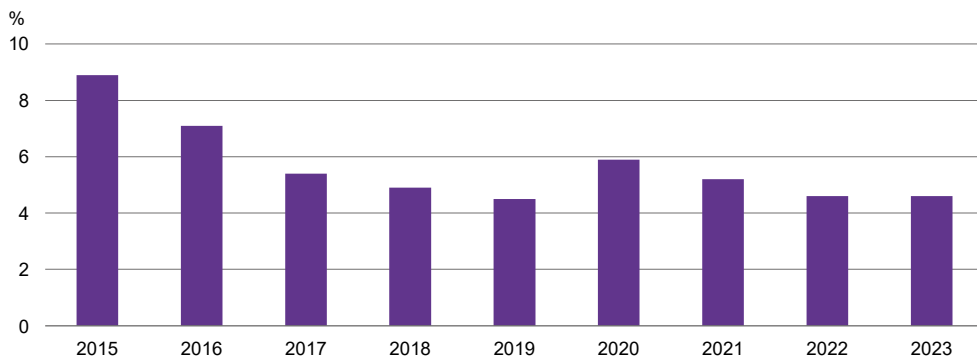
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (13). REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2023

As of 31 December

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a
Registered unemployment rate^a

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w latach 2020-2021 – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

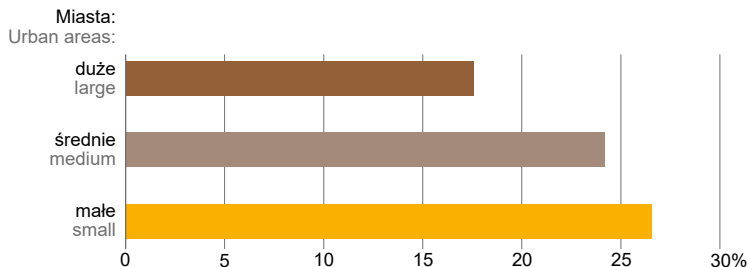
^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture were estimated using the results: until 2019 – the Agricultural Census 2010, in 2020-2021 – the Agricultural Census 2020, since 2022 – on the basis of administrative data sources.

WYKRES 7 (35). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 30 ROKU ŻYCIA W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (35). REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AGED UP TO 30 YEARS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

As of 31 December

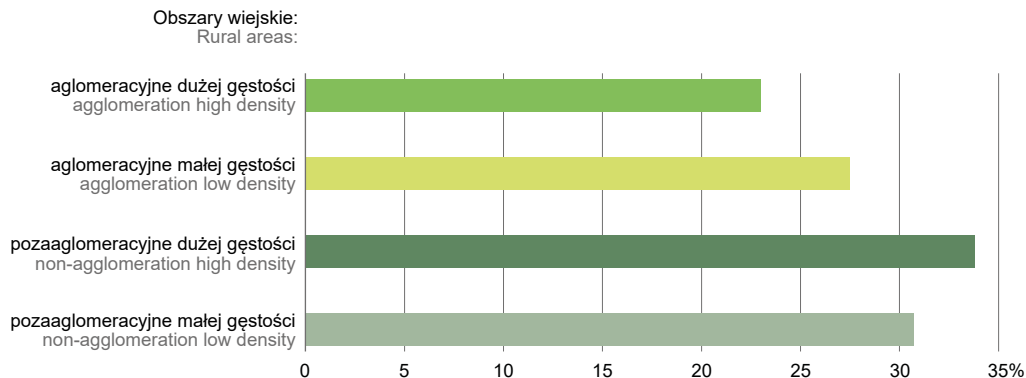
Miasta ogółem = 22,3%
Urban areas of total

WYKRES 8 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 30 ROKU ŻYCIA WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (36). REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AGED UP TO 30 YEARS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

As of 31 December

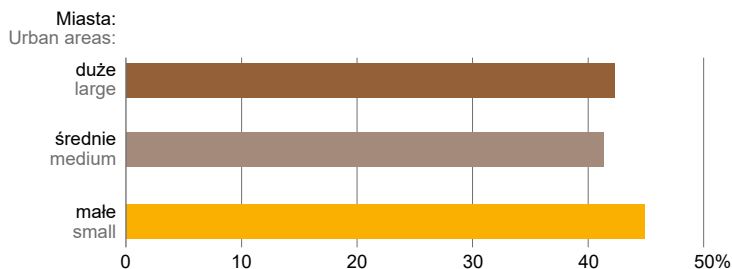
Obszary wiejskie ogółem = 31,4%
Rural areas of total

WYKRES 9 (37). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 9 (37). **LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**

As of 31 December

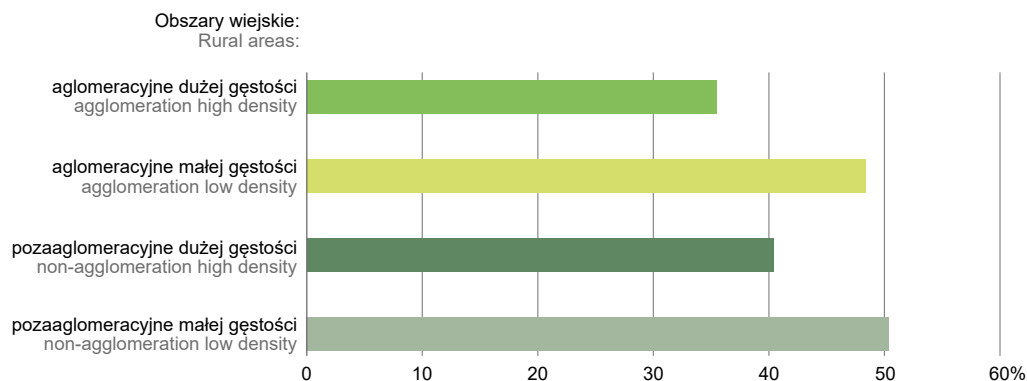
Miasta ogółem = 42,4%
Urban areas of total

WYKRES 10 (38). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 10 (38). **LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

As of 31 December

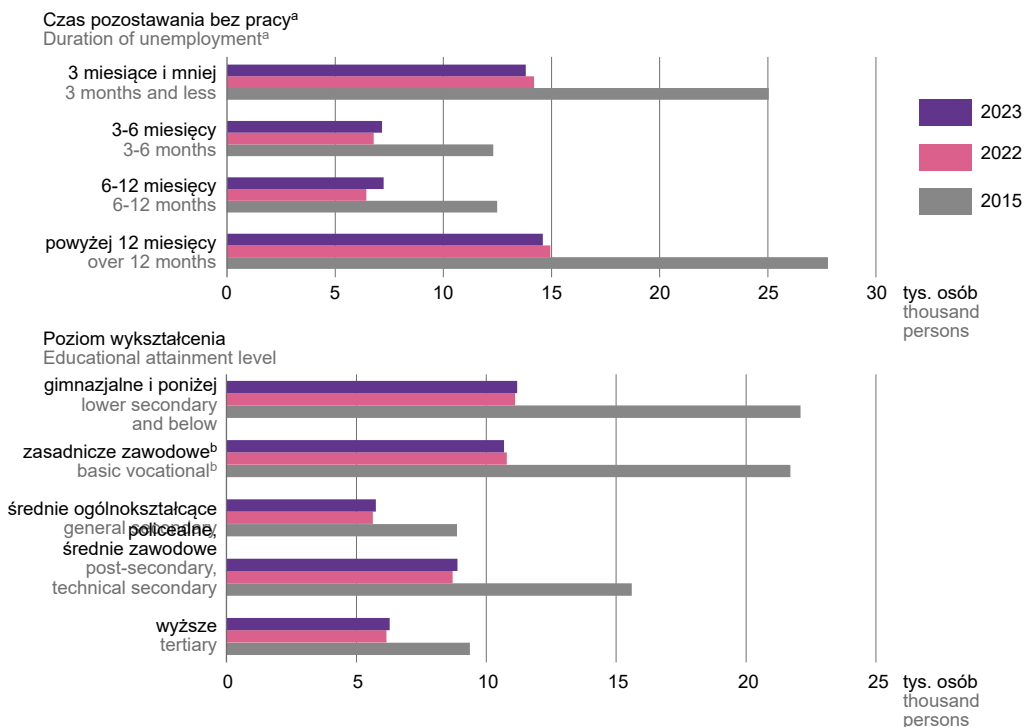
Obszary wiejskie ogółem = 44,3%
Rural areas of total

WYKRES 11 (39). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 11 (39). REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL

As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy, b W 2022 r. i w 2023 r. łącznie z wykształceniem zasadniczym branżowym.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3-6, persons unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b In 2022 and 2023, including sectoral vocational education.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a

 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	3038	1444	2049	1794	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1777	887	1319	1074	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1496	508	989	683	Undertook employment in public works
w tym kobiety	756	320	744	478	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	13234	4947	7804	6420	Started workplace training or traineeship
w tym kobiety	7947	3174	5224	4184	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	2826	857	841	838	Started socially useful works
w tym kobiety	1847	527	506	518	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	87089	78361	92885	89847	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	19	22	16	14	Unemployed persons per job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

TABL. 7 (38). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2023 R.EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT IN 2023

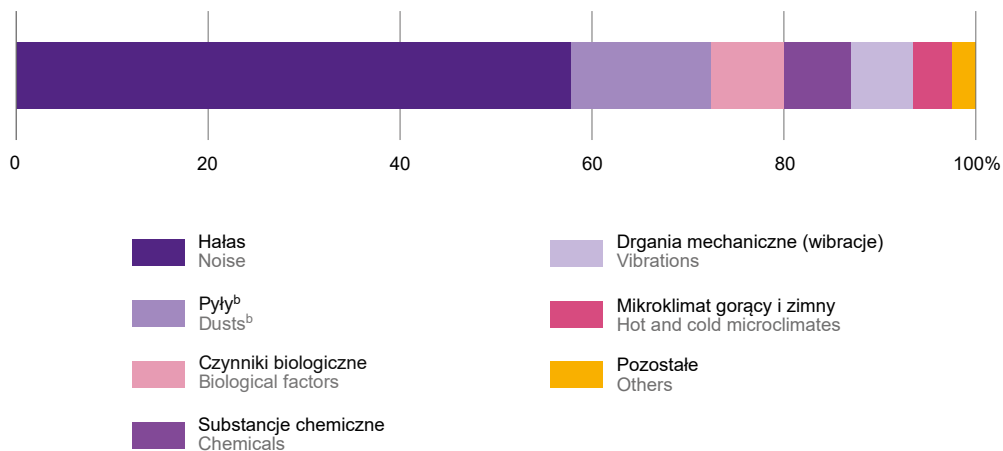
WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year				stan w dniu 31 grudnia as of 31 December	
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced			ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level	ograniczono reduced			
Czynniki ogółem	13671	6309	7362	7443	18776	Total factors
Substancje chemiczne	856	417	439	633	1322	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	120	38	82	104	143	carcinogens
mutagenne	-	-	-	•	•	mutagens
Pyły zwłókniające	315	280	35	325	105	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	541	270	271	297	777	Dusts carcinogenic
Inne pyły	1821	570	1249	838	1863	Dusts other
Hałas	6724	2860	3859	3241	10871	Noise
Drgania mechaniczne (wibracje)	1174	781	391	604	1218	Vibrations
Mikroklimat gorący	199	160	39	63	172	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	550	206	344	30	575	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	11	•	•	202	199	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	16	•	•	•	•	• Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	34	15	19	•	79	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	38	38	-	•	13	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	-	-	-	-	•	• Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	117	44	73	69	138	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	1265	646	619	1118	1408	Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

WYKRES 12 (40). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŹLIWYCH DLA ZDROWIA W 2023 R.

CHART 12 (40). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2023

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze i inne.
 a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

WYKRES 13 (41). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA

CHART 13 (41). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK

tys. osób
 thousand persons

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. b Od 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną.
 a Employees listed once by predominant factor. b Since 2021, the survey method has been changed from a full scale to a sampling method.

TABL. 8 (39). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
O G Ó Ł E M	2015	5676	27	39	5610	116	2179	3200	T O T A L
	2020	4007	10	23	3974	18	1763	2208	
	2022	4051	5	33	4013	3	1682	2361	
	2023	4111	12	14	4085	187	1804	2107	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		52	1	-	51	1	23	27	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1495	4	5	1486	49	588	854	Industry
górnictwo i wydobywanie		12	-	1	11	-	3	9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1313	2	3	1308	43	523	745	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		35	-	1	34	1	12	22	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		135	2	-	133	5	50	78	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		254	4	2	248	7	89	154	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		548	1	1	546	33	258	256	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		476	2	3	471	20	190	264	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		64	-	-	64	3	39	22	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		19	-	-	19	2	11	6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		33	-	-	33	2	22	9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		42	-	-	42	-	21	21	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		53	-	-	53	1	33	19	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		114	-	1	113	1	54	59	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		183	-	1	182	8	84	90	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		313	-	-	313	16	159	138	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		379	-	1	378	39	194	146	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		33	-	-	33	-	13	20	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		53	-	-	53	5	26	22	Other service activities

a Zgłoszonych w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

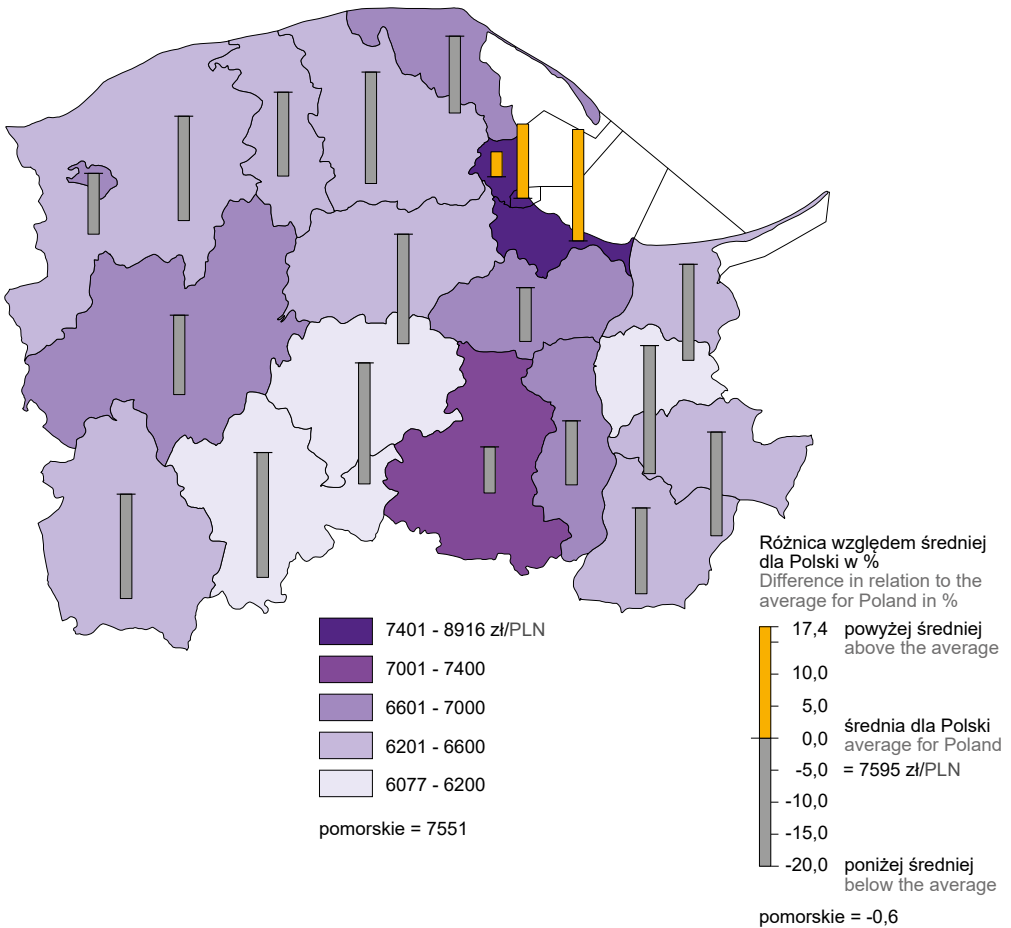
Wages and salaries

TABL. 1 (40). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

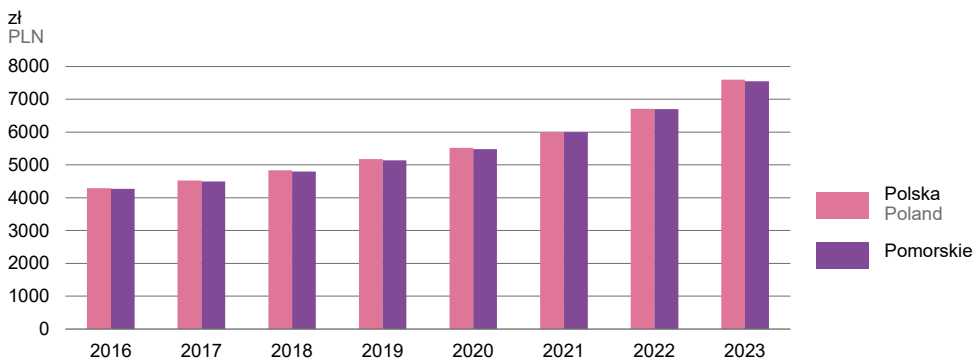
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities with more than 9 employed persons	
O G Ó Ł E M	3851,68	5140,75	6297,51	7093,28	7550,99	T O T A L
sektor publiczny	4536,15	5981,52	6981,28	7963,79	7963,79	public sector
sektor prywatny	3577,24	4838,36	6064,55	6791,73	7366,77	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4369,51	5054,76	6602,78	7208,21	7848,23	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3888,19	5231,35	6375,65	7129,08	7362,85	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3755,70	5079,42	6247,41	6963,25	7201,89	of which manufacturing
Budownictwo	3042,76	4087,00	5100,66	5644,54	6446,43	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3128,67	4451,52	5423,40	5991,30	6552,33	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3872,07	4973,85	6505,25	7593,18	8356,12	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2331,24	3201,85	4032,26	4656,28	5076,11	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6536,43	8985,49	11823,86	12663,72	13210,50	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5974,68	7224,39	8333,09	9257,13	9766,40	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4136,42	5036,88	5851,47	6666,44	7265,71	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4343,31	5952,34	7315,98	8099,38	9302,55	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2795,18	3924,53	4782,37	5567,97	5651,61	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4688,35	6437,43	7559,90	8641,08	8641,08	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4171,95	5352,57	6049,61	6830,37	6865,98	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3563,54	5091,95	6506,89	7500,24	7762,25	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3423,65	4576,15	5463,80	6354,49	6465,44	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	3071,01	3708,35	4461,84	5090,28		• Other service activities

MAPA 1 (14). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2023 R.

MAP 1 (14). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2023

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a
Average monthly gross wages and salaries^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities with up to 9 employed persons.

Świadczenia społeczne**Social benefits**

TABL. 2 (41). EMERYCI I RENCIOŃCI^a
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	448840	480916	482166	486430	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	411066	445932	449668	454341	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	282174	337999	347244	354818	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	54153	36298	31812	29889	disability pensions
renty rodzinne	74739	71635	70613	69634	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	37774	34984	32498	32089	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (42). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	10185,6	13233,2	15545,9	18478,9	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	9647,8	12650,5	14954,3	17756,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1955,84	2364,06	2771,37	3256,89	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	6998,3	9928,1	11970,4	14398,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	2066,78	2447,75	2872,72	3381,69	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1035,5	861,0	851,1	921,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1593,51	1976,61	2229,49	2568,17	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1613,9	1861,5	2132,8	2437,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1799,54	2165,47	2517,07	2916,59	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	537,8	582,7	591,6	722,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1186,54	1388,11	1516,97	1875,05	Average monthly retirement and other pension in PLN

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 208.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of merging entitlements to benefits from this system and from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 1 on page 208.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (43). ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU „RODZINA 500+” I KARTA DUŻEJ RODZINY
BENEFITS FROM THE "FAMILY 500+" PROGRAMME AND LARGE FAMILY CARD

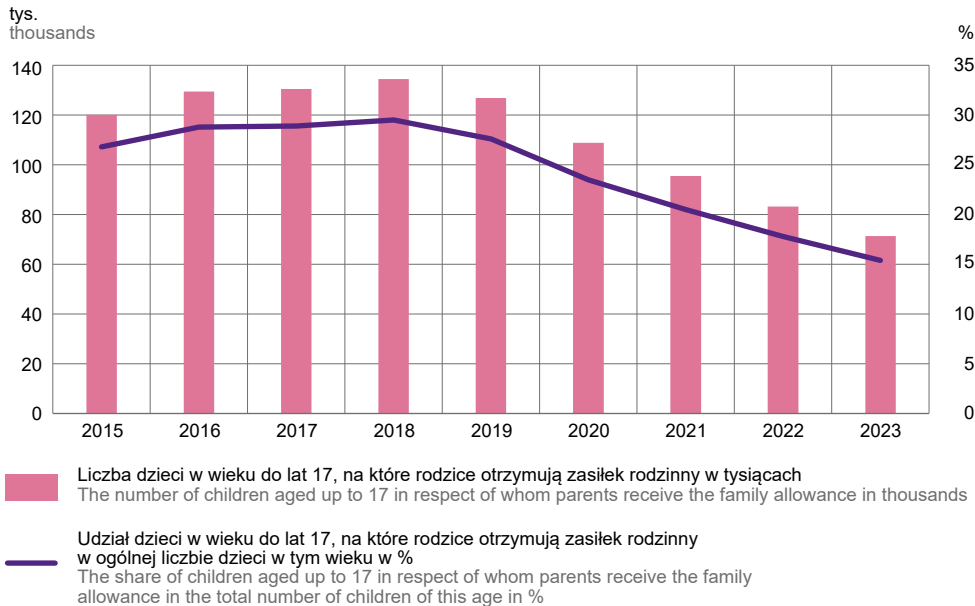
WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia	427948	457135	464947	average monthly number of children for whom benefits were paid
wypłaty świadczenia w tys. zł	2637716	2851403	2824588	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	80982	109522	128218	Large Family Card holders

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy and Social Policy and Social Insurance Institution.

WYKRES 1 (42). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

CHART 3 (42). PERSONS RECEIVING FAMILY BENEFITS

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Budżety gospodarstw domowych Household budgets

Uwaga do tabl. 2(45)-5(48) i wykresów 3(45)-4(46)

Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 209.

Note to tables 2(45)-5(48) and charts 3(45)-4(46)

Data since 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see general notes, item 1 on page 209.

TABL. 1 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**

HOUSEHOLDS

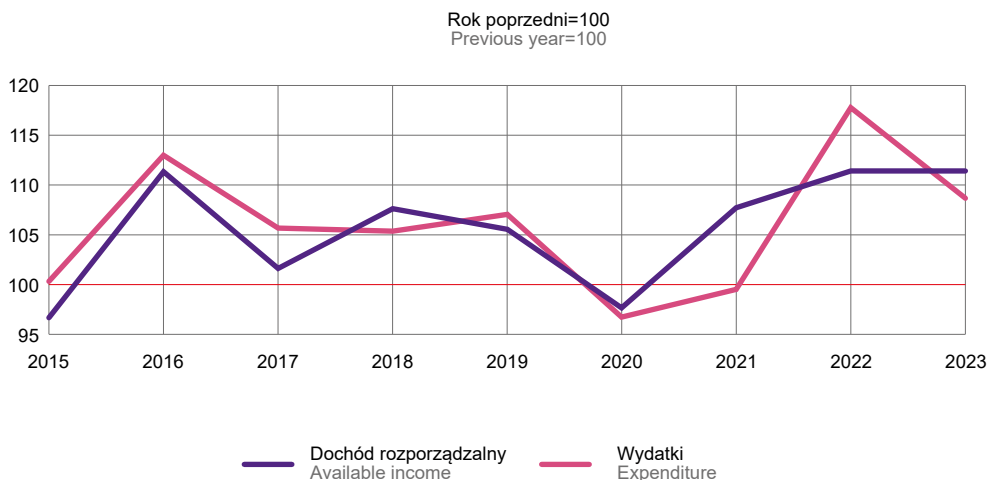
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2215	2042	1664	1684	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,73	2,56	2,44	2,39	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,08	1,07	1,04	1,00	employed
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,76	0,78	0,74	0,77	receiving social benefits ^a
w tym emeryturę lub rentę	0,62	0,64	0,62	0,67	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^b	0,82	0,65	0,61	0,57	dependants ^b

a, b W latach 2022–2023: a – bez dzieci w wieku 15–18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”, b – łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” (program funkcjonuje od 2016 r.).

a, b In 2022–2023: a – excluding children aged 15–18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme, b – including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme (which has been operating since 2016).

WYKRES 1 (43). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (43). AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

**TABL. 2 (45). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

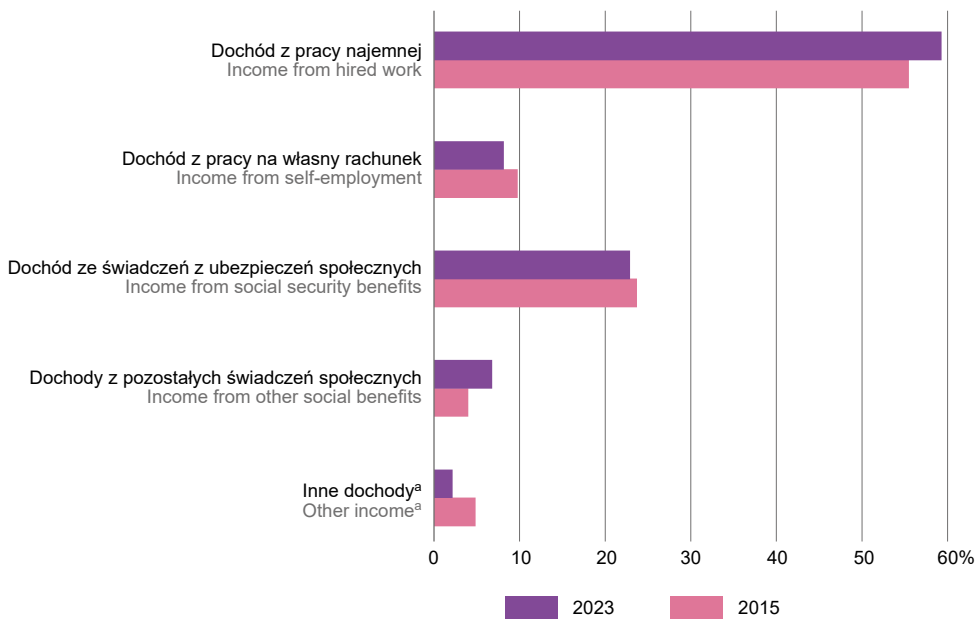
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1380,92	1790,58	2108,73	2291,82	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1339,14	1733,87	2049,02	2224,97	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	766,13	992,99	1232,25	1359,04	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	•	•	15,73 ^b	14,42 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	135,18 ^d	183,98 ^e	221,13 ^f	187,09 ^g	from self-employment
ze świadczeń społecznych	382,79	554,33	597,35	681,03	from social benefits

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b-g Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 36,07%, c – 44,64%, d – 12,07%, e – 11,96%, f – 13,98%, g – 14,59%.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b-g Relative error of estimates exceeds 10% and equals: b – 36.07%, c – 44.64%, d – 12.07%, e – 11.96%, f – 13.98%, g – 14.59%.

**WYKRES 2 (44). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (44). AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.
a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 3 (46). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

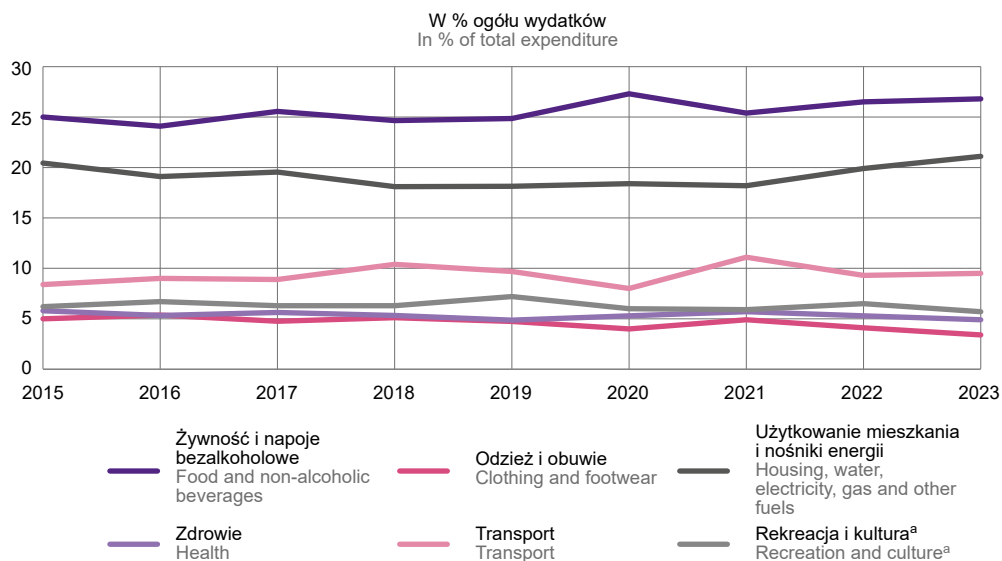
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^b	1058,53	1328,72	1594,53	1776,65	Total expenditure ^b
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{bc}	1016,75	1271,49	1534,82	1709,80	of which consumer goods and services ^{bc}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	264,59	363,11	422,14	475,28	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	32,71	43,78	48,54	49,53	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	52,84	53,18	65,50	60,86	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	216,36	244,90	316,84	374,87	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	53,31	79,05	76,13	82,69	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	61,31	71,00	83,89	86,47	health
w tym wyroby farmaceutyczne	33,58	42,22	53,80	53,34	of which pharmaceutical products
transport	88,83	105,80	148,07	169,29 ^d	transport
łączość ^e	57,62	65,37	73,64	76,33	communication ^e
rekreacja i kultura	65,78	80,00	103,18	100,51	recreation and culture
edukacja ^f	9,85	17,89 ^g	22,49 ^h	18,73 ⁱ	education ^f
restauracje i hotele	41,55	46,66	69,14 ^k	83,11	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^b	58,90	82,26	91,01	116,92	miscellaneous goods and services ^b
w tym higiena osobista	32,91	44,32	57,07	67,95	of which personal care

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b, c, e, f Łącznie z: b – wydatkami na ubezpieczenia na życie, c – kieszkownym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, e – wydatkami na usługi internetowe, f – wychowaniem przedszkolnym. d, g, h, i, k Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: d – 10,41%, g – 13,82%, h – 16,90%, i – 15,24%, k – 10,44%. a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b, c, e, f Including: b – expenditure on life insurance, c – pocket money not included in items by types of expenditure, e – expenditure on Internet services, f – pre-primary education. d, g, h, i, k Relative error of estimates exceeds 10% and equals: d – 10.41%, g – 13.82%, h – 16.90%, i – 15.24%, k – 10.44%.

WYKRES 3 (45). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 3 (45). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

TABL. 4 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

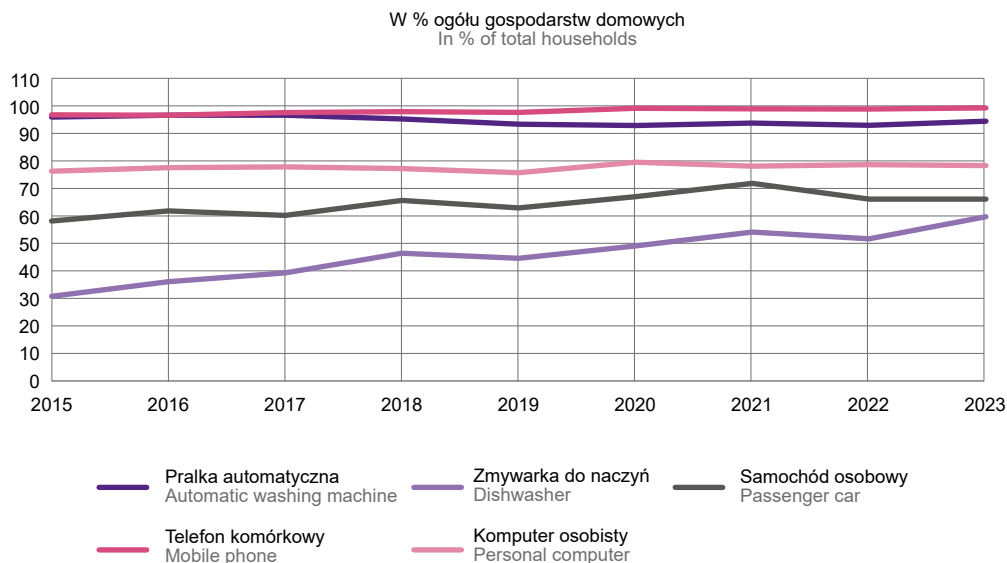
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^b	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	95,9	92,8	92,9	94,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	30,8	49,1	51,7	59,7	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	15,8	24,0	24,5	•	Electric cooker with a ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	55,1	63,2	59,4	65,3	Microwave oven
Samochód osobowy ^c	58,1	67,0	66,1	66,1	Passenger car ^c
Motocykl, skuter, motorower	6,6	3,4	2,3	5,1	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	55,9	54,9	55,6	58,2	Bicycle (excluding children's bike)
Telefon komórkowy	96,7	99,1	98,8	99,2	Mobile phone
Smartfon	47,0	83,5	86,2	89,8	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^d	67,9	54,8	39,0	55,9	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^d
Odbiornik telewizyjny	97,5	95,4	92,1	95,0	Television set
Zestaw kina domowego	14,4	11,9	10,1	•	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	80,8	80,6	73,0	•	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty, laptop, tablet	76,2	79,5	78,6	78,3	Personal computer, laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^e	•	88,1	88,9	85,6	Device with access to the Internet ^e
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne	34,7	38,2	34,3	36,3	Printer, multifunction

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c W 2023 r. bez wynajmowanych. d Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. e Obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem poprzez np. komputer stacjonarny, laptop, telewizor, smartfon.

a Compiled on the basis of data as of the end of individual quarters. b Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. c In 2023 without rental. d Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. e Includes devices enabling Internet connection through e.g. desktop computer, laptop, TV, smartphone.

WYKRES 4 (46). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (46). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 5 (48). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^b w kg	5,14	4,88	4,83	4,65	Bread and cereal products ^b in kg
w tym pieczywo ^c	3,18	2,51	2,50	2,37	of which bread ^c
Mięso ^d w kg	5,01	5,07	4,53	4,43	Meat ^d in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	2,86	2,96	2,48	2,57	raw meat
w tym drób	1,51	1,67	1,34	1,45	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^e	1,91	1,89	1,86	1,71	cured meat and other meat preparations ^e
Ryby i owoce morza ^f w kg	0,30	0,27	0,24	0,25	Fish and seafood ^f in kg
Mleko ^g w l	3,13	3,53	3,17	2,82	Milk ^g in l
Jogurty w kg	0,61	0,69	0,74	0,74	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^h w kg	0,86	1,03	1,05	1,07	Cheese and curd cheese ^h in kg
Jaja w szt.	10,08	12,17	10,54	10,21	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,10	1,01	0,95	0,94	Oils and fats in kg
w tym masło	0,28	0,36	0,31	0,36	of which butter
Owoce ⁱ w kg	3,58	4,37	4,01	4,04	Fruit ⁱ in kg
Warzywa w kg	7,92	8,01	7,46	7,01	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	3,44	2,81	2,53	2,31	of which potatoes
Cukier w kg	0,85	0,65	0,58	0,54	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,25	0,28	0,25	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,10	5,37	5,12	5,12	Mineral or spring water in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,97	1,14	1,13	1,11	Fruit and vegetable juices in l

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b, c, h Bez: b – mąki ziemniaczanej, c – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, h – serków słodkich. d Łącznie z boczkiem surowym. e, i Łącznie z: e – wyrobami garmażeryjnymi; bez przetworów podrobowych, i – nasionami i pestkami jadalnymi. f Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz bez konserw rybnych. g Bez zagęszczonego i w proszku.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b, c, h Excluding: b – potato flour, c – crisp bread, toasted bread and confectionery, h – sweet cottage cheese. d Including raw bacon. e, i Including: e – ready-to-serve meat products; excluding offal preparations, i – seeds and edible kernels. f Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve products including coated food products as well as excluding canned fish. g Excluding condensed and powdered milk.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna**Dwellings. Municipal infrastructure**TABL. 6 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	836,6	934,6	970,1	988,0	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	3172,6	3518,7	3637,6	3697,8	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	60042,0	68323,9	71031,6	72399,2	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,79	3,76	3,75	3,74	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	71,8	73,1	73,2	73,3	per dwelling
na 1 osobę	26,0	29,0	30,1	30,7	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,76	2,52	2,43	2,39	per dwelling
1 izbę	0,73	0,7	0,65	0,64	per room

a Na podstawie bilansów.

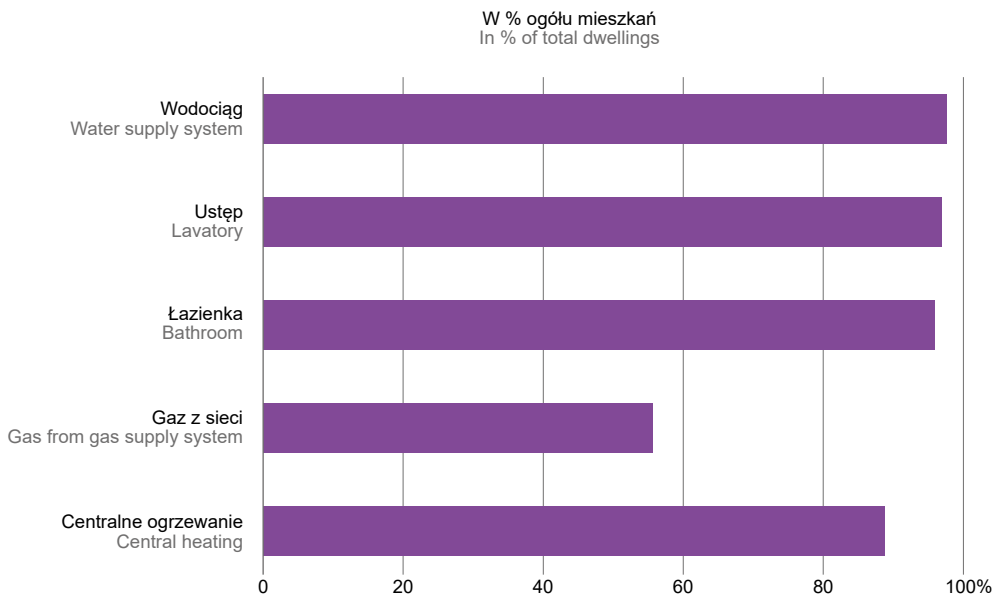
a Based on balances.

WYKRES 5 (47). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (47). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH UTILITIES IN 2023

As of 31 December

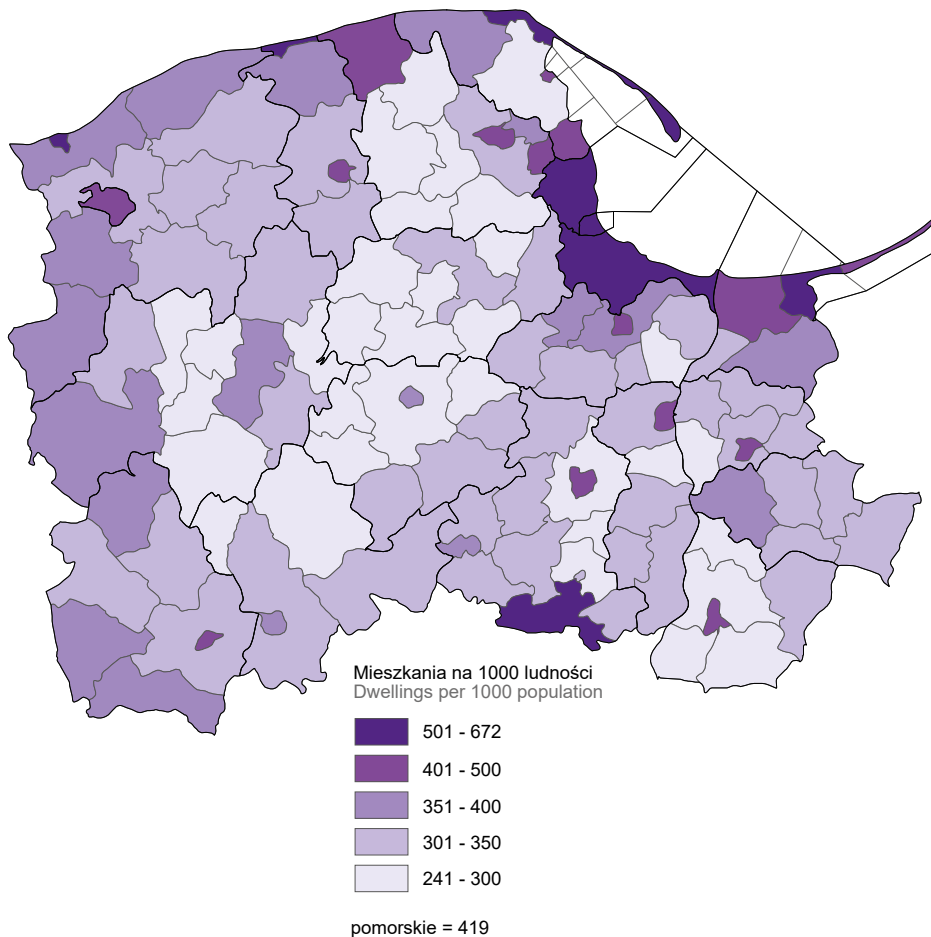

MAPA 1 (15). **MIESZKANIA NA 1000 LUDNOŚCI W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (15). **DWELLINGS PER 1000 POPULATION IN 2023**

As of 31 December

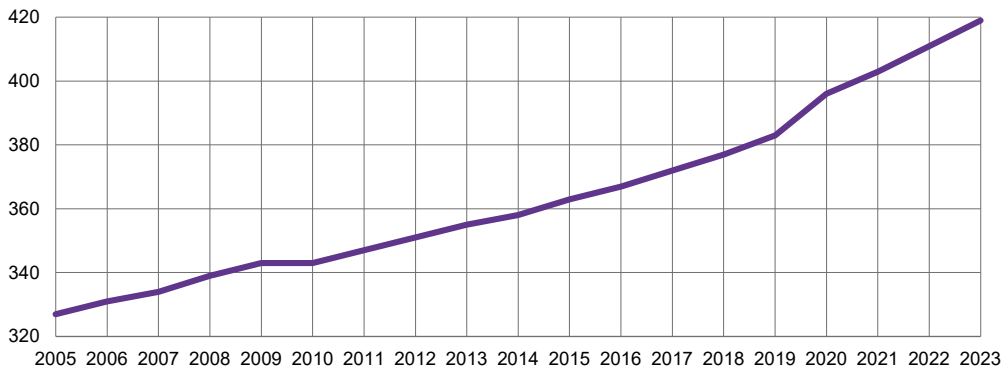

Mieszkania na 1000 ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Dwellings per 1000 population

As of 31 December

TABL. 7 (50). MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS WERE GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	15486	26965	27468	17806	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	15189	26769	27052	17444	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	6962	10433	11103	7337	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	8227	16336	15949	10107	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	46	67	8	10	In new residences for communities and non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	251	129	408	352	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.
 a Since July 2015, including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 8 (51). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO
DWELLINGS STARTED

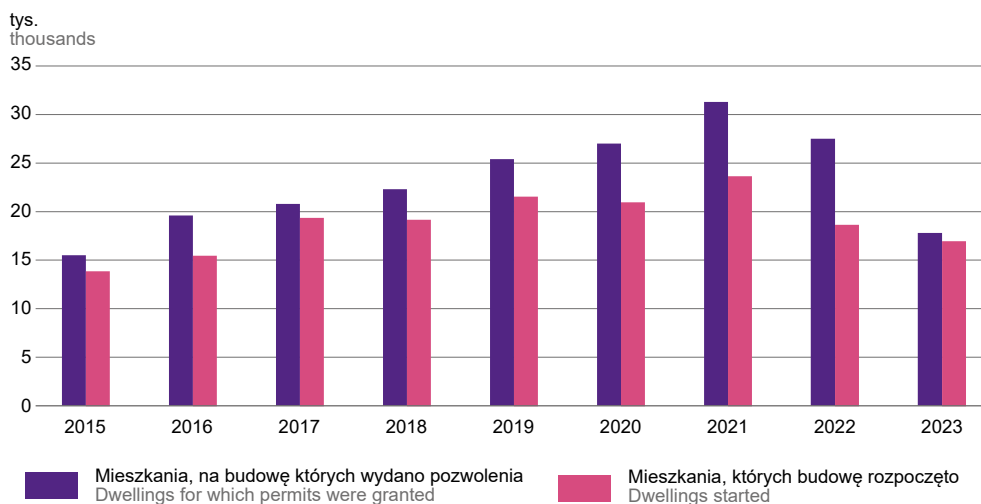
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	13925	20980	18677	17022	T O T A L
Indywidualne	5438	6162 ^a	5825 ^a	5268 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8281	14766 ^b	12209 ^b	11436 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	-	28	133	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	87	-	184	110	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	101	24	326	208	Public building society
Zakładowe	18	-	-	-	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 4 na str. 211.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 4 on page 211.

WYKRES 6 (48). MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)

CHART 6 (48). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)

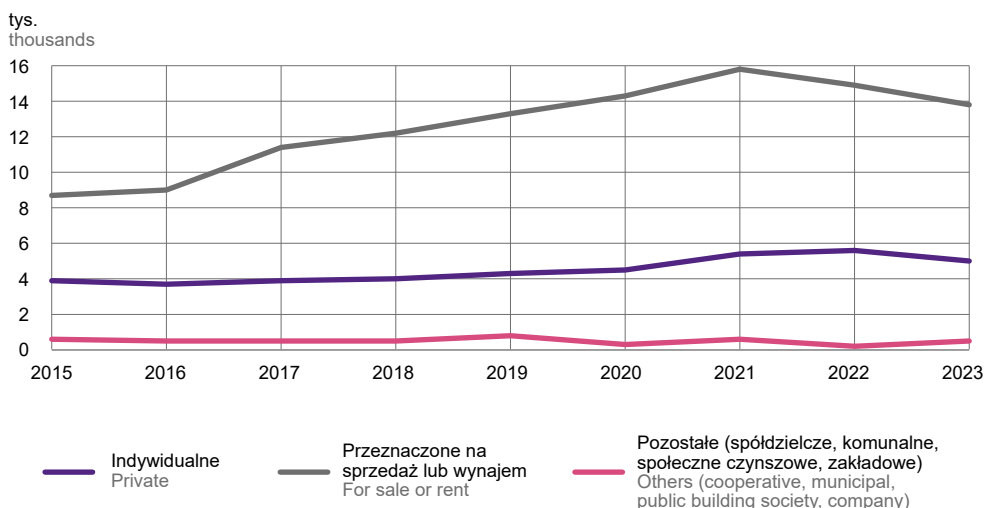
TABL. 9 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania	13182	19088	20614	19319	Dwellings
miasta	8362	12749	12655	11747	urban areas
wieś	4820	6339	7959	7572	rural areas
Indywidualne ^a	3938	4472	5570	5044	Private ^a
miasta	958	1002	1078	918	urban areas
wieś	2980	3470	4492	4126	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	8685	14308	14872	13814	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	225	42	71	44	Cooperative
Komunalne (gminne)	192	48	7	111	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	108	217	93	306	Public building society
Zakładowe	34	1	1	-	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	86,3	79,7	80,9	80,6	Average useful floor area per dwelling in m ²
miasta	67,6	63,8	63,1	63,9	urban areas
wieś	118,7	111,6	109,1	106,4	rural areas
Indywidualne ^a	153,3	143,3	138,4	137,1	Private ^a
miasta	162,3	157,0	145,7	144,9	urban areas
wieś	150,4	139,4	136,7	135,4	rural area
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	58,4	60,5	59,6	61,1	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	52,9	46,6	58,7	63,1	Cooperative
Komunalne (gminne)	38,2	40,2	64,6	46,2	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	47,0	49,1	48,2	45,5	Public building society
Zakładowe	64,7	549,0	136,0	-	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi do działu, ust. 4 na str. 211.

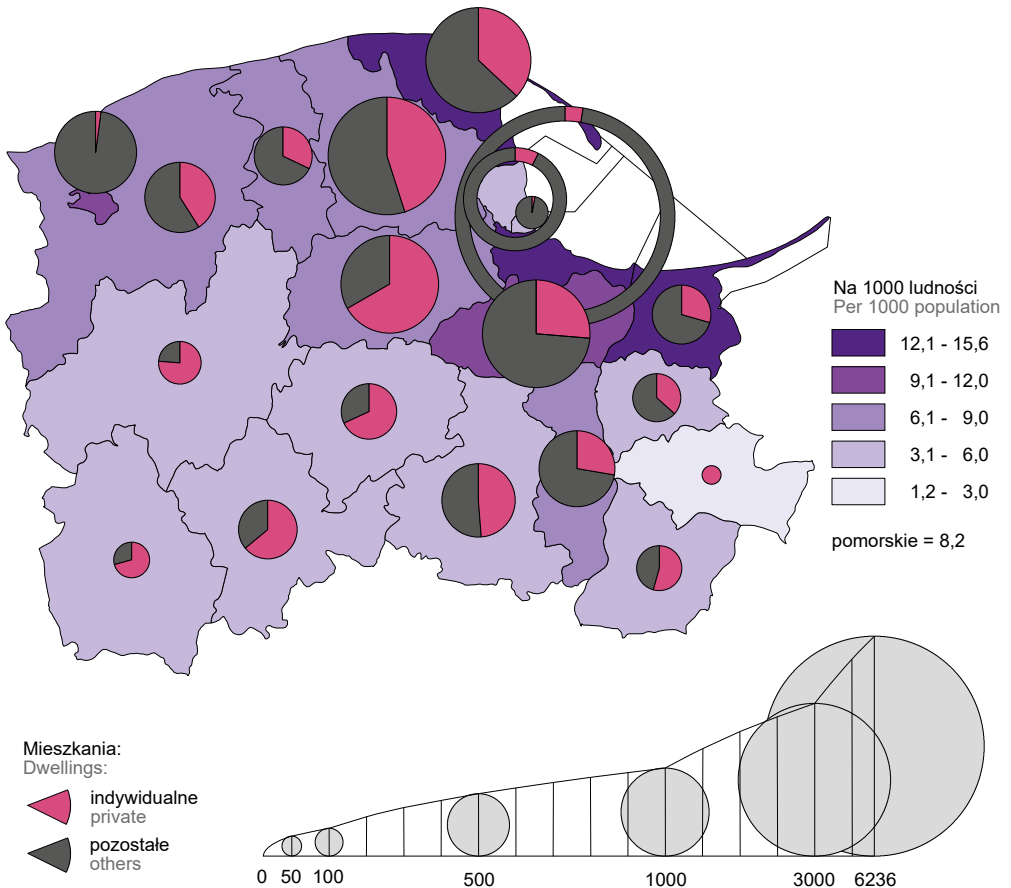
a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see notes to the chapter, item 4 on page 211.

WYKRES 7 (49). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 7 (49). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

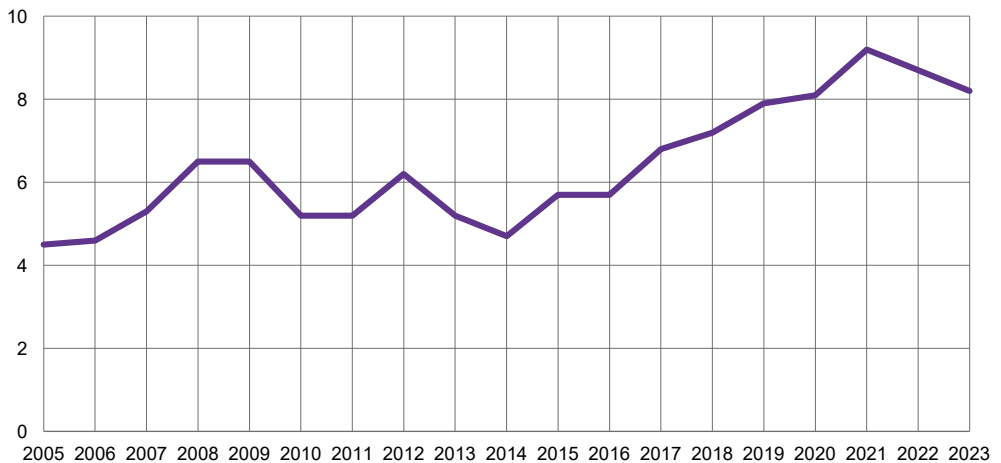

MAPA 2 (16). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2023 R.

MAP 2 (16). DWELLINGS COMPLETED IN 2023

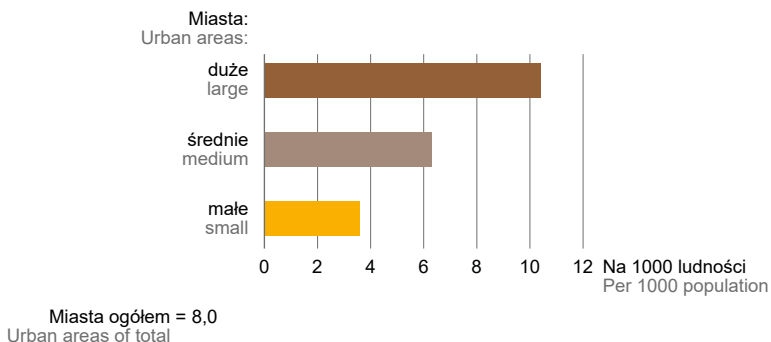

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

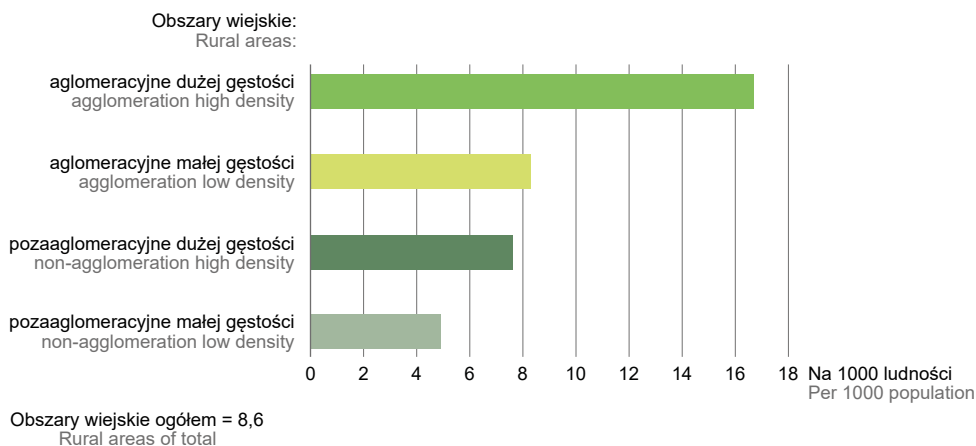
WYKRES 8 (50). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

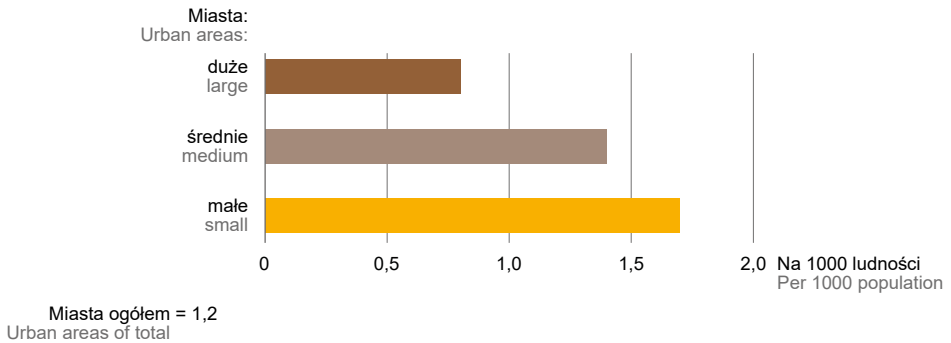
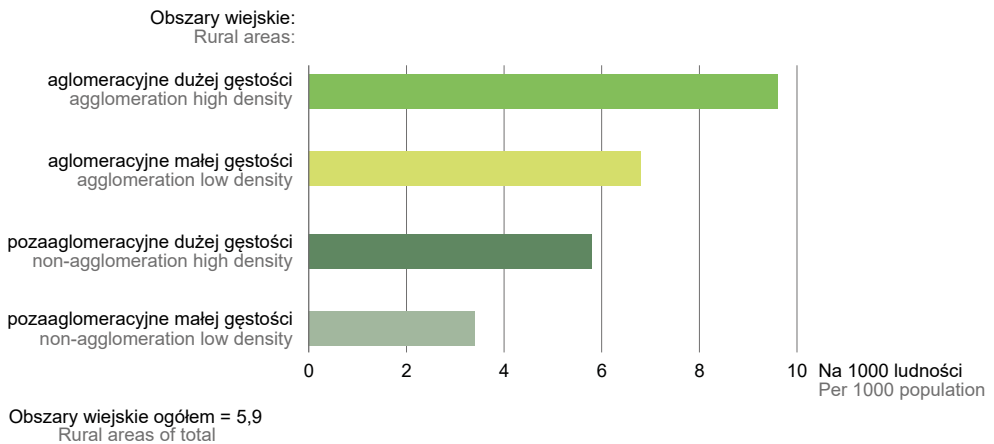
CHART 8 (50). DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 9 (51). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 9 (51). DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

WYKRES 10 (52). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**CHART 10 (52). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023**WYKRES 11 (53). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**CHART 11 (53). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023**

TABL. 10 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 grudnia

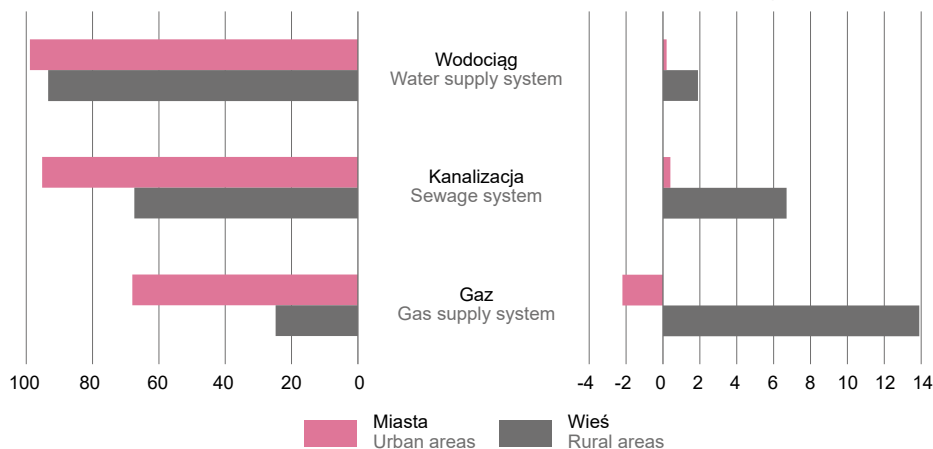
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć w km:					Network in km:
Wodociągowa (rozdzielcza i przesyłowa)	16152,3	17386,3	18107,1	18454,8	Water supply (distribution and transmission)
miasta	4362,0	4606,0	4802,0	4830,7	urban areas
wieś	11790,3	12780,3	13305,1	13624,1	rural areas
Kanalizacyjna (rozdzielcza) ^a	10306,0	11867,4	12316,2	12591,3	Sewage (distribution) ^a
miasta	3521,3	3831,8	3959,4	3993,4	urban areas
wieś	6784,7	8035,6	8356,8	8597,9	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	75,7	83,3	83,7	85,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	32,8	35,3	35,5	36,2	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	51,4	54,7	54,2	54,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	34,6	36,6	36,6	37,2	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	24,3	28,6	29,5	30,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	29,7	33,0	33,6	34,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	83,7	92,0	92,7	93,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczone	81,3	89,4	89,5	90,5	Of which treated

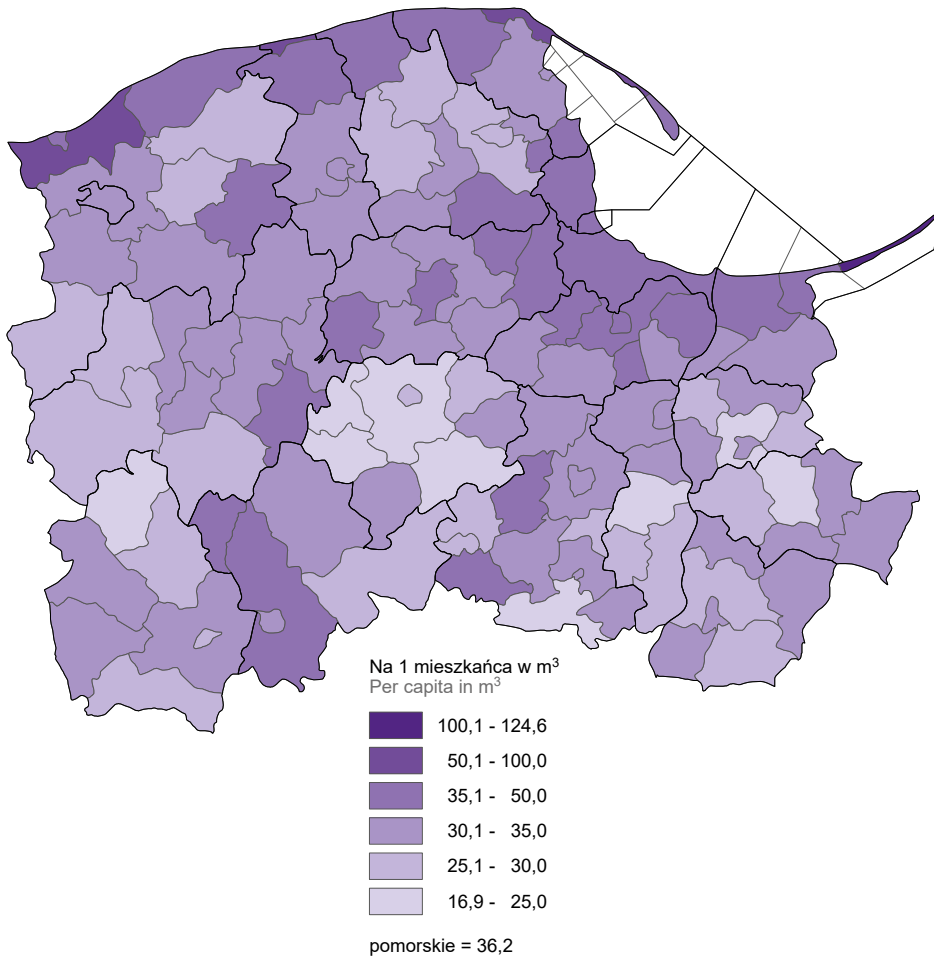
a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

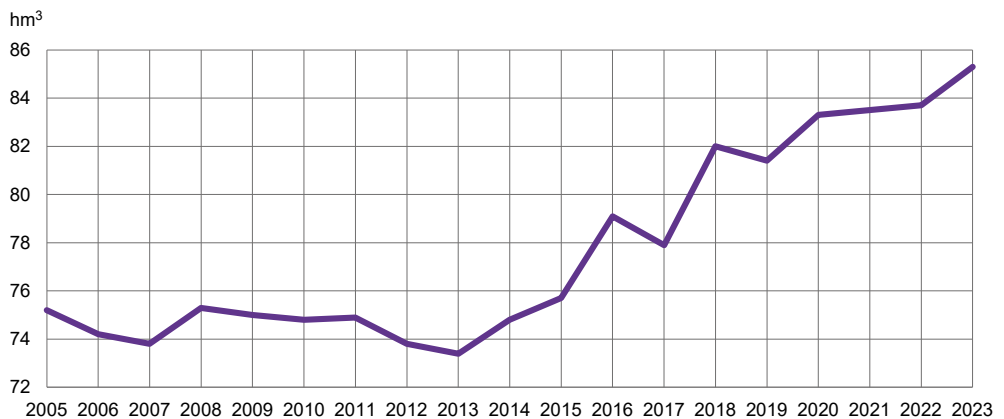
WYKRES 12 (54). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2023 R.**CHART 12 (54). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2023**Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
Population connected in % of total populationWzrost/spadek w porównaniu z 2015 r. w p.proc.
Increase/decrease in relation to 2015
in percentage points

MAPA 3 (17). ZUŻYCIÉ WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2023 R.

MAP 3 (17). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2023

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
Consumption of water from water supply systems in households

TABL. 11 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	846,1	1004,0	996,6	1018,4	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	612,2	715,0	698,7	710,8	Urban areas
Wieś	233,8	289,0	297,9	307,6	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1655,8	1934,4	1782,1	1789,3	In GWh
miasta	1087,8	1204,9	1101,4	1090,8	urban areas
wieś	568,0	729,6	680,7	698,4	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	731,4	806,7	744,6	740,5	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1776,8	1685,1	1576,5	1534,7	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2429,1	2524,2	2284,8	2270,4	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a Calculations were made using the number of consumers as of 31 December.

S o u r c e: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 12 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	6604,6	7798,5	8322,7	8461,8	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa ^a	960,4	968,2	515,6	515,6	of which transmission ^a
miasta	84,9	87,2	27,2	27,2	urban areas
wieś	875,5	881,0	488,4	488,4	rural areas
Miasta	3513,9	3858,5	4008,0	4020,5	Urban areas
Wieś	3090,6	3940,0	4314,7	4441,3	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	402,5	461,4	481,4	488,4	Consumers of gas from gas supply system ^b in thousands
Miasta	376,8	409,2	415,9	416,7	Urban areas
Wieś	25,7	52,2	65,5	71,7	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	2206,5	2715,4	3065,8	2858,5	In GWh
miasta	1894,7	2082,9	2236,5	2044,0	urban areas
wieś	311,8	632,5	829,3	814,6	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	957,4	1151,4	1299,9	1212,1	Per capita in kWh
miasta	1273,9	1394,6	1511,9	1387,5	urban areas
wieś	381,4	731,4	943,3	920,2	rural areas

a Do 2020 r. łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Until 2020 including distribution network with a pressure of more than 0.5 MPa. b Including consumers using collective gasmeters.

TABL. 13 (56). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 grudnia

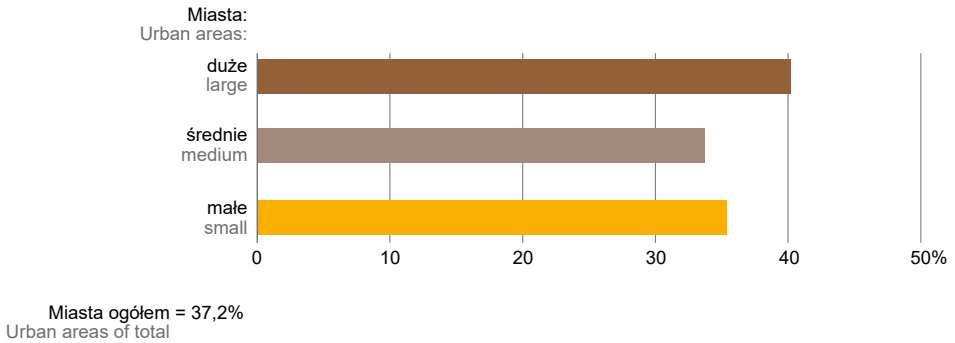
HEATING

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	1147,7	1252,7	1311,4	1369,3	1321,3	48,0	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1280	1883	2086	2069	1525	544	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	12903,4	12108,1	14407,9	13732,2	13531,1	201,1	Sale of heating energy (during the year) in TJ

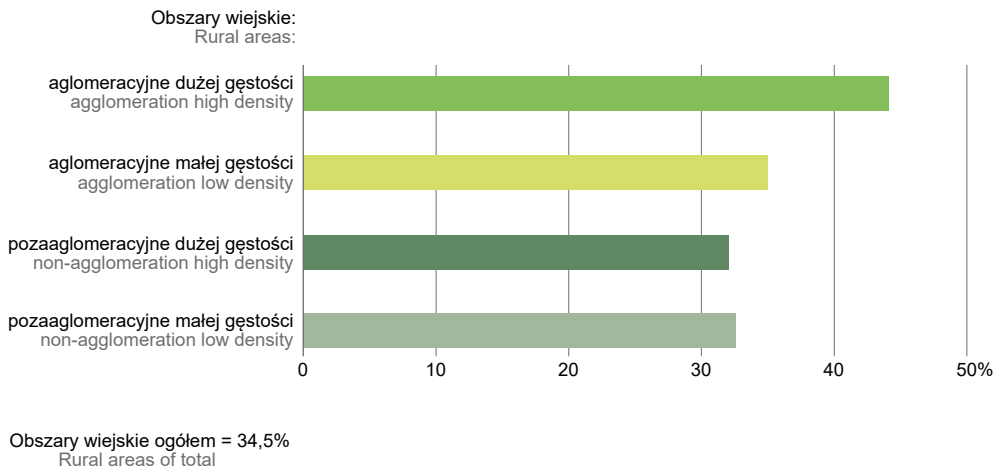
WYKRES 13 (55). **ZUŻYCIÉ WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 13 (55). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

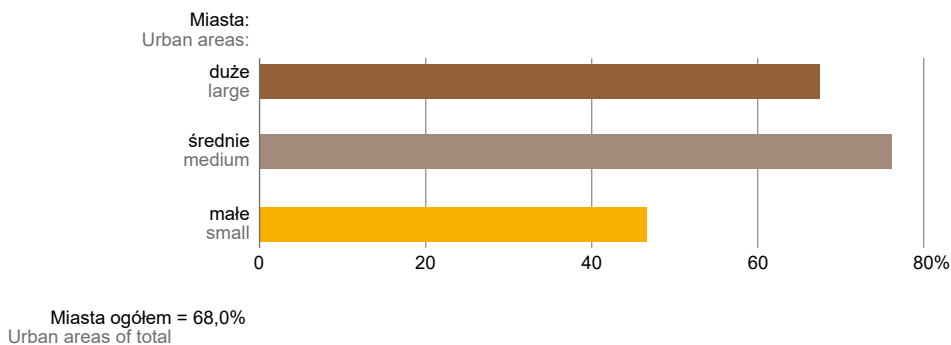
WYKRES 14 (56). **ZUŻYCIÉ WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 14 (56). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

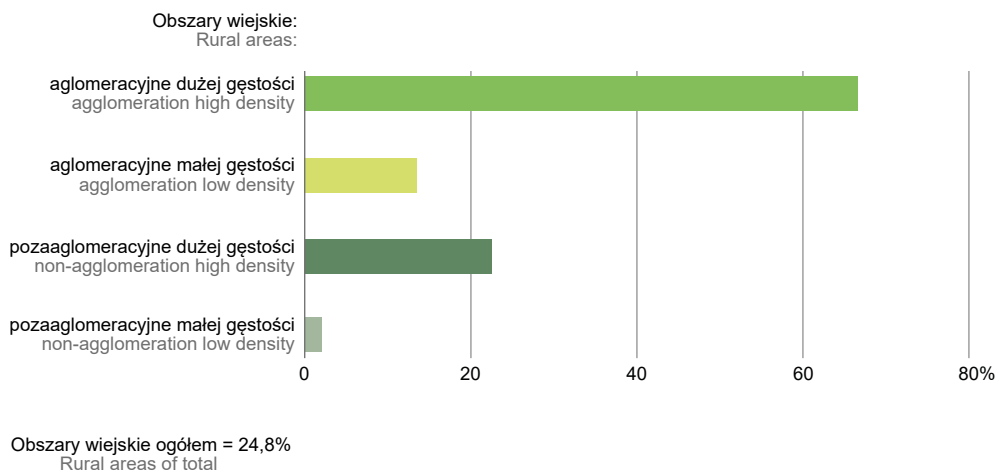
WYKRES 15 (57). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 15 (57). PEOPLE USING GAS SUPPLY SYSTEM IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 16 (58). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 16 (58). PEOPLE USING GAS SUPPLY SYSTEM BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

Dział VIII. Edukacja i wychowanie

Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a				
Placówki	1498	1568	1573	Establishments
w tym na wsi	630	642	642	of which in rural areas
w tym:				of which:
Przedszkola	828	883	900	Nursery schools
w tym specjalne	22	22	22	of which special
w tym na wsi	258	277	279	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	513	515	510	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	762	768	769	primary
w tym na wsi	412	410	409	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	29	30	30	special job-training
branżowe I stopnia	100	101	103	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	3	9	13	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	139	150	153	general secondary
technika	106	110	111	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	8	6	6	general art
policealne	95	82	76	post-secondary
dla dorosłych	69	58	50	for adults
Uczelnie	24	24	24	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^b TEACHERS^b				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	17633	17210	16809	primary
w tym na wsi	6667	6584	6546	of which in rural areas
branżowe I stopnia ^c	1227	1243	1230	stage I sectoral vocational ^c
branżowe II stopnia	2	9	16	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	3162	3144	3323	general secondary
technika ^d	3130	3319	3385	technical secondary ^d
policealne	242	225	284	post-secondary
Uczelnie	6047	6097	6159	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne:				Pre-primary education:
dzieci w wieku 6 lat	25261	27742	28980	6-year-old children
w tym w przedszkolach	13036	14606	15069	of which in nursery schools
Szkoły:				Schools:
podstawowe	203171	210005	203563	primary
w tym na wsi	76091	78443	76984	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	867	836	792	special job-training
branżowe I stopnia	17659	17200	18813	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	47	520	687	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	39734	44335	48204	general secondary
technika	40164	44625	47932	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	962	984	974	general art
policealne	13562	16639	15650	post-secondary
dla dorosłych	8106	7604	7990	for adults
Uczelnie	83641	86439	88543	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b-d łącznie ze szkołami: b – dla dorosłych; c – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; d – ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b-d Including schools: b – for adults; c – special job-training; d – general art leading to professional certification.

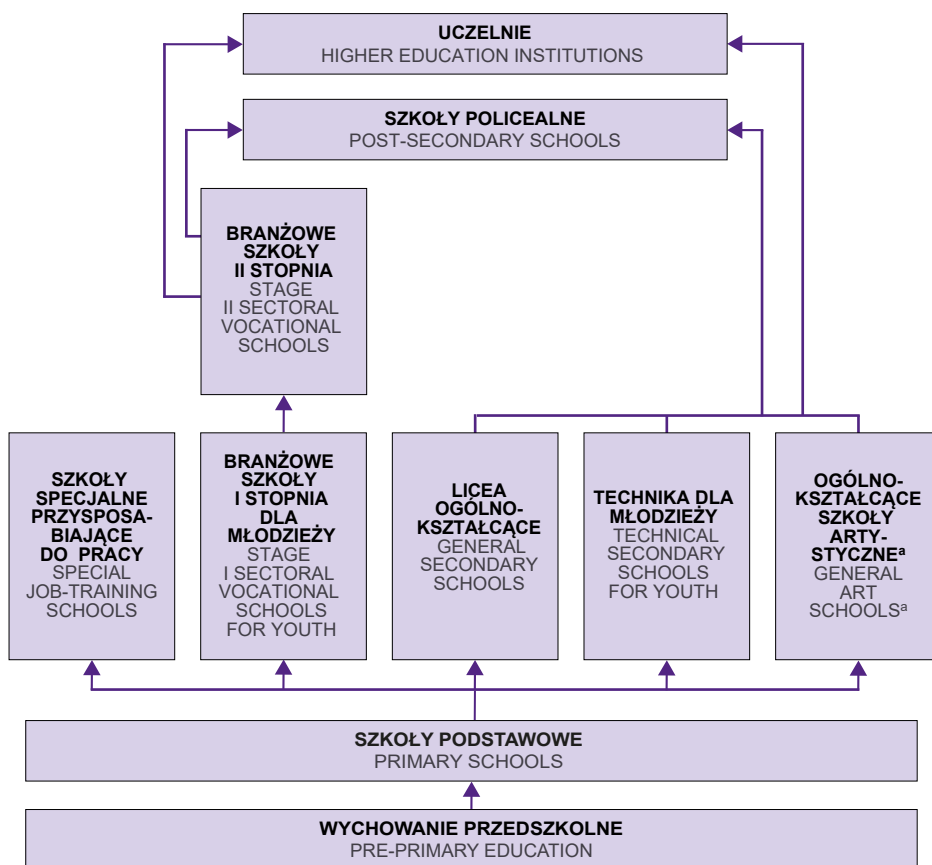
TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	22984	33868		• primary
specjalne przysposabiające do pracy	148	218		• special job-training
branżowe I stopnia	2979	4265		• stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	•	42		• stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	9041	9796		• general secondary
technika	6637	7250		• technical secondary
ogólnokształcące artystyczne	142	145		• general art
policealne	3379	4254		• post-secondary
dla dorosłych	2377	630		• for adults
Uczelnie	19795	20316		• Higher education institutions

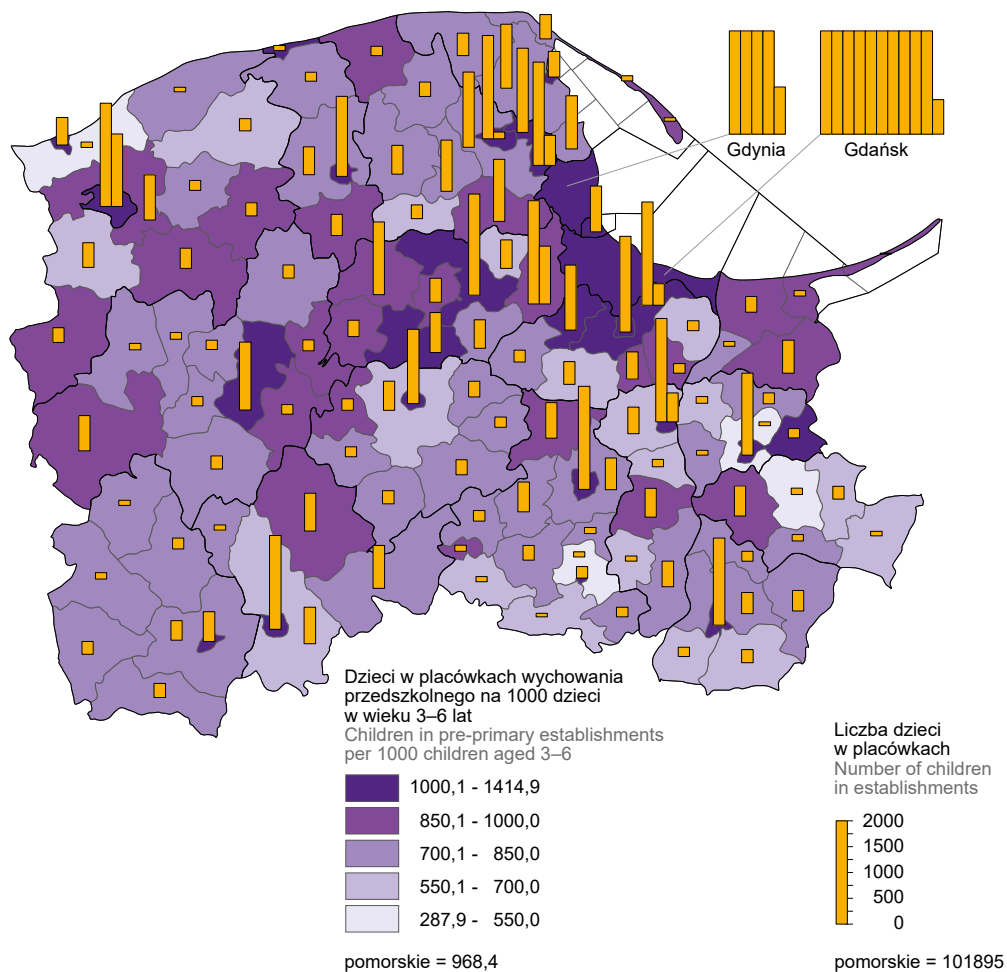
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2023/24

EDUCATION BY LEVELS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

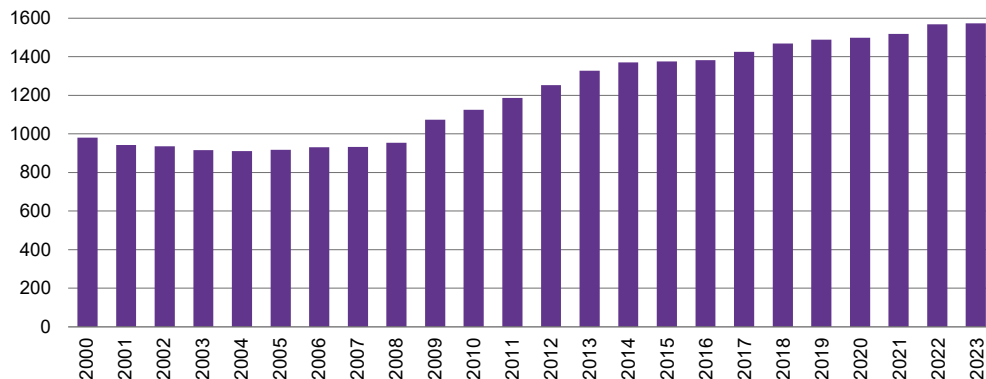

a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

MAPA 1 (18). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2023/24MAP 1 (18). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

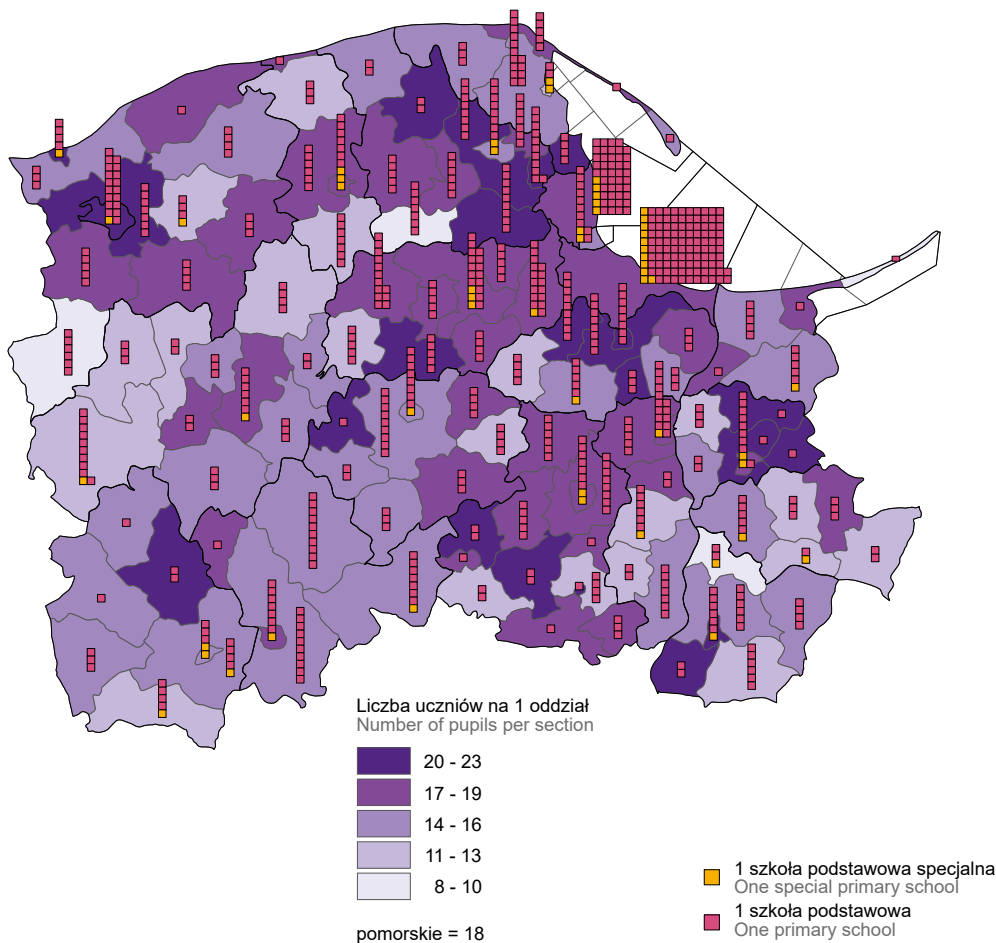
Liczba placówek
Number of establishments

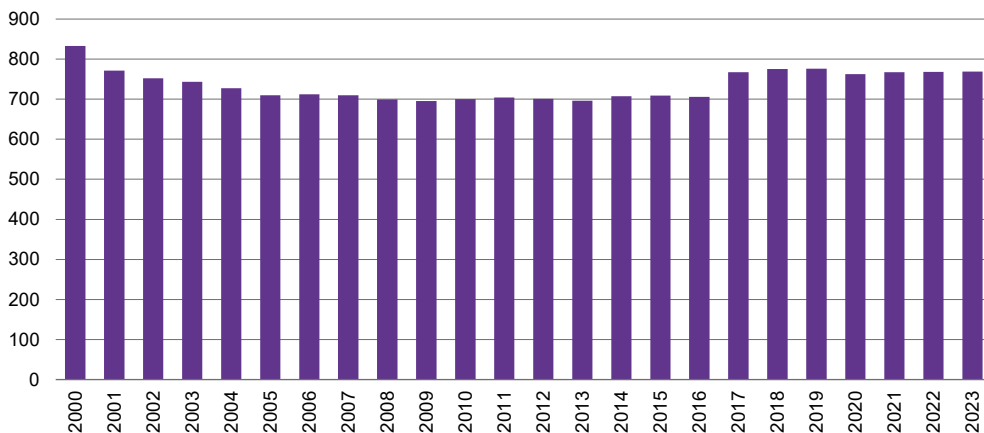
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (19). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24

MAP 2 (19). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

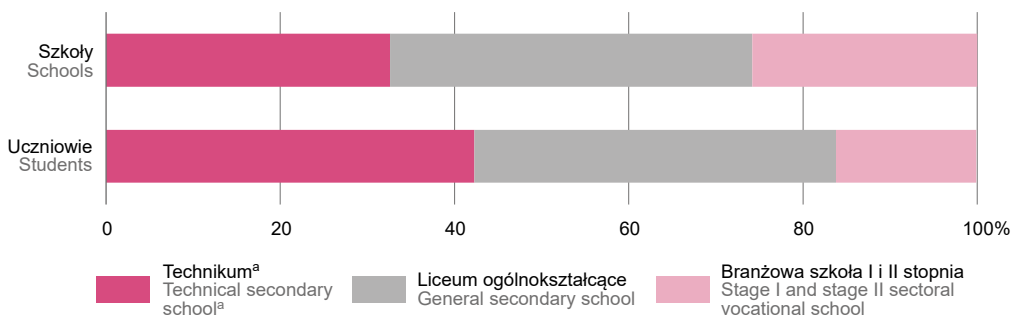
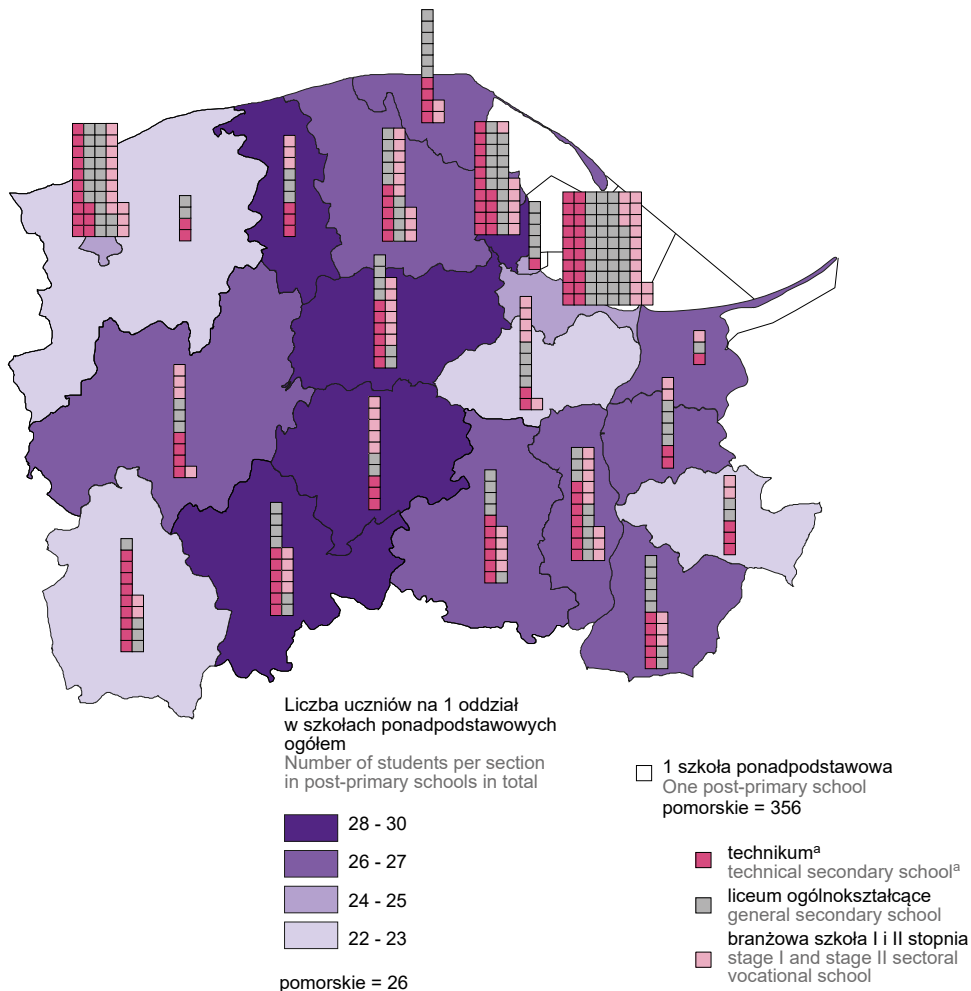

Liczba szkół podstawowych
Number of primary schools

**MAPA 3 (20). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2023/24**

MAP 3 (20). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
a Including general art schools leading to professional certification.

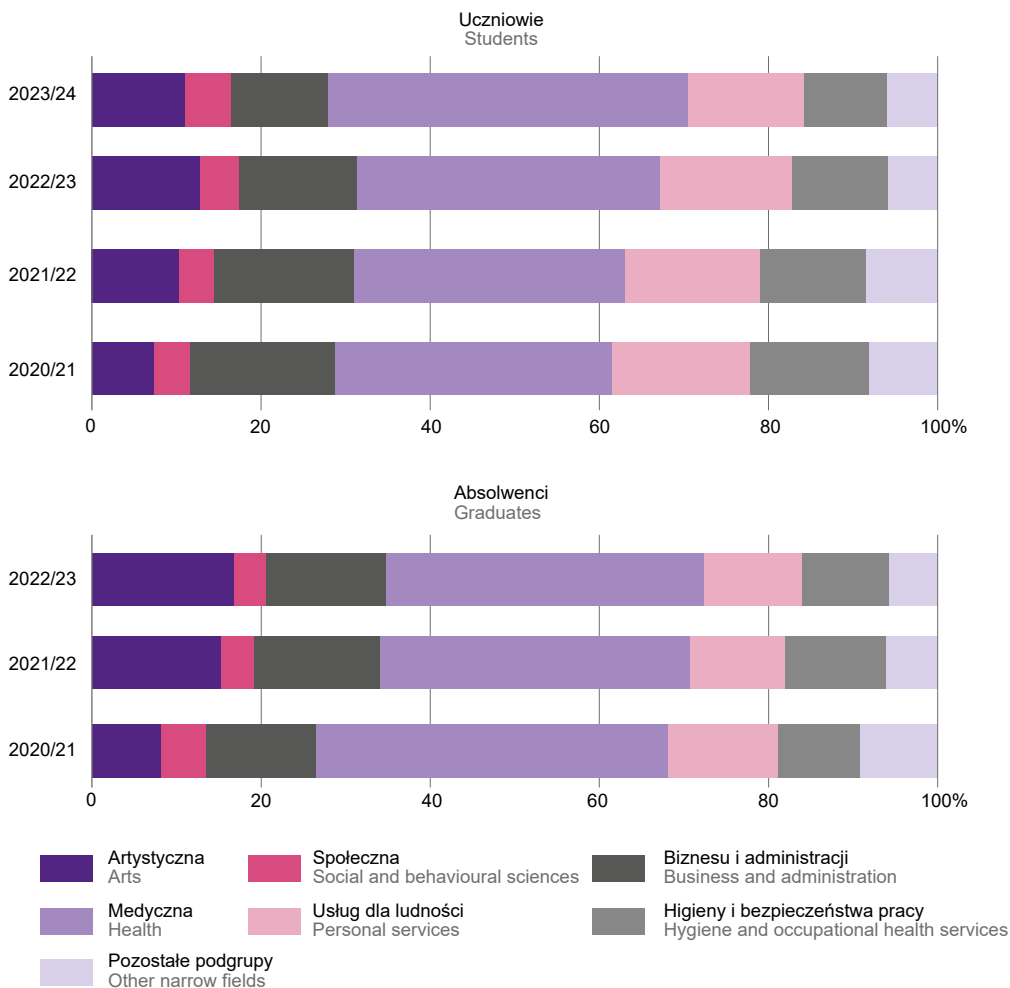
TABL. 2 (58). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)

POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	94	82	76	Schools
Oddziały	595	670	667	Sections
Uczniowie	13557	16639	15650	Students
w tym kobiety	9821	12030	11488	of which females
Absolwenci	3374	4254		• Graduates
w tym kobiety	2661	3390		• of which females

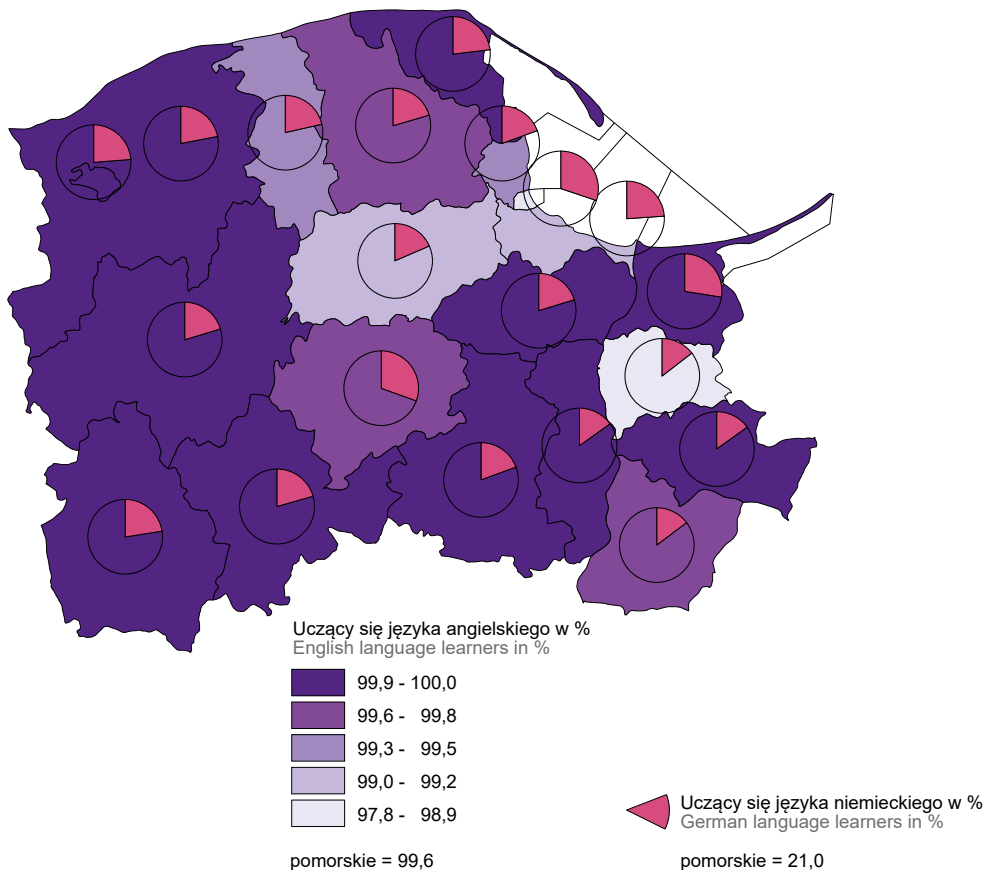
WYKRES 1 (59). UCZNIOWIE I ABSLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

CHART 1 (59). STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

MAPA 4 (21). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez szkół specjalnych)

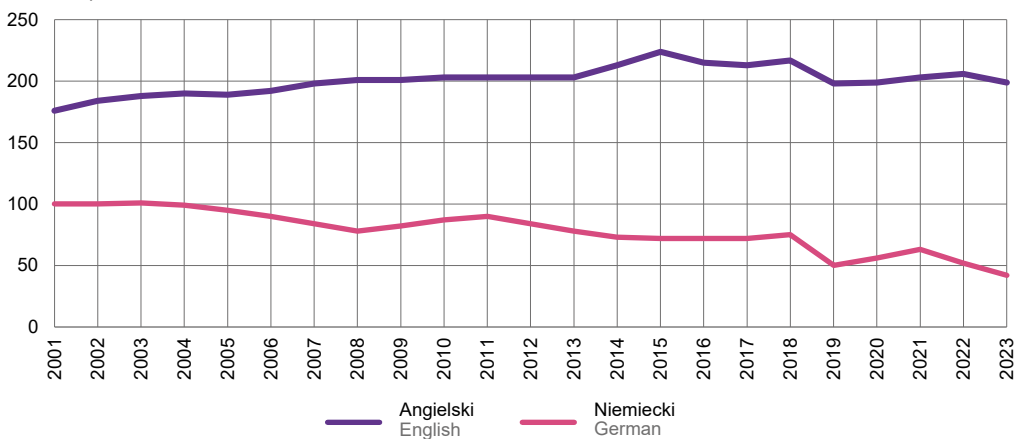
MAP 4 (21). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

Uczący się języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)
Pupils and students learning foreign languages in primary schools and lower secondary schools for children and youth (excluding special schools)

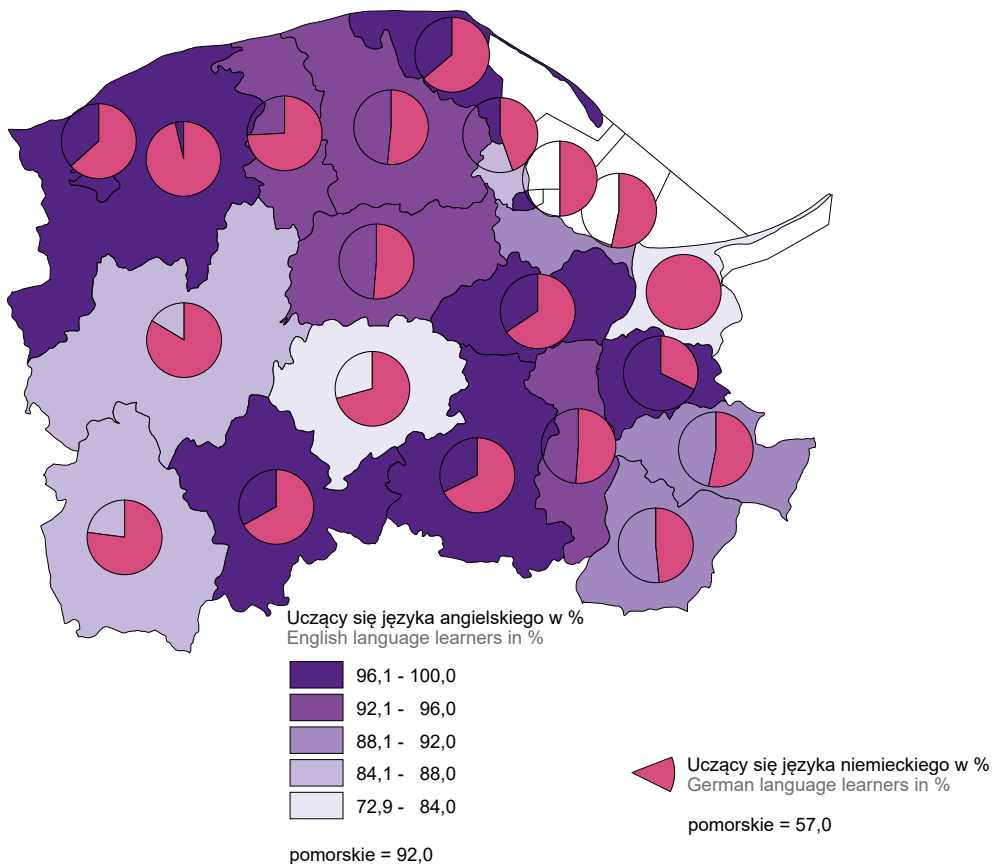
tys. osób

thousand persons

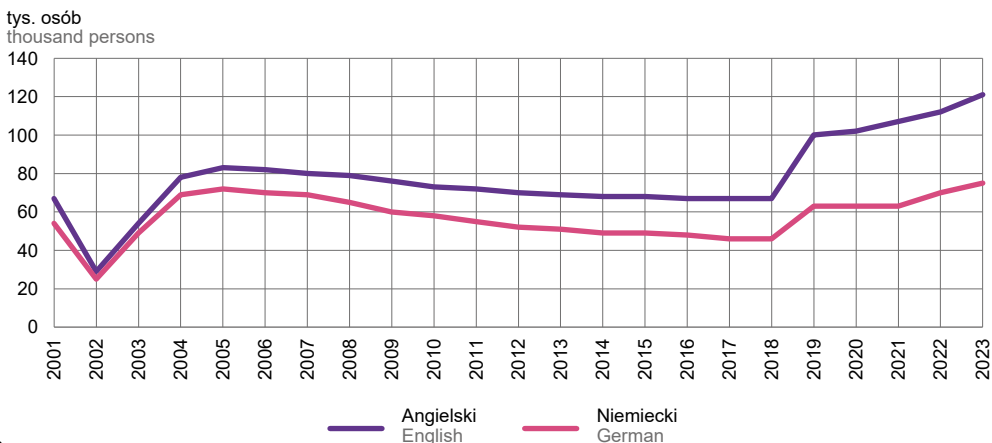

MAPA 5 (22). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez szkół specjalnych)

MAP 5 (22). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

Uczący się języków obcych w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży i szkołach policealnych (bez szkół specjalnych)
Pupils and students learning foreign languages in post-primary schools for youth and in post-secondary schools (excluding special schools)

TABL. 3 (59). UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2023/24

HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

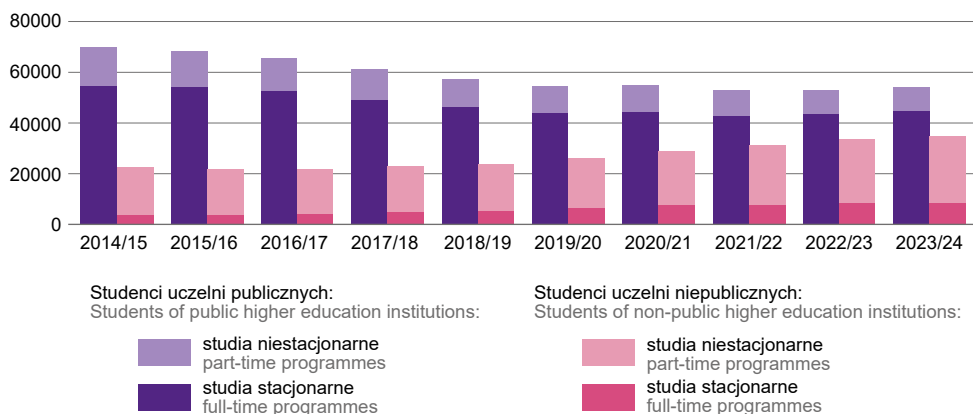
WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem of total			
				na studiach stacjonarnych full-time programmes	cudzoziemcy foreigners		
O G Ó Ł E M	24	6159,3	88543	53200	5594	20316	TOTAL
nadzorowane przez ministra właściwego do spraw:							supervised by the minister responsible for:
Szkolnictwa wyższego	19	4126,5	74696	41570	4384	17290	Higher education
Zdrowia	1	1066,2	6636	5768	948	1162	Health
Gospodarki morskiej	1	321,0	3552	2605	121	807	Maritime economy
Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	2	399,6	1453	1334	114	439	Culture and protection of national heritage
Obrony narodowej	1	246,0	2206	1923	27	618	National defence

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

a Full-time and part-time employed, expressed in full-time equivalents, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

WYKRES 2 (60). STUDENCI UCZELNI

CHART 2 (60). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

TABL. 4 (60). UCZESTNICZY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI

NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2020/21	5731	4327	1550	960	533	264	TOTAL
	2022/23	4896	3513	662	405	970	485	
	2023/24	5358	3647	326	204	1112	572	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE

Stan w dniu 31 grudnia

BASIC DATA ON HEALTH CARE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL			
Lekarze ^a		7739	8176	8678	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a		2147	2263	2383	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a		12017	12230	12273	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci	1256	1363	3325 ^b	3566 ^b	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	714	820	626	754	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	1869	1857	1824	1832	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE			
Przychodnie	949	1114	1208	1252	Outpatients departments
miasta	740	883	971	1015	urban areas
wieś	209	231	237	237	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^c	260	193	171	148	Practices of doctors and dentists ^c
miasta	198	150	132	111	urban areas
wieś	62	43	39	37	rural areas
Porady udzielone ^d w ciągu roku w tys.	18467,9	17640,0	20634,1	21756,9	Consultations provided ^d during the year in thousands
lekarskie ^e	16636,3	16195,2	18687,1	19781,1	medical ^e
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej	9904,9	9649,5	10857,7	11155,5	primary
specjalistycznej	6731,4	6545,7	7829,4	8625,5	specialised
stomatologiczne	1831,7	1444,8	1947,0	1975,9	dental
SZPITALA		HOSPITALS			
Szpitala ogólne	54	43	41	40	General hospitals
Łóżka	9506	8615	7820	7787	Beds
Leczeni ^f w ciągu roku na:					In-patients ^f during the year per:
10 tys. ludności	1776	1393	1601 ^g	1595	10 thousand population
1 łóżko ^h	43,7	38,1	47,9 ^g	48,1	bed ^h

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 213. b Dane na podstawie źródeł administracyjnych, nieporównywalne z publikowanymi za lata wcześniejsze; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 213. c Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. d Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. e Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. f Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. g Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. h Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

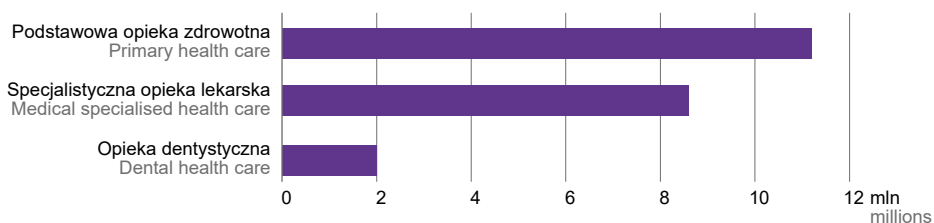
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see notes to the chapter, item 2 on page 213. b Data based on administrative sources, incomparable with data published in previous years; see notes to the chapter, item 2 on page 213. c Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or outpatient departments. d Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. e Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. f Excluding inter-ward patient transfer. g Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. h The indicator was calculated using the average monthly number of beds in the year.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

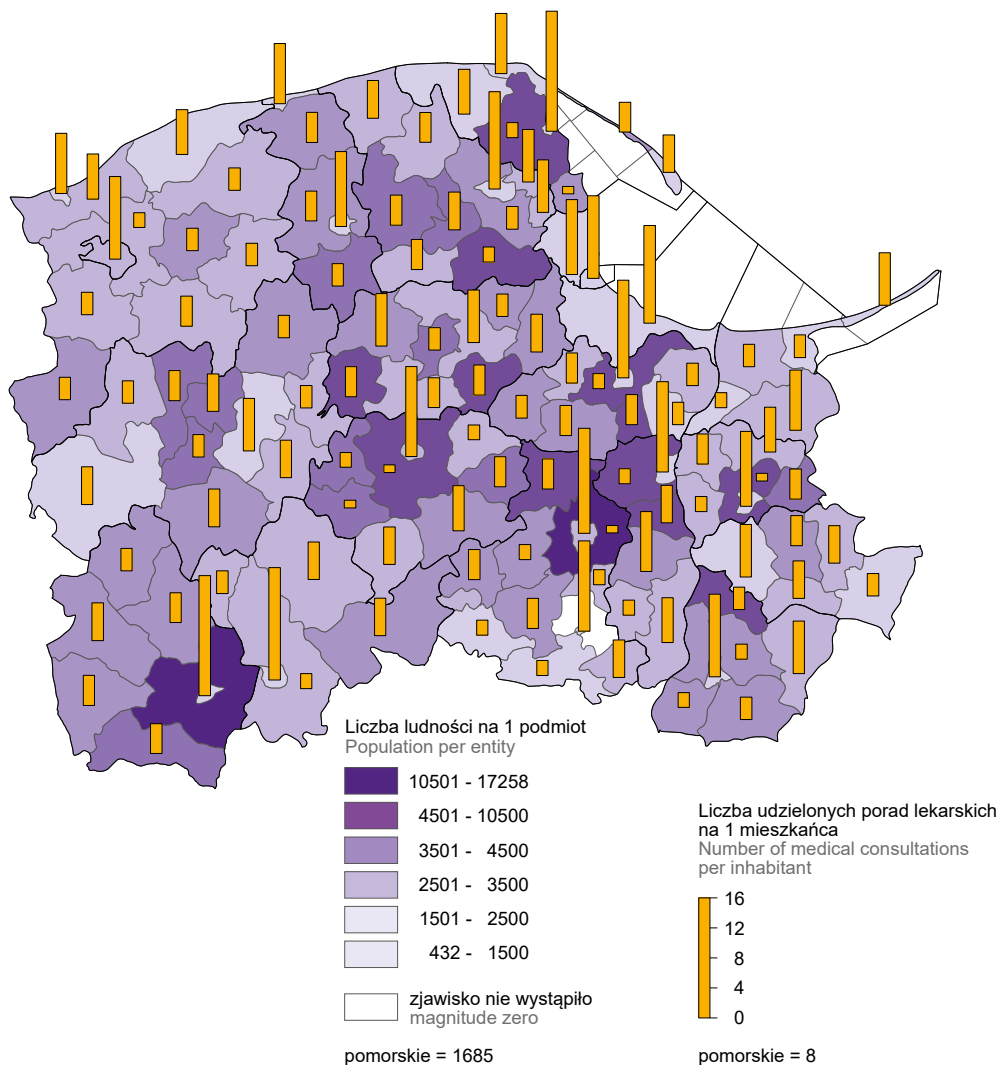
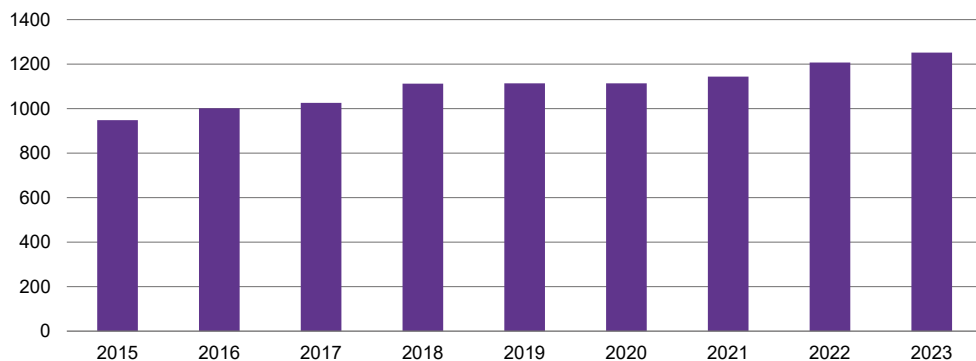
WYKRES 1 (61). PORADY AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W 2023 R.

CHART 1 (61). CONSULTATIONS IN OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2023

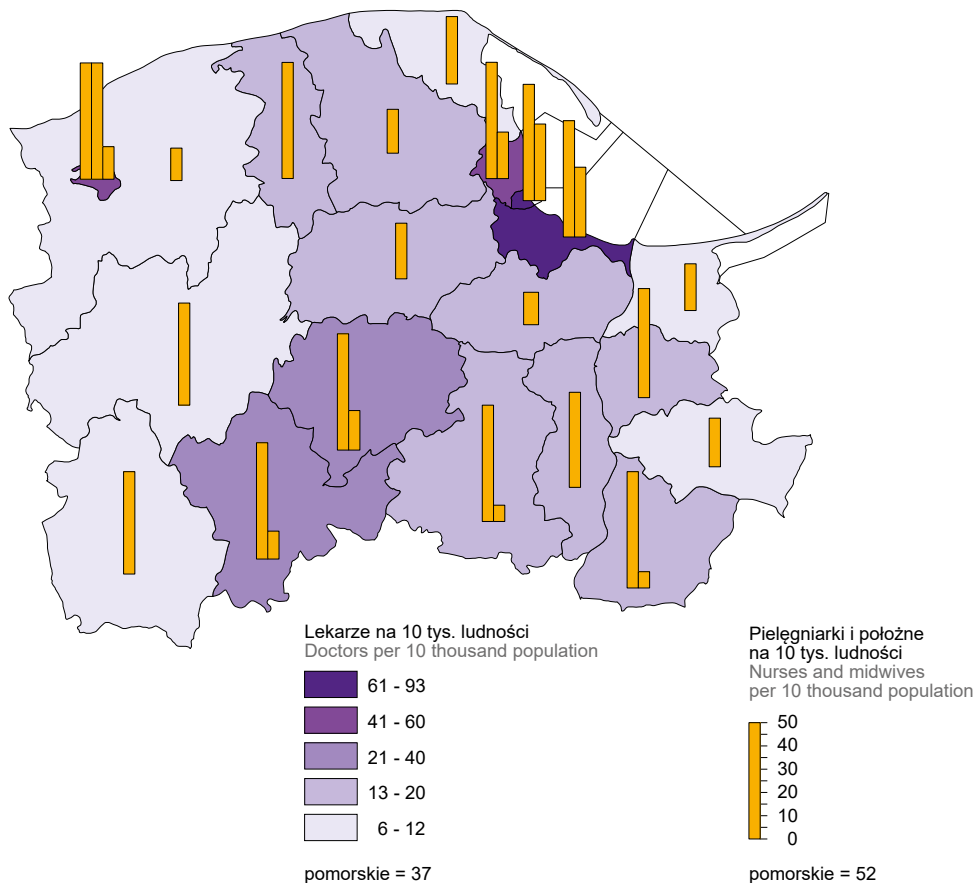
MAPA 1 (23). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2023 R.

MAP 1 (23). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2023

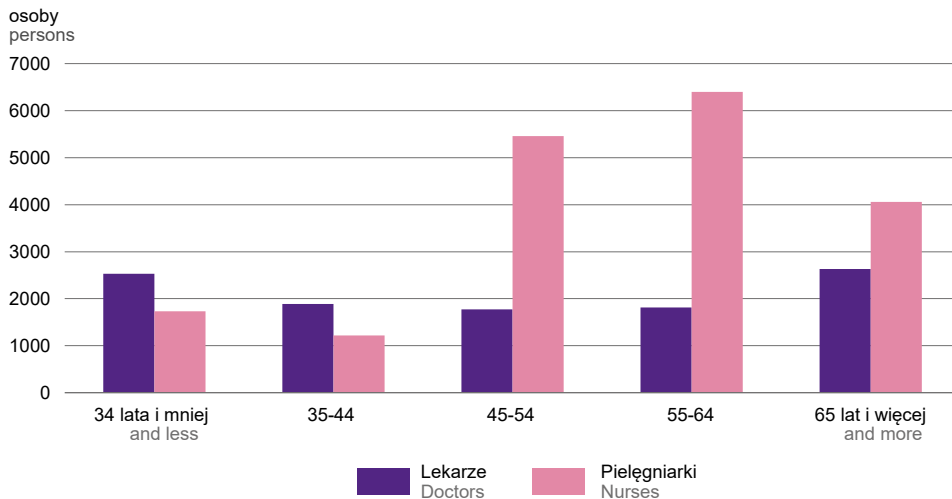
Przychodnie
Outpatient departments

MAPA 2 (24). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2023 R.

MAP 2 (24). MEDICAL PERSONNEL IN 2023

Lekarze i piełegniarki uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku w 2023 r.
Doctors and nurses entitled to practise medical profession by age groups in 2023

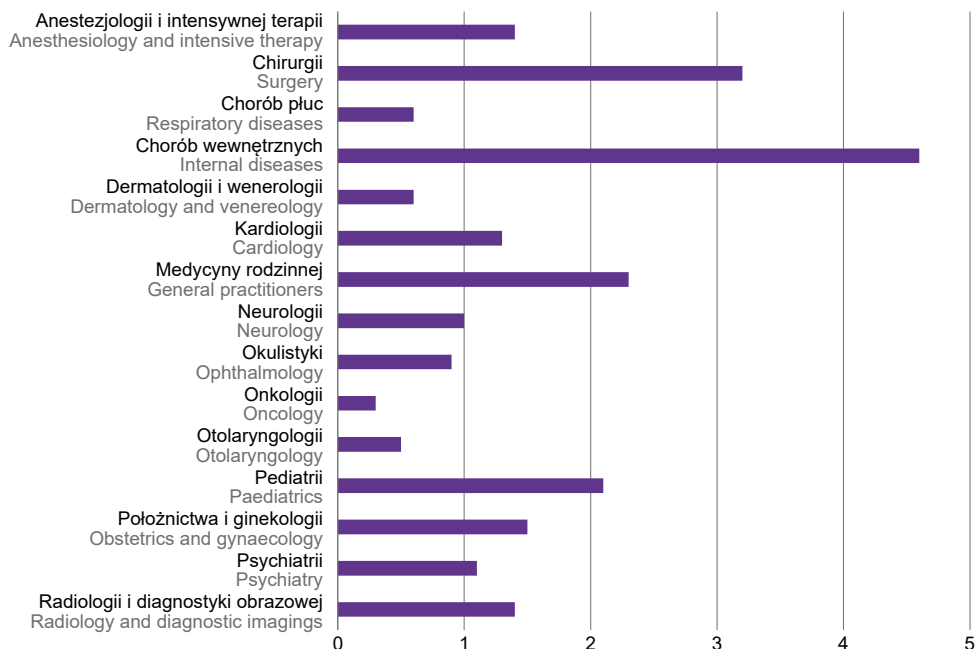
TABL. 2 (62). LEKARZE SPECJALIŚCI^a

Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	5129	5291	5418	Medical specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	301	316	323	Anaesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	695	706	748	Surgery ^b
Chorób płuc	125	131	136	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	1104	1118	1088	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	124	131	134	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	281	297	313	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	520	550	536	General practitioners
Neurologii ^{cd}	220	226	226	Neurology ^{cd}
Okulistyki	198	200	204	Ophthalmology
Onkologii ^e	77	80	78	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	113	111	121	Otolaryngology ^{cf}
Pedriatrii	439	457	491	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	330	331	348	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	234	254	263	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	298	323	332	Radiology and diagnostic imagings ^g

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 213; jeden lekarz może posiadać więcej niż jedną specjalizację. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d-g Także: d – neuropatologii, e – onkologii i hematologii dziecięcej, f – otorynolaryngologii, g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see notes to the chapter, item 2 on page 213; a physician may have more than one specialty. b General, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d-g Also: d – neuropathology, e – children's oncology and haematology, f – otorynolaryngology, g – oncological radiotherapy and children's radiology.

WYKRES 2 (62). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI
NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2023 R.CHART 2 (62). MEDICAL SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATIONS PER 10 THOUSAND
POPULATION IN 2023

TABL. 3 (63). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	437,5	343,3	400,4	409,8	In-patients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	4,9	4,7	4,7	Average patient stay in days
Łóżka ^b	9506	8615	7820	7787	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in wards:
Chorób wewnętrznych	1076	1082	942	910	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	520	415	436	439	Cardiological ^c
Chirurgicznych	1891	1631	1722	1744	Surgical
Pediatrycznych	574	446	504	420	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	855	750	713	648	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	397	137	137	174	Oncological
Intensywnej terapii	182	222	209	196	Intensive therapy
Zakaźnych	195	270	90	78	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	283	212	281	214	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	69	50	43	43	Dermatological
Neurologicznych	413	396	403	415	Neurological
Psychiatrycznych	205	188	178	180	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a In-patients including inter-ward patient transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). **LECZNICTWO UZDROWISKOWE**
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	6	7	7	7	Sanatoria ^a
łożka ^a	2269	2058	1991	1260	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	26,0	13,6	25,9	22,7	in-patients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	-	-	-	1	Health resort hospitals ^a
łożka ^a	-	-	-	60	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	-	-	-	0,9	in-patients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

Uwaga: W 2023 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 2321 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note: In 2023, a total of 2,321 of outpatients were treated in health resort facilities.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). **POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE**

Stan w dniu 31 grudnia

FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	86	94	96	99	Emergency rescue teams
podstawowe	53	74	77	80	basic
specjalistyczne	33	20	19	19	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	12	13	13	13	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	167,5	148,9	175,8	164,7	in thousands
na 1000 ludności	72,7	63,1	74,5	69,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	169,2	150,3	176,5	165,0	in thousands
na 1000 ludności	73,4	63,7	74,8	70,0	per 1000 population

TABL. 6 (66). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	2	2	2	2	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	10	9	9	9	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	40,7	35,4	39,2	40,4	Blood donors in thousands
w tym honorowi	40,7	35,4	39,1	40,4	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	83,1	75,4	85,7	88,8	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	84,4	83,2	93,0	98,4	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS

As of 31 December

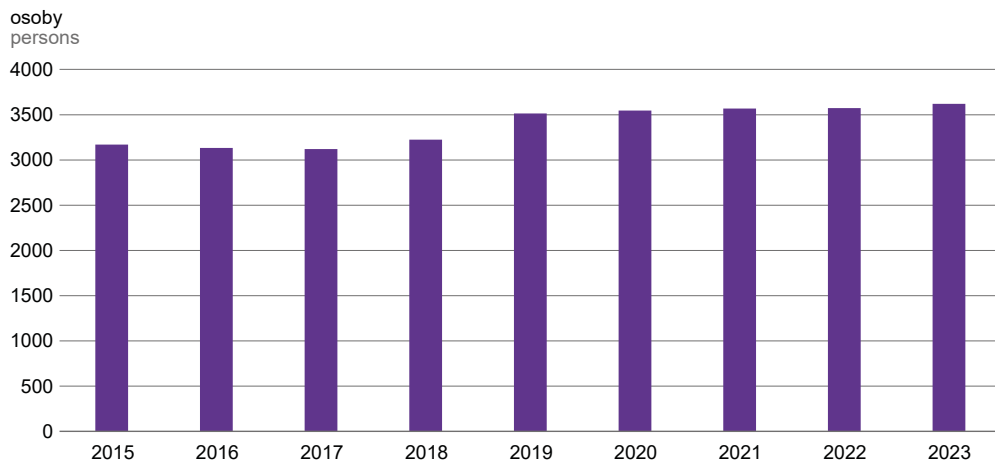
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Apteki	728	665	660	652	Pharmacies
w tym prywatne	726	665	660	652	of which private
w tym na wsi	118	111	112	112	of which in rural areas
Punkty apteczne	48	40	40	37	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	48	40	40	37	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2974	3345	3369	3425	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4946	5754	5806	5967	of which in rural areas
1 aptekę	3170	3546	3573	3619	pharmacy
w tym na wsi	6958	7827	7880	7939	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1708	1720	1671	1678	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (63). LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (63). POPULATION PER GENERALLY AVAILABLE PHARMACY

As of 31 December

**TABL. 8 (68). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA
NA 100 TYS. LUDNOŚCI**

INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS
PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gruźlica	15,7	7,6	10,2	11,8	Tuberculosis
Tężec	0,0	-	-	-	Tetanus
Krztusiec	11,8	2,2	1,2	2,6	Whooping cough
Odra	0,0	0,1	0,0	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,0	0,3	0,8	0,4	type A
typ B	19,2	5,1	16,5	15,4	type B
typ C	8,5	1,6	7,4	7,6	type C
Różyczka	4,2	0,7	0,5	0,5	Rubella
Inwazyjne zakażenie Streptococcus pneumoniae	7,2	2,9	8,1 ^a	12,6	Streptococcus pneumoniae invasive infection
AIDS ^b	0,5	0,1	0,7 ^a	1,0	AIDS ^b
Salmonellozy	24,5	17,1	16,9	29,9	Salmonellosis
Czerwonka bakteryjna	0,0	-	0,1	0,0	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	2,1	0,8	1,0	0,6	Other bacterial food poisonings
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^c	817,5	289,5	720,3	670,7	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^c
Szkarłatna (płonica)	103,9	27,6	77,3	187,2	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,2	0,6	1,3	2,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,6	0,9	1,2	3,2	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,5	0,1	0,2	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	6,7	1,4	2,9	2,5	Mumps
Włośnica	-	-	-	0,1	Trichinellosis
Grypa ^d	34873,0	21780,7	36171,5	22064,8 ^e	Influenza ^d
Szczepieni przeciw wściekliźnie	19,9	10,7	21,2	26,6	Rabies vaccinations

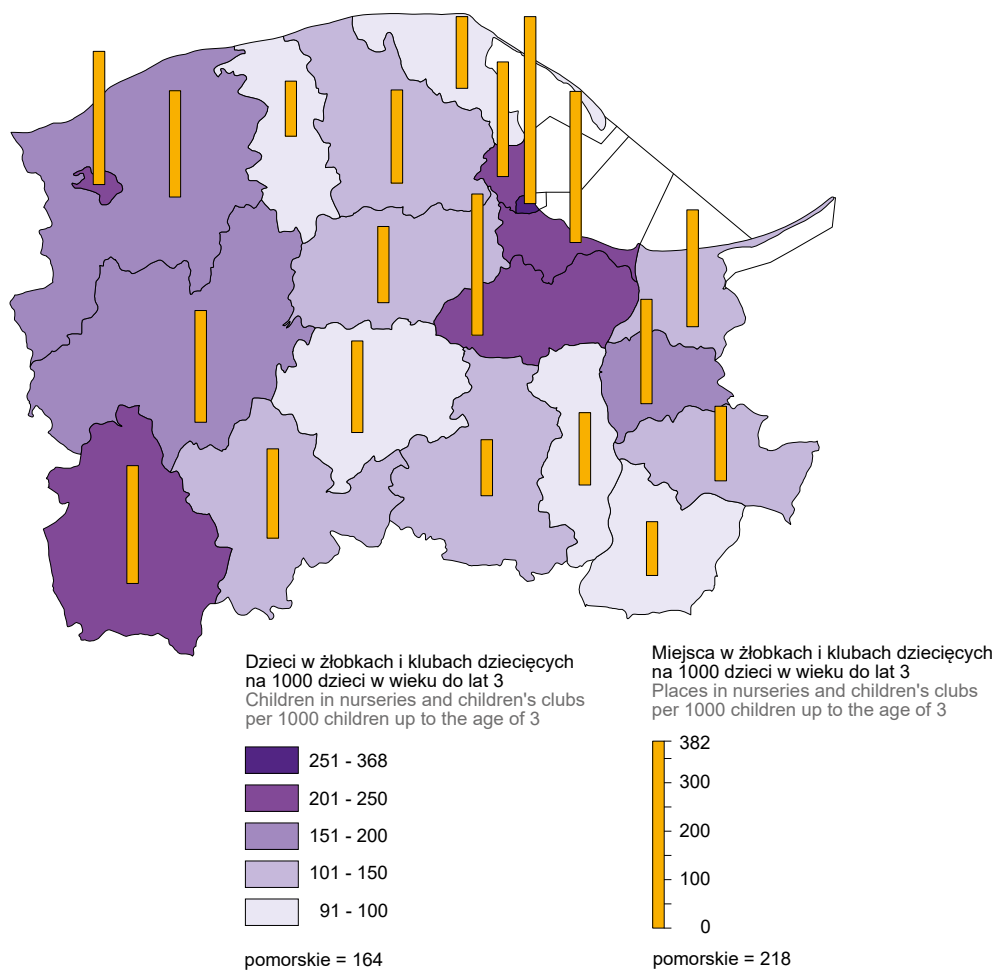
a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. c Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. d Łącznie z podejrzeniami zachorowań. e Dane dotyczą wyłącznie 1 półrocza 2023 r. Ź r ó ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b Insufficient data because of specific features of the disease. c Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. d Including influenza-like illness. e The data refer only to the 1st half of 2023.

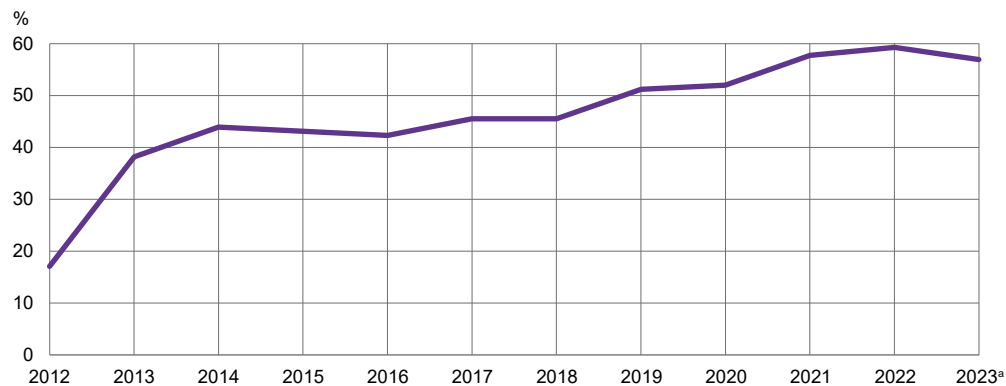
S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (based on the register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (25). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2023 R.

MAP 3 (25). NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2023

Udział gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Share of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

^a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 214.

a See notes to the chapter, item 10 on page 214.

TABL. 9 (69). OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO 3 LAT^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023 ^b	SPECIFICATION
Żłobki	161	227	271	285	Nurseries
w tym publiczne	28 ^c	50	64	•	of which public
Kluby dziecięce	53	102	119	119	Children's clubs
w tym publiczne	-	3	6	•	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	4224	8722	11336	11275	in nurseries
w klubach dziecięcych	786	1974	2412	2513	in children's clubs
Dzieci:					Children:
w żłobkach	3712	7088	8882	8547	in nurseries
w klubach dziecięcych	681	1501	1827	1846	in children's clubs
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	60	113	157	164	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	88	80	78	75	per 100 places

a Ponadto w 2023 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 247 dziennych opiekunów opiekujących się 1239 dziećmi i 287 niań zarejestrowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. b Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 214. c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Moreover, in 2023, childcare was provided for 1,239 children by 247 day carers and 287 nannies registered in the Social Insurance Institution. b See notes to the chapter, item 10 on page 214. c Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 grudnia

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2420	2275	2240	2291	Foster families
Spokrewnione	1462	1451	1392	1421	Related
dzieci ^a	1886	1872	1816	1870	children ^a
Niezawodowe	770	647	662	673	Non-professional
dzieci ^a	1091	919	944	996	children ^a
Zawodowe ogółem	188	177	186	197	Professional
dzieci ^a	549	506	592	698	children ^a
Rodzinne domy dziecka	86	105	117	129	Foster homes
Dzieci ^a	554	769	896	1032	Children ^a

a W wieku 0-24 lata.

a At the age of 0-24.

TABL. 11 (71). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 grudnia

INSTITUTIONAL FOSTER CARE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	85	77	80	80	1116	987	1025	1068	Care and education centres
interwencyjne	2	1	3	3	25	16	39	41	intervention
rodzinne	16	8	7	6	117	60	56	49	family
socjalizacyjne	56	55	56	56	755	719	748	764	socialisation
specjalistyczno- -terapeutyczne	1	1	1	2	14	10	8	19	specialist therapy
inne ^a	10	12	13	13	205	182	174	195	others ^a
Regionalne placówki opiekuńczo- -terapeutyczne	1	1	1	1	44	45	45	45	Regional care and therapy centres

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.

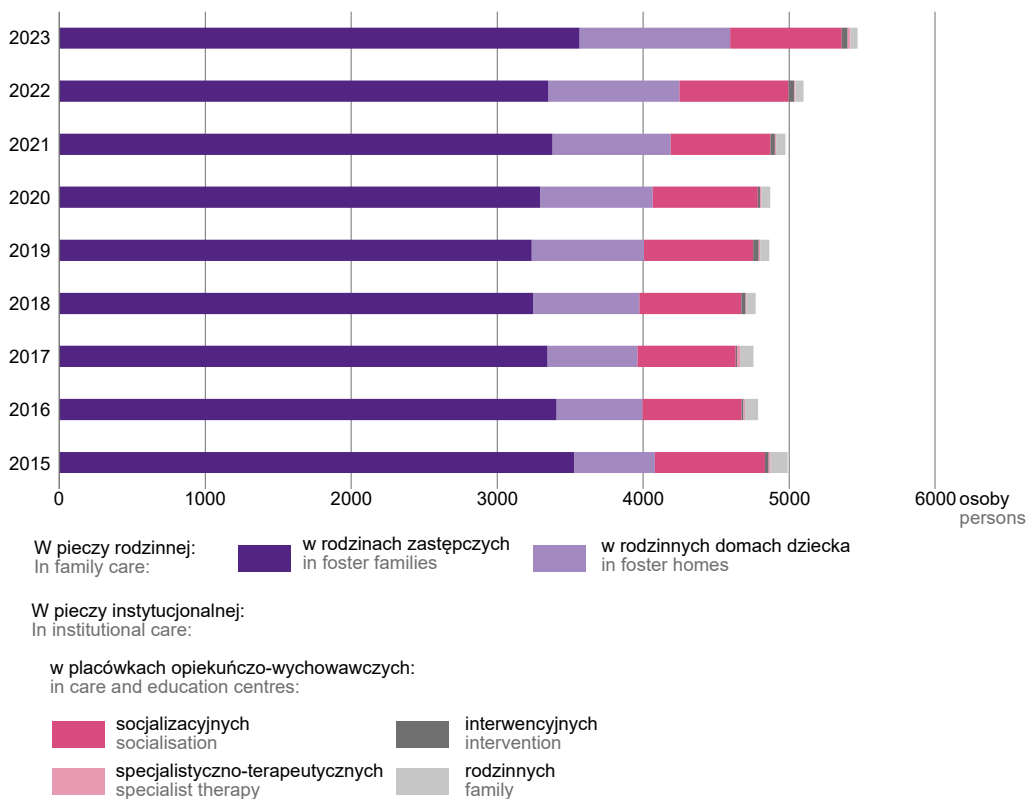
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 4 (64). DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (64). CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE

As of 31 December

TABL. 12 (72). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL ASSISTANCE^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	111	120	159	161	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	7256	7460	9201	9216	total
na 10 tys. ludności	31,4	31,6	39,0	39,1	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	6814	6631	8308	8602	total
na 10 tys. ludności	29,5	28,1	35,2	36,5	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	619	495	365	441	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2015	109617	230353,8	T O T A L
	2020	67044	245766,8	
	2022	58004	254109,0	
	2023	58371	269369,1	
Pomoc pieniężna		48280	143019,7	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasilek stały		13842	82369,6	Permanent benefit
Zasilek okresowy		8415	14140,5	Temporary benefit
Zasilek celowy		25089	41515,9	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		48	165,3	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		32207	126349,4	Non-monetary benefits
w tym:				of which:
Schronienie		2922	28371,3	Shelter
Posiłek		19857	20181,4	Meal
Ubranie		18	6,4	Clothing
Sprawienie pogrzebu		346 ^b	1245,6	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		8999	76479,9	Care services and specialised care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		16	64,1	Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment, as well as an installation allowance

a Osoby, którym przyznano świadczenie decydują; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

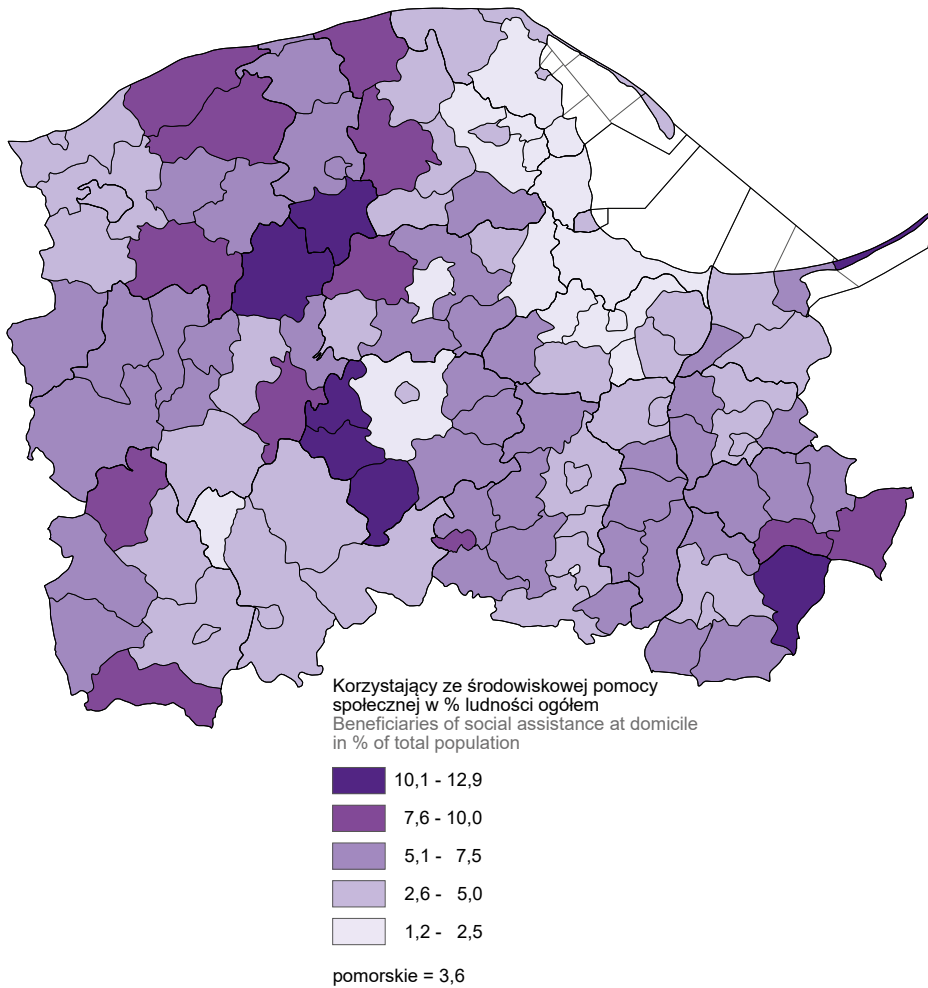
a Persons awarded the benefit on the basis of an administrative decision may be shown several times in the breakdown by forms of benefits.

b The number of benefits is given, which in this case means the number of deceased persons.

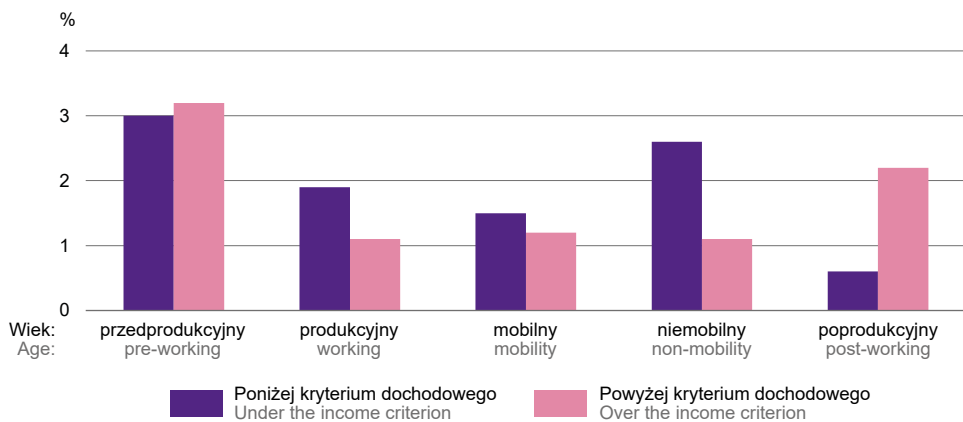
S o u r c e: data of the Ministry of Family and Social Policy.

MAPA 4 (26). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.

MAP 4 (26). BENEFICIARIES OF SOCIAL ASSISTANCE AT DOMICILE IN 2023

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego
Share of beneficiaries of social assistance at domicile by income criterion

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

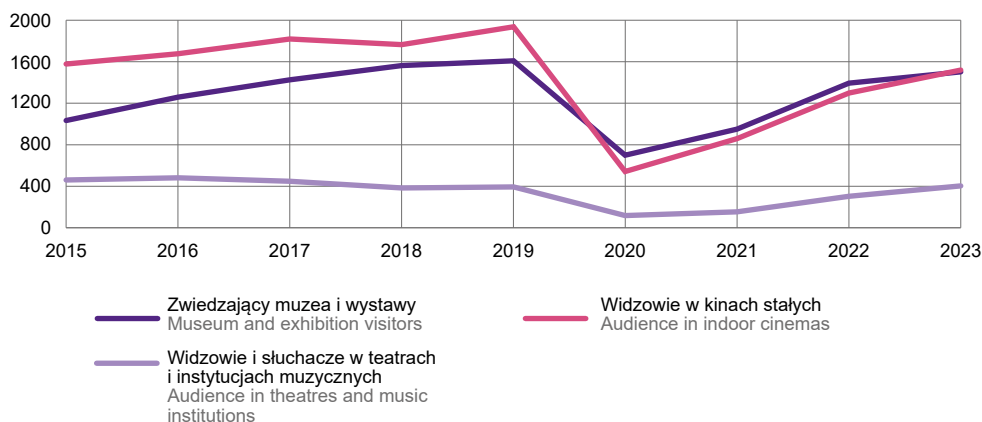
Kultura Culture

TABL. 1 (74). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Książki i broszury	1580	1416	1779	1683	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	459	396	346	278	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	62	33	34	39	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	113	138	132	228	Professional publications
Podręczniki szkolne	165	136	152	242	School textbooks
Wydawnictwa popularne	395	442	548	456	Popular publications
Literatura piękna	386	271	567	440	Belles-lettres
w tym dla dzieci	46	55	89	84	of which for children
Gazety i czasopisma	268	297	278	240	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (65). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (65). CULTURAL PARTICIPATION PER 1000 POPULATION

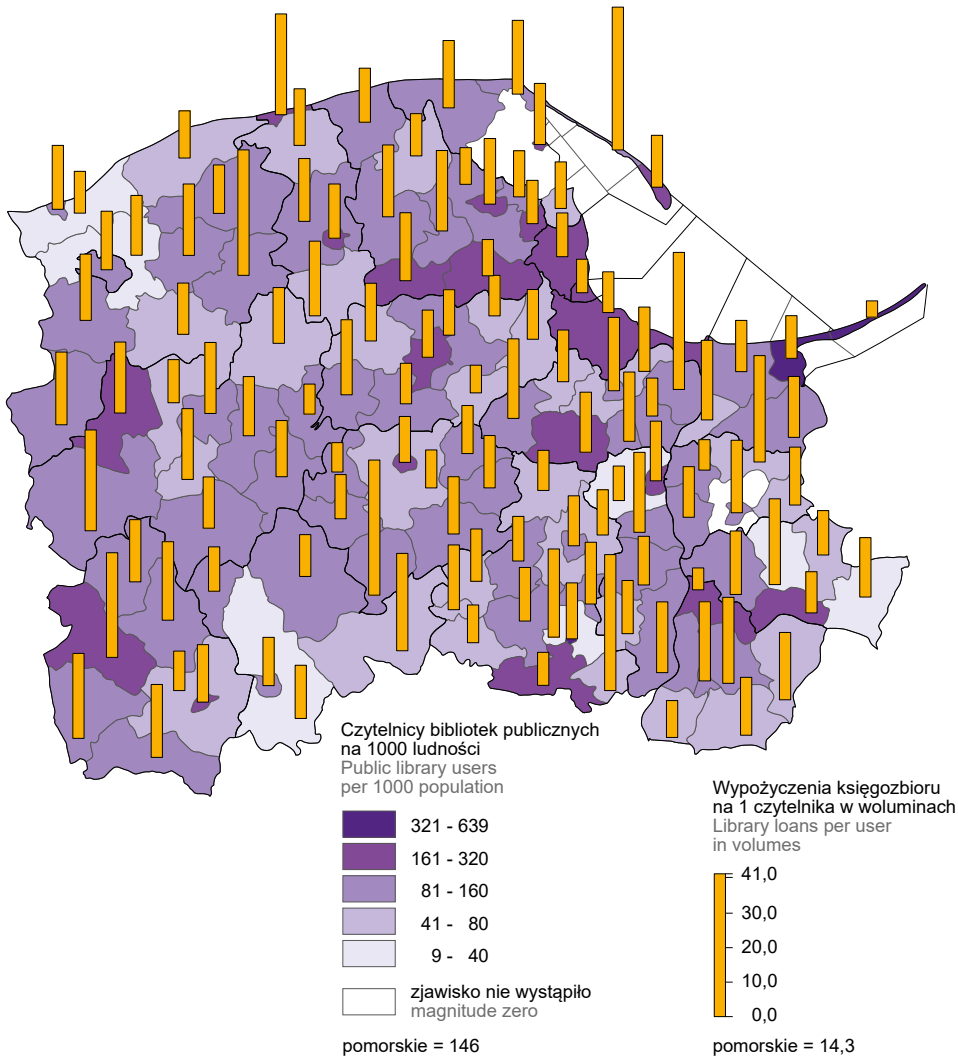
TABL. 2 (75). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	324	316	312	309	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	194	194	192	192	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	79	50	36	31	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	56	29	21	16	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia) w tys. wol.	5430,0	4968,6	4887,5	4908,6	Collection (as of 31 December) in thousand volumes
w tym na wsi	2099,6	1976,7	1963,6	1976,3	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	379,4	310,3	320,1	344,5	Library users ^a in thousands
w tym na wsi	72,7	60,9	65,3	68,3	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	5574,2	3847,3	4849,6	4939,6	in thousand volumes
w tym na wsi	1354,1	914,8	1074,2	1110,1	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	14,7	12,4	15,1	14,3	per library user in volumes
w tym na wsi	18,6	15,0	16,4	16,3	of which in rural areas

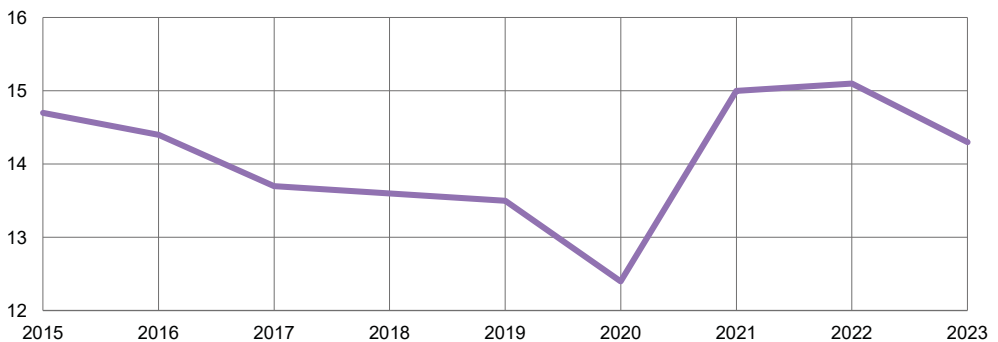
a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi. b Z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a During the year; including library service points. b Including interlibrary lendings.

MAPA 1 (27). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2023 R.

MAP 1 (27). PUBLIC LIBRARIES IN 2023

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

TABL. 3 (76). MUZEA^aMUSEUMS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^b	73	90	98	101	Museums and branches ^b
Muzealia ^b w tys. szt.	•	768,5	805,4	797,0	Museum exhibits ^b in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^c	247	148	202	214	own ^c
wypożyczone ^{de}	104	22	41	58	borrowed ^{de}
współorganizowane	•	31	71	57	co-organised
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	2382,7	1650,8	3286,8	3543,0	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^f	343,8	52,1	395,9	390,6	of which primary and secondary school students ^f

a Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 214. b Stan w dniu 31 grudnia. c W kraju. d Krajowe i z zagranicy. e W 2015 r., wystawy obce. f Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a See notes to the chapter, item 2 on page 214. b As of 31 December. c In Poland. d Domestic and from abroad. e In 2015 exterior exhibitions. f Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (77). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE

THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousands	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne^c	2015	14	8864	3243	1163,6	Theatres and music institutions^c
	2020	16	13974	1249	278,0	
	2022	16	14389	2863	714,3	
	2023	16	14321	3310	953,1	
Teatry		8	3825	2126	382,7	Theatres
dramatyczne		6	3165	1547	309,1	dramatic
lalkowe		2	660	579	73,6	puppet
Teatry muzyczne		3	2143	469	243,9	Music theatres
Filharmonie		2	7698	434	256,0	Philharmonic halls
Orkiestry, chóry		3	655	281	70,4	Orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		-	-	-	-	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2015	4	•	106	101,1	Entertainment enterprises
	2020	3	5047	57	31,9	
	2022	3	5047	86	134,9	
	2023	3	5047	105	140,7	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według siedziby; w poprzednich edycjach Rocznika wykazywano według miejsca prezentacji. c Posiadające własny zespół artystyczny.

a As of 31 December. b By locality; in the previous editions of the Yearbook data were presented according to the place where the performance or concert was carried out. c With own artistic ensemble.

TABL. 5 (78). KINA STAŁE

INDOOR CINEMAS

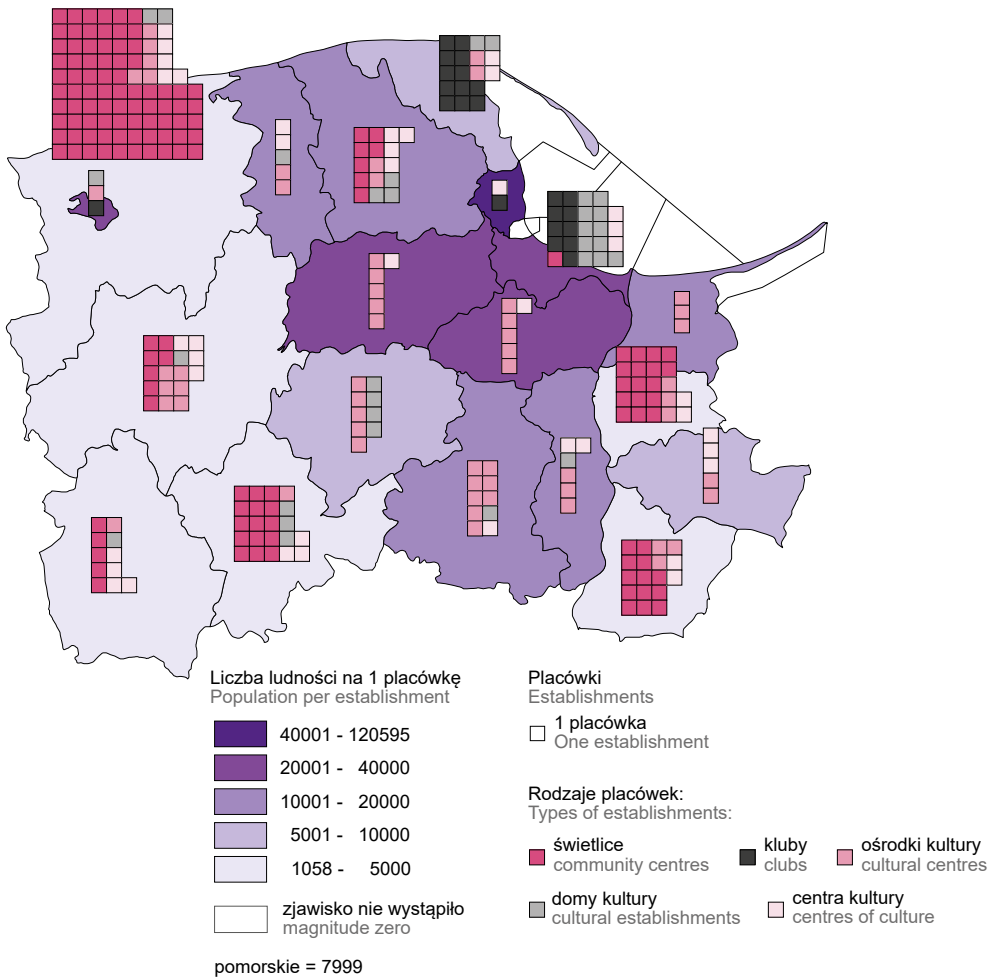
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	24	28	31	32 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	4	3	3	4	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	17461	15786	17561	17610	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	8415	5498	5498	6848	of which multiplexes
Seanse	130831	64465	141792	134209	Screenings
w tym multiplexy	71752	23277	45523	52918	of which multiplexes
na 1 kino	5451	2302	4574	4194	per cinema
Widzowie	3637022	1277443	3061667	3584041	Audience
w tym multiplexy	1969989	405554	917962	1500007	of which multiplexes
na 1 kino	151543	45623	98763	112001	per cinema
na 1 seans	28	20	22	27	per screening

a W tym 9 miniplexów.

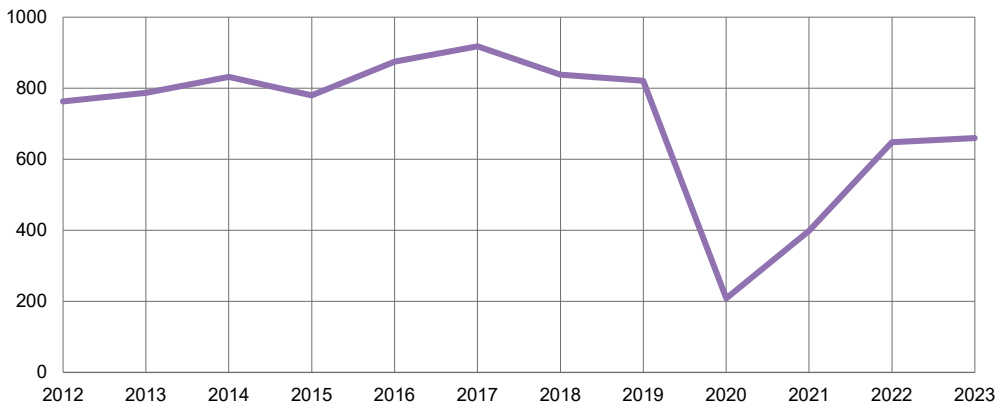
a Of which 9 miniplexes.

MAPA 2 (28). **PLACÓWKI KULTURY W 2023 R.**

MAP 2 (28). CULTURE CENTRES IN 2023

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

Turystyka

Tourism

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	1512	1555	1395	1380	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	564	595	562	563	of which open all year
Obiekty hotelowe	319	361	358	352	Hotels and similar establishments
hotele	188	204	213	213	hotels
motele	1	1	1	1	motels
pensjonaty	41	41	41	35	boarding houses
inne obiekty hotelowe	89	115	103	103	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	1193	1194	1037	1028	Other establishments
schroniska ^b	17	11	12	12	shelters ^b
kempingi	27	35	28	30	camping sites
pola biwakowe	31	32	30	26	tent camp sites
ośrodki wczasowe	223	219	191	187	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	42	40	36	37	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych	100	128	119	129	complexes of tourist cottages
hostele	12	19	16	21	hostels
pokoje gościnne	546	560	464	456	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	88	65	60	50	agrotourism lodgings
inne obiekty	107	85	81	80	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	101739	115673	110933	108879	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	41617	47937	49365	50259	of which open all year
Obiekty hotelowe	26166	33970	36604	36519	Hotels and similar establishments
hotele	19113	24251	27064	27179	hotels
motele	26	23	23	19	motels
pensjonaty	1729	1868	1787	1552	boarding houses
inne obiekty hotelowe	5298	7828	7730	7769	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	75573	81703	74329	72360	Other facilities
schroniska ^b	1592	994	1109	917	shelters ^b
kempingi	5423	8693	6722	5792	camping sites
pola biwakowe	3515	4388	4591	4051	tent camp sites
ośrodki wczasowe	25806	26317	24316	23200	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6610	5271	4864	4863	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	6253	9396	9375	9387	complexes of tourist cottages ^c
hostele	427	1048	971	1526	hostels
pokoje gościnne	12146	13604	11356	11275	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	1523	1179	1066	895	agrotourism lodgings
inne obiekty	12278	10813	9959	10454	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	2439185	1972559	3289820	3464560	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	451860	176690	424329	581529	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1575313	1265833	2351395	2515817	Hotels and similar establishments
w tym hotele	1299289	1016950	1973655	2117161	of which hotels
Pozostałe obiekty	863872	706726	938425	948743	Other establishments
schroniska ^b	57303	13142	25029	26283	shelters ^b
kempingi	64268	68893	60807	57528	camping sites
pola biwakowe	21095	31137	27465	18341	tent camp sites
ośrodki wczasowe	257397	227238	314906	329478	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	111053	53977	79706	81160	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	48611	73859	102992	82609	complexes of tourist cottages ^c
hostele	32607	35207	58213	82840	hostels
pokoje gościnne	115399	116585	146014	131215	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	9977	7652	10488	10168	agrotourism lodgings
inne obiekty	146162	79036	112805	129121	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2020 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

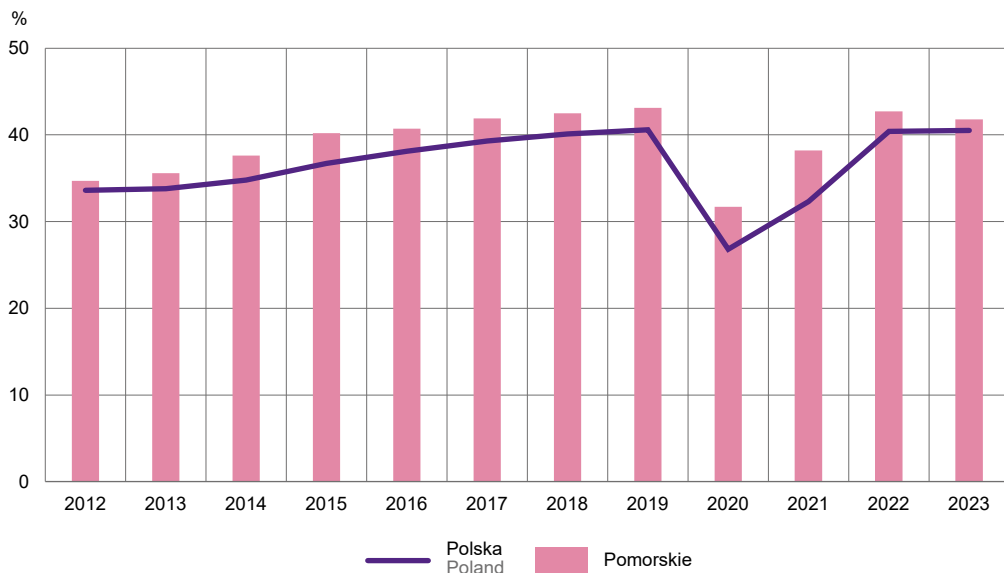
a Establishments with 10 or more bed places. Since 2020, data were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	7880472	6701020	10026202	9978865	Nights spent
w tym turystom zagranicznym	1122055	552397	1118638	1461571	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	3425504	3093432	5435913	5641589	Hotels and similar establishments
w tym hotele	2724768	2400485	4374051	4624236	of which hotels
Pozostałe obiekty	4454968	3607588	4590289	4337276	Other establishments
schroniska ^b	126982	34067	60538	64047	shelters ^b
kempingi	211999	239786	219360	218613	camping sites
pola biwakowe	76474	88667	135914	81090	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1673800	1425429	1798916	1671755	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	508204	266544	379727	370712	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	250015	367331	444637	371248	complexes of tourist cottages ^c
hostele	63645	120508	136482	186302	hostels
pokoje gościnne	462689	478849	545822	480953	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	48079	35262	42450	38516	agrotourism lodging
inne obiekty	1033081	551145	826443	854040	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2020 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Establishments with 10 or more bed places. Since 2020, data were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within the complex.

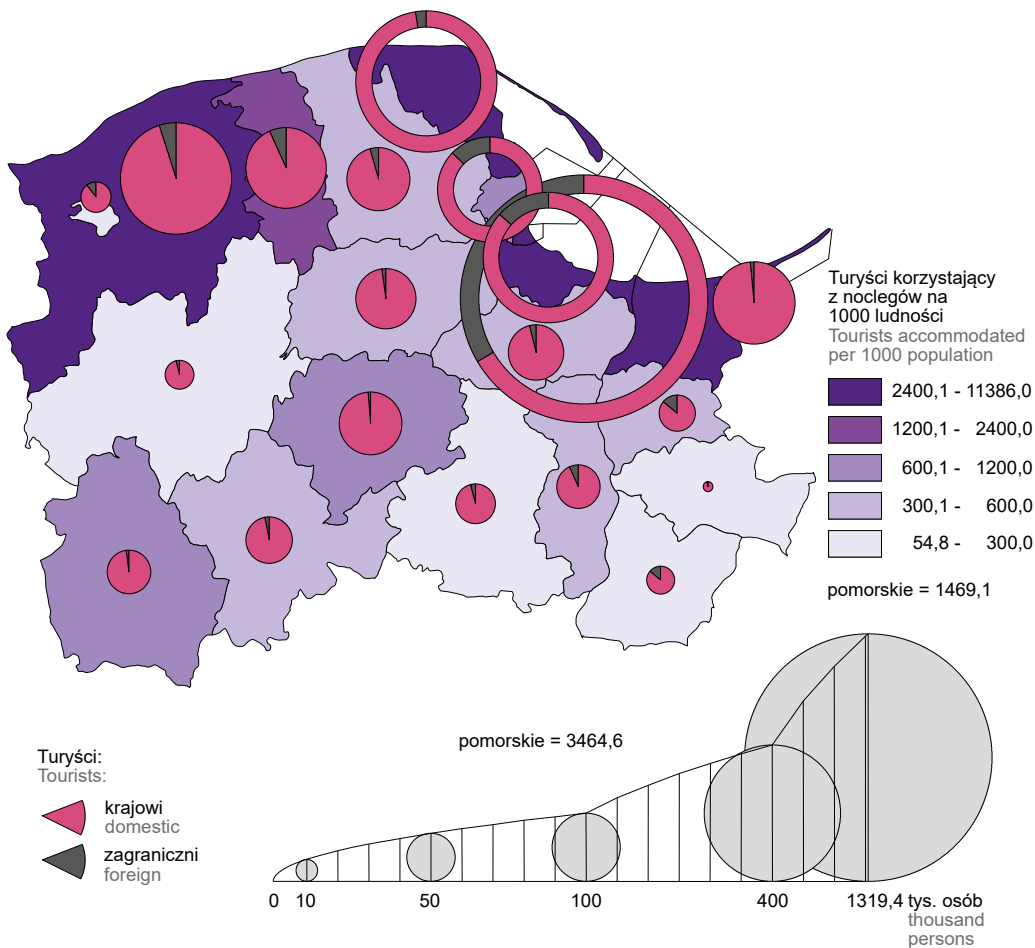
WYKRES 2 (66). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**CHART 2 (66). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.

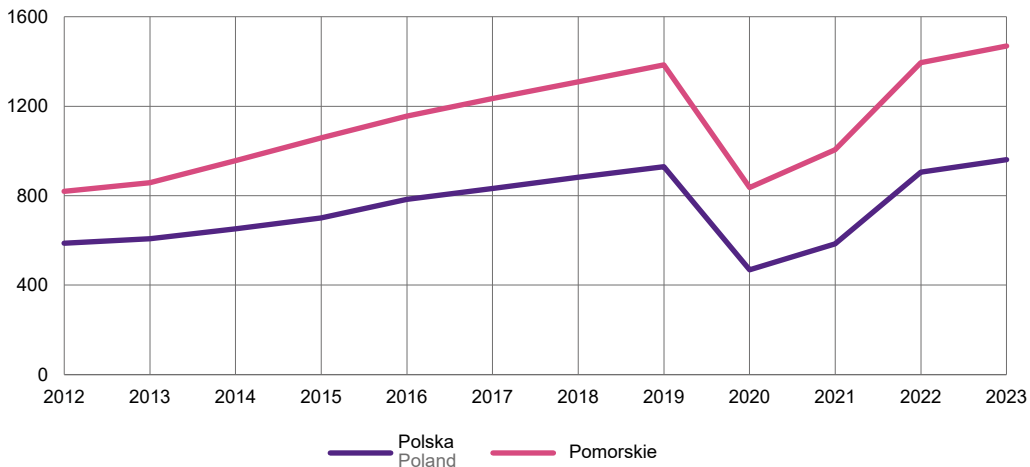
a Concerns establishments with 10 or more bed places.

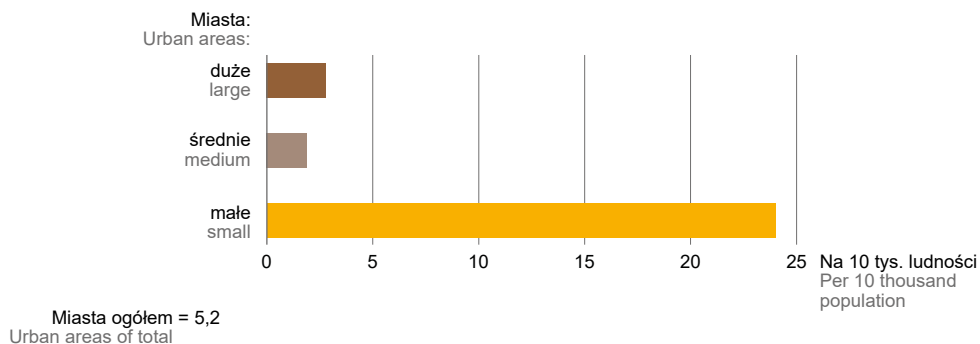
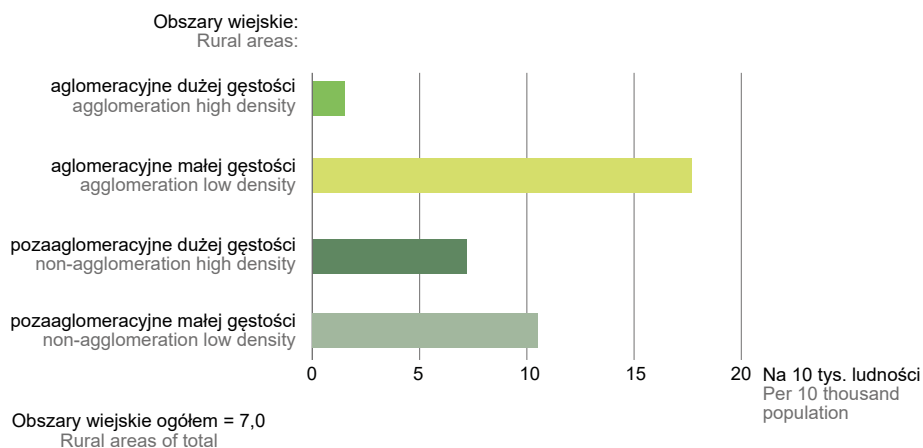
MAPA 3 (29). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2023 R.

MAP 3 (29). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2023

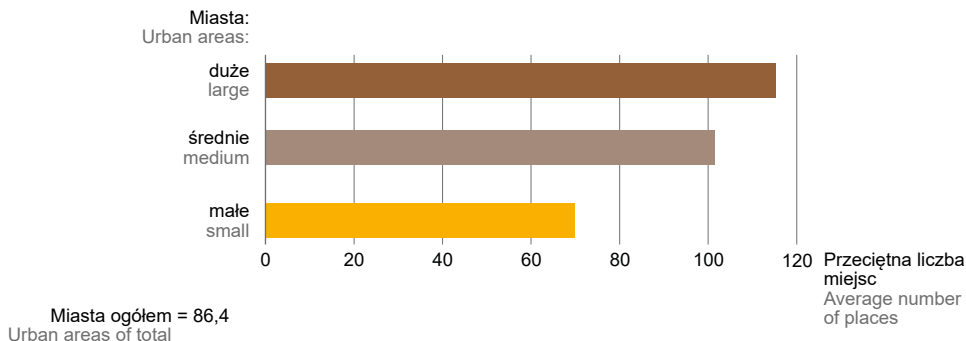
Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 population

WYKRES 3 (67). TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.
CHART 3 (67). TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 4 (68). TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.
CHART 4 (68). TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

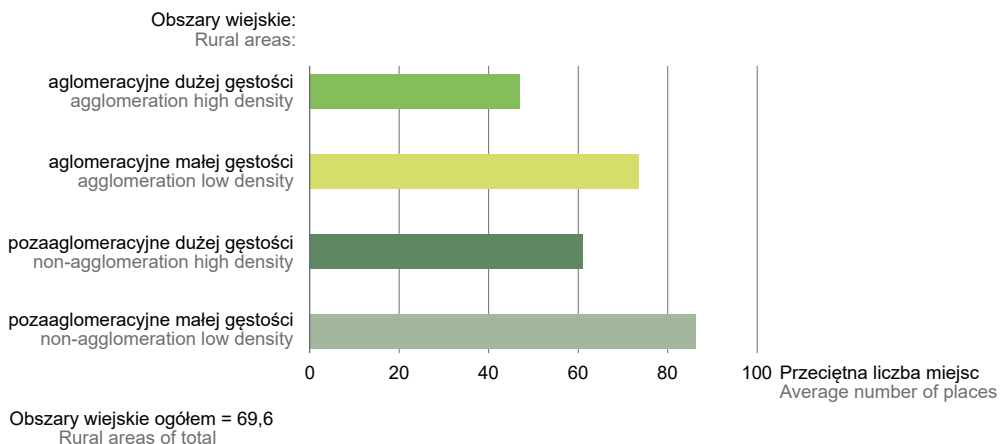
WYKRES 5 (69). MIEJSCA NOCLEGOWE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

CHART 5 (69). BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 6 (70). MIEJSCA NOCLEGOWE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

CHART 6 (70). BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

Sport

Sport

TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan w dniu 31 grudnia

PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS					
Jednostki organizacyjne	529	135	58	61	Organisational units
Członkowie	22075	12159	4905	6405	Members
Ćwiczący ^a	23261	15576	4857	7298	Sports participants ^a
KLUBY SPORTOWE ^b SPORTS CLUBS ^b					
Jednostki organizacyjne	596	746	739	737	Organisational units
Członkowie	46147	56847	54118	59827	Members
Ćwiczący	41523	57119	52848	59443	Sports participants
mężczyźni	30183	41200	37819	42060	males
kobiety	11340	15919	15029	17383	females
w tym w wieku do 18 lat	30006	41901	38156	43385	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	988	1201	1157	1075	Sports sections
Trenerzy	927	1712	2018	2075	Coaches
Instruktorzy sportowi	981	989	845	967	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	409	424	400	401	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe. b Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Od 2018 r. dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Estimated data. b Data on sports clubs on the basis of periodic surveys conducted every two years. Since 2018, data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2022

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Sports participants			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^b	6	685	611	682	12	10	Acrobatics ^b
Badminton	10	340	134	279	7	10	Badminton
Biathlon ^b	1	24	9	24	1	1	Biathlon ^b
Boks	12	504	97	316	15	18	Boxing
Brydż sportowy	4	421	92	23	5	20	Bridge
Gimnastyka artystyczna	4	461	461	388	49	3	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	4	559	252	496	28	6	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	5	244	13	91	9	2	Ice hockey
Jeździectwo ^b	23	452	379	269	16	41	Equestrian sports ^b
Judo	27	3021	901	2896	73	20	Judo
Kajakarstwo klasyczne	9	260	132	183	12	11	Classic canoeing
Karate ^b	44	3721	1389	2998	23	104	Karate ^b
Kick-boxing	13	606	185	402	18	12	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	6	236	50	88	1	3	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	11	189	25	75	5	5	Road cycling
Koszykówka	39	2006	692	1804	72	20	Basketball
Lekkoatletyka	70	2981	1285	2371	125	44	Athletics
Łuczniczstwo	1	35	15	25	3	-	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	3	301	269	229	17	12	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^b	1	34	13	29	1	-	Speed skating ^b
Narciarstwo klasyczne	1	7	4	4	1	-	Nordic skiing

a Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2022 R. (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2022 (cont.)

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Sports participants			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka nożna	240	18695	1533	15097	886	59	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	10	542	110	389	23	11	Indoor football
Piłka ręczna	51	2755	1273	2452	119	18	Handball
Piłka siatkowa	88	3625	2404	3264	122	41	Volleyball
Pływanie	23	2163	1024	2117	65	18	Swimming
Podnoszenie ciężarów	4	100	32	61	6	4	Weightlifting
Sport lotniczy ^b	6	162	10	7	-	22	Air sport ^b
Sport motorowy ^b	15	667	55	97	10	10	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	30	5599	421	377	49	81	Sport shooting ^b
Szachy	22	924	214	668	19	41	Chess
Szermierka	4	285	137	264	13	15	Fencing
Tenis	18	1108	380	927	35	16	Tennis
Tenis stołowy	53	1159	340	768	38	28	Table tennis
Wioślarstwo	8	257	98	168	12	9	Rowing
Zapasy styl klasyczny	6	245	28	209	5	7	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	1	20	3	20	-	1	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^b	34	1973	626	1291	62	152	Sailing ^b

a Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of sports participants with disabilities	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	115	62	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	45	17	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	460	133	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	460	133	of which football
Boiska do gier małych ^c	219	73	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	86	27	basketball
piłki ręcznej	14	8	handball
piłki siatkowej	40	15	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	297	119	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	138	63	Tennis courts
Hale sportowe	74	54	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	62	33	Gyms ^d
Pływalnie	33	27	Swimming pools
Tory sportowe	13	4	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	18	7	Ice skating rinks

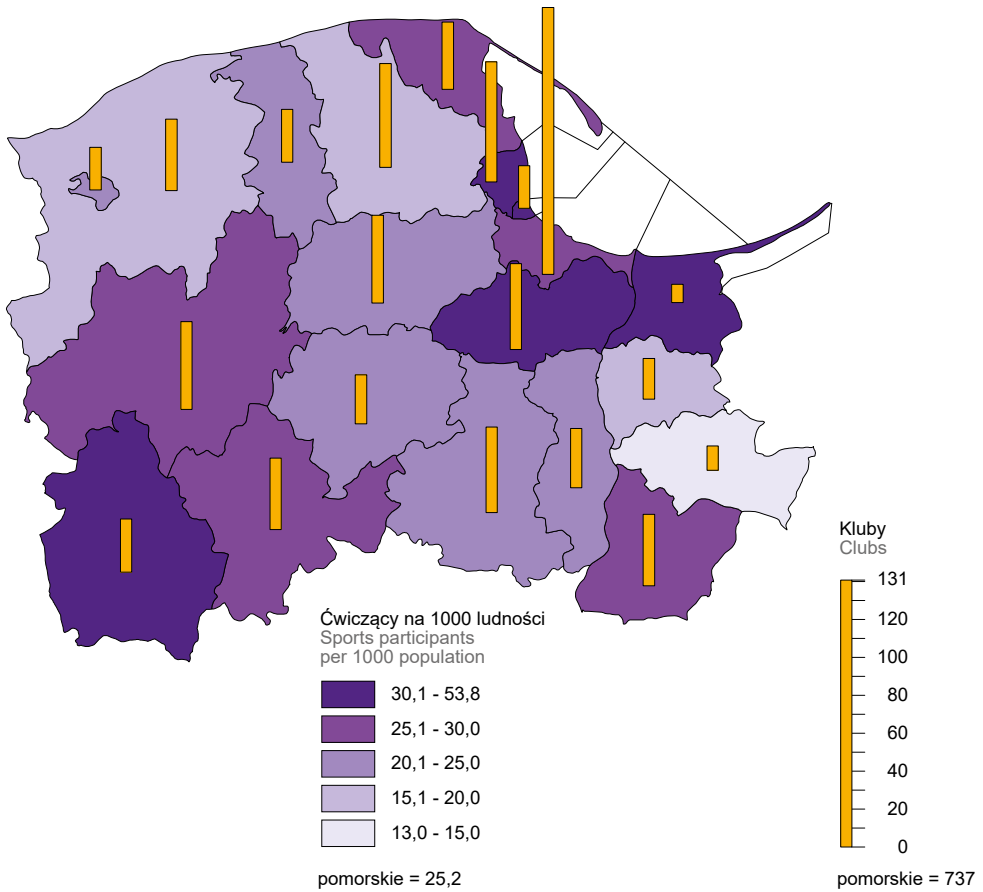
a Bez obiektów przyszłościowych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.

c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gym.

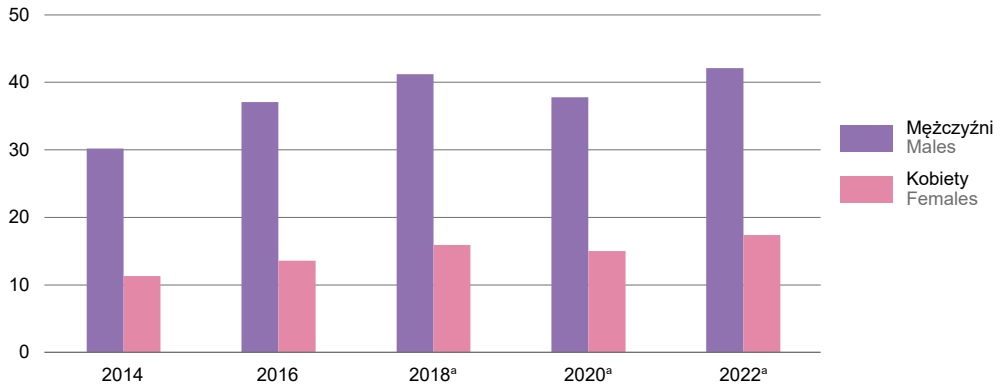
MAPA 4 (30). KLUBY SPORTOWE W 2022 R.^a

MAP 4 (30). SPORTS CLUBS IN 2022^a

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
Sports participants in sports clubs by sex

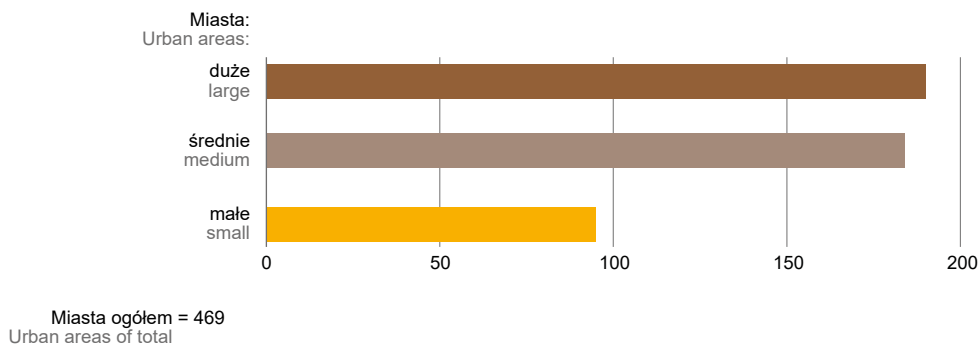
tys.
thousands

^a Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
^a Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

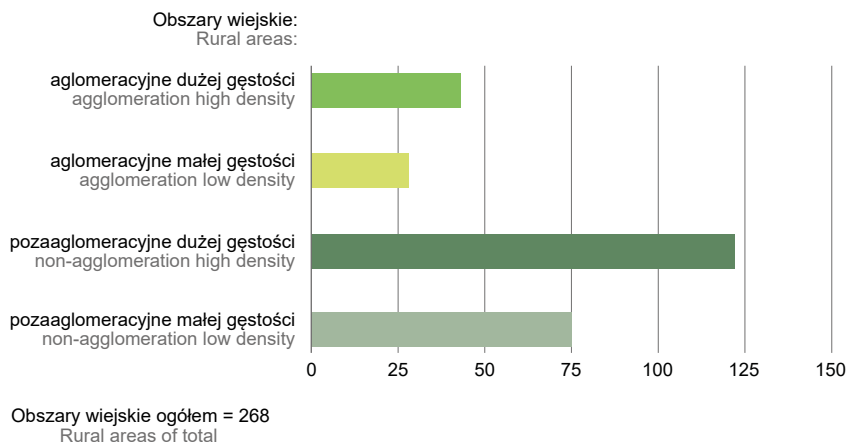
WYKRES 7 (71). KLUBY SPORTOWE W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2022 R.

CHART 7 (71). SPORTS CLUBS IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2022

WYKRES 8 (72). KLUBY SPORTOWE WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2022 R.

CHART 8 (72). SPORTS CLUBS BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2022

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (83). PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	249	425	520	537	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	56	58	73	66	of which dedicated research entities
instytuty ^b	5	4	4	4	institutes ^b
uczelnie ^b	16	15	15	14	higher education institutions ^b
pozostałe	35	39	54	48	others
w tym:					of which:
Przemysł	107	184	224	226	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	103	176	217	220	of which manufacturing
Usługi ^c	135	232	282	293	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	63,7	76,6	47,9	63,5	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	63,2	81,8	75,1	65,2	of which dedicated research entities
instytuty ^b	55,9	93,7	90,8	91,6	institutes ^b
uczelnie ^b	66,3	81,3	72,3	58,3	higher education institutions ^b
pozostałe	73,6	74,3	66,2	67,3	others
w tym:					of which:
Przemysł	69,9	72,2	41,8	65,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	69,9	72,2	41,8	66,9	of which manufacturing
Usługi ^c	61,8	78,6	74,4	62,5	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 216. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a As of 31 December. b See notes to the chapter, item 1 on page 216. c Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ (dok.)**

ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT (cont.)

C. NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ

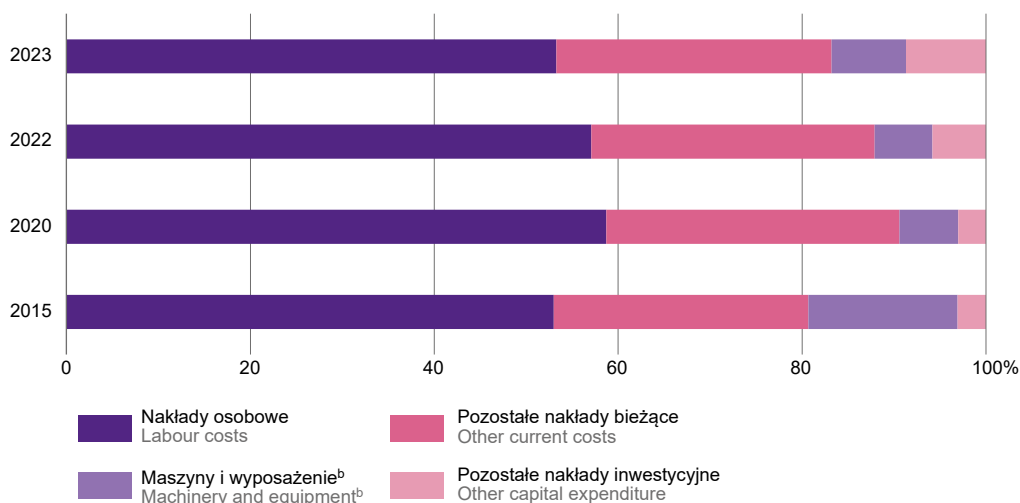
EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	1156,1	2365,5	3562,7	4743,8	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	564,4	957,0	1143,2	1674,4	of which dedicated research entities
instytuty ^b	194,6	•	112,6	•	institutes ^b
uczelnie ^b	274,2	674,1	818,6	1236,9	higher education institutions ^b
pozostałe	95,6	•	211,9	•	others
w tym:					of which:
Przemysł	•	413,2	593,6	729,8	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	246,0	407,8	588,5	724,4	of which manufacturing
Usługi ^c	899,5	1942,6	2953,9	3989,8	Services ^c

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 216. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b See notes to the chapter, item 1 on page 216. c Other kinds of activity (sections G–U).

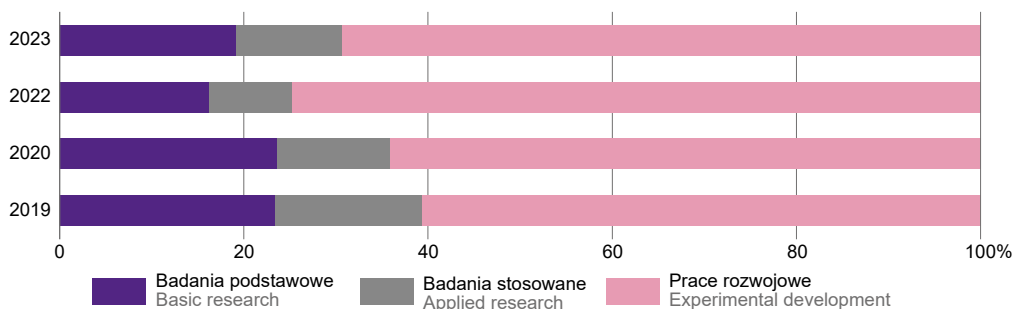
WYKRES 1 (73). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (73). EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to the Classification of Fixed Assets).

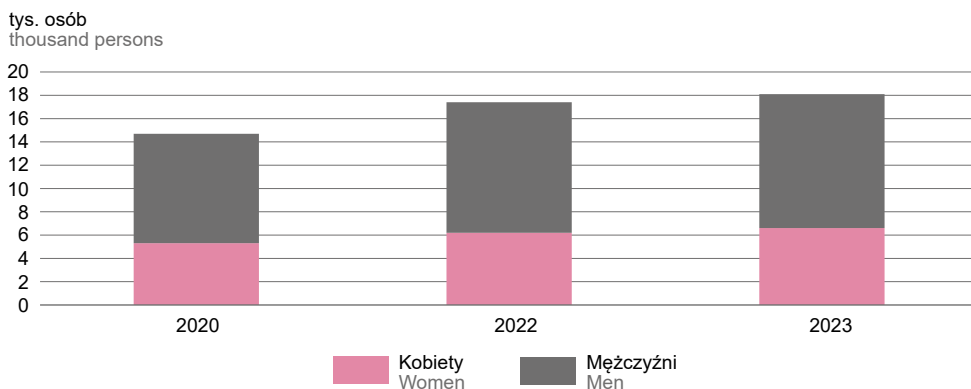
WYKRES 2 (74). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R
CHART 2 (74). EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 2 (84). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)
EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELDS OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	1156,1	2365,5	3562,7	4743,8	T O T A L
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	441,1	1136,4	1779,6	2157,0	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	420,8	598,3	973,6	1534,5	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	220,0	432,7	560,8	796,9	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	7,4	22,2	57,8	40,5	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	44,7	114,0	127,4	144,6	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	22,3	61,9	63,4	70,3	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (75). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (75). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

 INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With educational attainment level					SPECIFICATION	
		z tytułem profesora with the title of professor	wyższym tertiary		pozostali others	pozostałym other		
			ze stopniem naukowym with a scientific degree of					
			doktora habilitowanego habilitated doctor ^b	doktora doctor (PhD)				
O G Ó Ł E M	2020	14744	644	1374	2728	8337	1661	T O T A L
	2022	17418	662	1339	3235	10201	1981	
	2023	18086	664	1321	3122	10481	2498	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		7260	648	1291	2853	2111	357	of which dedicated research entities
instytuty ^c		534	39	70	185	179	61	institutes ^c
uczelnie ^c		6246	594	1214	2602	1588	248	higher education institutions ^c
pozostałe		480	15	7	66	344	48	others
w tym:								of which:
Przemysł		3449	6	11	103	2093	1236	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		3394	6	11	103	2053	1221	of which manufacturing
Usługi ^d		14453	655	1308	3015	8282	1193	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 216. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree, which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See notes to the chapter, item 1 on page 216. d Other kinds of activity (sections G–U).

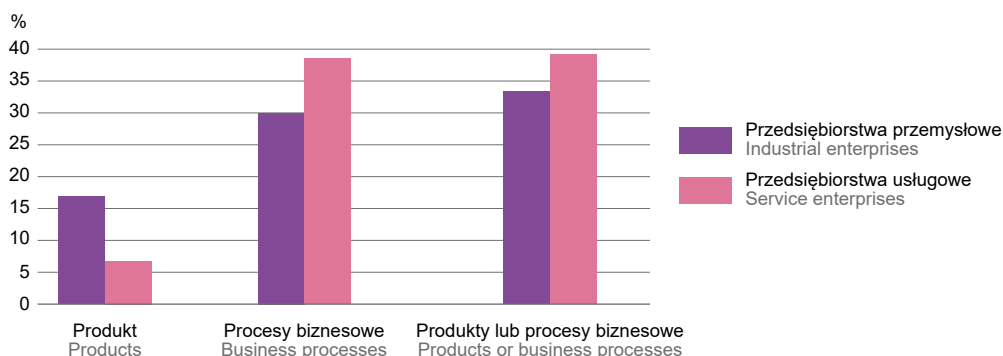
TABL. 4 (86). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI

 INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

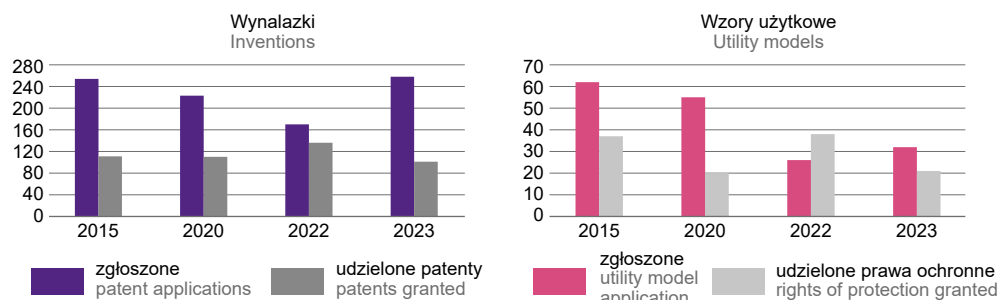
WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023				SPECIFICATION
	ogółem total		badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostali personel pomocniczy other supporting staff		
O G Ó Ł E M	9719	11787	12118	9628	1857	634	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	4229	4131	4315	3456	555	304	of which dedicated research entities
instytuty ^b	441	445	417	261	111	45	institutes ^b
uczelnie ^b	3453	3278	3517	2891	392	233	higher education institutions ^b
pozostałe	335	407	381	303	52	26	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	•	10	14	6	•	•	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1804	1933	2093	1191	739	163	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1779	1915	2077	1184	732	161	of which manufacturing
Budownictwo	•	67	89	47	•	•	Construction
Usługi ^c	7874	9777	9922	8383	1082	457	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 216. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 1 on page 216. c Other kinds of activity (sections G–U).

**WYKRES 4 (76). PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022
WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**
CHART 4 (76). INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (77). WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a
CHART 5 (77). DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne
Information society
TABL. 5 (87). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogólnej liczby przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	7,1	25,7	•	53,2	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa posiadające stałe łącze szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s	14,2	28,2	20,8	19,3	Enterprises having fixed broadband Internet connection which speed is more than 30 but less than 100 Mbit/s
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	•	16,9	14,2	19,6	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

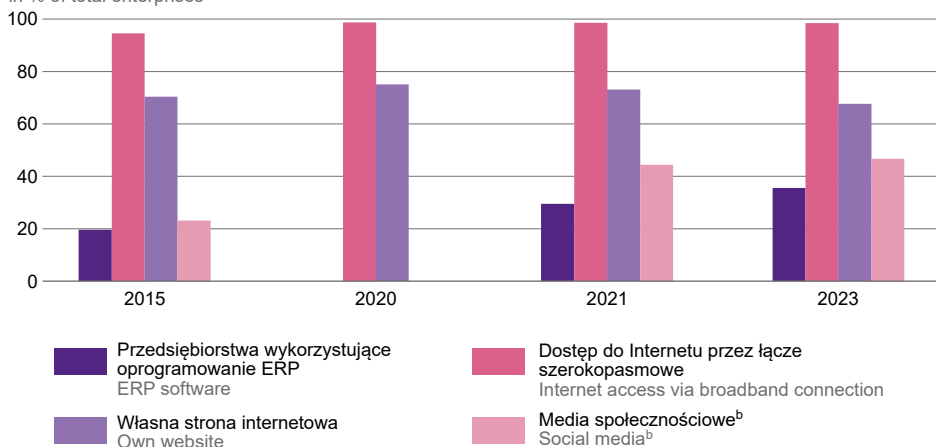
WYKRES 6 (78). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

CHART 6 (78). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

w % ogółu przedsiębiorstw
in % of total enterprises

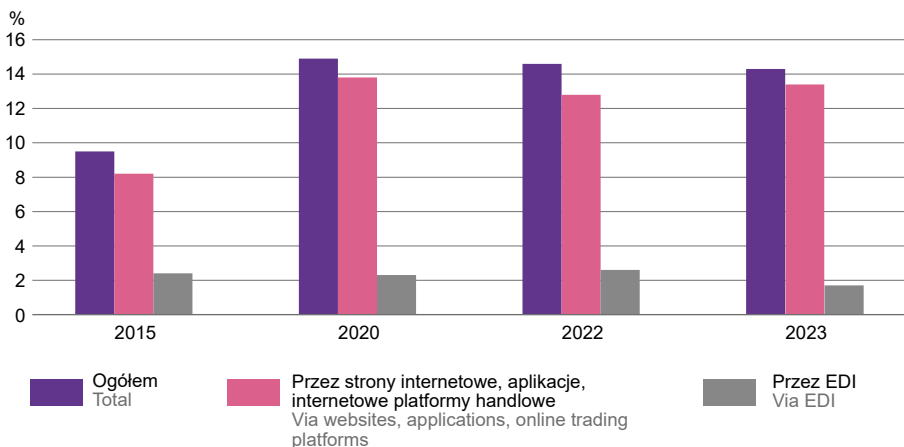

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzia wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities with more than 9 employed persons. b Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (79). PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ

CHART 7 (79). ENTERPRISES CONDUCTING E-SALES

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (88). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION	
		Total	Of which private farms		
		w tys. ha	in thousand ha		
O G Ó Ł E M	2015	759,9	637,8	T O T A L	
	2020 ^b	773,2	653,8		
	2023^c	754,9	645,6		
W dobrej kulturze rolnej		746,9	640,6	In good agricultural condition	
Pod zasiewami		609,1	514,8	Sown area	
Grunty ugorowane		7,2	4,9	Fallow land	
Uprawy trwale		3,5	2,7	Permanent crops	
Ogrody przydomowe		0,5	0,5	Kitchen gardens	
Łąki trwale		105,8	99,0	Permanent meadows	
Pastwiska trwale		20,9	18,7	Permanent pastures	
Pozostałe		8,0	5,0	Others	

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne.
a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data.

TABL. 2 (89). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH

Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	w tys. in thousands	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in hectares	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to 1 hectare	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej hectares and more		
		O G Ó Ł E M T O T A L									
2016	39,0	2,4	11,1	21,3	23,4	14,7	7,9	13,2	6,0	20,87	18,56
2020 ^a	38,6	1,4	11,4	23,2	21,9	13,7	7,8	13,4	7,2	22,27	22,00
2023^b	35,8	2,2	9,5	22,3	21,5	14,4	7,9	14,3	7,9	23,53	21,09
		W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS									
2016	38,8	2,4	11,2	21,4	23,5	14,8	8,0	13,2	5,6	18,22	16,03
2020 ^a	38,2	1,4	11,5	23,3	22,1	13,7	7,9	13,5	6,6	19,21	17,12
2023^b	35,4	2,2	9,6	22,5	21,6	14,5	8,0	14,4	7,3	20,38	18,25

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of a periodic survey conducted every three years.

TABL. 3 (90). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in hectares	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in hectares
2015		642		21988
2020		449		17849
2022		413		16967
2023		453		18399
				95
				72
				173
				161
				2878
				2943
				5422
				6463

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (91). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020 ^a	2022	2023	CROPS
	w tys. ha		in thousand ha		
O G Ó Ł E M	598,6	613,5	611,8	618,8	TOTAL
w tym:					of which:
Zboża	392,1	386,0	367,9	373,3	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	340,5	328,5	313,5	315,4	basic cereals
pszenica	153,7	160,7	166,5	168,7	wheat
żyto	51,4	52,5	46,1	49,2	rye
jęczmień	32,8	27,9	27,2	25,4	barley
owies	24,6	26,8	25,1	26,8	oats
pszenżyto	77,9	60,6	48,6	45,4	triticale
mieszanek zbożowe	35,0	28,2	23,3	16,8	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	8,3	20,3	16,6	29,4	maize for grain
Ziemniaki	17,8	19,3	17,5	17,6	Potatoes
Buraki cukrowe	9,2	10,1	11,7	12,8	Sugar beets
Rzepak i rzepik	77,4	82,3	88,4	87,5	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 5 (92). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

ZIEMIOPŁODY	2015	2020	2022	2023	CROPS
	ZBIORY w t		PRODUCTION in tonnes		
Zboża	1651593	1885575	1720932	1718929	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1495053	1658270	1521022	1451857	basic cereals
pszenica	850744	1013422	967287	961136	wheat
żyto	158452	182955	164700	159941	rye
jęczmień	120702	114806	107189	86915	barley
owies	74718	83521	81130	63702	oats
pszenżyto	290437	263565	200717	180164	triticale
mieszanek zbożowe	104752	89000	75013	41718	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	41955	125071 ^a	99480	208187	maize for grain
Ziemniaki	462134 ^a	691651 ^a	558892	549335	Potatoes
Buraki cukrowe	522738	670882	865397	983679	Sugar beets
Rzepak i rzepik	225157	274842	331259	317668	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	512024	455053	462349	451507	Meadow hay
	PLONY z 1 ha w dt		YIELDS per hectare in decitonnes		
Zboża	42,1	48,9	46,8	46,0	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	43,9	50,5	48,5	46,0	basic cereals
pszenica	55,3	63,1	58,1	57,0	wheat
żyto	30,8	34,9	35,8	32,5	rye
jęczmień	36,8	41,1	39,4	34,3	barley
owies	30,3	31,1	32,3	23,8	oats
pszenżyto	37,3	43,5	41,3	39,7	triticale
mieszanek zbożowe	29,9	31,6	32,2	24,8	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	50,3	61,6	60,0	70,8	maize for grain
Ziemniaki	260	358	320	312	Potatoes
Buraki cukrowe	568	664	740	770	Sugar beets
Rzepak i rzepik	29,1	33,4	37,5	36,3	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	45,6	40,5	45,9	48,0	Meadow hay

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

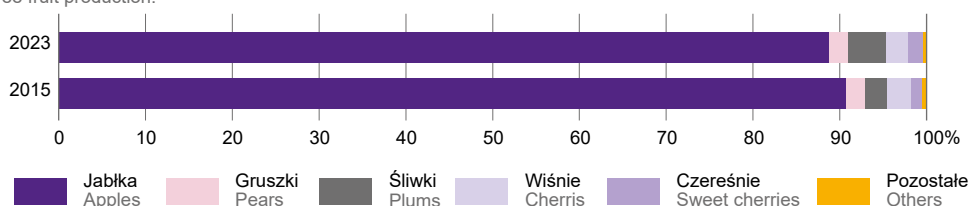
TABL. 6 (93). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu AREA in thousand ha – as of June					
O G Ó Ł E M	7,3	9,2^b	7,0	7,6	TOTAL
Kapusta	0,6	0,4 ^b	0,4	0,4	Cabbages
Kalafiory	0,1	0,0 ^b	0,0	0,0	Cauliflowers
Cebula	0,2	0,4 ^b	0,3	0,3	Onions
Marchew jadalna	0,9	0,9 ^b	0,8	0,8	Carrots
Buraki ówiktowe	0,2	0,3 ^b	0,3	0,2	Beetroots
Ogórki	0,4	0,1 ^b	0,2	0,2	Cucumbers
Pomidory	0,1	0,0 ^b	0,0	0,0	Tomatoes
Pozostałe ^c	4,8	7,0 ^b	5,0	5,7	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	112225	146691	123652	126161	TOTAL
Kapusta	22233	18007	18209	15795	Cabbages
Kalafiory	2405	734	687	618	Cauliflowers
Cebula	4304	9732	8075	7660	Onions
Marchew jadalna	28455	39595	31342	29885	Carrots
Buraki ówiktowe	5593	8106	8507	8516	Beetroots
Ogórki	4608	4601	4463	3692	Cucumbers
Pomidory	735	362	170	143	Tomatoes
Pozostałe ^c	43892	65554	52199	59852	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Kapusta	360	443	436	398	Cabbages
Kalafiory	185	221	226	227	Cauliflowers
Cebula	191	245	260	239	Onions
Marchew jadalna	326	421	378	384	Carrots
Buraki ówiktowe	244	284	340	350	Beetroots
Ogórki	130	326	255	253	Cucumbers
Pomidory	105	187	119	119	Tomatoes
Pozostałe ^c	91	93	105	105	Others ^c

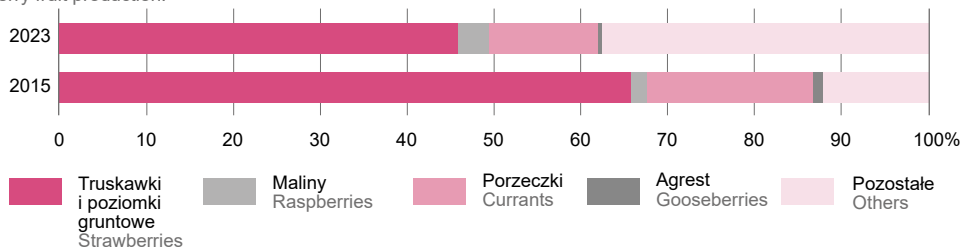
a W 2015 r. łącznie z ogrodami przydomowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens in 2015. b Data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (80). **ZBIORY OWOCÓW**CHART 1 (80). **FRUIT PRODUCTION**

Zbiory owoców z drzew owocowych:
Tree fruit production:

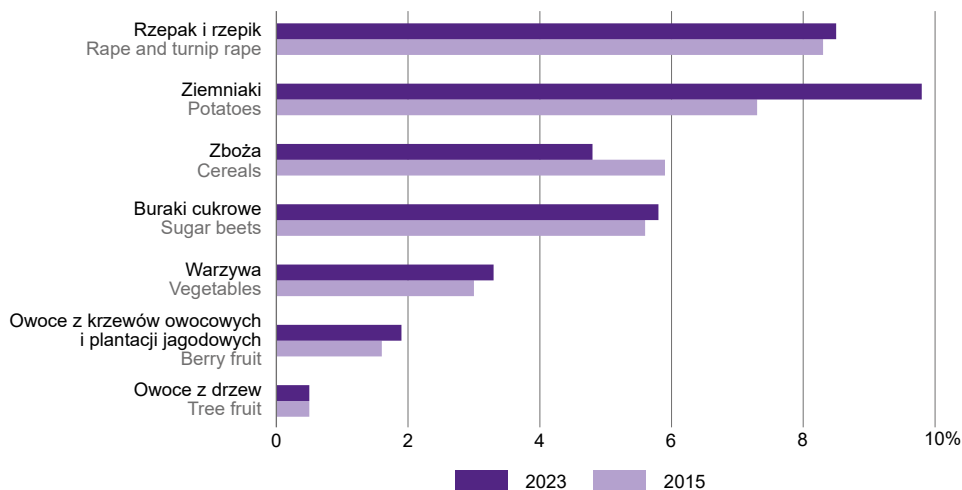

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
Berry fruit production:

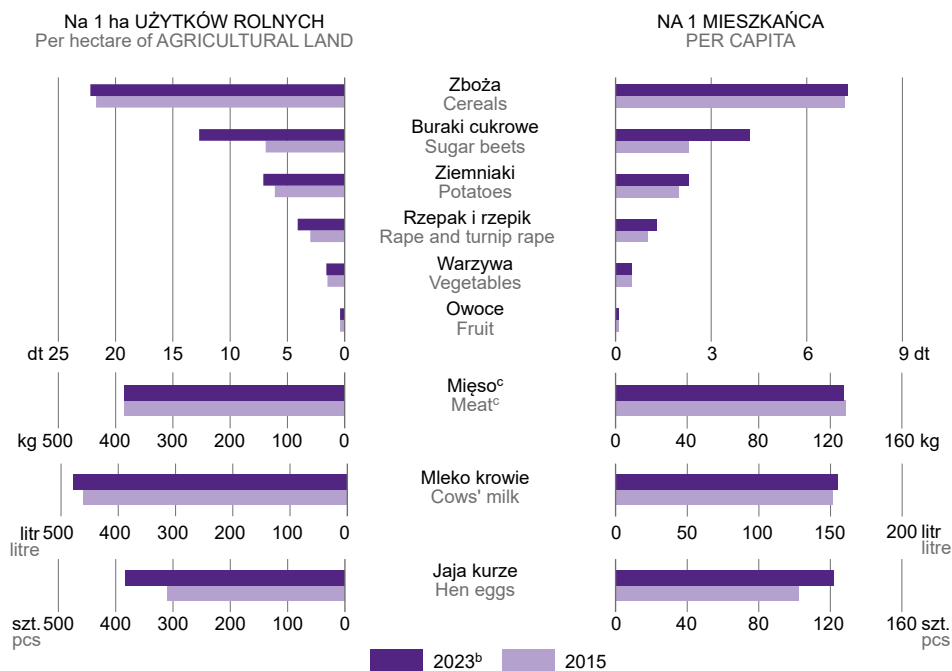
WYKRES 2 (81). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH

CHART 2 (81). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (82). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a

CHART 3 (82). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS^a

a Patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 219. b Dane wstępne. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcia rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a See notes to the chapter, item 11 on page 219. b Preliminary data. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and offal; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (94). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, DRÓB I OWCE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, POULTRY AND SHEEP

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	204312	218247	236773	232540	Cattle
w tym krowy	72768	72292	72081	74868	of which cows
Trzoda chlewna	761614	831321	779106	824395	Pigs
w tym lochy	73563	76472	63960	59163	of which sows
Owce	14618	17733	18798	17487	Sheep
w tym maciorki	8784	8453	9540	9720	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	288932	309812	316885	320187	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób ^b	5536817	6510489	5012970	5657735	Poultry ^b
w tym kury nioski	1249452	1652701	950231	1137579	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w szt. PER 100 hectares OF AGRICULTURAL LAND ^c in heads					
Bydło	26,9	28,2	30,6	30,8 ^d	Cattle
w tym krowy	9,6	9,4	9,3	9,9 ^d	of which cows
Trzoda chlewna	100,2	107,5	100,8	109,2 ^d	Pigs
w tym lochy	9,7	9,9	8,3	7,8 ^d	of which sows
Owce	1,9	2,3	2,4	2,3 ^d	Sheep
w tym maciorki	1,2	1,1	1,2	1,3 ^d	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	38,0	40,1	41,0	42,4 ^d	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób ^b	728,6 ^e	842,0	648,4	749,5 ^d	Poultry ^b
w tym kury nioski	164,4	213,8	122,9	150,7 ^d	of which laying hens

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2020 r. i 2022 r. – dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. b Stan w grudniu. c Patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 219. d Dane wstępne. e Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. a In 2015, the calculation was made using horse stock as of 2013, in 2020 and 2022 – data of the Agricultural Census 2020. b As of December. c See notes to the chapter, item 11 on page 219. d Preliminary data. e Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 8 (95). **PRODUKCJA MIĘSA^a**PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	292,7	318,4	301,5	296,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and offal)
mięso i tłuszcze	279,2	304,0	287,6	283,2	meat and fats
wołowe	15,3	17,0	19,1	18,4	beef
cielęce	0,1	0,0	-0,3	-0,2	veal
wieprzowe	168,2	196,7	185,6	181,9	pork
baranie	0,1	0,2	0,1	0,2	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	93,5	88,3	81,6	81,6	poultry
kozy i królicze ^b	2,0	1,9	1,5	1,3	goat and rabbit ^b
podroby	13,5	14,4	13,9	13,7	offal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg ^c PER hectare OF AGRICULTURAL LAND in kg ^c					
O G Ó Ł E M	385,2	411,9	390,0	393,2^d	TOTAL

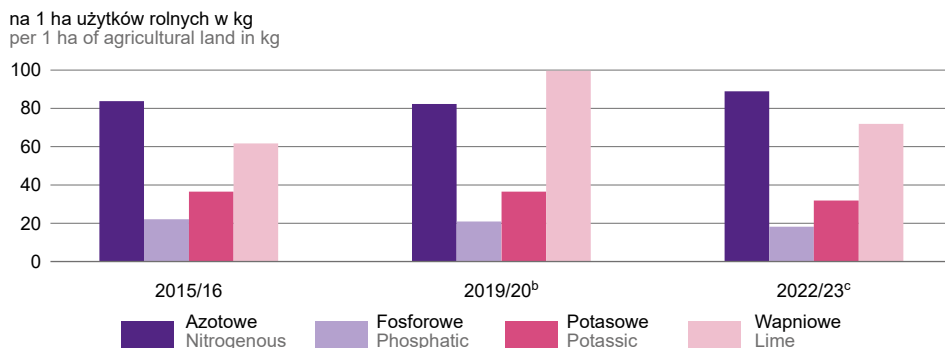
a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną. c Patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 219. d Dane wstępne. a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game. c See notes to the chapter, item 11 on page 219. d Preliminary data.

TABL. 9 (96). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**

PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Produkcja mleka: w milionach litrów	350,4	372,7	417,8	370,1	Milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	46,1	48,2 ^a	54,0 ^a	49,0 ^b	per 100 hectares of agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4992	5248	5879	5069	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	235,8	389,8	257,5	296,6	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt.	174	226	218	280	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

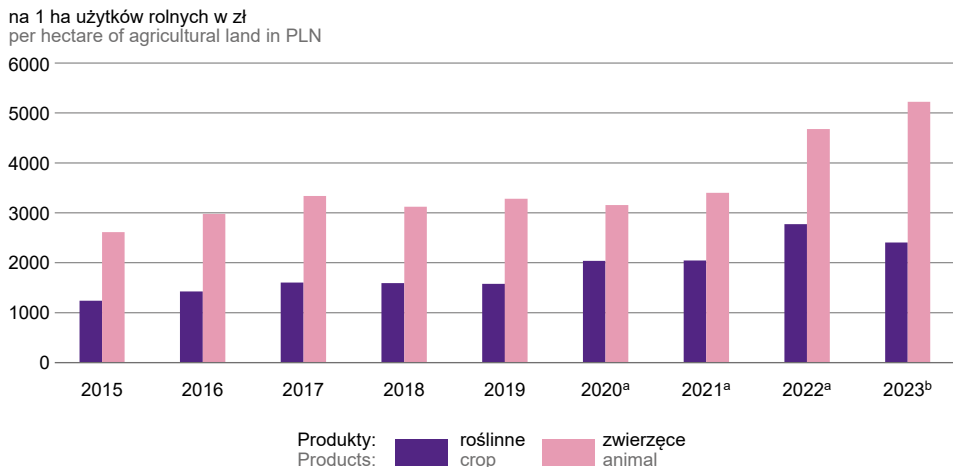
a Patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 219. b Dane wstępne.
a See notes to the chapter, item 11 on page 219. b Preliminary data.

WYKRES 4 (83). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**CHART 4 (83). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne.
a Including multicomponent fertilisers. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data.

WYKRES 5 (84). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**

CHART 5 (84). VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

a Patrz uwagi do działu, ust. 11 na str. 219. b Dane wstępne.
a See notes to the chapter, item 11 on page 219. b Preliminary data.

TABL. 10 (97). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	740109	1282582	897253	1057093	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	717538	1202098	788752	946593	of which basic cereals
pszenica	447180	771142	536543	745643	wheat
żyto	105215	162979	73095	66930	rye
jęczmień	42979	85691	77169	69740	barley
owies i mieszanki zbożowe	18428	47414	14813	9920	oats and cereal mixtures
pszenżyto	103736	134872	87132	54360	triticale
Ziemniaki w t	231250	316409	291359	278482	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	540931	657993	875564	897156	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	148502	191960	96266	121436	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	45200	55368	61550	54888	Vegetables in tonnes
Owoce w t	18622	18456	5524	11026	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	377665	418920	406404	410820	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	24268	29297	27841	27025	cattle (excluding calves)
cielęta	25	20	34	40	calves
trzoda chlewna	222572	273359	289473	296013	pigs
owce	197	361	393	416	sheep
konie	39	7	23	12	horses
drób	130564	115876	88640	87314	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	278002	315701	307006	310735	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	310824	338732	360471	366402	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	39640	52910	31725	20654	Consumer hen eggs in thousand pieces

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 11 (98). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100		previous year=100		
Produkcja globalna	94,9	106,9	97,2	102,7	Gross output
roślinna	92,3	111,9	91,8	105,9	crop
zwierzęca	97,4	102,2	102,8	99,2	animal
Produkcja końcowa	94,7	104,0	98,1	101,6	Final output
roślinna	90,1	106,4	93,3	104,5	crop
zwierzęca	97,7	102,2	102,0	99,2	animal
Produkcja towarowa	96,2	110,1	94,1	96,2	Market output
roślinna	92,1	122,0	80,8	95,1	crop
zwierzęca	98,4	102,8	104,1	96,9	animal

TABL. 12 (99). **CIĄGNIKI ROLNICZE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
AGRICULTURAL TRACTORS BY AREA GROUP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych Of which in farms with agricultural land area of							
		do 1 ha włącznie up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more
		w tys. sztuk in thousand units							
2016	48,2	0,1	0,9	3,7	8,6	8,7	5,9	12,0	8,3
2020 ^a	48,2	0,2	1,2	4,3	8,7	8,1	5,8	12,0	7,9
2023^b	47,7	0,3	1,2	4,6	8,1	7,9	5,8	12,0	7,8

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

TABL. 13 (100). **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^a of which paid employees ^a	
				rodzinną siłą roboczą ^b family labour force ^b	pracownicy najemni ^a paid employees ^a			stali perma- nent	dorywczy tempor- ary
					stali perma- nent	dorywczy tempor- ary			
w rocznych jednostkach pracy (AWU) w tys. in annual work units (AWU) in thousands									
2015/16	49,3	16,6	46,6	40,5	3,6	1,8	2,7	2,3	0,2
2019/20 ^c	46,2	15,5	43,1	39,1	2,6	0,6	3,1	2,6	0,2
2022/23^d	41,4	13,1	38,7	36,3	1,3	0,5	2,7	2,5	0,1

a Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). b Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Dane wstępne opracowane na podstawie badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR); obejmują okres od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r., patrz uwagi do działu, ust. 13 na str. 219.

a On the basis of employment agreement (written or verbal). b Concerns owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. c Data of the Agricultural Census. d Preliminary data were compiled on the basis of the Integrated Farm Statistics (IFS) survey, including the period from 2 June 2022 to 1 June 2023, see notes to the chapter, item 13 on page 219.

TABL. 14 (101). GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

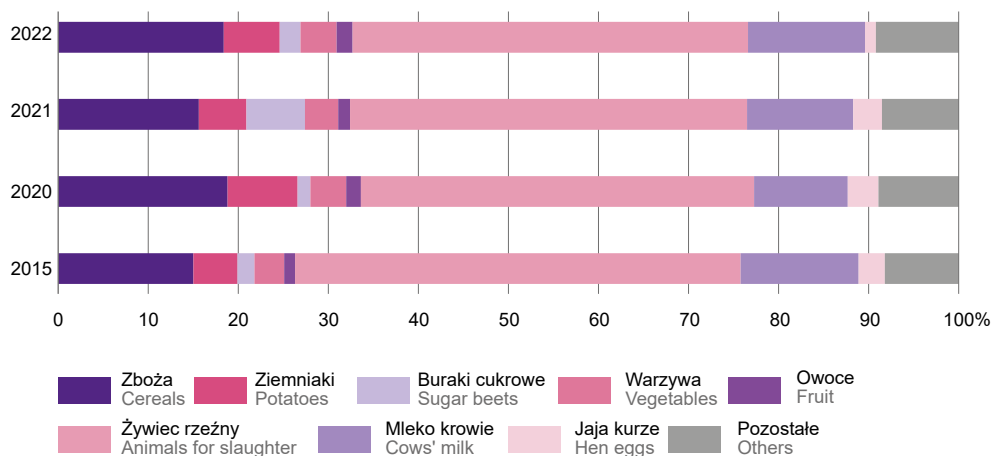
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	47,2	49,6	48,7	53,6	Crop output
Zboża	21,9	21,0	22,1	23,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	20,0	18,7	19,8	27,2	of which basic cereals
w tym: pszenica	12,2	11,8	12,9	14,0	of which: wheat
żyto	1,9	2,0	2,0	1,9	rye
jęczmień	1,5	1,5	1,4	1,3	barley
Ziemniaki	5,2	7,1	5,8	5,9	Potatoes
Przemysłowe	7,8	8,6	9,1	13,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,5	1,4	1,2	1,6	of which sugar beets
Warzywa	2,7	4,1	3,4	3,3	Vegetables
Owoce	0,7	1,7	1,2	1,6	Fruit
Siano łąkowe	1,4	0,9	1,1	0,8	Meadow hay
Pozostałe	7,5	6,2	6,0	5,4	Others
Produkcja zwierzęca	52,8	50,4	51,3	46,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	38,6	35,9	37,0	32,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	4,2	3,8	4,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,0	0,3	0,2	0,0	calves
trzoda chlewna	22,9	21,7	26,1	21,2	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,1	sheep
drób	11,8	9,7	6,8	7,3	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,2	0,8	-0,6	0,2	Increase in herd (breeding and non-breeding)
Mleko krowie	10,7	10,0	10,8	10,3	Cows' milk
Jaja kurze	2,5	3,0	3,1	2,3	Hen eggs
Obornik	0,8	0,7	0,6	0,5	Manure
Pozostałe	0,0	0,0	0,4	0,5	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (85). TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

CHART 6 (85). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (102). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREST LAND

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	683476	684993	686140	686284	T O T A L in ha
Lasy	665810	667165	669168	669381	Forests
Publiczne	589292	590043	591999	592795	Public
własność Skarbu Państwa	585837	586665	588596	589335	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	572529	573224	575236	575714	managed by the State Forests
parki narodowe	9845	9850	9848	9845	national parks
własność gmin ^a	3335	3294	3311	3316	owned by gminas ^a
pozostałe	120	84	91	145	other
Prywatne	76518	77122	77169	76586	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	17666	17828	16973	16903	Land under forest management
LESISTOŚĆ w %	36,4	36,4	36,5	34,2^b	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	38,9	39,0	39,1	39,1	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Patrz uwagi do działu „Warunki naturalne i ochrona środowiska”, ust. 1 na str. 200.

a Including gminas which are also cities with powiat status. b See notes to the chapter „Environment and environmental protection”, item 1 on page 200.

Uwaga do wykresów 1 i 2

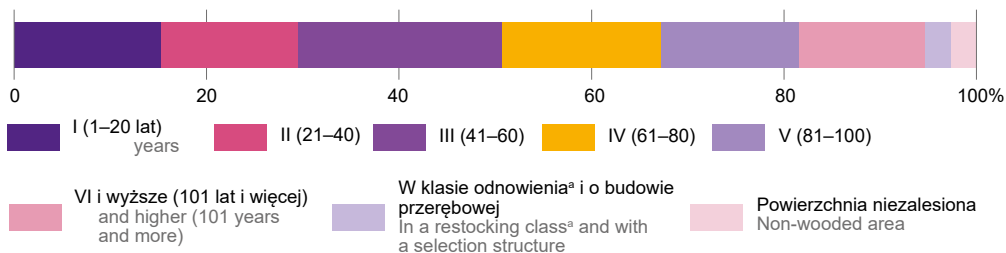
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2019–2023 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2019–2023 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (86). **POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW**

CHART 1 (86). **FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS**

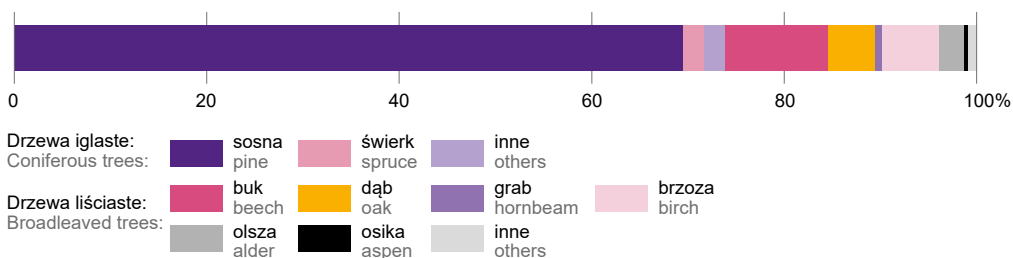

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including a class for restocking.

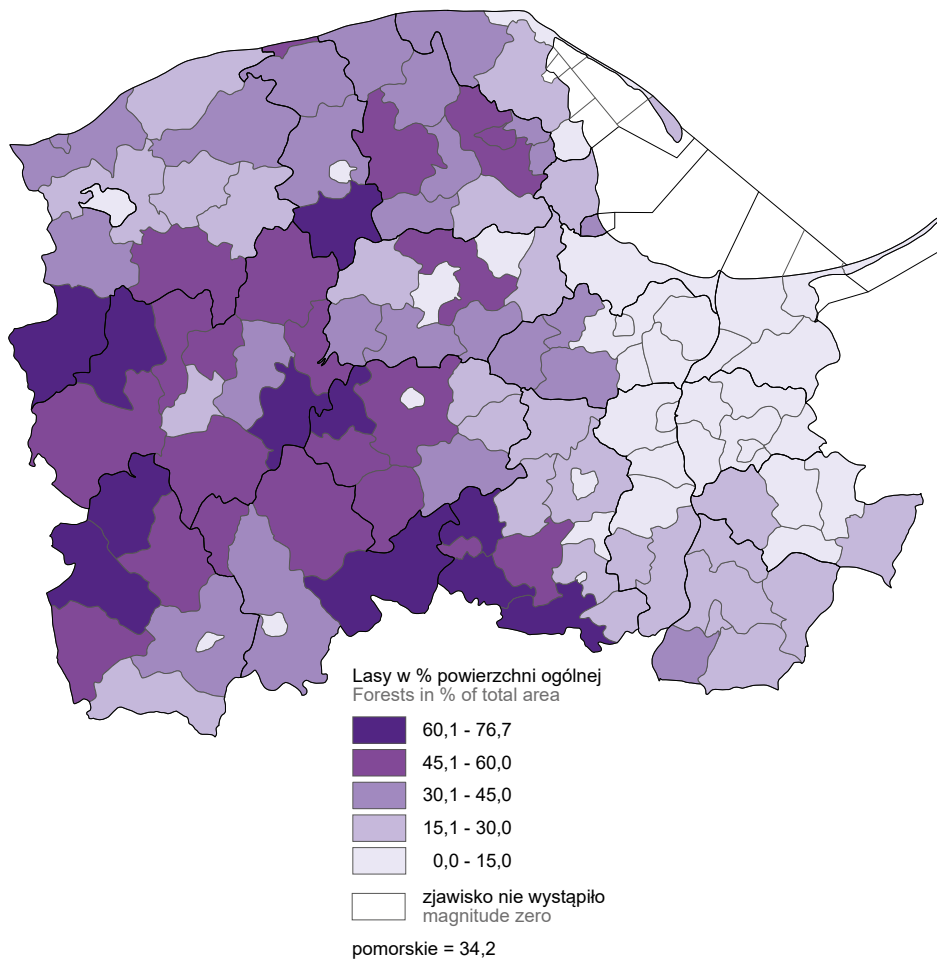
WYKRES 2 (87). **POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE**

CHART 2 (87). **FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS**

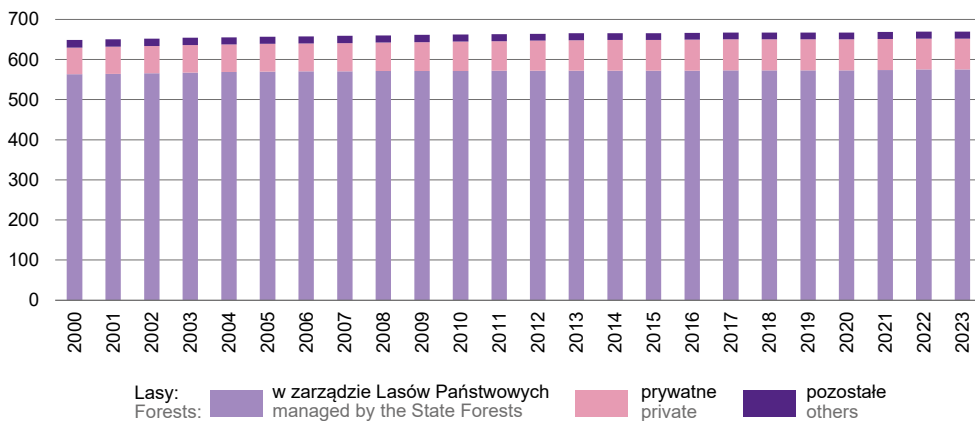
MAPA 1 (31). LESISTOŚĆ W 2023 R.

MAP 1 (31). FOREST COVER IN 2023

Powierzchnia lasów
Forest area

tys. ha

thousand hectares

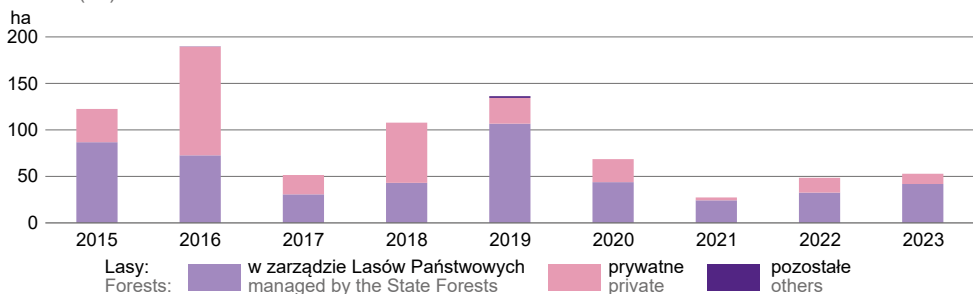
TABL. 2 (103). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**

RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia	4441	9669	7592	6174	5743	5715	431	Renewals
sztuczne	4049	9036	5925	4827	4404	4400	423	artificial
naturalne	392	633	1667	1347	1339	1315	7	natural
Zalesienia ^a	123	69	48	53	42	42	11	Afforestation ^a
Poprawki i uzupełnienia	260	376	390	419	393	393	26	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	18884	17741	17371	16950	16501	16484	449	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	44040	34246	33149	30959	29034	29019	1925	Area under thinning operations

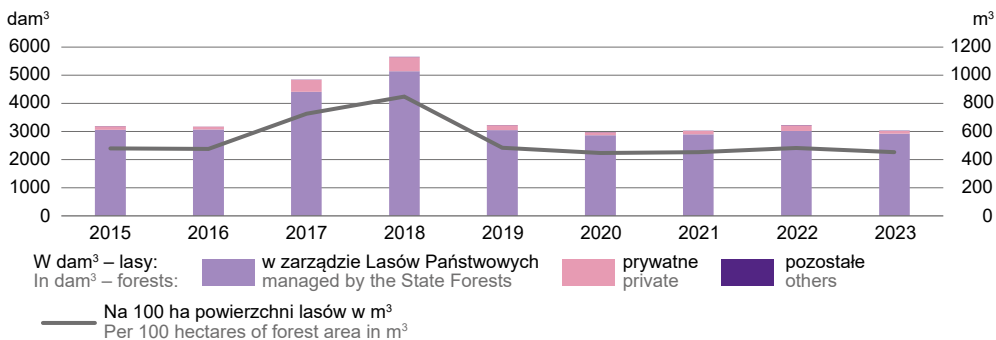
a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 3 (88). **ZALESIENIA^a**CHART 3 (88). AFFORESTATION^a

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 4 (89). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)^a**CHART 4 (89). REMOVALS (of large timber)^a

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.

a Excluding timber removals from trees and shrubs outside the forest; excluding stump wood.

TABL. 3 (104). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	3377	3219	3388	3173	3076	3073	97	TOTAL in dam³
Grubizna	3192	2981	3229	3030	2933	2929	97	Timber
Grubizna iglasta	2549	2353	2599	2445	2359	2357	86	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	1040	1033	1115	1089	1073	1072	16	of which large-size wood
Grubizna liściasta	643	628	630	585	574	572	11	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	213	215	200	185	183	182	2	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe^b	185	238	159	143	143	143	-	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	25	7	1	2	2	2	-	Slash for industrial purposes
Opałowe	159	231	158	142	142	142	-	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	479,4	446,8	482,5	452,7	494,8	497,0	126,6	TIMBER PER 100 hectares OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding timber removals from trees and shrubs outside the forest; excluding stump wood. b Exclusively in public forests.

TABL. 4 (105). SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a AS WELL AS GAME
ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w t in tonnes				Polska=100	
Owoce leśne	2274	1632	813	460	11,8	Forest fruit
Grzyby leśne	906	684	416	503	17,8	Forest mushrooms
Zwierzęta łowne	934	874	467	656	5,8	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruit and mushrooms.

TABL. 5 (106). POŻARY W LASACH
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
Liczba pożarów	431	228	363	253	Number of fires
w tym: podpalenia	96	62	75	8	of which: arson
nieostrożność dorosłych	162	72	117	18	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	67,26	19,40	45,94	32,76	Area of forest burned in hectares
w tym: podpalenia	23,96	6,90	11,82	0,94	of which: arson
nieostrożność dorosłych	23,09	4,29	8,78	1,37	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,16	0,09	0,13	0,13	Average forest area burned by a fire in hectares

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data from the National Forest Fire Information System maintained by the Forest Research Institute.

TABL. 6 (107). **KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE
POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO**

Stan w dniu 31 marca

CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING
ASSOCIATION

As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	132	136	141	142	number ^a
członkowie ^b	7227	7675	7726	7780	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	306	252	306	317	number
powierzchnia w tys. ha	1640,6	1347,0	1628,5	1789,3	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	628,8	555,3	627,4	736,4	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (108). **WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 marca

SELECTED GAME ANIMALS^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2022	2023	GAME ANIMALS
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	242	422	608	766	Elk
Daniele	1823	1611	1561	1614	Fallow deer
Mufiony	51	30	15	-	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	20,1	24,4	23,6	23,5	Deer
Sarny	59,4	57,9	54,2	51,7	Roe deer
Dziki	19,1	6,8	5,3	4,5	Wild boars
Lisy	12,8	11,5	11,4	11,9	Foxes
Zające	27,6	37,9	38,4	42,1	Hares
Bażanty	7,0	7,7	7,1	7,1	Pheasants
Kuropatwy	7,3	8,6	8,6	8,6	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyń.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (109). **ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a**SELECTED GAME ANIMALS SHOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2022/23	2023/24	GAME ANIMALS
	w szt. in heads				
Daniele	522	368	312	395	Fallow deer
Jelenie	9705	8287	7974	7383	Deer
Sarny	13369	10543	9236	8298	Roe deer
Dziki	22232	22169	8931	12864	Wild boars
Lisy	7578	7407	7004	8059	Foxes
Zające	123	-	76	136	Hares
Bażanty	1091	476	292	132	Pheasants

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyń.

a In a hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo Chapter XIV. Industry and construction

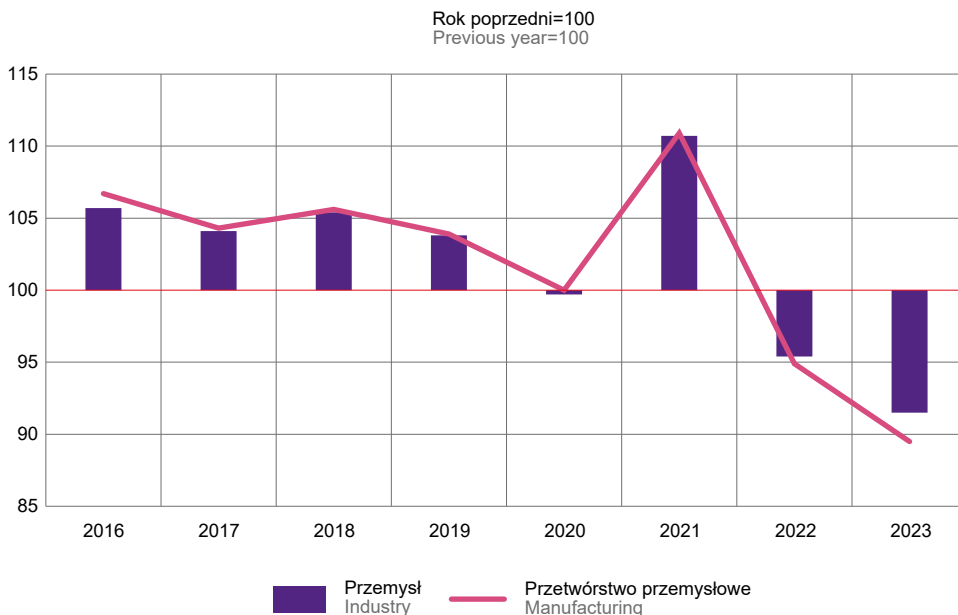
TABL. 1 (110). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2022=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
O G Ó Ł E M T O T A L	76118,2	88194,3	135858,5	122468,2	100,0	91,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	561,9	•	895,3	946,9	0,8	107,9
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	69667,6	80642,4	126184,6	109560,7	89,5	89,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4511,4	•	6216,1	9130,3	7,5	116,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1377,3	1942,8	2562,4	2830,3	2,3	109,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (90). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD** (ceny stałe^b)

CHART 1 (90). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY PKD SECTIONS**
(constant prices^b)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi do działu, ust. 3 na str. 220.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See notes to the chapter, item 3 on page 220.

TABL. 2 (111). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2020	2022	2023		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in post-slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	3,8	3,5	4,4	3,9	2,0	cattle and calves
trzody chlewnej	103,3	159,3	160,0	132,1	10,4	pigs
Mięso drobiowe w tys. t	78,8	75,9	141,8	118,2	3,4	Poultry meat in thousand tonnes
Wędliny ^c (w tym kielbasy) w tys. t	18,8	21,6	15,4	18,7	2,6	Cured meat products ^c (including sausages) in thousand tonnes
Konserwy rybne w tys. t	52,8	67,1	65,5	59,0	87,3	Canned fish in thousand tonnes
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w tys. t	204,3	292,2	460,7	520,0	4,5	Products used to feed livestock in thousand tonnes
Pieczywo świeże ^d w tys. t	84,9	67,0	54,3	53,1	3,8	Fresh bread ^d in thousand tonnes
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^e w mln par	0,6	0,7	0,4	0,2	6,2	Footwear with leather uppers ^e in million pairs
Tarcica iglasta w dam ³	440,7	455,8	415,0	379,4	9,9	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	52,4	44,0	45,8	35,5	10,2	Non-coniferous sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	2718,9	2714,8	2626,5	2010,2	12,9	Windows and doors, casings and wooden thresholds in thousand m ²
Masa betonowa prefabrykowana ^f w tys. t	1609,4	3906,8	3829,3	2874,0	5,7	Ready-mix concrete ^f in thousand tonnes
Urządzenia klimatyzacyjne w tys. szt.	56,6	106,6	135,5	118,3	49,4	Air conditioning devices in thousand units
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa do uprawy gleby w tys. szt.	9,4	10,3	1,9	2,0	4,4	Machinery for agriculture and forestry to soil in thousand units
Kontenery ^g w tys. szt.	12,1	32,2	18,6	15,9	26,9	Containers ^g in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. c Bez drobiowych. d Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. e Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem drewnianym. f Beton gotowy do wylania. g Włączając do przewozu płynów lub gazu przystosowane do przewozu jednym lub więcej środkami transportu.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. c Excluding cured poultry meat. d Data compiled using the enterprise method. e Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden base. f Concrete ready for pouring. g Including for transport of liquids or gas, suitable for the carriage by one or more modes of transport.

TABL. 3 (112). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**

AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	136900	151811	155773	154479	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	933	1130	1009	1064	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	123339	135295	138964	137468	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5484	8044	7732	7772	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7143	7343	8069	8175	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	4031,83	5418,05	6583,46	7362,85	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	7088,39	8024,90	9642,39	10944,68	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3898,33	5266,06	6459,20	7201,89	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6565,23	7946,81	9141,62	10565,26	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3993,40	5046,51	5888,83	6558,84	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

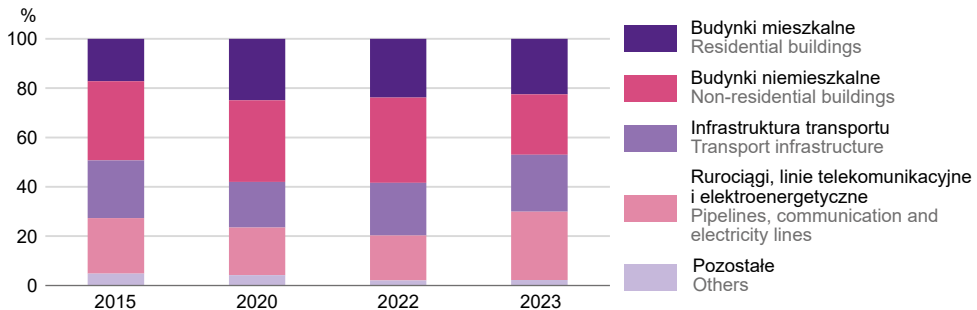
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (113). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	10083,0	17995,5	24572,2	28401,7	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	5707,2	9244,3	12307,1	11843,7	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^A	1978,2	3529,8	4685,4	3187,1	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	2356,6	3114,0	4341,1	4717,9	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1372,4	2600,5	3280,6	3938,7	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego siłami własnymi (bez podwykonawców).
 a Realised by enterprises seated in Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (91). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)CHART 2 (91). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Realised by enterprises seated in Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (114). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF STRUCTURES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION
		Total	Investment works	Restoration (renovation) and other works	
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	5707,2	3736,6	1970,6	T O T A L
	2020	9244,3	7217,9	2026,4	
	2022	12307,1	10110,6	2196,5	
	2023	11843,7	9973,4	1870,3	
Budynki		5561,3	4586,5	974,8	Buildings
mieszkalne		2664,0	2360,9	303,1	residential
niemieszkalne		2897,3	2225,6	671,8	non-residential
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		6282,4	5386,9	895,5	Civil engineering works
infrastruktura transportu		2734,5	•	•	transport infrastructures
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		3278,4	•	•	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		88,2	79,0	9,2	complex structures on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		181,3	•	•	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Realised by enterprises seated in Pomorskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (115). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Budynki^a	6330	7705	9007	8299	Buildings^a
miasta	1846	2152	2129	2072	urban areas
wieś	4484	5553	6878	6227	rural areas
Budynki mieszkalne	5149	6664	7803	7141	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4608	6146	7295	6638	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	288	348	379	321	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1181	1041	1204	1158	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	163	293	407	398	hotels and similar buildings
budynki biurowe	44	26	23	20	office buildings
budynki handlowo-usługowe	203	124	147	134	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	304	206	205	160	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	200	127	148	147	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	52	30	26	50	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	215	235	248	249	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	11851	13333	14510	12428	Cubic volume in dam³
miasta	7109	7756	6799	6394	urban areas
wieś	4742	5577	7711	6034	rural areas
Budynki mieszkalne	5566	7806	8084	7659	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3246	4289	4910	4496	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	2217	3417	3128	3076	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	6285	5527	6426	4769	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	293	372	244	332	hotels and similar buildings
budynki biurowe	585	324	359	107	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1064	637	801	471	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	438	122	170	148	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	2971	3482	4157	2854	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	530	170	326	452	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	404	420	369	407	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (116). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a

AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	25929	30619	30346	30222	Average paid employment
Budowa budynków ^Δ	10091	11444	11165	10731	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	8301	8452	8218	8284	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	7537	10724	10963	11207	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3493,43	4662,13	5787,37	6446,43	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^Δ	3137,29	4809,44	5801,35	6568,57	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	4421,80	5265,95	6503,10	7570,46	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2947,78	4028,60	5236,61	5498,62	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport. Gospodarka morską

Chapter XV. Transport. Maritime economy

Transport

Transport

Tabl. 1 (117). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**

Stan w dniu 31 grudnia

TRANSPORT INFRASTRUCTURE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w km		in km		
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1218	1212	1214	1244	Railway lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	464	468	468	488	of which: electrified
jednotorowe	826	783	785	834	single track
dwu- i więcej torowe	392	429	429	410	double and more track
na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,7	6,6	6,6	6,8	per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	13382,4	15123,7	15316,4	15548,4	Hard surface public roads
miejskie	2948,1	3207,3	3259,7	3290,0	urban
zamiejskie	10434,3	11916,4	12056,7	12258,4	non-urban
w tym: ekspresowe	72,3	103,3	143,1	143,1	of which: expressways
autostrady	65,9	65,9	65,9	65,9	motorways
na 100 km ² powierzchni ogólnej	73,1	82,5	83,5	79,5	per 100 km ² of total area
Drogi dla rowerów	1050,5	1479,3	1632,1	1756,7	Cycle tracks
na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,7	8,1	8,9	9,0	per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

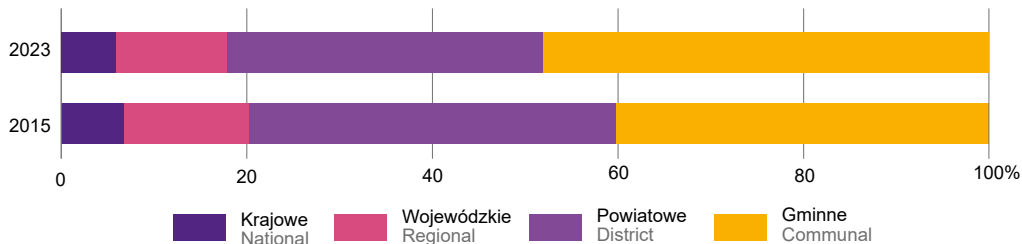
Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (92). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

CHART 1 (92). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

TABL. 2 (118). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED MOTOR VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1586640	1920581	2040800	2105485	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1237891	1506115	1596282	1645451	Passenger cars
Autobusy	7126	7907	8375	8689	Buses
Samochody ciężarowe ^b	182834	206926	218033	223666	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	81728	95518	102414	106049	Road and agricultural tractors
Motocykle	66559	89490	98996	104073	Motorcycles

a Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

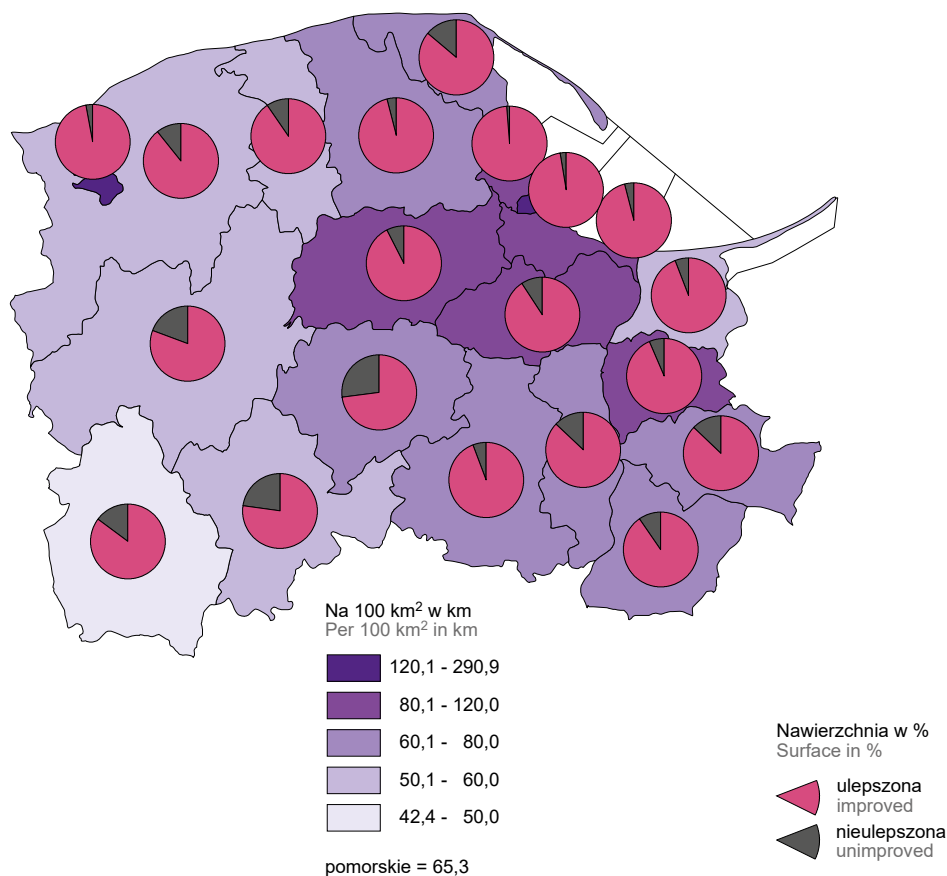
Źródło: dane Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

a Including vehicles with temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

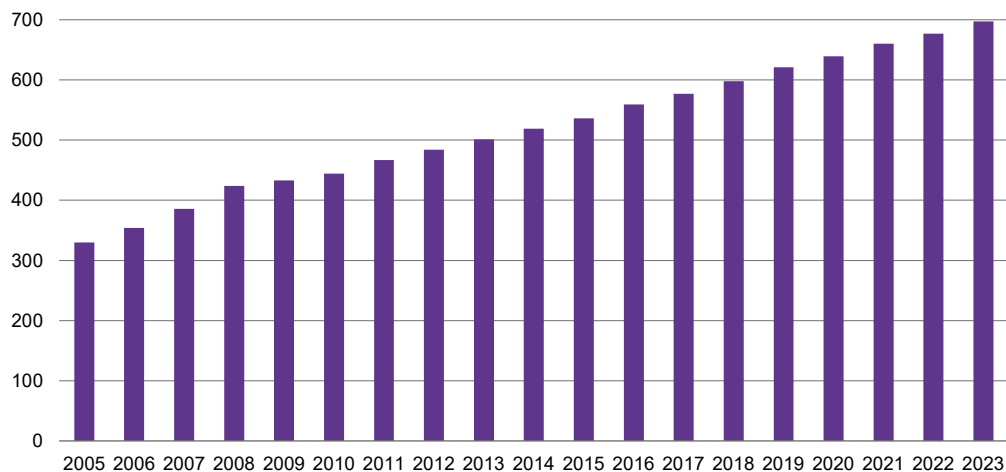
Source: data of the Chancellery of the Prime Minister.

MAPA 1 (32). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2023 R.**

MAP 1 (32). **HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2023**

Samochody osobowe na 1000 ludności
Passenger cars per 1000 population

TABL. 3 (119). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	773	659	692	757	National: number
długość w km	37681	28574	29005	29371	length in km
dalekobieżne: liczba	14	8	5	2	long distance: number
długość w km	7238	4122	1722	370	length in km
regionalne: liczba	155	147	147	167	regional: number
długość w km	11728	8462	9645	10728	length in km
podmiejskie: liczba	583	499	535	583	suburban: number
długość w km	18495	15940	17578	18213	length in km
miejskie: liczba	21	5	5	5	urban: number
długość w km	220	50	60	60	length in km
Międzynarodowe: liczba	1	3	3	5	International: number
długość w km	189	1886	1886	3259	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international transport; excluding urban transport services.

TABL. 4 (120). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^aCOMMERCIAL ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National transport:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	35730	13281	19441	24541	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	23	27	40	31	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International transport:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	6	21	19	44	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1735	608	880	652	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (also by taxis).

TABL. 5 (121). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a

Stan w dniu 31 grudnia

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	2902	3643	3011	2922	Transport network – lines in km
autobusowe	2560	3277	2646	2584	bus
tramwajowe	162	155	154	172	tram
trolejbusowe	180	211	211	166	trolley bus
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	661	728	736	759	buses: in units
liczba miejsc w tys.	74,1	80,1	80,0	81,1	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	171	141	139	139	trams: in units
liczba miejsc w tys.	24,9	27,7	26,4	26,4	number of seats in thousands
trolejbusy: w sztukach	86	108	109	107	trolley buses: in units
liczba miejsc w tys.	8,5	11,8	11,9	11,2	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	292	192	256	275	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (122). RUCH PASAŻERÓW W PORCIE LOTNICZYM GDAŃSK
PASSENGER TRAFFIC AT THE GDAŃSK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^a z portów:					Passenger arrivals ^a from airports:
krajowych	225,6	78,1	200,0	229,0	domestic
zagranicznych	1618,8	767,2	2075,5	2714,6	foreign
Pasażerowie odprawieni ^b do portów:					Passenger departures ^b to airports:
krajowych	230,8	77,0	198,6	228,9	domestic
zagranicznych	1620,2	775,6	2085,1	2723,6	foreign

a, b Pasażerowie, dla których Port Lotniczy Gdańsk jest: a – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the Gdańsk Airport is: a – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, b – the port of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (123). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM GDAŃSK
CARGO LOADED AND UNLOADED^a AT THE GDAŃSK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyładowane z samolotów przybywających z portów:					Cargo unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	356	58	42	42	domestic
zagranicznych	3058	4626	5852	6004	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Cargo loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	233	60	61	50	domestic
zagranicznych	1516	2281	4234	3728	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (124). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY

ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020 ^b	2022 ^c	2023 ^d	SPECIFICATION
Wypadki	2675	1848	1592	1561	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^e	16,9	9,6	7,8	7,4	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^e
Ofiary wypadków	3517	2405	2045	1951	Road traffic casualties
Śmiertelne	170	169	100	109	Fatalities
na 100 tys. ludności	7,4	7,2	4,2	4,6	per 100 thousand population
Ranni	3347	2236	1945	1842	Injured
na 100 tys. ludności	145,2	94,8	82,5	78,1	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b–d Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 14 lutego 2021 r., c – 16 lutego 2023 r., d – 10 lipca 2024 r. e Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

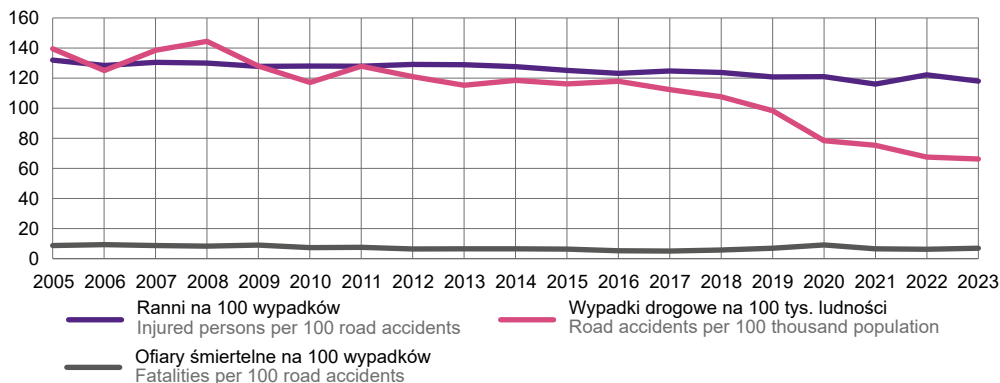
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b–d Data from the Accident and Collision Register System as of: b – 14 February 2021, c – 16 February 2023, d – 10 July 2024. e Vehicles as of 31 December; including road vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (93). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY

CHART 2 (93). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Gospodarka morską**Maritime economy****TABL. 9 (125). STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH WEDŁUG BANDER**

SHIPS ARRIVING AT SEAPORTS BY FLAGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2020		2022		2023		SPECIFICATION
	statki ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage (NT) in thous- ands	statki ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage (NT) in thous- ands	statki ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage (NT) in thous- ands	statki ships	pojemność netto (NT) w tys. net tonnage (NT) in thous- ands	
O G Ó Ł E M	8338	47984	8664	57585	9527	77174	9300	83018	T O T A L
w tym:									of which:
Gdańsk	3106	20904	3610	28121	4276	40608	4199	45924	Gdańsk
Bandera polska	682	144	650	184	396	140	344	129	Polish flag
Bandera obca	2424	20761	2960	27937	3880	40468	3855	45795	Foreign flag
w tym ^a :									of which ^a :
Antiqua & Barbuda	337	962	219	643	276	789	217	618	Antiqua & Barbuda
Bahamy	245	1925	436	4968	403	5085	432	5646	Bahamas
Chiny – Specjalny Region Administracyjny Hongkong									China – Hong Kong Special Administrative Region
	28	452	116	4547	127	5016	113	4524	
Cypr	215	1266	222	631	408	1206	425	1636	Cyprus
Dania ^b	119	4459	182	4787	227	6140	186	5633	Denmark ^b
Finlandia	47	165	43	96	78	359	87	520	Finland
Francja	7	52	3	49	12	78	17	688	France
Grecja	35	1348	18	586	44	1604	37	1763	Greece
Holandia	192	441	301	920	339	1159	318	956	Netherlands
Kajmany	4	142	-	-	3	54	17	714	Cayman Islands
Liberia	111	1593	177	2530	214	3938	241	5338	Liberia
Malta	186	897	199	1647	192	2883	238	3179	Malta
Niemcy	104	574	84	209	95	262	67	312	Germany
Norwegia ^c	64	456	78	258	199	1582	192	1526	Norway ^c
Panama	34	593	78	1908	188	2105	168	2465	Panama
Portugalia	17	83	83	291	290	1520	230	1273	Portugal
Singapur	42	1043	40	366	56	872	69	726	Singapore
Wielka Brytania ^d	60	543	44	352	51	388	56	786	United Kingdom ^d
Wyspy Marshalla	127	1933	164	1166	246	3643	311	5886	Marshall Islands
Gdynia	3678	26853	3847	29259	4146	36323	3948	36847	Gdynia
Bandera polska	650	144	507	169	422	128	451	134	Polish flag
Bandera obca	3028	26708	3340	29090	3724	36195	3497	36713	Foreign flag
w tym ^a :									of which ^a :
Antiqua & Barbuda	333	1186	369	1587	342	1389	280	1074	Antiqua & Barbuda
Bahamy	344	5219	393	6262	243	4166	40	542	Bahamas
Cypr	216	666	389	1639	947	13197	453	2611	Cyprus
Dania ^b	38	64	31	33	148	1813	863	15395	Denmark ^b
Finlandia	146	541	211	1258	344	1371	207	1276	Finland
Holandia	282	1210	247	900	359	1364	317	1308	Netherlands
Liberia	236	2071	106	1039	151	2883	182	3417	Liberia
Malta	123	849	174	1040	118	1649	119	1231	Malta
Niemcy	78	473	66	309	70	300	61	425	Germany
Panama	89	1744	122	2420	68	1886	92	2662	Panama
Portugalia	15	70	159	651	280	1425	290	1964	Portugal
Singapur	37	315	29	356	34	356	64	462	Singapore
Włochy	25	1146	6	89	11	406	11	438	Italy
Wyspy Marshalla	43	562	64	936	81	1227	134	1714	Marshall Islands

a Ujęto statki obcych bander, których łączna pojemność netto (NT) w 2023 r. przekroczyła 300 tys. b Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym DIS. c Łącznie ze statkami zarejestrowanymi w rejestrze otwartym NIS. d Statki zarejestrowane w rejestrach brytyjskich: Wielka Brytania (Wielka Brytania i Irlandia Północna), Wielka Brytania (Wyspy Man), Wielka Brytania (Wyspy Normandzkie).

a Only foreign flag ships of over 300 thousands net tonnage in 2023 were included. b Including ships registered in the DIS open registry. c Including ships registered in the NIS open registry. d Ships registered in the following British registers: United Kingdom (Great Britain & Northern Ireland), United Kingdom (Isle of Man), United Kingdom (Channel Islands).

TABL. 10 (126). **OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW^a**
CARGO TRAFFIC IN SEAPORTS BY CARGO GROUPS^a

GRUPY ŁADUNKÓW	2015	2020	2022	2023	w % in %	CARGO GROUPS
	w tys. t in thousand tonnes					
O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M	47081,5	61811,3	86236,8	105636,9	100,0	GRAND TOTAL
Masowe ciekłe	15834,2	15841,5	28039,0	42037,3	39,8	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	10927,4	11385,7	22358,0	34815,7	33,0	of which crude oil
Masowe suche	14884,8	19997,5	29700,9	31608,9	29,9	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	5565,3	7370,7	18070,8	17180,2	16,3	of which coal and coke
Kontenery duże	13060,5	21116,8	22362,8	26441,9	25,0	Large containers
Toczne samobieżne	1750,0	1865,7	1906,2	1977,9	1,9	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	456,7	867,5	1281,6	970,6	0,9	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1095,2	2122,4	2946,4	2600,3	2,5	Other general cargo
W tym: Of which:						
GDĄŃSK						
Razem	31684,9	40574,7	63153,2	79787,1	100,0	Total
Masowe ciekłe	14992,2	13473,9	25043,5	37817,0	47,4	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	10872,7	11344,0	21877,2	34457,0	43,2	of which crude oil
Masowe suche	8546,4	11402,9	21167,4	21537,1	27,0	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	4183,1	5629,4	14759,9	14272,2	17,9	of which coal and coke
Kontenery duże	7508,2	14038,0	14892,8	18952,8	23,7	Large containers
Toczne samobieżne	149,2	367,8	386,7	317,4	0,4	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	14,5	80,9	126,6	82,7	0,1	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	474,3	1211,2	1536,3	1080,2	1,4	Other general cargo
GDYŃIA						
Razem	15390,9	21220,2	23074,9	25842,9	100,0	Total
Masowe ciekłe	836,4	2367,5	2995,5	4220,3	16,3	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	49,2	41,6	480,8	358,7	1,4	of which crude oil
Masowe suche	6338,5	8578,3	8524,9	10064,9	39,0	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	1382,2	1741,3	3310,9	2908,0	11,3	of which coal and coke
Kontenery duże	5552,3	7078,8	7470,0	7489,2	29,0	Large containers
Toczne samobieżne	1600,8	1497,9	1519,5	1660,5	6,4	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	442,2	786,7	1155,0	887,9	3,4	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	620,7	911,0	1410,0	1520,1	5,9	Other general cargo

a Patrz uwagi do działu, ust. 1 i 2 na str. 222.

a See notes to the chapter, items 1 and 2 on page 222.

TABL. 11 (127). **MIĘDZYNARODOWY OBROT MORSKI WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW, RELACJI PRZELADUNKOWYCH I PORTÓW^a W 2023 R.**

INTERNATIONAL SEA TRAFFIC BY CARGO GROUPS, HANDLING DIRECTIONS AND PORTS^a IN 2023

GRUPY ŁADUNKÓW	Ogółem Total		Wyladunek Unloading	Zaladunek Loading	CARGO GROUPS
	w tys. t in thousand tonnes	w % in %	w tys. t in thousand tonnes		
	O G Ó Ł E M T O T A L				
O G Ó Ł E M	104081,8	100,0	76313,1	27768,7	GRAND TOTAL
Masowe ciekłe	41227,2	39,6	39559,3	1667,9	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	34486,7	33,1	34328,5	158,2	of which crude oil
Masowe suche	31003,2	29,8	19886,1	11117,1	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	16888,7	16,2	14528,2	2360,5	of which coal and coke
Kontenery duże	26351,2	25,3	13976,1	12375,1	Large containers
Toczne samobieżne	1977,9	1,9	1084,9	893,0	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	970,6	0,9	547,2	423,4	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	2551,6	2,5	1259,4	1292,2	Other general cargo
W tym: Of which:					
GDĄŃSK					
Razem	78581,5	100,0	62318,8	16262,6	Total
Masowe ciekłe	37143,6	47,3	35856,2	1287,4	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	34128,0	43,4	33969,8	158,2	of which crude oil
Masowe suche	21058,7	26,8	15148,8	5909,8	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	14016,8	17,8	12544,9	1471,9	of which coal and coke
Kontenery duże	18907,9	24,1	10575,8	8332,1	Large containers
Toczne samobieżne	317,4	0,4	165,0	152,4	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	82,7	0,1	25,8	56,9	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1071,2	1,4	547,2	523,9	Other general cargo

a Patrz uwagi do działu, ust. 1 i 2 na str. 222.

a See notes to the chapter, items 1 and 2 on page 222.

TABL. 11 (127). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW, RELACJI PRZEŁADUNKOWYCH I PORTÓW^a W 2023 R. (dok.)INTERNATIONAL SEA TRAFFIC BY CARGO GROUPS, HANDLING DIRECTIONS AND PORTS^a IN 2023 (cont.)

GRUPY ŁADUNKÓW	Ogółem Total		Wyładunek Unloading	Załadunek Loading	CARGO GROUPS
	w tys. t in thousand tonnes	w % in %	w tys. t in thousand tonnes		
GDYNIA					
Razem	25493,4	100,0	13987,4	11506,0	Total
Masowe ciekłe	4083,6	16,0	3703,1	380,5	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	358,7	1,4	358,7	-	of which crude oil
Masowe suche	9937,6	39,0	4730,3	5207,2	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	2872,0	11,3	1983,3	888,7	of which coal and coke
Kontenery duże	7443,3	29,2	3400,3	4043,0	Large containers
Tocznice samobieżne	1660,5	6,5	920,0	740,6	Roll-on self-propelled cargo
Tocznice niesamobieżne	887,9	3,5	521,4	366,5	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1480,5	5,8	712,2	768,2	Other general cargo

a Patrz uwagi do działu, ust. 1 i 2 na str. 222.

a See notes to the chapter, items 1 and 2 on page 222.

TABL. 12 (128). OBRÓT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH^a WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW I RELACJI PRZEŁADUNKOWYCHCARGO TRANSIT TRAFFIC^a BY CARGO GROUPS AND HANDLING DIRECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		masowe ciekłe liquid bulk cargo	masowe suche dry bulk cargo	kontenery duże large containers	pozostałe ładunki drobnicowe other general cargo	
		w tys. t in thousand tonnes				
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM	2015	2848	2673	69	3	101
GRAND TOTAL	2020	1630	784	736	6	6
	2022	7062	5345	1051	17	527
	2023	12337	10912	919	89	290
Gdańsk		11621	10912	341	7	290
Gdynia		716	-	577	82	1
WYŁADUNEK UNLOADING						
Razem	2015	2493	2375	65	2	50
Total	2020	1316	584	696	5	3
	2022	6301	5345	791	16	120
	2023	11684	10912	647	89	21
Gdańsk		11010	10912	70	7	21
Gdynia		675	-	577	82	-
ZAŁADUNEK LOADING						
Razem	2015	355	298	3	0	52
Total	2020	314	200	40	1	3
	2022	761	-	260	1	407
	2023	653	-	271	1	270
Gdańsk		611	-	271	-	269
Gdynia		41	-	-	1	1

a W transzycie morsko-ładowym (wyładunek), łądowo-morskim (załadunek).

a In sea-land (unloading) and land-sea (loading) transit.

TABL. 13 (129). **OBROT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH¹ WEDŁUG KRAJÓW**
CARGO TRANSIT TRAFFIC¹ BY COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE a – wyładunek b – załadunek		2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION a – unloading b – loading
		w t in tonnes				
O G Ó Ł E M	a	2493334	1316459	6300799	11684219	T O T A L
	b	355057	313536	761304	652515	
w tym:						of which:
Austria	a	24056	13905	88716	6646	Austria
	b	21663	36152	32016	38358	
Czechy	a	65240	173721	154047	91737	Czechia
	b	33152	62508	78086	61838	
Holandia	a	4069	11351	10044	6688	Netherlands
	b	2480	237	469	561	
Niemcy	a	2377333	584350	5259548	10803371	Germany
	b	1322	1213	1298	1555	
Rosja	a	316	-	33720	-	Russia
	b	284040	200372	-	-	
Słowacja	a	75	525170	685901	585609	Slovakia
	b	1392	11711	62396	72674	
Ukraina	a	4107	1699	19745	102821	Ukraine
	b	2559	-	581359	476625	
Węgry	a	161	-	36477	15716	Hungary
	b	3403	-	-	-	

1 W transzycie morsko-ładowym (wyładunek) i łądowo-morskim (załadunek).

1 In sea-land (unloading) and land-sea (loading) transit.

TABL. 14 (130). **MIĘDZYNARODOWY RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**
INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC IN SEAPORTS

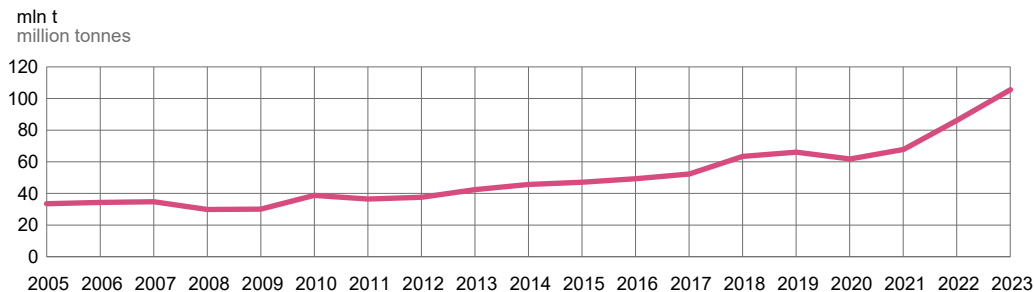
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przyjazdy do kraju^a	354205	273669	338595	351030	Arrivals to Poland^a
w tym przez port:					of which via the port of:
Gdańsk	52840	77323	74323	75022	Gdańsk
Gdynia	301365	196346	264272	276008	Gdynia
Wyjazdy z kraju^b	358021	269775	374424	346984	Departures from Poland^b
w tym przez port:					of which via the port of:
Gdańsk	55136	70690	92005	67722	Gdańsk
Gdynia	302885	199085	282419	279262	Gdynia

a, b Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a – przyjechali z portów zagranicznych do portów województwa pomorskiego jako portów docelowych, b – wyjechali z portów województwa pomorskiego do portów zagranicznych.

a, b Passengers of passenger ships, cargo ships and ferries who: a – arrived from foreign ports to ports of Pomorskie Voivodship as the ports of destination, b – departed from ports of Pomorskie Voivodship as the foreign ports.

WYKRES 3 (94). **OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH**

CHART 3 (94). CARGO TRAFFIC IN SEAPORTS

Dział XVI. Handel. Ceny

Chapter XVI. Trade. Prices

Handel wewnętrzny

Domestic trade

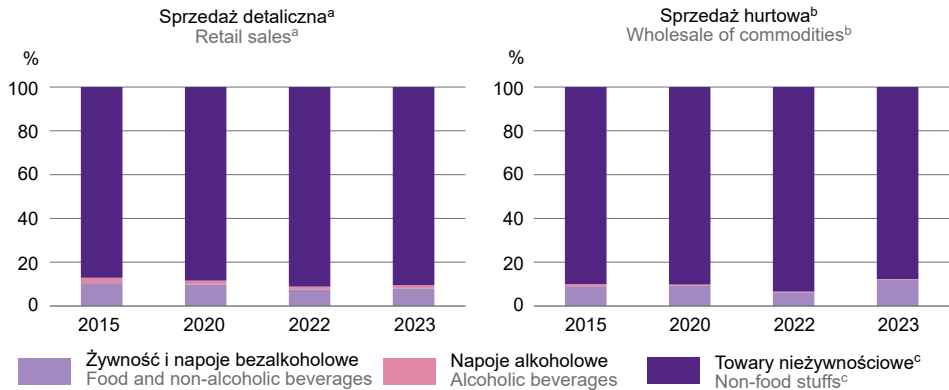
TABL. 1 (131). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
 RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	37976,0	44922,1	65468,5	73280,1	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	14220,1	20208,5	32226,6	30093,5	in million PLN
w %	37,4	45,0	49,2	41,1	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	16477	19143	27759	31073	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	41375,7	70443,3	121109,8	70987,3	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (95). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
 CHART 1 (95). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (132). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sklepy	21395	18480	19631	20733	Shops
Domy towarowe	2	2	2	2	Department stores
Domy handlowe	9	10	8	7	Trade stores
Supermarkety	422	517	605	620	Supermarkets
Hipermarkety	36	34	32	31	Hypermarkets
Sklepy powszechne	265	227	248	243	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	2325	2565	2682	2739	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	18336	15125	16054	17091	Other shops ^b
Stacje paliw	360	397	444	453	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (133). **GASTRONOMIA^a**CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	1247	1334	1489	1486	Number of catering establishments (as of 31 December)
restauracje	317	357	400	407	restaurants
bary	255	366	373	406	bars
stołówki	117	77	76	69	canteens
punkty gastronomiczne	558	534	640	604	food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	1084242	1333656	2533934	3181984	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	126421	86616	227970	248605	alcoholic beverages and tobacco
inne towary handlowe	54094	41285	88360	193168	other commodities
produkcja gastronomiczna	903726	1205756	2217603	2740211	catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (134). **TARGOWISKA**

MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	84	79	84	109	number
powierzchnia w tys. m ²	360,0	262,2	270,0	299,6	area in thousand m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	3615	2096	2207	2213	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	352	311	259	274	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	8391,3	6283,0	7765,8	8644,7	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

Ceny
Prices

WYKRES 3 (96). **WSKAŹNIK CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
CHART 3 (96). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVII. Finances of enterprises

TABL. 1 (135). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

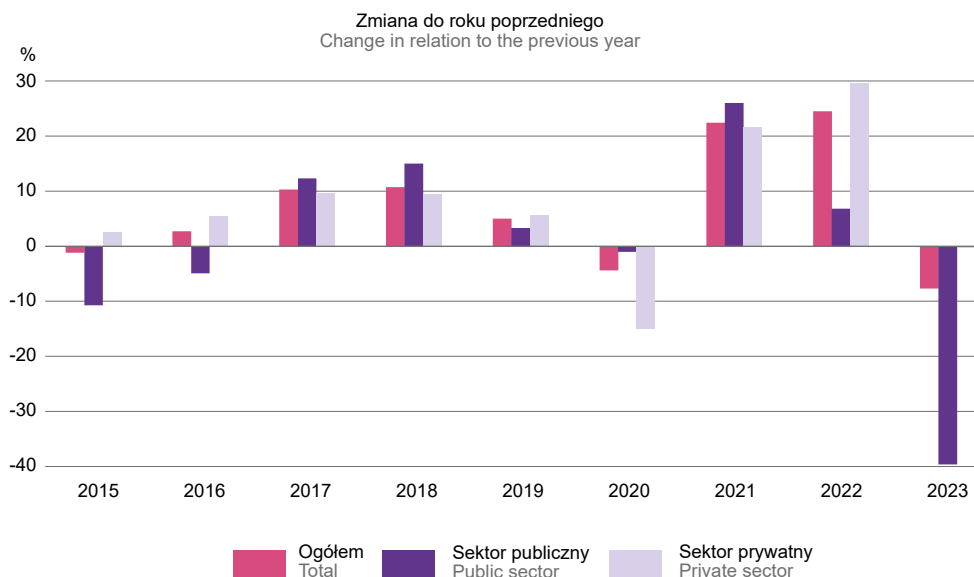
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
Przychody ogółem	189550,1	238601,1	363856,1	335746,4	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	116376,9	140921,5	203746,0	195481,6	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	65866,0	89265,7	150014,9	130019,4	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	4446,3	3857,5	5666,3	5168,4	Financial revenue
Koszty ogółem	179753,8	229450,3	339967,1	316434,3	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	116503,2	144686,2	196326,1	196713,9	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	56727,3	76428,8	130122,8	107317,7	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	3783,8	4669,1	8513,3	6797,5	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	9799,5	9150,7	23889,0	19312,1	Gross financial result^a
Zysk brutto	10890,9	13052,2	28810,7	23203,5	Gross profit
Strata brutto	1091,5	3901,5	4921,7	3891,5	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	1260,6	1671,0	4393,5	3813,0	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	1260,6	1671,0	4393,5	3813,0	Of which income tax
Wynik finansowy netto	8538,9	7479,8	19495,5	15499,0	Net financial result
Zysk netto	9616,7	11090,2	23970,8	19322,2	Net profit
Strata netto	1077,8	3610,4	4475,3	3823,2	Net loss

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (3,1 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by extraordinary gains/losses (PLN 3.1 million); since 2016, extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (97). PRZYCHODY OGÓŁEM W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

CHART 1 (97). TOTAL REVENUE IN ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

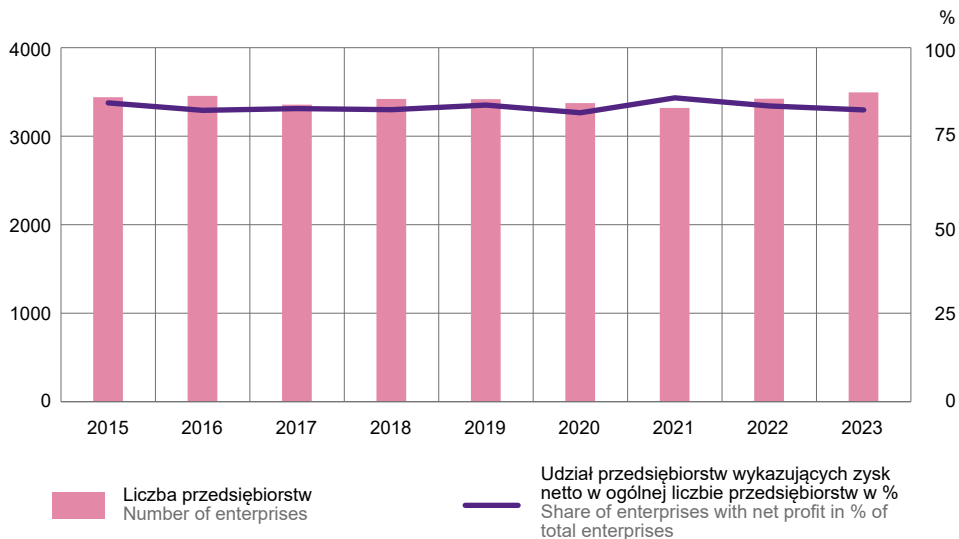

TABL. 2 (136). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik finansowy brutto ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		Total revenue	Total costs	Gross financial result ^a	Obligatory encumbrances on gross financial result	Net financial result
		w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	2015	189550,1	179753,8	9799,5	1260,6	8538,9
T O T A L	2020	238601,1	229450,3	9150,7	1671,0	7479,8
	2022	363856,1	339967,1	23889,0	4393,5	19495,5
	2023	335746,4	316434,3	19312,1	3813,0	15499,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		2710,9	2353,1	357,9	7,9	349,9
Przemysł Industry		161582,8	154042,0	7540,8	1751,7	5789,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		859,0	802,9	56,1	13,1	43,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		121689,4	114980,7	6708,6	1331,2	5377,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		36195,6	35493,8	701,8	381,2	320,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2838,8	2764,5	74,2	26,2	48,0
Budownictwo Construction		17655,6	16077,7	1577,9	294,2	1283,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		87564,3	82937,6	4626,7	736,1	3890,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		26985,2	24094,5	2890,6	506,7	2383,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1958,9	1824,3	134,7	20,9	113,8
Informacja i komunikacja Information and communication		12407,5	11657,7	749,9	98,2	651,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2144,2	2060,8	83,4	108,1	-24,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		4870,6	4072,8	797,7	88,9	708,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		4729,1	5205,8	-476,7	26,3	-503,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5607,0	5086,7	520,3	84,7	435,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		5944,0	5573,2	370,8	65,6	305,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		377,7	365,9	11,9	0,4	11,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities		1014,0	900,1	114,0	22,1	91,9

a Notki patrz na str. 158.

a See footnotes on page 158.

**WYKRES 2 (98). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO
W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**
**CHART 2 (98). PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER
OF ENTERPRISES**

TABL. 3 (137). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	5,2	4,5	TOTAL
	2020	3,8	3,1	
	2022	6,6	5,4	
	2023	5,8	4,6	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		13,2	12,9	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		4,7	3,6	Industry
górnictwo i wydobywanie		6,5	5,0	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		5,5	4,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1,9	0,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2,6	1,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		8,9	7,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		5,3	4,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		10,7	8,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		6,9	5,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		6,0	5,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3,9	-1,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		16,4	14,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		-10,1	-10,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		9,3	7,8	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		6,2	5,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3,1	3,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		11,2	9,1	Other service activities

TABL. 4 (138). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 December

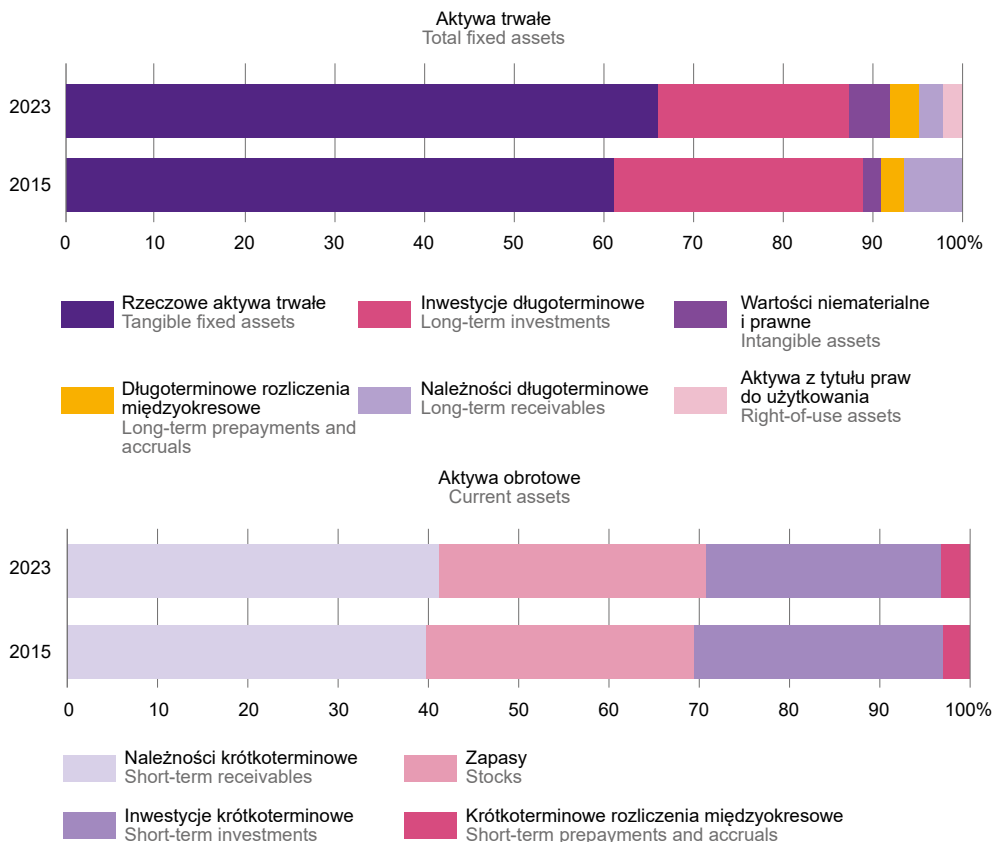
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkotermini- nowe Short-term investments	Krótkoter- minowe rozliczenia między- okresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
O G Ó Ł E M	2015	66784,6	19861,6	26545,2	21401,1	18398,3	1979,6
T O T A L	2020	83619,3	26418,8	32330,6	23486,0	22576,9	2293,1
	2022	114601,0	35568,5	47140,8	34258,1	28764,2	3127,5
	2023	121327,9	35917,2	50009,5	38594,3	31516,6	3884,6
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1372,9	481,0	366,9	280,0	515,6	9,3
Przemysł Industry		55788,7	17681,1	25249,4	19461,0	10912,5	1945,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		581,2	136,6	225,5	157,2	215,1	4,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		45112,0	17207,8	17211,4	12429,0	8995,7	1697,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		9201,4	283,5	7452,2	6595,8	1245,3	220,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		894,1	53,2	360,3	279,0	456,4	24,1
Budownictwo Construction		10664,2	3599,0	3509,2	2982,4	2947,5	608,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		24844,7	11242,9	8552,1	7547,1	4801,8	247,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7615,8	435,7	3798,8	3112,4	3107,1	274,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		408,6	36,3	141,3	54,5	222,0	9,0
Informacja i komunikacja Information and communication		4980,8	261,3	2337,8	2078,4	2199,4	182,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2161,9	9,7	1396,2	729,6	725,4	30,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		5311,0	1369,1	342,8	245,3	3433,5	165,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2447,0	449,3	875,8	654,0	835,9	286,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		4061,2	241,5	2641,7	714,4	1097,8	80,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1217,3	86,6	632,8	595,9	458,6	39,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		87,5	16,4	31,7	17,7	36,1	3,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities		325,1	7,0	122,2	115,3	194,0	1,9

WYKRES 3 (99). AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE

Stan w dniu 31 grudnia

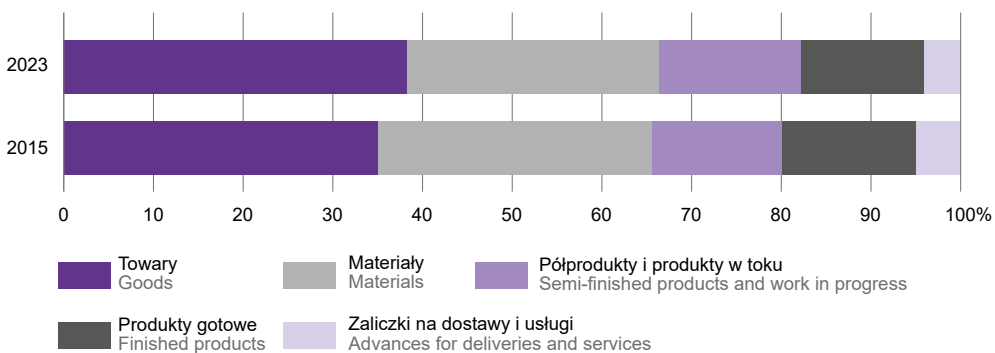
CHARTS 3 (99). TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS

As of 31 December

WYKRES 4 (100). ZAPASY

CHARTS 4 (100). STOCKS

TABL. 5 (139). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł		in million PLN	
O G Ó Ł E M	2015	81415,0	31551,8	34425,9	1070,5	8514,1
T O T A L	2020	104004,3	32706,5	44407,7	8403,0	7357,0
	2022	118142,3	35124,8	55793,6	1675,1	13536,7
	2023	131226,4	36853,1	63350,8	1266,1	16965,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		2348,1	802,7	958,3	62,0	349,9
Przemysł Industry		56655,8	12314,0	31428,4	1919,3	5980,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1601,8	169,6	1902,3	-520,8	43,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		40534,3	6592,7	23729,9	76,4	5584,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		11806,2	3620,1	5335,7	2425,5	305,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2713,5	1931,7	460,6	-61,7	48,0
Budownictwo Construction		7225,5	1556,9	3890,0	-29,4	1290,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		17641,3	2210,5	10505,0	-19,6	3920,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		10253,9	2626,4	3188,4	205,9	2371,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		912,8	582,8	364,2	-275,8	113,9
Informacja i komunikacja Information and communication		6285,0	1138,1	4004,2	138,4	660,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		8596,1	5052,4	2870,8	-353,6	-24,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		11229,7	5565,3	2528,7	155,2	708,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		3467,4	3156,3	1547,2	-928,6	-509,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		3717,9	257,5	976,8	776,3	1682,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2151,6	1254,2	658,9	-178,8	305,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		202,1	293,6	40,9	-209,1	11,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities		483,1	35,2	357,6	-3,3	91,9

a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 224.

a See notes to the chapter, item 10 on page 224.

TABL. 6 (140). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deliveries and services	
		w mln zł		in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	77732,7	35117,0	24749,7	42615,7	11859,0	17899,7
T O T A L	2020	85192,3	32628,2	22684,2	52564,1	11658,1	22896,9
	2022	106443,8	34867,8	24487,2	71576,0	13814,0	32376,2
	2023	110047,6	35315,5	23787,6	74732,0	14286,8	30824,9
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		615,0	232,6	129,0	382,5	26,2	192,4
Przemysł Industry		50529,2	14907,5	11747,1	35621,8	5896,3	11975,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		310,9	110,1	38,1	200,8	6,5	62,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		32959,2	7612,3	5882,0	25346,9	5365,1	10579,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		15921,7	6367,7	5184,9	9554,0	419,8	1150,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1337,4	817,3	642,1	520,1	105,0	183,4
Budownictwo Construction		6380,4	1211,5	884,0	5168,9	465,0	2459,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		19076,6	4333,8	999,7	14742,9	2191,6	10248,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8189,5	3921,0	2300,8	4268,5	358,9	2215,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		925,0	558,9	527,4	366,1	81,0	132,3
Informacja i komunikacja Information and communication		5417,4	2825,8	2352,7	2591,6	409,9	1106,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		7307,8	3018,9	1501,9	4289,0	3189,9	360,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2654,8	783,4	585,3	1871,4	95,5	420,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2093,3	594,9	297,7	1498,4	303,2	582,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		5279,7	2337,2	1938,8	2942,5	1124,1	714,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1286,5	527,0	465,7	759,5	99,6	350,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		140,9	36,1	35,6	104,8	42,7	26,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities		127,8	15,1	10,2	112,7	1,9	34,2

Dział XVIII. Finanse publiczne

Chapter XVIII. Public finance

TABL. 1 (141). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

REVENUE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

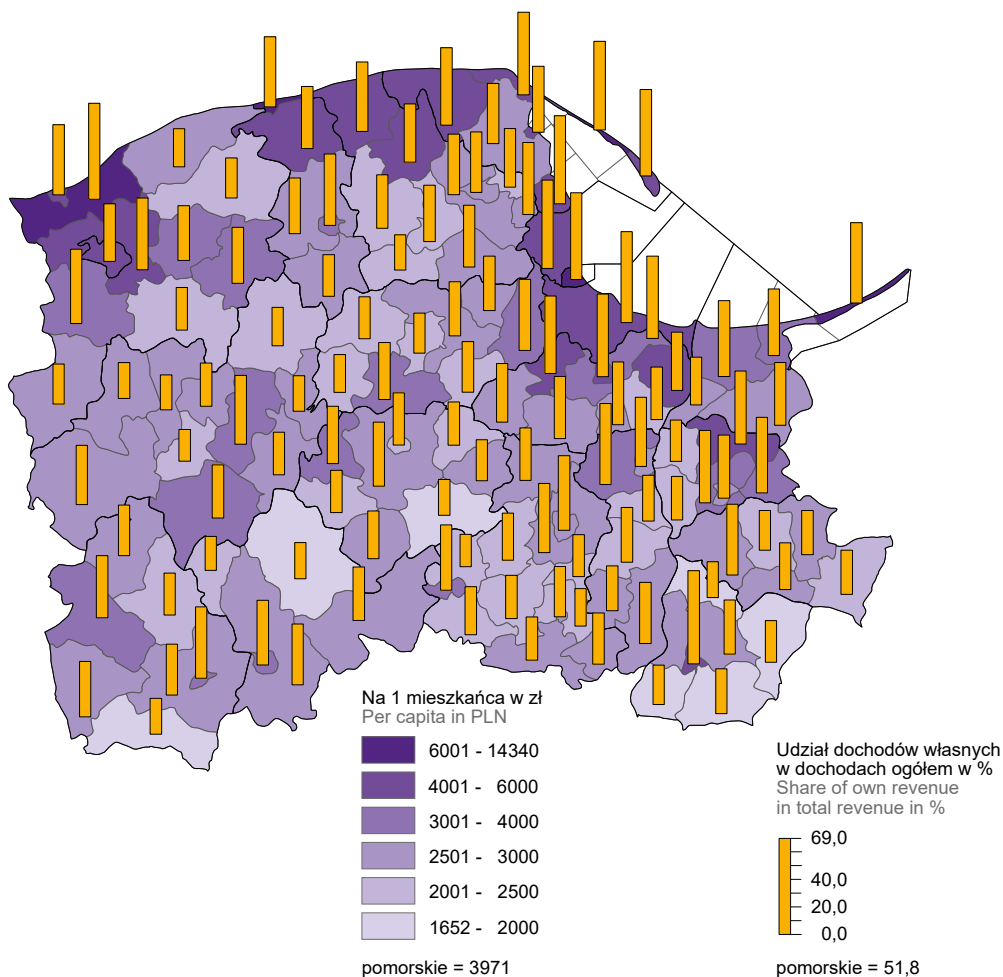
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu		
				Cities with powiat status		
				in thousand PLN		
O G Ó Ł E M	2015	12429806,6	5409378,4	4753195,2	1425028,7	842204,3
T O T A L	2020	19646404,9	9554131,1	6862366,2	2127603,0	1102304,5
	2022	21894157,3	10685477,6	7489706,1	2416133,0	1302840,5
	2023	23088163,4	10421781,4	7653170,0	2770782,8	2242429,2
Dochody własne		11310678,9	4622154,7	4741972,8	901698,0	1044853,5
<i>Own revenue</i>						
<i>w tym: of which:</i>						
Udziały w podatku dochodowym		4465091,2	1362996,1	1835403,1	355988,6	910703,4
Share in income tax						
od osób prawnych		1252922,3	134378,6	282081,1	28037,3	808425,4
corporate income tax						
od osób fizycznych		3212168,9	1228617,6	1553322,0	327951,3	102278,0
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		2094524,4	1206146,8	888377,6	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		108707,0	107386,3	1320,7	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		80038,5	63257,8	16780,7	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		346117,0	130251,7	215865,3	.	.
Tax on civil law transactions						
Oplata skarbowa		40691,2	12306,1	28385,1	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		637620,4	281778,9	330677,3	17629,4	7534,8
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		316880,2	105961,7	194233,4	11359,4	5325,7
of which income from renting and tenancy as well as agreements of a similar type						
Wpływy z usług		734723,3	144331,7	385372,1	198204,5	6815,0
Services revenue						
Dotacje		5536677,1	2802993,9	1174399,9	630593,7	928689,7
Grants						
Dotacje celowe		4289115,1	2541501,4	973179,9	571139,5	203294,3
Targeted grants						
w tym: of which:						
z budżetu państwa		2359163,4	1389762,7	570053,7	254084,6	145262,4
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		1873732,6	1124045,5	431589,5	176064,6	142033,0
for government administration tasks						
własne		465094,4	260714,0	130243,9	71884,2	2252,2
for own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		20336,4	5003,2	8220,2	6135,8	977,3
realised on the basis of agreements with government administration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		115198,8	37103,4	53015,6	17705,8	7374,0
for tasks realised on the basis of agreements between local government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		106114,3	14019,7	82813,6	2406,0	6875,0
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		75962,7	15679,3	200,7	44882,7	15200,0
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1247562,0	261492,5	201219,9	59454,2	725395,4
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		6240807,3	2996632,8	1736797,4	1238491,1	268886,0
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		4317916,9	1929584,1	1412831,2	933203,3	42298,3
Of which educational part						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budgetary revenue and expenditure.

MAPA 1 (33). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.

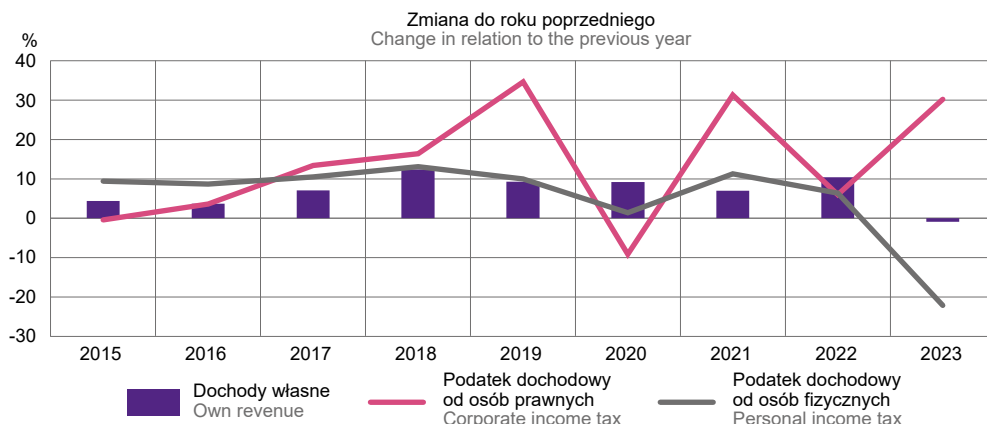
MAP 1 (33). OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2023

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (101). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (101). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (142). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

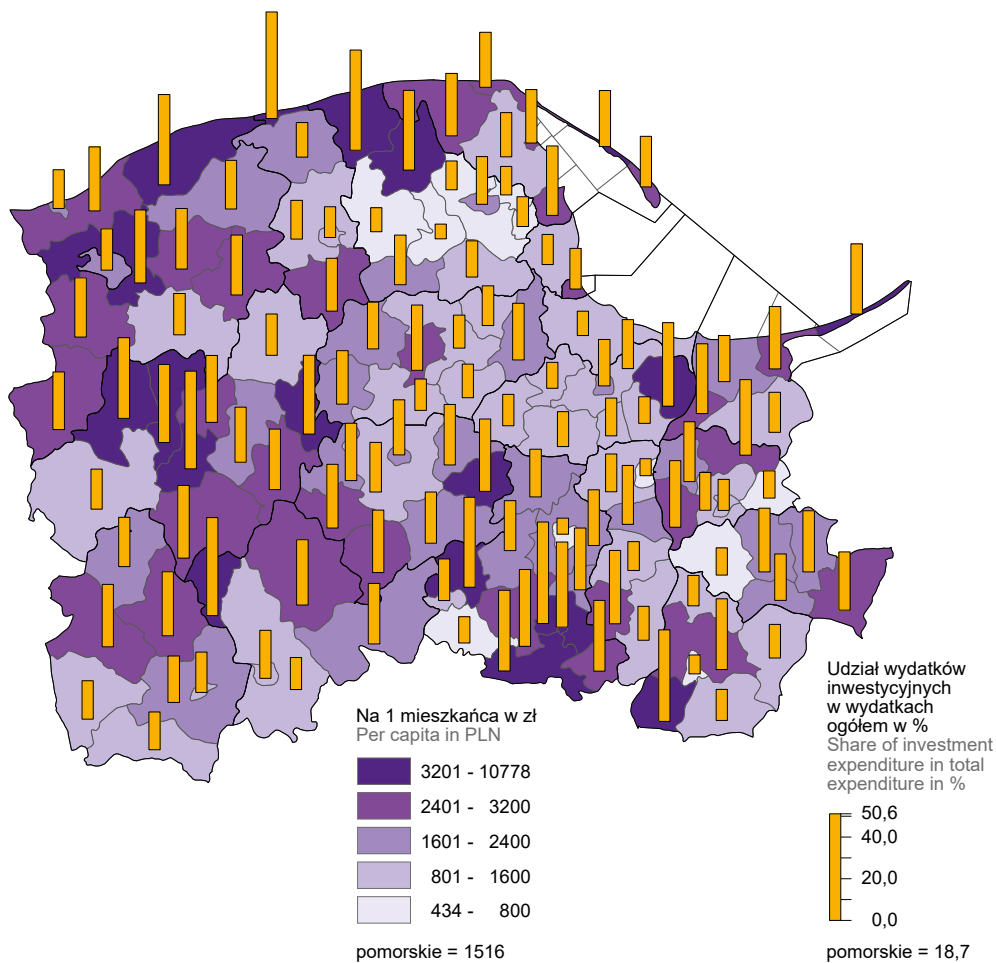
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiaty	Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
O G Ó Ł E M	2015	12087481,6	5326707,0	4545606,9	1412977,1	802190,5
T O T A L	2020	19135407,4	9135716,7	6954816,0	1982157,5	1062717,3
	2022	22352966,4	10902386,3	7627756,7	2467786,1	1355037,3
	2023	24293765,1	10974718,4	8145664,8	2867374,2	2306007,6
Wydatki bieżące		18582922,9	8330937,7	6851336,8	2300328,7	1100319,7
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		2670938,9	851760,5	1020679,4	214699,3	583799,7
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		45838,8	21906,2	20776,4	3156,2	-
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1779157,6	1242531,9	438715,0	88943,2	8967,5
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		13766505,0	6051029,3	5251363,9	1966751,4	497360,4
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		6596289,3	2884050,5	2288156,4	1214610,5	209471,9
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		1243139,5	585377,2	411750,7	206909,7	39101,8
wages and salaries related expenditure ^b						
zakup materiałów i usług		5083635,9	2170329,7	2272468,1	477204,8	163633,3
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		366321,3	185616,0	140578,4	29934,8	10192,1
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		5710842,2	2643780,7	1294328,1	567045,6	1205687,9
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		5303759,2	2466025,4	1108180,7	563548,2	1166004,9
Of which investment expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na: ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b These include: social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund and the contribution to the Bridge Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (34). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.

MAP 2 (34). INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2023

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (143). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2023 R.

EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2023

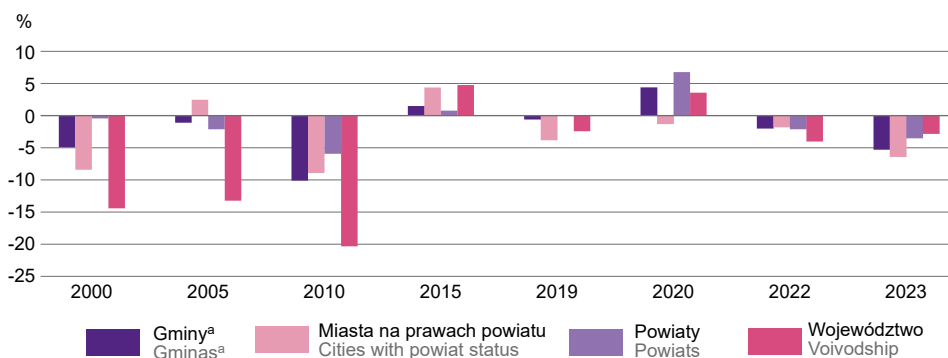
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2,3	4,2	0,6	0,5	1,1
Transport i łączność Transport and communication	19,2	12,2	18,1	16,7	59,6
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	3,3	3,2	4,9	1,3	0,9
Administracja publiczna Public administration	8,2	9,0	6,4	9,7	9,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,6	1,0	1,8	4,7	0,1
Różne rozliczenia Various settlements	0,3	0,1	0,8	0,0	0,3
Oświata i wychowanie Education	30,2	34,0	32,6	31,0	2,3
Ochrona zdrowia Health care	1,9	0,7	0,9	1,2	12,9
Pomoc społeczna Social assistance	6,0	6,0	5,6	11,8	0,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in the sphere of social policy	2,1	1,8	1,5	3,9	2,9
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,7	0,2	1,5	8,9	0,5
Rodzina Family	6,8	9,4	5,4	5,9	0,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	7,6	9,4	9,9	0,3	0,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,3	3,1	3,3	0,4	8,0
Kultura fizyczna Physical education	2,2	2,7	2,9	0,5	0,3

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (102). RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM

CHART 2 (102). RATIO OF THE RESULTS OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS TO TOTAL REVENUE

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe

Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (144). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

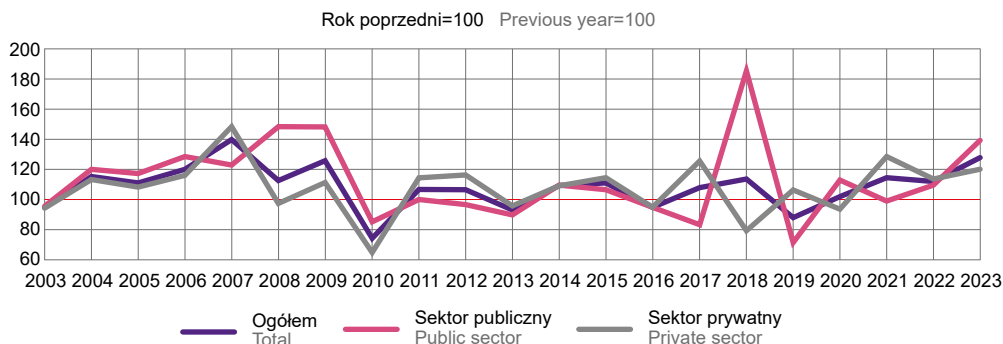
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	16772,3	17476,2	22397,3	28624,8	T O T A L
sektor publiczny	7024,3	8294,8	8998,6	12535,3	public sector
sektor prywatny	9748,0	9181,4	13398,8	16089,6	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	337,4	267,8	376,7	451,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	5257,0	4877,2	6286,9	8481,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	263,4	325,8	84,3	105,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2537,4	2802,2	3955,6	5728,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1662,1	1130,2	1380,0	1608,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	794,2	619,0	866,9	1039,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	595,4	478,2	546,7	964,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1315,8	1344,8	1740,0	2221,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	3071,6	4090,1	4174,7	6703,4	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	232,8	188,9	719,8	318,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	354,1	558,3	959,7	617,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	173,2	125,2	182,7	277,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2376,6	2541,0	2867,7	3270,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	342,8	245,8	336,2	303,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	375,1	547,2	986,8	1000,3	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	985,3	891,3	1479,5	1161,9	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	579,4	448,3	651,7	1113,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	334,4	498,6	616,3	887,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	395,8	297,9	407,1	756,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	45,3	75,5	65,0	95,5	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a By location of investments. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

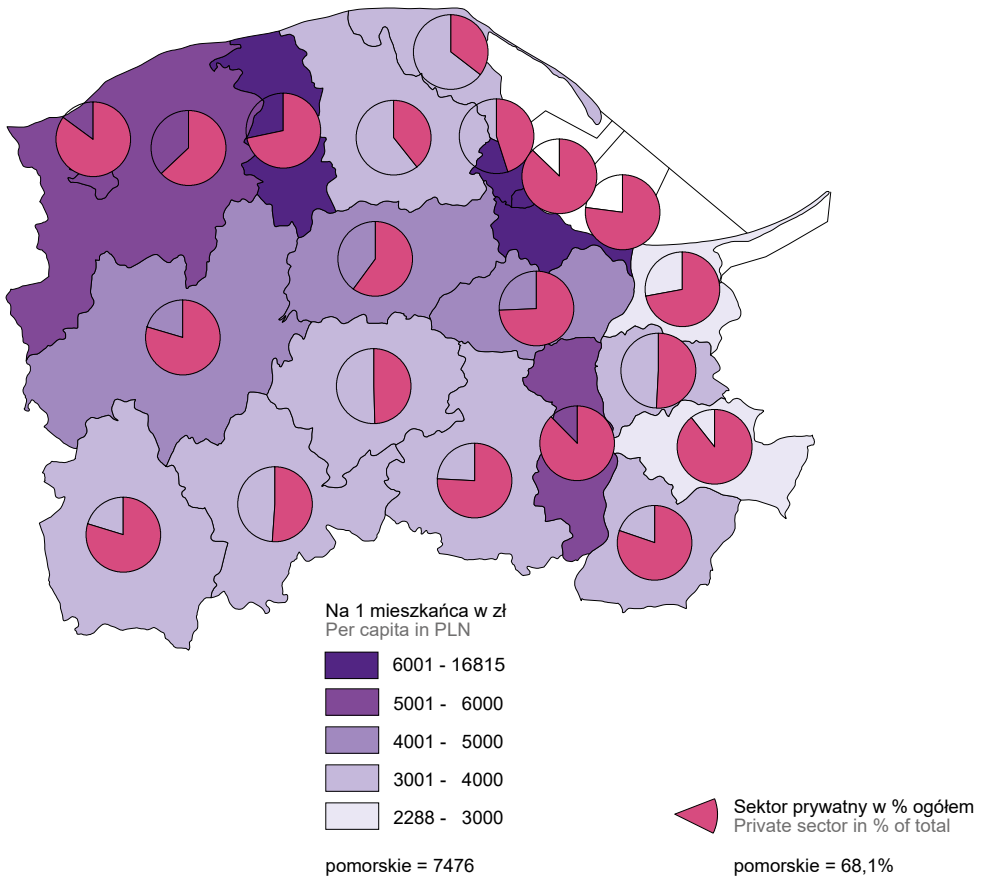
WYKRES 1 (103). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)

CHART 1 (103). INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji.

a By investment location.

MAPA 1 (35). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2023 R. (ceny bieżące)MAP 1 (35). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2023 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

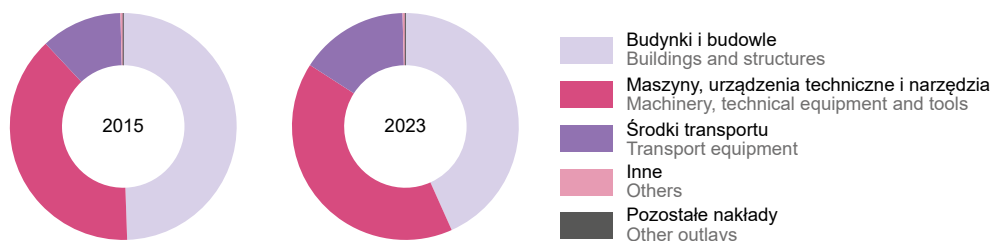

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by location of investments.

TABL. 2 (145). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	8702,3	4308,5	3354,8	1005,7
T O T A L	2020	8729,5	4060,0	3300,3	1344,3
	2022	12353,6	5550,5	4853,1	1898,7
	2023	15440,7	6684,4	6296,4	2391,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		171,2	103,1	41,7	25,6
Przemysł Industry		7547,6	3720,1	3367,7	407,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		84,9	60,1	12,8	12,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		4063,3	1306,0	2432,2	313,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		2786,3	1899,6	801,1	48,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		613,0	454,5	121,7	33,8
Budownictwo Construction		411,2	202,9	118,3	86,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1166,3	507,4	467,8	187,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2447,3	832,1	830,3	778,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		94,6	39,6	49,4	5,5
Informacja i komunikacja Information and communication		504,5	39,7	453,2	11,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		252,0	13,8	213,3	24,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		757,7	699,0	44,8	13,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		169,0	44,0	106,8	18,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		906,3	33,6	63,7	808,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		678,4	272,2	391,5	14,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		172,1	114,3	55,3	2,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		96,8	2,9	87,5	6,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (104). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
CHART 2 (104). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPES (current prices)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets
TABL. 3 (146). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 grudnia

 GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	196479,8	253965,3	284211,0	315192,0	T O T A L
sektor publiczny	90159,2	120820,7	123305,1	132858,9	public sector
sektor prywatny	106320,6	133144,6	160905,8	182333,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6745,3	7987,9	8414,8	8991,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	57494,4	72504,5	80979,4	91450,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	1270,0	563,2	1954,5	2006,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	36312,1	47552,7	51400,7	59863,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	12577,3	15333,6	17429,8	18336,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	7335,1	9055,0	10194,4	11243,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4022,9	5707,8	6692,4	7121,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	10628,2	13564,2	14054,1	15818,1	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa ^b	35263,8	49905,3	56527,2	60833,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	3100,7	3900,3	4286,7	4610,2	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	5157,0	5985,3	8362,5	13087,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2249,2	1465,0	1512,9	1769,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	40355,9	50112,4	54620,2	58253,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2028,3	3282,8	3507,7	3985,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	2304,0	3102,2	4483,5	5278,8	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8798,4	11248,8	12463,2	13287,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7897,0	10568,6	11369,1	12696,8	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4938,8	6902,8	8732,2	9267,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4687,7	6669,8	7261,6	7757,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	808,3	1057,5	943,4	983,2	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XX. Rachunki regionalne Chapter XX. Regional accounts

TABL. 1 (147). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

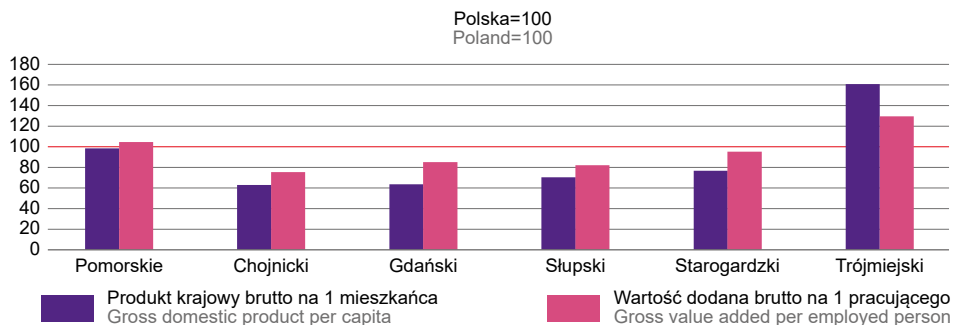
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020 ^a	2021 ^a	2022	2020 ^a	2021 ^a	2022
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	136357	158537	191462	•	•	•
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	120310	138219	170802	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial enterprises	62488	77342	100209	51,9	56,0	58,7
instytucji rządowych i samorządowych general government	18317	19850	21889	15,2	14,4	12,8
gospodarstw domowych households	34097	35781	40783	28,3	25,9	23,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2718	2720	3991	2,3	2,0	2,3
Przemysł Industry	28942	37592	51750	24,1	27,2	30,3
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	24929	33115	46795	20,7	24,0	27,4
Budownictwo Construction	11199	10992	12305	9,3	8,0	7,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^A ; informacja i komunikacja	33684	39303	47832	28,0	28,4	28,0
Trade; repair of motor vehicles ^A ; transportation and storage; accommodation and catering ^A ; information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^A	12714	12946	16718	10,6	9,4	9,8
Financial and insurance activities; real estate activities						
Pozostałe usługi Other services	31053	34667	38206	25,8	25,1	22,4
NA 1 MIESZKAŃCĄ^b PER CAPITA^b	59384	69075	80885	•	•	•

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b W złotych; patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 229.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b In PLN; see notes to chapter “Regional accounts”, item 14 on page 229.

WYKRES 1 (105). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCĄ^a I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH (ceny bieżące) W 2022 R.**

CHART 1 (105). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA^a AND GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS (current prices) IN 2022**

a Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 229.
a See notes to chapter “Regional accounts”, item 14 on page 229.

TABL. 2 (148). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020 ^a	2021 ^a	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M	140184	158288	192956	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	54313	54498	80444	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	158333	205238	283144	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	149403	198339	281260	of which manufacturing
Budownictwo	154277	147843	162693	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	138967	159017	189628	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	336416	344123	444044	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	113905	123363	132992	Other services

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 3 (149). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020 ^a	2021 ^a	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	280788	332629	433247	Gross output
Zużycie pośrednie	160478	194410	262445	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	120310	138219	170802	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	57508	62133	71242	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	66410	75499	97169	Gross operating surplus

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 4 (150). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLD SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020 ^a	2021 ^a	2022	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	94444	100007	114497	in million PLN
na 1 mieszkańca ^b w zł	41131	43573	48370	per capita ^b in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	88993	92816	106737	in million PLN
na 1 mieszkańca ^b w zł	38757	40440	45092	per capita ^b in PLN

a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 229.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. b See notes to chapter "Regional accounts", item 14 on page 229.

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej
Chapter XXI. Entities of the national economy

TABL. 1 (151). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 December

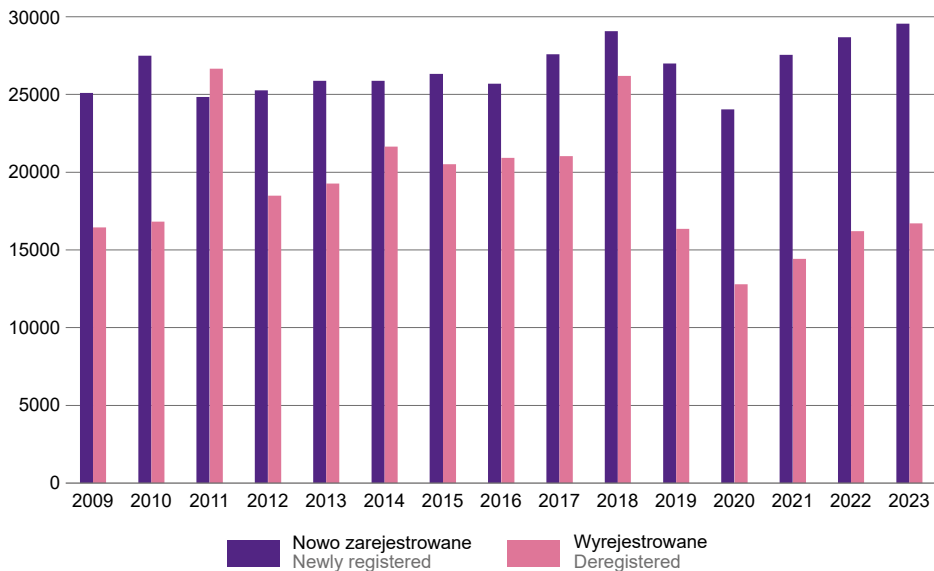
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	281861^b	318518^b	344569^b	357517^b	T O T A L
sektor publiczny	7813	7102	7091	7079	public sector
sektor prywatny	272446	306524	330630	342615	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	6	-	-	-	State owned enterprises
Spółki	47994	50370	55498	57562	Companies
w tym:					of which:
handlowe	30281	31955	37005	39070	commercial
cywilne	17614	18311	18385	18384	civil law partnerships
Spółdzielnie	1057	549	527	517	Cooperatives
Fundacje	1476	2016	2312	2504	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	6627	6890	7267	7701	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	200399	233511	252857	262660	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In the breakdown by ownership sectors – excluding entities whose form of ownership is not provided in the REGON register.

WYKRES 1 (106). PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE W REJESTRZE REGON^a

CHART 1 (106). NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES IN THE REGON REGISTER^a

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

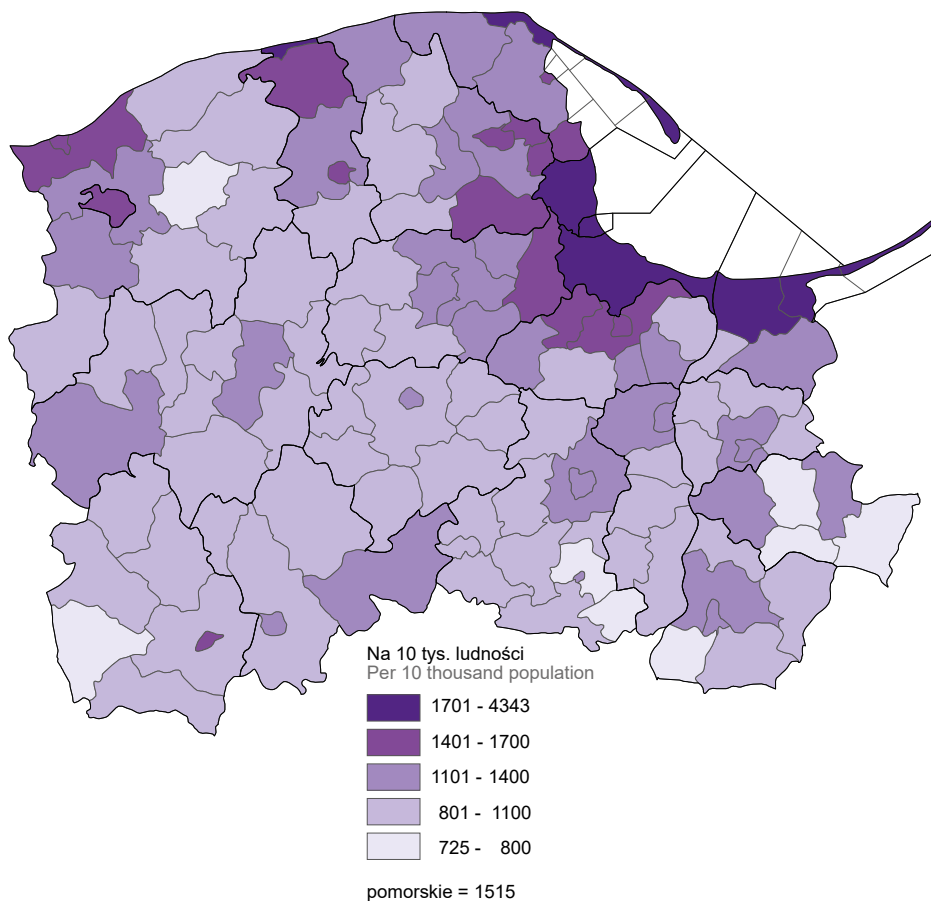
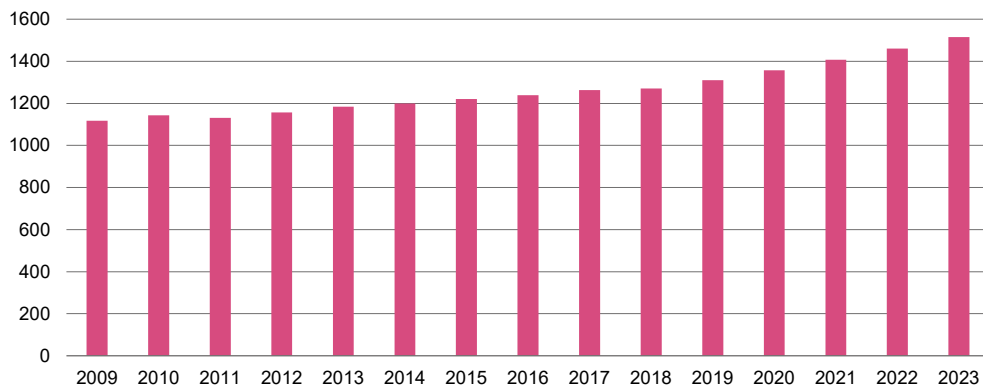
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (36). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (36). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2023

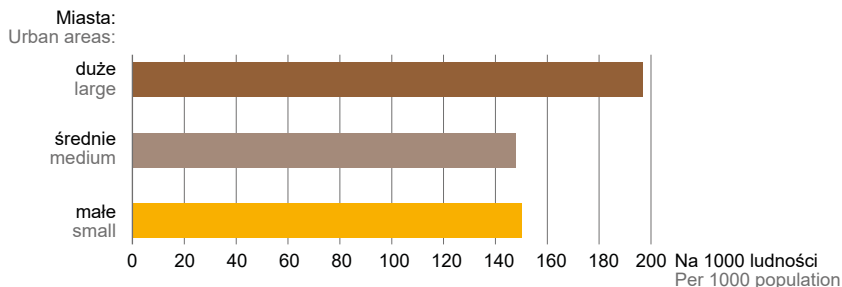
As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludnościEntities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 2 (107). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.

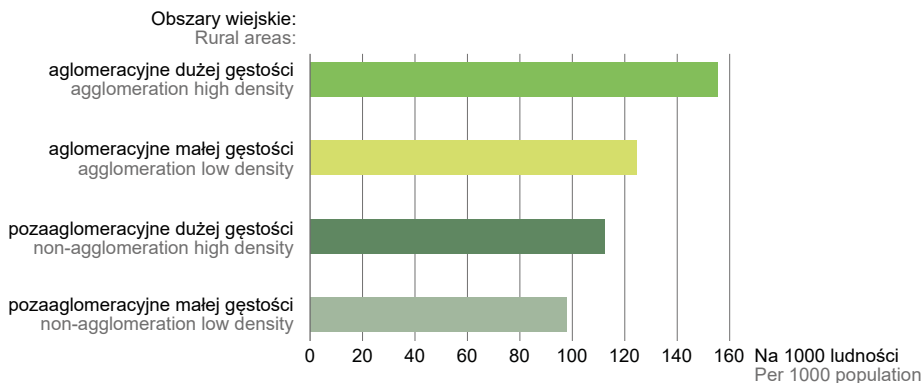
CHART 2 (107). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

Miasta ogółem = 172,5
Urban areas of total

WYKRES 3 (108). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.

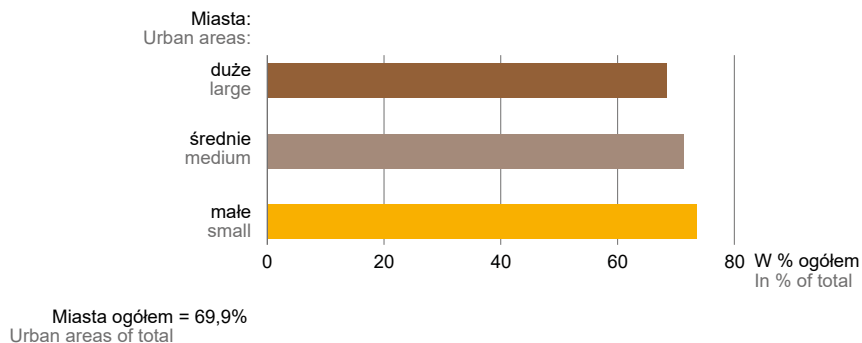
CHART 3 (108). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

Obszary wiejskie ogółem = 116,9
Rural areas of total

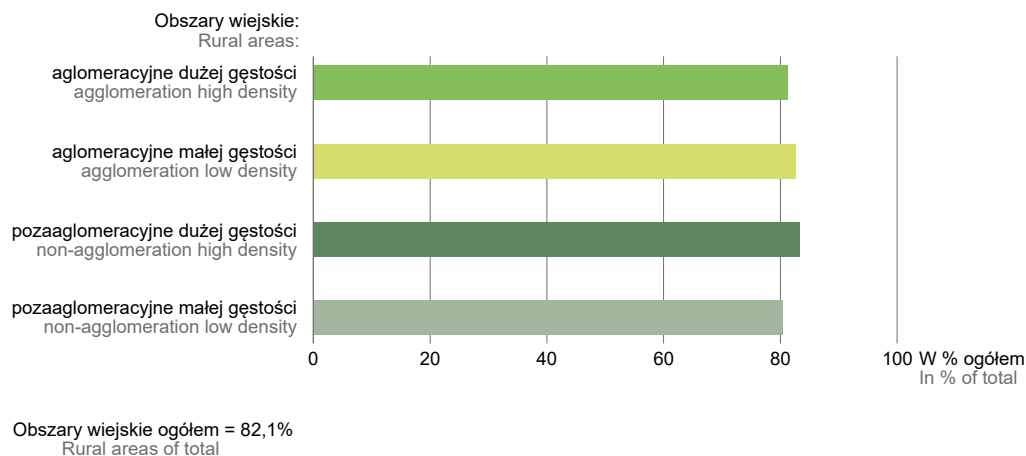
WYKRES 4 (109). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI W 2023 R.**

CHART 4 (109). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY IN URBAN AREAS BY SIZE IN 2023

WYKRES 5 (110). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2023 R.**

CHART 5 (110). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2023

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R.

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska=100	
		total	Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia

AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	313931	19547	6,2	Area in km ²
Powiaty	314	16	5,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	123	5,0	Gminas
Miasta	979	42	4,3	Towns
Miejscowości wiejskie	52451	2894	5,5	Rural localities
Solectwa	40812	1645	4,0	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA

ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	16,0	0,5	2,9	particulate
gazowych	172771,3	6081,6	3,5	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 grudnia)	3249	157	4,8	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2433	106	4,4	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	810	51	6,3	with increased biogene removal
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	109309,2	1788,7	1,6	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13447,9	877,7	6,5	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	18213,7	731,1	4,0	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	2,6	•	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	4311,5	232,7	5,4	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	0,9	0,8	•	in % of total investment outlays

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

JUSTICE

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	792014	53452	6,7	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	210,1	226,7	•	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	71,5	68,4	•	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police in %

LUDNOŚĆ

POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	37636,5	2359,6	6,3	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	22376,5	1470,5	6,6	urban areas
wieś	15260,0	889,1	5,8	rural areas
w tym kobiety	19454,1	1213,8	6,2	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	120	121	•	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	71,2	70,1	•	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100		
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Ubytek naturalny na 1000 ludności	-3,6	-1,6		• Natural decrease per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	2,0		• Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	15142,5	928,0	6,1	Employed persons ^a (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	7199,22	7093,28	98,5	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	788,2	42,8	5,4	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 grudnia) w %	5,1	4,6		• Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 grudnia):				Dwelling stocks (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	15779,2	988,0	6,3	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	419,3	418,7		• per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	221,3	19,3	8,7	in thousands
na 1000 ludności	5,9	8,2		• per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej (rozdzielczej i przemysłowej)	341149,1	18454,8	5,4	water supply (distribution and transmission)
kanalizacyjnej (rozdzielczej) ^c	181521,6	12591,3	6,9	sewage (distribution) ^c
gazowej	174257,4	8461,8	4,9	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE^d – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^d – as of the beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^e w tys.:				Pupils and students in schools ^e in thousands:
podstawowych	3007,4	203,6	6,8	primary
branżowych I stopnia ^f	243,0	20,3	8,4	stage I sectoral vocational ^f
liceach ogólnokształcących	806,1	48,2	6,0	general secondary
technikach	755,2	47,9	6,3	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^g	14,9	1,0	6,6	general art ^g
policealnych	243,1	15,7	6,4	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^h :				Children in pre-primary establishments ^h :
w tysiącach	1512,0	101,9	6,7	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	986	968		• per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Łącznie z kolektorami. d Patrz uwagi do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 212. e Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. f Łącznie z uczniami branżowych szkół II stopnia (w 2023 r. – 12973 uczniów w Polsce i 687 w województwie) oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. g Dających uprawnienia zawodowe. h Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, on the basis of administrative data sources. b The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture were estimated using on the basis of administrative data sources. c Including collectors. d See notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 212. e Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. f Including students of stage II sectoral vocational schools (in 2023 – 12,973 students in Poland and 687 students in the Voivodship) and students of special job-training schools. g Leading to professional certification. h Including children staying throughout the school year in units performing health care activity.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia				
HEALTH CARE ^a – as of 31 December				
Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	141452	8678	6,1	doctors
lekarze dentyści	36877	2383	6,5	dentists
pielęgniarki ^c	216086	10816	5,0	nurses ^c
Przychodnie	23460	1252	5,3	Outpatients departments
Szpitala ogólne	894	40	4,5	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	161,2	7,8	4,8	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11473	652	5,7	Generally available pharmacies ^d
KULTURA. TURYSTYKA				
CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	7570	309	4,1	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	18,4	14,3		• Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	974	101	10,4	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	42321,9	3543,0	8,4	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	535	32	6,0	Indoor cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	49741,3	3584,0	7,2	Audience in indoor cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca) w tys.	793,1	108,9	13,7	bed places (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	36239,2	3464,6	9,6	tourists accommodated in thousands
ROLNICTWO				
AGRICULTURE				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan w czerwcu 2023 r.) w tys. ha	14580,4	746,9	5,1	Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June 2023) in thousand ha
Powierzchnia zasiewów	11025,0	618,8	5,6	Sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	35850,8	1718,9	4,8	cereals
ziemniaki	5590,0	549,3	9,8	potatoes
warzywa gruntowe ^g	3833,2	126,2	3,3	field vegetables ^g
Plony z 1 ha w dt:				Yields per ha in dt:
zboża	49,9	46,0	92,2	cereals
ziemniaki	296	312	105,4	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 213. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 214. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane wstępne. g Bez ogrodów przydomowych; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern the personnel working directly with a patient, i.e., excluding persons whose primary workplace is a university, a unit of state or local government administration or the National Health Fund; see notes to the chapter, item 2 on page 213. c Including masters of nursery. d See notes to the chapter "Health care and social welfare", item 8 on page 214. e Data concern establishments with 10 and more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. f Preliminary data. g Excluding kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	9283,8	669,4	7,2	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	34,2		• Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2557278,3	134044,0	5,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67835	56839	83,8	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	348844,9	29103,3	8,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9254	12341	133,4	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT. POST – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	319936,9	15548,4	4,9	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	27227,7	1645,5	6,0	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	454	6,0	Postal service offices ^c
HANDEL – stan w dniu 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	326662	20733	6,3	Shops
Targowiska stałe	2560	109	4,3	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^d:				Budgets of gminas^d:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	170256,7	10421,8	6,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6714	6895	102,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	180989,0	10974,7	6,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7137	7261	101,7	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu:				Budgets of cities with powiat status:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	114342,0	7653,2	6,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9266	9038	97,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	125395,6	8145,7	6,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10162	9620	94,7	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern offices of the appointed operators. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)

PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów:				Budgets of powiats:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	45275,5	2770,8	6,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1785	1833	102,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	46836,2	2867,4	6,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1847	1897	102,7	per capita in PLN
Budżety województw:				Budgets of voivodships:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	32141,1	2242,4	7,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	853	951	111,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	31734,4	2306,0	7,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	842	978	116,2	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne^a (ceny bieżące):				Investment outlays^a (current prices):
w milionach złotych	461944,7	28624,8	6,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12254	12138	99,1	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych^b (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets^b (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	5401289,4	315192,0	5,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	143512	133580	93,1	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2022 R.

REGIONAL ACCOUNTS IN 2022

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	3100850	191462	6,2	in million PLN
na 1 mieszkańca ^c w zł	82079	80885	98,5	per capita ^c in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2766246	170802	6,2	in million PLN
na 1 pracującego ^d w zł	184700	192956	104,5	per employed person ^d in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the household sector:
w milionach złotych	1796740	106737	5,9	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	47559	45092	94,8	per capita ^e in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^e (stan w dniu 31 grudnia)				Entities of the national economy in the REGON register^e (as of 31 December)
sektor publiczny	5150034	357517	6,9	public sector
sektor prywatny	111929	7079	6,3	private sector
	4913263	342615	7,0	

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 229. d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c See notes to chapter “Regional accounts”, item 14 on page 229. d The average number of employed persons was used in calculations. e Excluding persons tending private farms in agriculture; broken down by ownership sectors – excluding entities whose form of ownership is not provided in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 grudnia)	18293	18310	18310	19547	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	41,7	43,9	43,1	35,3	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	47,2	52,1	52,9	63,3	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,1	11,0	10,9	9,4	Consumption of water for the needs of the national economy and the population per km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	6,0	5,3	5,2	3,7	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,6	99,5	99,6	100,0	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,6	0,0	0,0	0,0	untreated per km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	74,3	79,3	83,2	83,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	5,4	3,4	2,3	0,5	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	48,3	35,3	28,5	14,2	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,3	99,1	99,3	99,8	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	39,4	66,7	78,4	92,4	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	32,5	32,7	32,7	31,0	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2736	2628	2593	2565	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	108,0	99,5	86,3	91,5	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	350	301	305	372	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	4,6	6,4	5,1	2,6	for environmental protection
służące gospodarce wodnej	0,8	1,9	1,2	0,8	for water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	102114	81849	49050	53452	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	470,9	360,5	212,8	226,7	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	48,0	70,6	59,1	68,4	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data have not been comparable with data for previous years due to a change in the methodology of municipal wastewater survey. d Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000, defined as solid waste removed; since 2015, the data have included waste collected from all property owners and are considered waste generated due to the inclusion of all property owners into the municipal waste management system, implemented by gminas since 1 July 2013. f Until 2012 – including the prosecutor's office; since 2014, excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	2172284	2275494	2307710	2359573	Population (as of 31 December)
miasta	1485414	1499210	1486719	1470461	urban areas
wieś	686870	776284	820991	889112	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	119	124	126	121	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia):					Population (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	553444	457007	447792	462578	pre-working age
produkcyjnym	1334114	1469161	1436214	1387128	working age
poprodukcyjnym	284726	349326	423704	509867	post-working age
Mażeństwa na 1000 ludności	5,8	6,0	5,1	4,1	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,4	1,6	2,0	1,5	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,8	11,8	10,7	8,1	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,4	8,5	9,1	9,7	Deaths per 1000 population
Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności	2,5	3,3	1,5	-1,6	Natural increase/decrease per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,7	4,5	3,7	4,5	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	1,2	1,0 ^a	2,0	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	70,56	72,97	74,24	75,18	males
kobiety	78,06	80,75	81,38	82,02	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	740,3	744,9	798,2	928,0	in thousands
w tym kobiety	342,4	344,4	381,0	440,5	of which women
na 1000 ludności	341	327	346	393	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	•	153,3	150,0	168,7	in thousands
na 1000 ludności	•	67,5	65,1	71,5	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	•	44,6	40,1	48,4	in thousands
na 1000 ludności	•	19,6	17,4	20,5	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b W latach 2000–2015 według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności – na podstawie sprawozdawczości. W 2023 r. według miejsca zamieszkania i przeważającego rodzaju działalności – na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2010 i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2023 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014. b In 2000–2015, by actual workplace and kind of activity – on the basis of reports. In 2023, by place of residence and the predominant kind of activity – on the basis of administrative data sources. c Data are compiled taking into account persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, in 2023 – on the basis of administrative data sources.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	147,2	104,7	77,7	42,8	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	71,1	52,8	29,1	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 grudnia):					In % of registered unemployed persons (as of 31 December):
kobiety	57,5	53,3	57,4	59,7	women
w wieku 24 lata i mniej	28,7	22,7	15,6	14,4	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	40,6	24,0	35,8	34,1	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	333	63	19	14	Registered unemployed persons (as of 31 December) per job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 grudnia) w %	16,6	12,3	8,9	4,6	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1826,36	3138,25	3851,68	7093,28	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	171,8	210,9	388,4	2000=100
w tym: w przemyśle	•	3181,39	3888,19	7129,08	of which: in industry
w budownictwie	•	2602,66	3042,76	5644,54	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	443,4	455,6	448,8	486,4	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	387,3	413,2	411,1	454,3	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	56,1	42,5	37,8	32,1	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	849,49	1580,15	1955,84	3256,89	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	606,69	955,08	1186,54	1875,05	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	640,2	781,1	836,6	988,0	in thousands
na 1000 ludności	295,0	343,3	362,5	418,7	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	60,4	70,7	71,8	73,3	average useful floor area of a dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	5,7	11,8	13,2	19,3	in thousands
na 1000 ludności	2,6	5,2	5,7	8,2	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	86,0	97,0	86,3	80,6	average useful floor area of a dwelling in m ²
Długość sieci (stan w dniu 31 grudnia) w km:					Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej (rozdzielczej i przemysłowej)	•	14778,4	16152,3	18454,8	water supply (distribution and transmission)
kanalizacyjnej (rozdzielczej) ^c	3698,5	7779,2	10306,0	12591,3	sewage (distribution) ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, a w 2023 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture were estimated using the results: until 2019 – the Agricultural Census 2010, in 2023 – on the basis of administrative data sources. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA (dok.) DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	81,2	74,8	75,7	85,3	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	37,4	32,9	32,8	36,2	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	1082,0	1259,6	1087,8	1090,8	in gigawatt-hours
na 1 mieszkańca w kWh	728,6	840,3	731,4	740,5	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of the beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	191,9	139,0	162,1	203,6	primary ^c
branżowych I stopnia ^{def}	35,2	16,2	14,1	20,3	stage I sectoral vocational ^{def}
liceach ogólnokształcących ^g	52,0	34,5	29,1	48,2	general secondary ^g
liceach profilowanych	•	0,8	•	•	specialised secondary
technikach ^h	49,2	32,3	29,4	47,9	technical secondary ^h
ogólnokształcących artystycznych ⁱ	1,1	0,8	0,7	1,0	general art ⁱ
policealnych	12,3	19,9	15,1	15,7	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{eghki} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,4	11,0	8,6	9,2	Graduates of stage I sectoral vocational ^d , stage II sectoral vocational, general and technical secondary as well as general art schools leading to professional certification ^{eghki} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^m (stan w dniu 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 listopada) w tys.	75,1	107,2	89,7	83,4	Students of higher education institutions ^m (as of 31 December; in 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^m w tys.	12,4	23,9	23,3	19,4	Graduates of higher education institutions ^m in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	12,4	8,8	11,6	8,0	Students of schools for adults (as of the beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^k w tys.	2,3	1,6	3,8	0,6	Graduates of schools for adults ^k in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e–h Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – branżowymi II stopnia, w 2023 r. – 687 uczniów, g – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych: 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), h – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych: 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). i Dające uprawnienia zawodowe. k Z poprzedniego roku szkolnego. l Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. m Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem pomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. n W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. i od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households primarily maintained by income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e–h Including schools: e – since the 2004/05 school year, special job-training schools, f – stage II sectoral vocational, in 2023 – 687 students, g – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), h – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). i Leading to professional certification. k From the previous school year. l Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. m Including branches of higher education institutions seated outside Pomorskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. n In 2005–2018 – from the previous academic year, in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of the beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	37,0	45,2	58,7	•	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	50,3	63,4	70,4	101,9	children ^a in thousands
w przedszkolach	35,4	44,8	50,7	76,0	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	14,9	16,3	16,4	23,1	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	339,5	453,5	472,6	722,8	Children in nursery schools (as of the beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^e AND SOCIAL ASSISTANCE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	•	•	•	8678	doctors
lekarze dentyści	•	•	•	2383	dentists
pielęgniarki ^e	•	•	•	10816	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 grudnia) na 10 tys. ludności	44,2	38,3	41,2	33,0	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1506	1586	1776	1595	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 grudnia)	292	776	949	1252	Outpatient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 grudnia)	528	618	728	652	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 aptekę ogólnodostępną	4114	3682	3170	3619	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of outpatient health care per capita:
lekarskie	5,3	6,5	7,2	8,4	medical
stomatologiczne	0,8	0,7	0,8	0,8	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych ^h (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	17	20	60	164 ⁱ	Children in nurseries ^g and children's clubs ^h (as of 31 December) per 1000 children up to the age of 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	374	336	324	309	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ^k w wol.:					Public library loans ^k in volumes:
na 1000 ludności	3665	2512	2419	2095	per 1000 population
na 1 czytelnika	21,0	18,4	14,7	14,3	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	2,0	2,4	3,8	6,1	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^l na 1000 ludności	326	455	461	404	Audience in theatres and music institutions ^l per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	50	57	73	101	Museums and branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	867	747	1034	1502	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 213. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g Do 2017 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 214. k Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. l Według siedziby; w poprzednich edycjach Rocznika wykazywano według miejsca prezentacji.

a Since 2008, including pre-primary education units and pre-primary centres not listed in division by type of establishments. Including children staying throughout the school year in units performing health care activity (until 2011, referred to as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, including health care units subordinated to: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as until 2011, the Internal Security Agency. d See notes to the chapter, item 2 on page 213. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Until 2017, including nursery sections. h Until 2010, excluding children's clubs. i See notes to the chapter, item 10 on page 214. k Since 2015, including interlibrary lending. l By locality; in the previous editions of the Yearbook data were presented according to the place where the performance or concert was carried out.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)		CULTURE. TOURISM (cont.)			
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	34	14	24	32	Indoor cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	6,9	5,1	7,6	7,5	Seats in indoor cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	731	1108	1578	1520	Audience in indoor cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	244	180	180	123	radio
telewizyjni	239	175	173	116	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 lipca)	877	802	1512	1380	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	74	144	188	213	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 lipca) na 10 tys. ludności	444,1	353,1	441,4	461,4	Bed places ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	602	717	1058	1469	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO		AGRICULTURE			
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	906,8	750,2 ^b	759,9	754,9 ^c	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	•	97,2 ^b	98,5	98,9	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	617,5	567,9 ^b	598,6	618,8	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	73,0	69,0 ^b	62,7	53,7	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	6,5	3,6 ^b	3,0	2,8	potatoes
buraki cukrowe	2,6	1,7 ^b	1,5	2,1	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1214,1	1464,1	1599,8	1493,6	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	841,8	513,5	460,6	549,3	potatoes
buraki cukrowe	560,9	508,1	522,7	983,7	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	26,9	37,4	42,6	45,0	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	208	248	260	312	potatoes
buraki cukrowe	352	515	568	770	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło	28,5	26,0 ^b	26,9	30,8 ^c	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca)	107,6	112,7 ^b	100,2	109,2 ^c	pigs (in 2000 – as of the end of July)
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per ha of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	114,8	289,9	385,2	393,2 ^c	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and offal) ^d in kg
mleka krowiego w l	481,9	381,5	461,1	490,2 ^c	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcgo, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcza rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Since 2011, data have concerned establishments with 10 or more bed places. Since 2016, data have been compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Censuses. c Preliminary data. d Data concern meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 grudnia)	44,6	46,5 ^a	•	47,7 ^b	Agricultural tractors in thousand units (as of June; in 2000 – as of 31 December)
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilisers in terms of pure ingredient per ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	131,1	131,3 ^a	126,0	138,9 ^b	mineral or chemical (including mixed fertilisers)
wapniowych	72,5	61,5 ^a	46,7	71,9 ^b	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	665,6	680,5	683,5	686,3	Forest land (as of 31 December) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia):					Forest area (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	649,0	662,7	665,8	669,4	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,3	0,3	0,3	0,3	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 grudnia) w %	35,5	36,2	36,4	34,2	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	313,5	409,3	479,4	452,7	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	29364,9	63217,3	82287,9	134044,0	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	111,7	112,6	106,9	91,7	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	•	142,7	192,7	227,7	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	188546	412373	548531	794782	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13541	27841	35704	56839	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	4696,9	10976,8	12038,8	29103,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2166	4834	5224	12341	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT. POST – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^d :					Railway lines operated – standard gauge ^d :
w kilometrach	1490	1241	1218	1244	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	8,1	6,8	6,7	6,8	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	11519	12224	13382	15548	in km
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	63,0	66,8	73,1	79,5	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. c Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. d Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Data of the Agricultural Censuses. b Preliminary data. c Realised by construction entities – by place of performing works. d Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as, since 2005, other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31 grudnia (dok.) TRANSPORT. POST – as of 31 December (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane^a:					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	625,7	1011,1	1237,9	1645,5	in thousand units
na 1000 ludności	288	444	536	697	per 1000 population
Placówki pocztowe^b:					Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	21,5	22,3	19,0	19,2	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	16858,1	28395,8	37976,0	73280,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7774	12505	16477	30094	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 grudnia)	24727 ^c	21642	21395	20733	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 sklep	88 ^c	105	108	114	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d:					Budgets of gminas^d:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1639,8	4244,3	5409,4	10421,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1253	2978	3693	6895	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1720,4	4672,2	5326,7	10974,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1315	3278	3636	7261	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu:					Budgets of cities with powiat status:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1692,0	3780,1	4753,2	7653,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1968	4472	5660	9038	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1834,4	4117,0	4545,6	8145,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2134	4870	5413	9620	per capita in PLN
Budżety powiatów:					Budgets of powiats:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	713,8	1277,8	1425,0	2770,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	545	896	973	1833	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	716,4	1353,3	1413,0	2867,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	547	949	965	1897	per capita in PLN
Budżet województwa:					Budget of the Voivodship:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	185,7	724,6	842,2	2242,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	86	319	365	951	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	212,5	872,0	802,2	2306,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	98	384	348	978	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane nieporównywalne w związku z zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including vehicles with a temporary permission (for a period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012, the public operator); in 2000, postal service offices and telecommunication service offices. c Data are not comparable due to a change in the method of the shop survey in 2004. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	7239,3	13062,1	16772,3	28624,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	3338	5753	7277	12138	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	79875,8	139259,8	196479,8	315192,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	36770	61200	85141	133580	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^d REGIONAL ACCOUNTS^d					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	41914	81313	103604	191462 ^e	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	19328	35810	44953	80885 ^e	per capita ^f in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	•	102,9	105,9	105,6 ^e	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	37201	71459	91905	170802 ^e	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	17155	31470	39877	72157 ^e	per capita ^f in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	29282 ^g	53732	63739	106737 ^e	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	13503 ^g	23663	27656	45092 ^e	per capita ^f in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	•	100,9 ^g	103,1	101,0 ^e	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^h – stan w dniu 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^h – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	199,3	260,2	281,9	357,5	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	917,3	1143,5	1221,4	1515,2	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	45,9	66,3	81,5	94,9	in thousands
2000=100	100,0	144,6	177,5	206,8	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,1	1,1	1,1	0,5	cooperatives
spółki handlowe	13,5	22,0	30,3	39,1	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,9	4,2	4,7	3,7	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	15,7	16,3	17,6	18,4	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	153,4	193,9	200,4	262,7	in thousands
2000=100	100,0	126,4	130,7	171,3	2000=100
na 10 tys. ludności	706,0	851,9	868,4	1113,2	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 229. e Dane dotyczą 2022 r. f Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 229. g Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. h Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to the amendment of the Accounting Act in 2002. b By location of investments. c By seat of a local kind-of-activity unit. d See notes to the chapter “Regional accounts”, item 13 on page 229. e Data concern 2022. f See notes to chapter “Regional accounts”, item 14 on page 229. g Data have been changed in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. h Excluding persons tending private farms in agriculture.

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**”, jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information broken down by **urban areas and rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003. The classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019. Poland is divided into 3 levels NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Data presented, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, comprises entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007.

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – classifies state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – classifies private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji i działań PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcją i usługą) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należą:

- 1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polska Klasyfikacja Wyróbów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyróbów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;
- 5) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r., w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tabelach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

„Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) **Classification of Occupations and Specialisations (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) **Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers of 4 September 2015 replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which types of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers of 30 December 1999;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016, replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010, a flat rate tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016–2021,
 - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

- dla lat 2000–2009 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2000–2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.,
- dla lat 2010–2019 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2011–2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.,
- od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki – od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzono odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016–2021,
 - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Growth rates – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population size, unless otherwise indicated, the population size according to the national definition of residence was used, compiled using the balance method.

When computing data per capita (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population size as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon during a year (e.g. vital statistics, production, consumption) – as of 30 June.

The population size has been calculated based on the following estimates:

- for the years 2000–2009 (in the case of growth indicators – the years 2000–2010) based on the results of the National Population and Housing Census 2002, while for the years 2000 and 2001 according to the administrative division as of 31 December 2002,
- for the years 2010–2019 (in the case of growth rates – years 2011–2020) based on the results of the National Population and Housing Census 2011, and for 2010 – according to the administrative division as of 31 December 2011,
- from 2020 (in the case of growth rates – from 2021) based on the results of the National Population and Housing Census 2021.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes, with the institution providing the information for the recent year presented given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

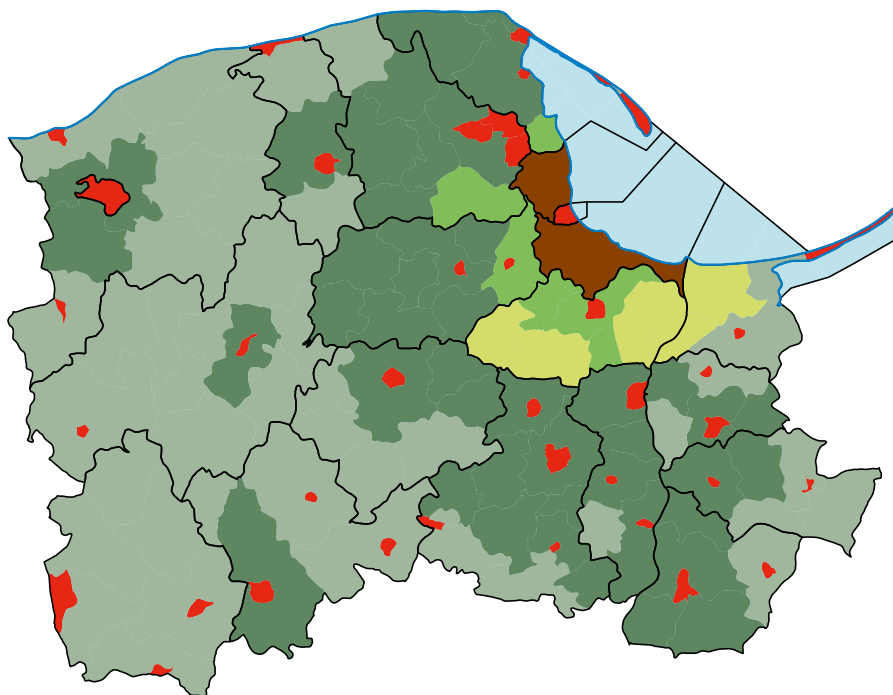
W 2022 r. zwiększyła się powierzchnia niektórych jednostek podziału terytorialnego o morskie wody wewnętrzne Zatoki Puckiej oraz część Zatoki Gdańskiej. W związku z tym od 2023 r. do przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju i poszczególnych jednostek podziału terytorialnego przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are given in the general notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

In 2022, the area of some territorial division units increased to include the internal marine waters of the Bay of Puck and part of the Bay of Gdańsk. Therefore, from 2023, the total area of the units, including the area of internal marine waters, was used to calculate indicators relating to the total area of the country and individual territorial division units.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (stan w dniu 1 stycznia 2023 r.)

DELIMITATION OF RURAL AREAS (as of 1 January 2023)

Obszary wiejskie:

Rural areas:

- aglomeracyjne dużej gęstości
agglomeration high density
- aglomeracyjne małej gęstości
agglomeration low density
- pozaaglomeracyjne dużej gęstości
non-agglomeration high density
- pozaaglomeracyjne małej gęstości
non-agglomeration low density

Miasta:

Urban areas:

- duże miasta i miasto wojewódzkie
great cities and seat of voivodship
- pozostałe miasta
other cities

- Morskie wody wewnętrzne stanowiące część jednostek podziału terytorialnego
Internal waters constituting part of territorial division units

Podstawowe informacje o obszarach wiejskich

Basic information about rural areas

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Odsetek obszarów wiejskich w % Percentage of rural areas in %	Liczba ludności Number of population	Odsetek liczby ludności w % Percentage of number population in %	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Odsetek powierzchni w % Percentage of area in %
OGÓŁEM TOTAL	101	100,0	889112	100,0	17672	100,0
Aglomeracyjne dużej gęstości Agglomeration high density	6	5,9	157653	17,7	713	4,0
Aglomeracyjne małej gęstości Agglomeration low density	6	5,9	41408	4,7	911	5,2
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości Non-agglomeration high density	44	43,6	469794	52,8	7024	39,7
Pozaaglomeracyjne małej gęstości Non-agglomeration low density	45	44,6	220257	24,8	9024	51,1

Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)

1. **Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW)** do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

3. DOW opracowano z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas), wprowadzonej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy. Podziału gmin wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje poziom 1, który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast łączących co najmniej 150 tys. mieszkańców lub FUA miast wojewódzkich oraz poziom 2, który odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Aglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości
Pozaaglomeracyjne	małej gęstości
	dużej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:

- **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
- **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;

2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tysięcy mieszkańców:

- **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
- **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2023 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 120 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².

U w a g a. Zmiany w przynależności jednostek do grup obszarów aglomeracyjnych i pozaaglomeracyjnych względem lat poprzednich wynikają z aktualizacji stref dojazdów do pracy według NSP 2021 oraz zmian w przebiegu niektórych granic jednostek podziału terytorialnego – w tym powiększenia powierzchni niektórych jednostek podziału terytorialnego o morskie wody wewnętrzne (zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju).

7. Miasta zostały podzielone według liczby ludności: duże powyżej 100 tys. ludności, średnie 20-100 tys. ludności i małe poniżej 20 tys. ludności.

8. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach danych oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

Delimitation of Rural Areas

1. **The Delimitation of Rural Areas** for statistical purposes has been developed by Statistics Poland.

2. The purpose of the Delimitation of Rural Areas is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the Delimitation of Rural Areas will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The Delimitation is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA), introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) has been taking into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes level 1, which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 persons or the FUA of seats of voivodships and level 2, which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1	Level 2
Agglomeration areas	low density
	high density
Non-agglomeration areas	low density
	high density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 inhabitants:

- **agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and have population density higher than the average population density for Poland,
- **agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and have population density equal to or lower than the average population density for Poland;

2) **non-agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 inhabitants:

- **non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,
- **non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities. Average population density in 2023 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 120 persons/km² and the 1/3 threshold of the average population density was assumed at 40 persons/km².

Note. Changes in the allocation of units to groups of agglomeration and non-agglomeration areas compared to previous years are a result of the update of commuting zones according to the National Census of Population and Housing 2021 and changes in the course of some territorial division unit boundaries – including the enlargement of the area of some territorial division units by internal sea waters (in accordance with § 6 item 1 of the Regulation of the Council of Ministers of 16 July 2021 on the state register of boundaries and areas of territorial divisions of the country).

7. Cities were broken down according to the number of inhabitants: large over 100 thousand population, medium-sized 20-100 thousand population and small below 20 thousand population.

8. The current edition of the Yearbook presents selected issues according to the Delimitation of Rural Areas. In the development work it is planned to present the phenomena in the above-mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

UWAGI DO DZIAŁÓW

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykonywania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.

Zmiana w powierzchni jest związana z dostosowaniem granic jednostek terytorialnych do linii podstawowej morza terytorialnego, wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiany w tym zakresie zostały dokonane w 2022 r. i w głównej mierze polegały na włączeniu Zatoki Puckiej oraz części Zatoki Gdańskiej do morskich wód wewnętrznych, podziale tych wód i przypisaniu ich w EGIB do jednostek podziału terytorialnego z nimi sąsiadujących (jak dotychczas miało to już miejsce w przypadku morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego i Zalewu Wiślanego). W rezultacie, w granicach województwa pomorskiego, w największym stopniu zmianami objęte zostały powiaty: pucki (+28732 ha) i nowodworski (+24003 ha) oraz miasta na prawach powiatu: Gdańsk (+41713 ha), Gdynia (+25631 ha) i Sopot (+1040 ha).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku, z hal produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r.

NOTES TO CHAPTERS

Environment and environmental protection

1. Information regarding the geodesic **status and directions of voivodship land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced as a result of the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 in regard to the registration of land and buildings, formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001.

The change in the area is due to the adjustment of the boundaries of territorial units to the baseline of the territorial sea, stipulated in the regulation of the Council of Ministers of 13 January 2017 on the baselines, external boundary of the territorial sea and the contiguous zone of the Republic of Poland. The changes were introduced in 2022 and mainly consisted in including the Bay of Puck and part of the Gulf of Gdańsk into internal marine waters, dividing these waters and assigning them in the EGIB to the adjacent territorial division units (as has been the case for internal marine waters of the Szczecin Lagoon and the Vistula Lagoon). As a result, the greatest changes affected the following powiats of Pomorskie Voivodship: Pucki (+28,732 ha) and Nowodworski (+24,003 ha) and the cities with powiat status: Gdańsk (+41,713 ha), Gdynia (+25,631 ha) and Sopot (+1,040 ha).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of the national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as water discharged by means of sewers or open ditch systems directly into waters, into the ground or sewerage network of production establishments (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as the **systems reducing such pollutants and the effects of their utilisation** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it.

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organised emission (from technological and landfill facilities) and unorganised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements of nature.

Establishment of the forms of nature protection is regulated by the Act of 16 April 2004 on the Nature Conservation.

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards, intends to do so or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Waste Act of 14 December 2012.

The presented types of waste are consistent with the waste catalogue introduced by the regulation of the Minister of Climate and Environment of 2 January 2020.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w **administracji publicznej** dotyczą administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiów odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy administracji rządowej niezespołonej (np. izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej – urzędy wojewódzkie oraz jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding end-of-life vehicles) as well as waste not containing hazardous components generated by other producers of waste which is similar in its composition and nature to the waste produced in households.

8. Data on **outlays on fixed assets used for environmental protection and water management and their tangible effects** have been presented in accordance with the Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection, introduced by the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999. This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999, a new fundamental three-tier territorial division of the country into gminas, powiats and voivodships was introduced under the Act of 24 July 1998 on the Introduction of the Basic Three-tier Territorial Division of the State.

Gmina is the basic unit of the country's territorial division. Auxiliary entities in gminas are i.a. village administrator's offices whose organisation and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. A term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Data on employment and remuneration in **public administration** concern the state administration, local government administration and local government appeal councils and cover entities included, in accordance with PKD 2007, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) supreme and central administration bodies including the personnel employed in their foreign entities:
 - a) supreme and central institutions (e.g. chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - b) territorial bodies of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010, auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial bodies of combined government administration: voivodship and auxiliary service entities (e.g. inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g. Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009, Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
 - 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
 - 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych podano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabelicy 1 (14):

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i netykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigane z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu za umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - a) gmina offices and auxiliary service units (e.g. municipal service entities and since 2009, public road boards),
 - b) offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g. geodetic and cartographic documentation centres and since 2009, public road boards);
 - 2) powiaty, i.e. powiat starost offices and auxiliary service units (e.g. labour offices, public road boards);
 - 3) voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship government organisational entities (e.g. labour offices, drainage and water facility boards and since 2009, public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been adjudicated in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14):

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. Ascertained crime is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime – in accordance with the Criminal Code of 1997 – is a felony or misdemeanour prosecuted upon in public or private accusation in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

A crime ascertained in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

N o t e. Data on crimes ascertained since 2014 have not included punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of The Police National Information System.

3. Rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to failure to identify the perpetrators.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organisational structure of common courts.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezalatwione w latach poprzednich.

6. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec **nieletnich** przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Od 2014 r. sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Ustawa reguluje:

- postępowanie w sprawach o demoralizację wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie, oraz w sprawach o czyny karalne wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
- wykonywanie środków wychowawczych, środka leczniczego lub środka poprawczego – wobec osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat.

Zgodnie z ustawą wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- a) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r., 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r.,
- b) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- c) rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy,
- d) sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
- e) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- f) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- **małżeństwa** – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem,
- **separacje** – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo,
- **rozwody** – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo,
- **urodzenia** – według miejsca zamieszkania matki noworodka,
- **zgony** – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

5. The resolved cases and completed proceedings in a given year also include the unresolved cases from previous years.

6. Until 31 August 2022, court proceedings in **juvenile cases** were based on the Act of 26 October 1982 on Proceedings In Juvenile Cases. Since 2014, the court has conducted proceedings and adjudicated in cases of suspected demoralisation or commitment of an offence by a minor.

On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the Support and Social Rehabilitation of Juveniles entered into force. The Act regulates:

- proceedings in cases of demoralisation towards persons who are over 10 years of age and are not adults and in cases of criminal acts against persons who committed such an act after the age of 13 but before the age of 17,
- implementation of educational measures, therapeutic measure or correctional measure – towards persons against whom these measures were imposed, but no longer than until such persons are 21 years old.

Under the law, educational measures, therapeutic measure and correctional measure may be applied to a minor.

Population

1. The tables in the chapter were compiled on the basis of:

- a) the results of the National Population and Housing Census as of 20 May 2002, 31 March 2011 and 31 March 2021,
- b) the estimates of the size and structure of the population in gmina prepared using the **balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- c) the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- d) documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay,
- e) documentation of the Civil Registry Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- f) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Working age population refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age** population is defined as the **pre-working age** population, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age** population, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of the population is a parameter setting the age limit which half of population has already exceeded and half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics in the territorial breakdown were compiled as follows:

- **marriages** – according to the husband's place of residence before the marriage,
- **separations** – according to the plaintiff's place of residence,
- **divorces** – according to the plaintiff's place of residence,
- **births** – according to the mother's place of residence,
- **deaths** – according to the place of residence of the deceased person.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w danym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezienne,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2060 r. opracowana została w 2023 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.). Prognoza ludności zawiera analizę i założenia dotyczące przewidywanych trendów zmian w przebiegu procesów demograficznych – dzietności, umieralności oraz ruchów migracyjnych (wewnętrznych i zagranicznych), jak również wyniki prognozy ludności do 2060 r., będące rezultatem przyjętych wariantów założeń.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (immigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako ilorzaz liczby by faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) obejmują osoby w wieku 15-89 lat i odnoszą się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2021. W związku z wdrożeniem w badaniu zmian metodologicznych, dane BAEL od 1 kwartału 2021 r. nie mogą być porównywane z poprzednimi okresami (z wyjątkiem danych przeliczonych). Dane na podstawie BAEL od 1 kwartału 2010 r. do 4 kwartału 2020 r. zostały przeliczone z uwzględnieniem definicji obowiązujących w BAEL od 2021 r.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children who would be born on average by a woman during her whole reproductive period (15–49 years), assuming that in particular phases of this period she would give births with the intensity observed in a given year, i.e. the age-specific fertility rates for this period are treated as constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters born on average by a woman, assuming that a woman of reproductive age would give birth with the intensity characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

6. Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of one year.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organisation (WHO).

7. Population projection until 2060 was developed in 2023 on the basis of the population size and structure as of 31 December 2022 (according to administrative division as of 1 January 2014). Population projection contains an analysis and assumptions regarding the expected development of demographic processes – fertility, mortality and migration movements (internal and international), as well as the results of the population projection until 2060, which are the result of adopted assumptions variants.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the population size as of 30 June.

Labour market

1. Data based on the Labour Force Survey (LFS) concern persons aged 15-89 years, staying or intending to stay in Poland for at least 12 months, who are members of private households in the dwellings selected on a random basis. Homeless persons and those absent from households for 12 months and longer are excluded from the survey. The survey is conducted using the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed for each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised on the basis of population balances compiled using the results of the Population and Housing Census 2021. Due to the implementation of methodological changes in the survey, the LFS data from the first quarter of 2021 cannot be compared with the previous periods (with the exception of recalculated data). Data based on the LFS from the first to the fourth quarter of 2020 have been recalculated taking into account the definitions applied in the LFS since 2021.

2. Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15-89 lat, które w okresie badanego tygodnia:

a) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

b) miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
- z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
- z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badania), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15-89 lat, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w ogólnej liczbie ludności.

Stopień bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Ponadto przy wyliczaniu wskaźników, w mianowniku nie uwzględniono osób o nieustalonej aktywności ekonomicznej.

5. Dane zawarte w tabl. 3(34)-4(35) oraz na wykresach 4(32)-5(33) opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Natomiast dane zawarte w tabl. 2(33) do 2021 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie), a od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

6. Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Dane zawarte w tabl. 2(33) od 2022 r. dotyczą również jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

2. Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are all persons aged 15-89 who during the reference week:

a) performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on a family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,

b) had work but did not perform it:

- due to sickness, holidays, parenthood – related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), organisation of working time (system of work or time off in lieu), work-related training,
- due to a seasonal nature of work, if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
- for other reasons if the break in employment did not exceed 3 months.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- were not employed during the reference week (according to the above-mentioned definition),
- were actively looking for work, i.e. took specific actions aimed at finding a job in the four-week period ending with the reference week,
- were available to take up work within the two weeks following the reference week.

Persons who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start it within not more than 3 months are also included in the category of the unemployed.

3. Economically inactive persons, i.e. outside the labour force, are all persons aged 15-89 years who were not classified as employed or unemployed.

4. Activity rate was calculated as the share of economically active population in the total population.

Employment rate was calculated as the share of employed people in the total population.

Unemployment rate was calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

Moreover, when computing the indicators, persons whose economic activity was unknown were not included in the denominator.

5. Data in tables 3(34)-4(35) and in charts 4(32)-5(33) were compiled on the basis of reporting and estimates (e.g. for private farms in agriculture). Data in tables 2(33) until 2021 were compiled on the basis of reporting and estimates (including private farms in agriculture), while since 2022 – on the basis of administrative data sources.

6. Data regarding **employment in the national economy** concern persons performing work providing earnings or income. Data in table 2(33) since 2022 concern budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** prezentowane w tabl. 2(33) wyszacowano na podstawie: w 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych. Natomiast dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie prezentowane w tabl. 3(34) wyszacowano na podstawie: w 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, od 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

8. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

10. Źródłem informacji o **wolnych miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

11. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. określone są jako bezrobotne.

Z dniem 12 marca 2022 r. (z mocą obowiązującą od 24 lutego 2022 r.) weszła w życie ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, która umożliwiła rejestrację w powiatowych urzędach pracy obywatelom Ukrainy w wieku 18 lat i więcej, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów zapisanymi w ustawie.

12. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

7. Data concerning **employment in private farms in agriculture**, presented in the table 2(33) were estimated based on: in 2015 – Agricultural Census 2010, in 2020 – on the basis of Agricultural Census 2020 and since 2022, data have been presented based on administrative data sources. However, data on average employment in private farms in agriculture presented in the table 3(34) were estimated on the basis of: in 2015 – Agricultural Census 2010, since 2020 – Agricultural Census 2020.

8. Data on **average employment** concern full-time employees (including seasonal and occasional workers) as well as part-time employees converted into full-time equivalent employees.

9. Information regarding the labour turnover concerns full-time employees (including seasonal and occasional workers). These data concern the **number of hires and the number of terminations**, but not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons, as one person may change work several times during a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care (parental) leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the survey year.

Data regarding **school graduates taking up first job** concern full-time paid employees.

10. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of **information on job vacancies**. **Vacancies** are jobs unoccupied due to a labour turnover or newly created jobs that simultaneously meet the following three conditions:

- the jobs were actually vacant on the reporting day,
- the employer made attempts to find people willing to take up the job,
- in the case of finding adequate candidates, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created as a result of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in newly established units.

11. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004, are classified as unemployed.

The Act on Assistance to Ukrainian Citizens in Connection with an Armed Conflict in the Territory of Ukraine, which entered into force on 12 March 2022 (retroactive to 24 February 2022), allows the Ukrainian citizens aged 18 and over to register with Powiat Labour Offices as unemployed persons or jobseekers.

Unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed or performing any other kind of paid work, who is capable of work and available for full-time employment (or in the case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than half of the working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extramural examination within the scope of this school programme, attending a stage II sectoral vocational school and post-secondary school educating on a full-time or part-time basis) or higher education institutions in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate for his/her permanent or temporary residence, seeking employment or any other paid work, with additional provisions concerning the sources of income as stipulated by the law.

12. **Registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

W obliczeniach stopy bezrobocia uwzględniono pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych) wyszacowanych w oparciu o wyniki Powszechnych Spisów Rolnych. Do 2019 r. szacunki te oparto o wyniki PSR 2010, a od 2020 r. szacunki oparto o wyniki PSR 2020, w wyniku czego dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

13. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

14. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

15. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

16. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowo niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale istotne zespечение lub zniekształcenie ciała.

17. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

18. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej, zaliczanych do wybranych sekcji PKD (bardziej szczegółowe informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2023 r.”);

The calculation of the unemployment rate includes persons working on private farms in agriculture (from 2022 based on administrative data sources) estimated on the basis of the results of the General Agricultural Censuses. Until 2019, these estimates were based on the results of the 2010 Agricultural Census, and from 2020 onwards, they are based on the results of the 2020 Agricultural Census. As a result, data from 2020 onwards are not fully comparable with data from previous years.

13. Information on accidents at work includes accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the “Statistical report of an accident at work”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

14. Data according to PKD 2007 sections and divisions were compiled using the local kind-of-activity unit method.

15. Accident at work is understood as a sudden incident caused by an external factor, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or the superiors’ instructions by the employee and activities carried out on behalf of the employer, even without instructions,
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the employer’s premises and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered equivalent to an accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the act on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip,
- during training within the scope of the national self-defence,
- when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer’s.

16. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, such as loss of sight, hearing, speech, reproductive ability, other bodily harm or health-related problems, which disrupts essential bodily functions or results in an incurable or life-threatening disease, permanent mental illness, permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or permanent and significant disfigurement or distortion of the body.

17. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident within a period not exceeding 6 months from the date of the accident.

18. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of the annual report on working conditions conducted using a sampling method, wherein:

- 1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more, included in the selected PKD sections (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2023”);

- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje) mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.
- 2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of persons employed on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 employees in units covered by the survey.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) placowanymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, commission-based agency remuneration, fees.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with an employment contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees converted into full-time equivalents.

3. Data on wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including personal income tax advances and, since 1999, contributions to compulsory social security (retirement, other pension and sickness) paid by the insured employee.

Social benefits

1. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits paid under the non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant and also, since 2007, from a separate allocation of the state budget expenditure), as well as, from 1 January 2009 to 30 June 2014 – in the case of retirement pensions – from the funds collected in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the Pension Fund and the state budget (within the scope of the targeted grant and, since 2007, from a separate allocation of the state budget expenditure), as well as from the funds paid under the non-agricultural social security system, in the case when the farmers are entitled to receive benefits from both systems simultaneously.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe, w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę; również od tej daty nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających to świadczenie. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze otrzymują dzieci w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki w kwocie równej/odpowiadającej wysokości świadczenia wychowawczego). Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie budżetów gospodarstw domowych. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

2. The following persons (including members of their families) are entitled to receive retirement and other pensions, among others:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (including self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) public safety functionaries, i.e.: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018, the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants and, since 1991, repressed persons.

3. Retirement and other pension benefits, including pensions paid due to accidents at work and job-related illnesses comprise:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivor's pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension paid under international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account, since 2007, the deductions on the labour income, etc.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in gross terms, i.e., including personal income tax advances.

8. Since 1 April 2016, the child-raising benefit from the "Family 500+" programme has been granted to persons entitled under the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children. Since 1 July 2019, the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income; also since that date, the information on the number of families receiving the benefit has not been collected. Since 1 June 2022, foster care children have received child-raising benefit (until 31 May 2022, they were granted supplements in the amount equal to child-raising benefit). The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative household budget survey. The survey covers all households, with the exception of persons living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004, the survey has covered the households of foreign citizens residing in Poland permanently or for a long time and speaking Polish language.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodząca z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Z tego względu dane za 2021 r. różnią się od wcześniej publikowanych, przeważonych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przystosowanie oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki. Pozostałe wydatki obejmują m.in.: kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łącność”.

W latach 2020-2021 wpływ na badanie cen miała pandemia COVID-19. Występowały wyższe niż przeciętnie braki danych w zakresie cen gromadzonych przez ankietatorów, wynikające zarówno z obostrzeń w funkcjonowaniu sieci detalicznej, jak i ograniczonego dostępu ankietatorów do punktów sprzedaży w terenie. Część danych była szacowana. Metody szacunków były zgodne z zaleceniami opracowanymi przez Eurostat w porozumieniu z krajowymi urzędami statystycznymi. W latach 2022-2023 na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. tarcz (np. zmiany w zakresie stawek podatkowych czy mrożenie cen).

The survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey have been weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2021. Therefore, data for 2021 differ from those previously published, weighted on the basis of the National Population and Housing Census 2011. Data for years 2021 and 2022 are not fully comparable with the ones for preceding years.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed persons, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding personal income tax advances (on income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is earmarked for purchasing consumer goods and services and for savings. increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures. Other expenditures include, i.a. the amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g. on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

In 2020-2021, the COVID-19 pandemic had a significant impact on the method the price survey was carried out. More data on prices gathered by price collectors were missing than on average, which was due to both the restrictions in the functioning of the retail network and limited access of price collectors to outlets in the field. Some of the data were estimated. The imputation methods were in line with the recommendations developed by Eurostat in consultation with the national statistical offices. In 2022-2023, the price indices may have been partly influenced by the temporary measures introduced by the government under the so-called shields (e.g. changes in tax rates or price freezes).

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2010-2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, a od 2020 r. – wyniki spisu 2021), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym**, mieszkaniach których **budowę rozpoczęto**, a także o **mieszkaniach i powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

4. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach** oraz **powierzchni użytkowej przeliczono** zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla 2015 r. zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

5. Informacje o **urządzeniach i usługach komunalnych** opracowano **metodą rodzajową działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego. Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

6. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających wodę do sieci rozdzielczej. Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych. Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

7. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci. Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci. Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

8. Informacje o **energii ciepłej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (workers' hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (the results of the 2011 census have been taken as the starting point for the years 2010-2019, while since 2020 – the results of the 2021 census), assuming inhabited and uninhabited dwellings as the basis since 2002, taking into account the increases and decreases in dwelling stocks. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31 December.

3. Data on **dwellings for which permits have been granted** or which **have been registered with a construction project**, **dwellings started** as well as on **dwellings completed** and the **useful floor area of dwellings completed** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

4. Due to a **methodological change**, since 2018, data regarding the effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, have been included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings** and **useful floor area** are **recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings started**, due to the fact that backward calculations according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”) are not possible, are presented for 2015 according to the methodology valid until 2017.

5. Information on municipal systems and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e. according to the criterion of the designation of the systems, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity. Data on municipal installations concern operative systems.

6. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas. Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff. Data on the **length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

7. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system. Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas systems connected to the gas supply system. Data regarding the population connected to the water supply system, sewage system and gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

8. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Po reformie edukacji od 1 września 2017 r. funkcjonują 8-letnie szkoły podstawowe, 4-letnie licea ogólnokształcące, 5-letnie technika, 3-letnie branżowe szkoły I stopnia oraz 2-letnie branżowe szkoły II stopnia.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) ponadpodstawowe, w tym policealne;
- 3) uczelnie.

3. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w filiach polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami.

4. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp. Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. Szkoła doktorska – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelnie – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Education

1. The education system in Poland operates according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System, and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Science. Following the education reform of 1 September 2017, the education system comprises 8-year primary schools, 4-year general secondary schools, 5-year technical secondary schools, 3-year stage I sectoral vocational schools, and 2-year stage II sectoral vocational schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) post-primary schools, of which post-secondary schools;
- 3) higher education institutions.

3. Higher education institutions offer full-time and part-time study programmes. Data on higher education institutions:

- 1) include foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (except persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates are presented according to the seats of higher education institutions, including their branches.

4. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians solely engaged in extracurricular activities, etc. Data on teachers concern both full-time and part-time employees, expressed in full-time equivalents.

5. Non-degree postgraduate programmes – a level of education open to holders of a minimum first-cycle qualification, offered by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. Doctoral studies (third-cycle programmes), conducted by an authorised organisational unit of a higher education institution or institute, open to holders of a second-cycle qualification and leading upon successful completion to the award of a third-cycle qualification.

7. Doctoral school – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least two disciplines, in operation since the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), with students counted as many times as many courses they are enrolled in; data on graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled based on the Educational Information System administered by the minister responsible for school education. Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions – excluding data on some higher schools run by churches and other religious associations – have been compiled based on POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the minister responsible for higher education and science.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych. Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych i od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz fizjoterapeutów),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy.

W związku z przejściem na nowe źródło dane dotyczące fizjoterapeutów za 2022 r. i 2023 r. są nieporównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

3. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów.

4. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3(63)) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz oddziały wieloprofilowe zabiegowe;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on medical personnel concerns persons employed in: units performing health care activity, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs. Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives and since 2022 data on physiotherapists have been compiled based on administrative sources, including registers:

- of persons authorised to practice the profession (doctors and dentists, nurses and midwives as well as physiotherapists),
- of the social insurance (ZUS) contribution payers,
- of entities performing medical activity,
- of doctors' practices,
- of nurses and midwives' practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace.

Due to the transition to a new source, the data on physiotherapists for 2022 and 2023 are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons whose primary workplace is a higher education institution, central or local government administration unit or the National Health Fund.

Data include persons working full time, overtime or part time in relation to working time defined in regulations mandatory for a given type of work, if this work is their basic job, including trainees.

Data about **persons entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

3. Data on medical specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in the respective field of medicine in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 29 March 2019 on medical and dental specialists.

4. Consultations provided by doctors and dentists in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns. Types of wards in general hospitals (table 3(63)), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 17 May 2012. Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillofacial and multi-profile surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. Lecznictwo uzdrowiskowe – działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach, znajdujących się w urzędzonych podziemnych wyrobiskach górniczych. Działalność prowadzona jest z wykorzystaniem warunków naturalnych (surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) oraz zabiegów z zakresu fizjoterapii.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali. **Punkty apteczne** są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

9. Dane o **zachorowaniach** są prezentowane w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi w wieku do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r., na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, Klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

Dane o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 za 2023 r. zostały po raz pierwszy przygotowane na podstawie administracyjnych źródeł danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. **Czytelnicy** (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

6. Health resort treatment – activity consisting in providing health care services in the scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted by health resort facilities in health resorts or outside the health resort area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations, using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for the needs of hospitals. **Pharmaceutical outlets** are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to Act of 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans. Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **care for children up to the age of 3** are presented according to the Act of 4 February 2011, pursuant to which childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by a day carer or a nanny.

Data on care for children up to 3 years of age for 2023 were prepared for the first time based on administrative data sources from the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

11. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Act of 9 June 2011 on Family Support and Foster Care System. Family support can also be provided by a family assistant helping families in improving their living conditions, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, by a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Act 12 March 2004 on Social Assistance.

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. **Books** and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries. **Library users** (active readers/borrowers) are registered users who have borrowed at least one volume during the year.

2. Since 2020, museums have included only museums operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on Museums.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną. W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się kina jednosalowe, dwusalowe, minipleksy – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i multipleksy – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

Turystyka

1. Termin **turystyka** – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. – oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych). W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościniec);
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7(80)) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8(81)) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. Information on **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances. The number of theatres includes units that are legally, organisationally, economically and financially distinct, conducting uniform theatrical activities, regardless of the number of stages possessed.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas there are single-screen cinemas, two-screen cinemas, miniplexes – with 3 to 7 screens and multiplexes – with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar establishments and other establishments (since 2011 with 10 or more bed places).

- hotels and similar establishments, the group "other hotel establishments" covered establishments which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns);
- other establishments, the group "miscellaneous establishments" includes establishments which do not correspond to conditions expected in particular establishments, and other establishments used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Establishments and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **establishments and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a ratio of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data on **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organisations (table 7(80)) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sports in sports clubs (table 8(81)) one person may be indicated multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport. Persons practising sports are classified either as juniors or seniors, depending on the age; various age groups are applied for individual sports.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej. Działalność ta obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne,
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce,
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1(83) opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności B+R prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednio wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz,
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do pracujących w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodical manner, undertaken to increase resources, including the knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge. It includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view,
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice,
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1(83) were compiled using an enterprise method.

1. Data on R&D are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**. The information regarding R&D covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Polish Academy of Sciences, research institutes, operating under the Act of 30 April 2010 on Research Institutes, and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating under the Act of 21 February 2019 on the Łukasiewicz Research Network,
 - b) **higher education institutions**, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science,
 - c) **others**, i.e. other entities classified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development” as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons in R&D include:**

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R. Dane o **personelu wewnętrznym B+R** obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3(75), tabl. 3(85)) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4(86)).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność B+R obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania. **Nakłady inwestycyjne** na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe, łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**: nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania oraz wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług), znaczące różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo – **innowacja produktowa**, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych, które znacząco zmieniają procesy dotychczas stosowane w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesach biznesowych**.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

8. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D. Data on **internal R&D personnel** cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3(75), table 3(85)) and in full-time equivalents (table 4(86)).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D. Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditure on R&D include **intramural expenditure**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing. **Capital R&D expenditure** include expenditure on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and services and concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products – **product innovation**, as well as introducing new or improving business processes that significantly change the processes currently applied in the enterprise – **business process innovation**.

7. **Expenditure on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovations, materials and external services purchased in order to implement innovative activities, outlays on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, defining the method of providing services, preparation of production or distribution for the implementation of innovations, training and professional development of staff, marketing).

8. **New or improved product** is a product or service that differs significantly from the enterprise's previous products in one or more features of technical parameters. These changes include adding new or improving existing functions or usability. Important functional features include quality, technical parameters, reliability, durability, efficiency in use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **Patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is susceptible of industrial application.

10. **Utility model eligible for protection** is a new and useful technical solution affecting the shape, structure or durable assemblage of an object.

Spoleczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji. W 2023 r. w kraju badaniem objęto 20,0 tys. przedsiębiorstw (18,5% ich ogólnej liczby).

3. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach **handlu elektronicznego** dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą. **Gospodarstwo indywidualne** to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi programami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych. **Powierzchnia zasiewów** to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, od 2010 r. z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny. Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek nie uwzględniają ich uprawy w ogrodach przydomowych. Dane dotyczące powierzchni uprawy warzyw oraz zbiorów podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**. **Końcowa produkcja rolnicza** stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika. **Towarowa produkcja rolnicza** stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage, conducted in the European Union according to a harmonised methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing 10 persons or more and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2. In 2023, the survey covered 20.0 thousand enterprises countrywide (i.e. 18.5% of the total number of enterprises).

3. Sales conducted by enterprises within the frames of **e-commerce** concern orders received by the enterprise via a webshop, web forms on an enterprise's website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, having a structure enabling their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the PKD 2007 in which they are included. Data – unless otherwise stated – are presented by official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (a holder or manager) and conducts agricultural activity. **Private farm** is an agricultural holding tended by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant scale (determined by appropriate thresholds) including special branches of agricultural activities.

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land. **Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding the area of crops classified as permanent crops since 2010, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops. Data on the area and production of vegetables and strawberries do not include cultivation in kitchen gardens. Data on the area of vegetable cultivation and production are based on the estimates of appraisers who assessed the area according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output and animal output**. **Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). **Final output**, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure. **Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces. In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmują się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kółkowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 czerwca. Natomiast dane za 2020 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i zużycia nawozów mineralnych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 1 czerwca. Natomiast dane wstępne za 2023 r. w zakresie użytkowania gruntów, liczby gospodarstw, ciągników oraz zużycia nawozów mineralnych i nakładów pracy w gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie wyników badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR).

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu (w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 czerwca 2010 r.). Dane o użytkach rolnych i powierzchni zasiewów za 2020 r. i 2022 r. pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego (według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.) a dane wstępne o użytkach rolnych za 2023 r. pochodzą z badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2022/23 oznacza okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie.

13. **Nakłady pracy** – dane o pracujących wyrażone w AWU, tj. pracujący w trakcie 12 miesięcy w różnym wymiarze czasu w przeliczeniu na „pełnozatrudnionych w roku” (min. 2120 godzin pracy w roku). **Roczna jednostka pracy (AWU)** oznacza ekwiwalent pełnego etatu. Oblicza się ją przez podzielenie liczby godzin pracodawanych w ciągu roku przez roczną liczbę godzin odpowiadającą pełnemu etatowi. W Polsce jako ekwiwalent pełnego etatu przyjęto 2120 godzin pracy w roku, tzn. 265 dni roboczych po 8 godzin pracy dziennie. Przy wyliczaniu nakładów pracy wyrażonych w AWU (zgodnie z metodologią Eurostatu) zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 AWU, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are taken, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers based on the results of the Agricultural Census as of 30 June. Data for 2020 regarding land use, sown area, tractors and the consumption of mineral fertilisers were prepared on the basis of the National Agricultural Census as of 1 June. The preliminary data for 2023 on land use, number of holdings, tractors and consumption of mineral fertilisers, and labour input in agricultural holdings based on the results of the Integrated farm statistics survey (R-SGR).

11. Intensity ratios were calculated on the basis of – unless otherwise indicated – agricultural land, sown area and livestock as of June (in 2010, based on the National Agricultural Census as of 30 June 2010). Data on agricultural land and sown area for 2020 and 2022 are based on the National Agricultural Census as of 1 June 2020, while the preliminary data on agricultural land for 2023 come from the Integrated farm statistics survey.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2022/23 farming year covers the period from 1 July 2022 to 30 June 2023). The data collected in the Agricultural Census 2020 refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June 2019 to 1 June 2020, inclusive.

13. **Labour input** – data on employed persons expressed in Annual Work Units (AWU), i.e. persons employed during the 12-month period, with varying working hours recalculated into “full-time equivalent per year” (a minimum of 2,120 hours per year). **Annual Work Unit (AWU)** is an equivalent of a full-time employment. It is calculated by dividing the number of hours worked during a year by the annual number of hours corresponding to full-time employment. In Poland, the equivalent of full-time employment has been set at 2,120 hours per year, which corresponds to 265 working days, 8 hours of work per day. When calculating the labour input expressed in AWU (in accordance with the Eurostat methodology), it was ensured that no person may exceed 1 AWU, even if they work longer hours in reality.

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** – w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:

- przeznaczone do produkcji leśnej lub
- stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
- wpisane do rejestru zabytków.

Forestry and hunting

1. **Forest land** comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area is land – within the meaning of the Act of 28 September 1991 on Forests – of contiguous area of at least 0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) – trees, bushes and ground cover – or temporarily devoid of thereof. This land:

- is designated for forest production or
- constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
- is entered in the register of the monuments.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez odnowienia rozumie się zakładanie lub powstawanie nowych drzewostanów, zajmujących miejsce dotychczasowych, ustępujących w toku użytkowania lub zniszczonych przez klęski naturalne, żer owadów itp.:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrósłi, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieje warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni). Podstawą prawną regulującą gospodarkę łowiecką jest ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”. Ponadto w tabl. 2(111) dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 195.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatnością agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych. Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych**. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 195.

Jako **ceny stałe** w 2023 r. przyjęto ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

2. Forest cover (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area to the total geodesic area of voivodship, powiat, gmina.

3. Renewals are understood as the establishment or formation of new tree stands that replace the hitherto existing ones, which are being removed in the course of forest use or damaged by natural disasters, insect feeding, etc.:

- artificial renewals are young forest cultures established through planting or sowing,
- natural renewals are young forest cultures formed on forest land through self-seeding and off-shoots, considered full-value, and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

4. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand ha meeting the conditions for hunting (in specific cases hunting districts can cover a smaller area). The legal basis regulating game economy is the Act of 13 October 1995, the Law on Hunting.

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included in accordance with PKD 2007, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”. Moreover, data in table 2(111) show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind of activity as classified according to PKD 2007. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, including information concerning the quantity of production of goods, compiled using the company method, i.e. according to the actual location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 195.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes the value of finished products sold (whether paid or unpaid), semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, both industrial and non-industrial, agent's flat-rate fee in the case of a contract for services and full fee of the agent in the case of an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products intended for increasing the value of own fixed assets. Sold production of industry is presented at **basic prices**. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 195.

Constant prices in 2023 were adopted as constant prices in 2021 (2021 average current prices).

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, converted into full-time equivalents.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 195.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceniowym (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza,
- w zakresie kubatury budynków, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport. Gospodarka morska

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości budowlanych linii kolejowych normalnotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzieli się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamiennie-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach** zarejestrowanych według stanu w dniu 31 grudnia prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów (CEPiK).

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu. **Długość linii autobusowej** jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

Construction

1. Information in the chapter within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with PKD 2007 in the section "Construction".

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 195.

3. **Construction and assembly production** concerns the activity realised domestically and includes investment, restoration and conservation works as well as temporary construction on building sites realised (for outside clients) by construction entities hiring contingent workforce.

4. The breakdown of construction and assembly production by types of construction objects, as well as the breakdown of completed buildings by type of buildings, was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- in terms of their number, covers only new buildings, completed in full or in the first part,
- in terms of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, converted into full-time equivalents.

Transport. Maritime economy

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December were established as the sum of the construction length of standard gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. Due to their function in the road network, **public roads** are divided, under the Act of 21 March 1985 on Public Roads, into the following categories: national, regional, district and communal roads.

According to the type of surface, public roads are divided into hard-surfaced roads and unsurfaced roads. The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. Information on **road motor vehicles and tractors** registered as of 31 December has been presented according to the Central Vehicle Register (CEPiK).

4. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule. **The length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji **autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie. Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej. Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Gospodarka morską

1. Dane dotyczące **portów morskich** obejmują porty: Gdańsk, Gdynia, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.) oraz Sopot, Hel i Krynica Morska (od 2007 r.).

2. **Obroty ładunkowe w portach morskich** jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy własnej jednostki transportującej (kontenerów i jednostek tocznych). Informacje zawarte w tablicach dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabotażu). Informacje o obrotach ładunkowych, ruchu pasażerów i statków pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską. Dane te nie uwzględniają:

- statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100, jednak w przypadkach uzasadnionych względami statystycznymi (np. duża częstotliwość ruchu lub znaczna waga ładunku transportowanego) są ujmowane w badaniu,
- załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków), wykazywany jest tylko wtedy, gdy statki dokonują jego przewozu pomiędzy portami lub z portu do statku zacumowanego na otwartym morzu,
- obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi,
- wagi własnej załadowanych i wyladowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

3. **Dane o ruchu statków w portach morskich** obejmują statki transportowe, do których zalicza się również barki morskie oraz statki nie transportowe pełniące funkcje transportowe.

4. Przez **międzynarodowy obrót morski** rozumie się łączną ilość ładunków będących przedmiotem międzynarodowej wymiany handlowej, przemieszczonych przez port. Są to ładunki wyladowane ze statków (w tym promów) oraz załadowane na statki (w tym promy) zarówno w związku z polskim handlem zagranicznym, jak i tranzytem.

5. **Ładunki tranzytowe** są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego. **Tranzyt morsko-ładowy** obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą lądową. **Tranzyt lądowo-morski** obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą lądową z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską. Dane o obrotach ładunków tranzytowych w portach morskich uzyskiwane są na podstawie informacji przekazywanych przez zarządy morskich portów oraz podmioty gospodarcze dokonujące przeładunku ładunków w portach morskich.

6. Information from **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines. Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa. **Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads which resulted in death or injury.

Maritime economy

1. Data concerning **seaports** include the ports: Gdańsk, Gdynia, Ustka and Władysławowo (since 2001) as well as (since 2007) Sopot, Hel and Krynica Morska.

2. **Cargo traffic in seaports** is the total volume of commodity weight moved through ports over a certain period of time. The data are presented in terms of gross weight, i.e. together with the immediate packaging, but excluding the tare weight of freight units (containers and ro-ro units). The data presented in tables concern both international and domestic seaborne traffic (cabotage trade). Information on cargo, passengers and ship traffic is obtained from representatives of ships calling at seaports and provided via maritime offices – harbour boards and boatswain offices, as required under the Directive of the European Parliament and Council 2009/42/EC of 6 May 2009 on statistical returns in respect of carriage of goods and passengers by sea. The following data are excluded:

- ships of gross tonnage (GT) less than 100, however when statistically justified (due to a high traffic, or a considerable weight of carried cargo etc.), they are included in the survey,
- bunkering (fuel for ships), reported only when the fuel is carried between seaports or from a port to a ship mooring at the open sea,
- internal domestic traffic, except for cabotage, e.g. goods carried by sea between Polish ports,
- tare weight of laden and discharged containers and ro-ro units used to transport goods.

3. **Data on ship traffic through seaports** comprise both cargo ships including seaborne barges and non-cargo-carrying ships performing transport activities.

4. **International sea traffic** is a total amount of international exchange trade cargo moved through the port. The cargo includes cargo unloaded from ships (including ferries) as well as loaded on ships (including ferries) within both Polish foreign trade and transit.

5. **Transit cargo** is a cargo of foreign shipper, carried to a Polish seaport destined for a foreign consignee. **Sea-to-land transit** includes seaborne transit freight delivered to a port by sea for further transport by land. **Land-sea transit** includes transit freight that reached a seaport by land, to continue its travel by sea. Information on cargo transit traffic at seaports is compiled out of data submitted by seaports' authorities or cargo handling entities operating within the seaports.

Handel. Ceny

Handel wewnętrzny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną. Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych). Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”. Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400-1800 w różnych latach). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane prezentowane w dziale dotyczą przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Trade. Prices

Domestic trade

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity. **Trade enterprises** are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sale of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sale of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales. Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification "non-foodstuff goods" are presented separately. The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding **wholesale of commodities** include sales from warehouses in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realise the delivery.

4. The division of **stores by organisational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400-1800 in various years). Price indices were calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual European Consumption by Purpose (ECOICOP).

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are presented in accordance with the Accounting Act of 29 September 1994.

Data presented in the chapter concern enterprises keeping accounting ledgers, employing 10 and more persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture

2. Przychody ogółem obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia), pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitał (fundusz) własny wykazywany według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmuje: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Do 2015 r. obejmował również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

2. Total revenues include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (including extraordinary income since 2016) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices, other costs (since 2016, including extraordinary losses) and financial costs.

4. Revenues and costs of revenues from the sale of products, goods and materials affecting the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. Gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (-), until 2015 corrected by result on extraordinary events of which since 2016 are classified as other operating revenues/costs.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after deducting tax allowances.

7. Net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term receivables, short-term investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals. Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Equity (fund) accounted in accordance with the law, the articles of association or the founding deed of the entity, includes: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve (fund), other capital reserves (funds), undistributed earnings for previous years, net financial result for the financial year and write-off of net profit for the financial year. Until 2015 it also included share capital (fund) not paid up and the entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended their activity or were liquidated within the course of the year.

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są grupowane zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego są prezentowane na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Public finance

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. These processes are regulated by the Act of 27 August 2009 on Public Finance and inter-temporal provisions of the Act on Public Finance. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government, the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government, the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government and the Act of 13 November 2003 on the Income of Local Government Units.

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finance.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finance, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources.

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady. Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego). Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r.,
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych.

Investments. Fixed assets

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial investment. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays. Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the PKD 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage of estimated useful life exceeding 1 year, including: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd), as well as since 1 January 2002, cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (business) premises. Data regarding fixed assets do not include:

- the value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990,
- the right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994.

2. Gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing, without deducting the consumption value (depreciation). The **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that apply International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance of 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets.

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej.

2. W systemie rachunków regionalnych zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozytaryjście Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz oddziałów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetworzenia w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of “The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union.

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and it is presented at basic prices.

5. **Output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland. Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. The system of regional accounts adopts the principle of recording output as well as intermediate consumption including **internal turnover**, i.e. together with value of products produced by one local unit and intended for further processing in other local units of the same institutional unit.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross operating surplus jointly with gross mixed income, income from hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych;
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospoleczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najmniej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector;
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) general government sector, which includes institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 methodology meet criteria for including in the general government sector;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Illegal activities include estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2020-2022 zostały zrewidowane w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych. Dane zostały zmienione ze względu na konieczność:

- implementacji rekomendacji Komisji Europejskiej (Eurostatu),
- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych, w tym wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP2021),
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym „Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych” (Manual on Government Deficit and Debt – MGDD),
- zachowania ciągłości i porównywalności szeregów danych.

Opis wprowadzonych zmian został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji benchmarkingowej w rachunkach narodowych w latach 1995–2022” z dnia 10 października 2024 r., dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2022.

14. Do przeliczeń danych według liczby ludności przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA2010), zakładającego okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od roku 2022 uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym” dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych. Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązków. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON. Od 2014 liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

13. Data from regional accounts for the years 2020-2022 presented in this publication have been revised compared to those previously published, following a benchmarking revision in the annual national accounts. The data have been changed due to the necessity of:

- implementation of the European Commission (Eurostat) recommendations,
- applying of new and updating existing data sources, including the results of the National Population and Housing Census 2021,
- implementation of the guidelines contained in the updated “Manual on Government Deficit and Debt” (MGDD),
- maintenance of the continuity and comparability of data series.

Description of introduced changes is included in the “Information of the Central Statistical Office on the benchmarking revision in national accounts for the years 1995–2022” of 10 October 2024, available on the website Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2022.

14. When computing data according to the number of population, the population meeting the residence criterion as defined in Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (ESA2010) was adopted, which assumes a person's stay in the economic territory of a given country for one year or more. The number of population was calculated as of 30 June. Data on the number of resident population from 2022 include data on the Ukrainian population.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts is included in the publication “Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown” available on website Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown.

Entities of the national economy

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 on the mode and methodology of running and updating the National Business Register, templates for application, questionnaires and certificates. The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them. The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011, the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON. Since 2014, the number of entities according to ownership sectors and sections can be given without units for which the information on the kind of ownership is not provided in the REGON register.